

ಭಾಂಗಾರಾ ವಾಟ್ಲೆಂತ್

ಕೃಷಿ ಲೇಖನಾಂ

ಡೇವಿಡ್ ಡಿಸೋಜ, ವಾಮಂಜೂರ್

2014-17 ಆವ್ದೆಚೆಂ 52 ವೆಂ ಪುಸ್ತಕ್

ಡೇವಿಡ್ ಡಿಸೋಜ, ವಾಮಂಜೂರ್

ಭಾಂಗಾರಾ ವಾಟ್ಲೆಂತ್

ಕೃಷಿ ಲೇಖನಾಂ

ಪರ್ಗಟ್ಣಾರ್:

ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಮಹಾನಗರ್‌ಪಾಲಿಕಾ ಬಾಂದಪ್, ಲಾಲ್‌ಭಾಗ್, ಮಂಗ್ಳೂರ್ 575 003.

ಇಮೇಲ್: kksa1994@gmail.com. ಫೋನ್: 0824-2453167

ವೆಬ್‌ಸೈಟ್: www.konkaniacademy.org

ಭಾಂಗಾರಾ ವಾಟ್ಲೆಂತ್ : ಡೇವಿಡ್ ಡಿಸೋಜ, ವಾಮಂಜೂರ್ ಹಾಣೆ ಬರಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಕೃಷಿ ಸಂಬಂಧಿತ್ ಲೇಖನಾಂಚೊ ಪುಂಜೊ.

ಹೆಂ ಪುಸ್ತಕ್ ಡಾ. ಬಿ. ದೇವದಾಸ ಪೈ, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್, ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಲಾಲ್‌ಭಾಗ್, ಮಂಗ್ಳೂರ್-3 ಹಾಣಿಂ ಪರ್ಗಟ್ಲಾಂ ಆನಿ ಆಸ್ಲಿಸಿ ಪ್ರೆಸ್, ಮಂಗ್ಳೂರ್ ಹಾಣಿಂ ಛಾಪುನ್ ಹಾಡ್ಲಾಂ.

ಪಯ್ಲೊ ಛಾಪೊ : ಮೇ 2016

ಹಕ್ಕಾಂ : ಪರ್ಗಟ್ಲಾರಾಚೆಂ

ಫೊರ್ ವಿನ್ಯಾಸ್ : ವಿಲ್ಸನ್, ಕಯ್ಯಾರ್

ಛಾಪ್ಯಾ ಸಹಕಾರ್ : ವಿಕ್ಟರ್ ಮತಾಯಸ್

ಪಾನಾಂ : viii + 104

ಪೇಪರ್ : 80 ಜಿಎಸ್‌ಎಮ್ ಎನ್‌ಎಸ್ ಮ್ಯಾಪ್ಲಿಥೊ

ಫೊರ್ : 220 ಜಿಎಸ್‌ಎಮ್ ಆರ್ಟ್ ಕಾರ್ಡ್

Bhagara Vattlenth: Collection of agricultural related articles in Konkani

by David D'Souza, Vamanjoor

This book is published by Dr B. Devadasa Pai, Registrar, Karnataka Konkani Sahitya Academy, Lalbhag, Mangaluru-3 and printed at Assisi Press Mangaluru.

First Edition : May 2016

© : Publisher

Cover Design : Wilson, Kayyar

Co ordination : Victor Mathias

Pages : viii + 104

Paper : 80 gsm N.S. Maplitho, demi 1/8 size

Cover : 220 gsm art card

**ಮೋಲ್
Price**

₹ 75/-

ಅಕಾಡೆಮಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷಾಚಿಂ ಉತ್ರಾಂ

ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೋಕಾಚ್ಯಾ ಸಮಗ್ರ ಸಾಹಿತಿಕ್ ಆನಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸರ್ಕಾರಾನ್ ದಿಲ್ಲೊ ಸಂಸ್ಕೊ. ಕೊಂಕ್ಣಿಚಿ ವಿವಿಧತಾ ಸಾಂಬಾಳುನ್, ಸರ್ವಾಂಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾತ್ಯಾ ಪಂದಾ ಎಕ್ವಟಾಂವ್ಚಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಅಕಾಡೆಮಿಚಿ. ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ಲ್ಯಾ 41 ಸಮುದಾಯಾಂಕ್ ವಳ್ಕುಂಚಿ, ತಾಂಚೆ ಥಂಯ್ ಪಾಂವ್ಚಿ, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆ ಥಂಯ್ ತಾಂಕಾಂ ವ್ಹಡಣ್ ಭೋಗಿಶೆಂ ಕರ್ಚಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಅಕಾಡೆಮಿನ್ ಅಪುರ್ಬಾಯೆನ್ ಸಾಂಬಾಳ್ಚೊ.

ಪ್ರಸ್ತುತ್ ಆವ್ಡೆಂತ್ 'ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ-ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ-ಕೊಂಕ್ಣಿ ಶಿಕಪ್' ಹೊ ಧ್ಯೇಯ್ ದವರ್ನ್ ಆಮಿ ಆಮ್ಚಿ ಕಾರ್ಯಾ ಯೆವ್ಜಣ್ ಮಾಂಡುನ್ ಹಾಡ್ಲಿ. ಮಯ್ನಾಕ್ ದೋನ್ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಪರ್ಗಟ್ಚಿಂ, ತಿಂ ವಿಕುಂಕ್ ಮೊಬೈಲ್ ಕೊಂಕಣಿ ಬಜಾರ್, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಮುದಾಯ್ ಆಸ್ತಕಡೆ ವಚುನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕಾರ್ಯಾಂ, ಯುವಜಣಾಂಕ್, ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಥಂಯ್ ಮೊಗ್ ವಾಡಂವ್ಚಿಂ ಕಾರ್ಯಾಂ ಆಸಾ ಕರ್ತಾಂವ್.

ಆಮಿ ಯೆವ್ಜಿಲ್ಲೆಂ ವ್ಹಡ್ ಸ್ವಪಣ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಅಧ್ಯಯನ್ ಪೀಠ ಮಂಗ್ಳುರ್ ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾನಿಲಯಾಂತ್ ಸುರ್ವಾತ್ಲಾಂ. ಸರ್ಕಾರಾನ್ ಭಾಸಯಿಲ್ಲೊ ದೋನ್ ಕರೊಡ್ ರುಪಯ್ ಅನುದಾನ್ ಸಯ್ ದಿಲಾಂ. ಹ್ಯಾ ಪೀಠಾಚ್ಯಾ ವಾವ್ರಾನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿಚೊ ಅಧ್ಯಯನಾತ್ಮಕ್ ವಾವ್ರ್ ಬಳಾಧಿಕ್ ಜಾವ್ನ್ ಘಡೆಂ ವೆತಲೊ ಮ್ಹಣ್ ಆಶೆತಾಂ.

ಘಡ್ಲ್ಯಾ ಆವ್ಡೆಂತ್ ಪಿಯುಸಿ ಆನಿ ಡಿಎಡ್/ಬಿಎಡ್ ವೆವಸ್ತೆಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಹಾಡುಂಕ್ ಗರ್ಜೆಚೊ ವಾವ್ರ್ ಮುಕಾರುನ್ ವೆತಲೊ. ತಶೆಂಚ್ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ್ ಶಿಕ್ಷಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಹಾಡ್ಲೊ ವಾವ್ರ್ ಚಲ್ತಲೊ.

ವರ್ಸಾಕ್ 25 ಪುಸ್ತಕಾಂ ಲೆಕಾನ್ ಆದ್ಲ್ಯಾ ದೋನ್ ವರ್ಸಾಂನಿ ವಿವಿಂಗಡ್ ಪ್ರಕಾರಾಚಿಂ 50 ಪುಸ್ತಕಾಂ ಪರ್ಗಟಾಯ್ಲಾಂತ್. ಹ್ಯಾ ವರ್ಸಾಯ್ ಹಿ ಶಿಂಕಳ್ ಘಡೆಂ ವೆತಲಿ. ಮಡಿಕೇರಿಂತ್ ಜಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಪಂಚ ಭಾಷಾ ಅಕಾಡೆಮಿಂಚ್ಯಾ ಕಾರ್ಯಾವಳಿಂ ಕೊಂಕ್ಣಿಚಿಂ ಚ್ಯಾರ್ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಲೋಕಾರ್ಪಣ್ ಜಾತಲಿಂ. ಹಾಂತುಂ ಉತ್ತರ್ ಕನ್ನಡ, ಉಡುಪಿ ಆನಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡಾಚ್ಯಾ ಬರೊವ್ಪಾಂಕ್ ಆವ್ಕಾಸ್ ಕರುನ್ ದಿಲಾ. ತಾರಾನಾಥ ನಾಯಕ್ (ನವೀ ಕನ್ನಿಕಾ), ಡೇವಿಡ್ ಡಿಸೋಜ (ಭಾಂಗಾರಾ ವಾಟ್ಲೆಂತ್), ವಸಂತ್ ಬಾಂದೇಕರ್ (ಜಾಗೃತಿ ಕವನಾಂ) ಆನಿ ಜ್ಯೂಲಿ ಫೆರ್ನಾಂಡ್ (ಕವಿತಾ ಪಾಕ್ಲೊ) ಹಾಂಚಿಂ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಪರ್ಗಟುಂಕ್ ಸಂತೊಸ್ ಪಾವ್ತಾಂವ್.

ರೊಯ್ ಕ್ಯಾಪ್ತೆಲಿನೊ

ಅಧ್ಯಕ್ಷ

ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

2014-17 ಆವೃತ್ತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಆನಿ ಸಾಂದೆ

ಅಧ್ಯಕ್ಷ:

ಶ್ರೀ ರೋಯ್ ಕ್ಯಾಸ್ತೆಲಿನೊ, ಮಂಗಳೂರು

ಸಾಂದೆ:

ಡಾ. ಅರವಿಂದ ಶ್ಯಾನಭಾಗ, ಬಿಜಾಪುರ್
ಶ್ರೀ ಅಶೋಕ್ ಕಾಸರಕೋಡು, ಹೊನ್ನಾವರ್
ಡಾ. ಚೇತನ ಎಸ್. ನಾಯಕ್, ಧಾರವಾಡ್
ಶ್ರೀ ಕಮಲಾಕ್ಷ ಶೇಟ್, ಉಡುಪಿ
ಶ್ರೀ ಶೇಖರ ಗೌಡ, ಬಜ್ಜೆ
ಶ್ರೀ ಜಯರಾಮ್ ಸಿದ್ದಿ, ಯಲ್ಲಾಪುರ್
ಶ್ರೀ ಶಿವಾನಂದ ಶೇಟ್, ಶಿವಮೊಗ್ಗ
ಶ್ರೀಮತಿ ಮಮತಾ ಕಾಮತ್, ಮೈಸೂರ್
ಡಾ. ವಾರಿಜಾ ನಿರ್ಬೈಲ್, ಬಂಟ್ವಾಳ್
ಶ್ರೀ ಯಾಕೂಬ್ ಅಹ್ಮದ್‌ಜೀ, ಶೀರೂರ್
ಶ್ರೀ ಲುಲ್ಲುಸ್ ಕುಟಿನ್ಬಾ, ಬೆಂಗಳೂರು
ಶ್ರೀ ಕೆ. ದೇವದಾಸ್ ಪೈ, ಮಂಗಳೂರು
ಶ್ರೀ ಲೋರೆನ್ಸ್ ಡಿಸೋಜಾ, ವಾಮಂಜೂರ್

ಅಧಿಕಾರಿ ವರ್ಗ:

ನಿರ್ದೇಶಕಾಚೊ ಪ್ರತಿನಿಧಿ:

ಶ್ರೀ ಬಲವಂತ್‌ರಾವ್ ಪಾಟೀಲ್, ಬೆಂಗಳೂರು

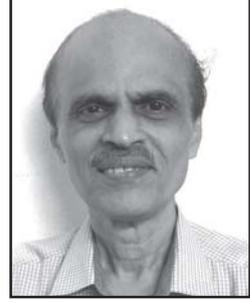
ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್:

ಡಾ. ಬಿ. ದೇವದಾಸ್ ಪೈ

ಅರ್ಥ ಸದಸ್ಯ:

ಶ್ರೀ ಡಿ.ಎಂ. ರವಿಕುಮಾರ್

ಪ್ರಕಾಶಕಾಲಿಂ ಉತ್ರಾಂ

2014 ಮಾರ್ಚ್ ದಾಕೂನು ಸುರುಕೆಲೆ 'ಮ್ಹುಹಿನಾ ದೋನ್ ಬೂಕ್' ಯೋಜನ ದೋನಿ ವರ್ಸಾಂ (2014-15, 2015-16) ಅವಧಿತು 50 ಬೂಕ್ ಪರ್ಗಟುನ್ ಯಶಸ್ವಿ ಜಾಲ್ಲೆಂ. ಫಕತ್ ಬುಕಾಂಕ ಭಾಪುನು ಭಾಯ್ ಫಾಲ್ಟೆಂ ಕಾಮಾ ಹ್ಯಾ ನ್ಹಯ್ ಆಶಿಲೆ, ಹ್ಯಾ ಯೋಜನೆ ದ್ವಾರಿ ಕೊಂಕಣಿಚೆ ಬಹುರೂಪಿತ್ವ (Plurality) ದಾಕೊನ್ ದಿವ್ಚೆ ಉದ್ದೇಶು ಆಶಿಲೊ. ಕೊಂಕಣಿಂತ್ಲೆ 41 ಪಂಗಡಾಕ, ಕನ್ನಡ, ನಾಗರಿ ಆದಿ ಲಿಪಿಂಕ, ರಾಜ್ಯವ್ಯಾಪಿ ವಸ್ತಿ ಆಸ್ಚೆ ಬರೋವ್‌ಪ್ಯಾಂಕ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ದಿವುನು, ವೈವಿಧ್ಯ ರೂಪಾಚೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿ ವೆಂಚೊನ ಕಾಡಲ್ಯಾನ್, ಹೇ ಅಕಾಡೆಮಿಚೆ ಸಮರ್ಪಕ ಯೋಜನ ಮ್ಹಣ್ಣುನ್ ಘೆತಾ. ಹ್ಯಾ ದಿಶೆನ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ರೊಯ್ ಬಾಬಾಲೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ್ ಆನಿ ವಿಶೋರಿ ಕಾರ್ಕಳ ಹಾಂಗೆಲೆ ವಾವ್ರ್, ಕೊಂಕಣಿ ಬರೋವ್‌ಪಿಯಾಲೆ ಸಹಕಾರ ನಿರಂತರ ಜಾವುನು ಮೆಳೆಯಾತಿ.

ಹ್ಯಾ 2016-17 ಅವಧಿಚೆ ಪ್ರಥಮ 4 ಬೂಕ್ ಪ್ರಕಟ ಜಾತಾ ಆಸ. ನಾಟ್ಯುಳೆ, ಪರ್ನೆ ಕಾವ್ಯ, ಕವಿತಾ, ಕಾದಂಬರಿ, ಬಾಳ್‌ಗಿತಾಂ, ಶಿಕೊವ್ಪಾಂಕ ಹಾತ್ ಪುಸ್ತಕ, ವೈಚಾರಿಕ ಲೇಖನಾಂ, ಮೊಟ್ಯೊ ಕಾಣಿಯೊ, ಕತಾ ಪುಂಜೊ, ತಸ್ವೀರ್ ಆನಿ ಕವಿತಾ, ವೈದ್ಯಕೀಯ ಪ್ರಬಂಧ, ಲೋಕವೇದ ಸಂಗ್ರಹ, ವ್ಯಾಕರಣ, ರಾಂದ್ಪಾಂ, ಸಮರ ಕಾವ್ಯ, ಅನುವಾದಿತ-ಲಿಪ್ಯಂತರ ಸಾಹಿತ್ಯ ತಸಲೆ ಮೊಸ್ತ ಪ್ರಕಾರಾಚೆ ಬೂಕ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಭಂಡಾರ ವಾಡೊವ್‌ಚ್ಯಾಂತ್ಲೆ ಕಾಂಯ್ ದುಬಾವ್ ನಾ.

ಪ್ರಕಟ ಜಾಲೆಲೆ ಸಕಡಾ ಬೂಕಾಂಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕರಚೆ ಕಾರ್ಯಾಂತ್ಲೆ ಮೊಬೈಲ್ ಕೊಂಕಣಿ ಬಜಾರಾಚೆ ಪಾತ್ರ ಆಮಿ ಉಗಡಾಸು ದವರಿಚೆ. ಸಂದೀಪ್ ಮೊಂತೇರೊ ಆನಿ ಜೆಮಿರ್ ಡಿಸೋಜ ಹಾನಿ ಗಾಂವ್‌ಗಾಂವ್ ಮೊಬೈಲ್ ವ್ಯಾನ್ ವೊರ್ನು ನಿರಂತರ ಪುಸ್ತಕ ವಿಕಚೆ ಕಾಮಾ ಕರತೆ ಆಸಾತಿ.

ಕರಾವಳಿ ಕರ್ನಾಟಕಾಚೆ ಕೊಂಕಣಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಂತ್ಲೆ ವಿಸ್ತಾರ ಜಾವಚೆ ಖಾತಿರ್ ಅಭಿಯಾನ್ ಚಾಲು ಅಸಾ. ಶಾಳೆಂತ್ಲೆ, ಕಾಲೇಜಾಂತ್ಲೆ, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಾಂತ್ಲೆ, ಕೊಂಕಣಿ ಶಿಕೊವಚೆ ಸೌಲಭ್ಯ ಘಟ್ ಜಾಲ್ಯಾರ, ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಟಣೆಚೆ ಕಾಮಾಕ್ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತಾ ಮೆಳತಾ. ಸಾಹಿತ್ಯಾಚೆ ಬೂಕ್ ವಾಚ್ಚೆ, ಅಧ್ಯಯನ, ವಿಮರ್ಶೆ ಕೊರಚೆ ವಾವ್ರ್ ವಾಡತಲೆ ಆನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಏಕ್ ಬಳವಂತ್ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಭಾಸ್ ಜಾವುನ್ ಮಾನ್ ಘೆವಚೆ ತಶಿ ಭಾಸ್-ಸಾಹಿತ್ಯ-ಶಿಕ್ಷಣ ಮಧೆಂ ಸಂಬಂಧ ಜೊಡಚೆ ಏಕ ಕರ್ಣಿ ಕಾಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ರೊಯ್ ಬಾಬ್ ಹಾಂಗೆಲೆ ಮುಖೆಲ್ಪಣಾರ್ ಅಕಾಡೆಮಿ ಸಮಿತಿ ಕರತೆ ಆಸಾತಿ. ಹ್ಯಾ ಪ್ರಯತ್ನ ಸಫಲ ಜಾವೊ ಮ್ಹಣ್ಣು ಆಮಿ ಆಶೆತಾತಿ.

ತಿಸರೆ ವರಸಾಚೆ ಚ್ಯಾರ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಯಾಂಕ್ ಲೊಕಾ ಮುಕಾರ ದೊವರುತಾ ಆಸತಿ. ಸರ್ವಾಂಗೆಲೆ ಸಹಕಾರು ಜಾಯ್ ಮ್ಹಣ್ಣ್ ಆಮ್ಚೆಂ ಮಾಗಣೆ.

ಮಂಗ್ಳುರ್
24.05.2016

ಡಾ| ಬಿ.ದೇವದಾಸ ಪೈ
ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್

ಲೇಖಕಾಲಿಂ ಉತ್ರಾಂ

ಮ್ಹಜೆಂ ದುಸ್ರೆಂ ಪುಸ್ತಕ್ 'ಭಾಂಗಾರಾ ವಾಟ್ಲೆಂತ್' ತುಮ್ಚೆ ಹಾತಿಂ ಆಸಾ. ಲಾಂಬ್ ಆವ್ಡೆಂತ್ ಆಟಯ್ಲೆಲೆಂ, ಸುಟ್ಲೆ ಖಾತಿರ್ ಆಟಯ್ಲೆಲ್ಯಾ ಚಿಂತ್ಪಾಚೆಂ ಬರವ್ಪ್ ಹೆಂ.

ಚಿಂತ್ಪಾ ಉಬ್ಜಾತಾಲಿಂ, ಝರ್ತಾಲಿಂ ಪೂಣ್ ಕಿತ್ಲ್ಯಾ ಥೊರಾಯೆಚೆಂ ಮ್ಹಣ್ ಸಮ್ಜೊನ್ ಘೆಂವ್ಕ್ ಆವ್ಕಾಸ್ ನಾತ್ಲೊ. ಶೆತ್ಕಾರಾಂ ಖಾತಿರ್ ಬರಯ್ಲೆಲೆಂ ಪಯ್ಲೆಂ ಬರೊವ್ಪ್ ವಾಚುನ್ ಬರಪ್ಪಾಕ್ ಸೊಧುನ್ ಶಾಭಾಸ್ಕಿ ಉಚಾರ್ನ್ ಮುಕ್ತಿ ವಾಟ್ ದಾಕಯ್ಲೆಲಿ ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ಲಿ ನಾಂವ್ಚೆಚಿ ಸಮಾಜ್ ಸೆವಕಿ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ರೀಟಾ ನೊರೊನ್ಟಾ ತಿಣೆ ಶಿಕೊಂವ್ಚೊ ವಿಷಯ್ ಆಸ್ಲೊ 'ಆಶಿಯಾಂತ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ' ಯೆದೆತ್ಯಾ ಎಕಾ ಬರಪ್ಪಾಂತ್ ಕಾಂಯ್ ಶೆತ್ಕಾರಾಂ ವಾಡಾವಳಿಚೆಂ ಕಿಸ್ಪರ್ ಸಾಂಪಡ್ಲೆಲೆಂ ತೆಂ ವಳ್ಳೊನ್ ಘೆಂವ್ಚೆಂ ತೆಂ ಚಿಂತ್ಪಾಕ್ ಮಾತ್ ಸಾಧ್ಯ್. ತ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಮ್ಹಜ್ಯಾ ಚಿಂತ್ಪಾಕ್ ಥಾಪುಡ್, ಪೆಟುನ್, ವಾಗಯ್ಲೆಲಿ ಸಗ್ಳಿ ಶಾಧಿ ತಿಚಿ. ಹ್ಯಾ ವೆಳೆಂ ತಿಚ್ಯಾ ವಾವ್ರಾಚೊ ಮಾನಾನ್, ಅಭಿಮಾನಾನ್ ಉಗ್ಡಾಸ್ ಕಾಡ್ತಾಂ.

ರಾಕ್ಲೊ, ದಿವೆಂ, ನಮಾನ್ ಬಾಳೊಕ್ ಜೆಜು, ಸೆವಕ್, ದೈವಿಕ್ ಆಮೃತ್ ಪತ್ರಾಂನಿ ಪಾಟ್ಲ್ಯಾ ಪಂದ್ರಾ ವರಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಪರ್ಗಟ್ಲೆಲಿಂ ಬರಪ್ಪಾಂ ಹಾಂಗಾ ಆಸಾತ್. ಮನ್ಶ್ಯಾಕುಳಾಕ್ ಖಾಣ್ ದೀವ್ನ್ ವಾಗಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಚ್ಯಾ ಮುಕ್ಲ್ಯಾ ಪಿಳ್ಗಿಕ್ ಹಿಂ ಬರಪ್ಪಾಂ ಕಾಜುಲ್ಯಾ ತಿತ್ಲೊ ಉಜ್ವಾಡ್ ದೀಂವ್ಕ್ ಸಕ್ತೆತ್ ತರ್ ಮ್ಹಜೊ ವಾವ್ರ್ ಸಾರ್ಥಕ್.

ಹೆಂ ಪುಸ್ತಕ್ ಪರ್ಗಟ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಅಕಾಡೆಮಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಮಾನೆಸ್ತ್ ರೊಯ್ ಕ್ಯಾಸ್ತೆಲಿನೊ, ಸರ್ವ್ ಸಾಂದೆ, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಆನಿ ಶಿಂಪಡ್ಲೆಲಿಂ ಹಿಂ ಬರಪ್ಪಾಂ ಆರಾವ್ನ್ ಪುಸ್ತಕಾ ರುಪಾರ್ ಯೇಂವ್ಕ್ ಕಾರಣ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ವಿತೊರಿ ಕಾರ್ಕಳ್ ಹಾಂಕಾಂ ಹಾಂವ್ ದೇವ್ ಬರೆಂ ಕರುಂ ಮ್ಹಣ್ತಾಂ.

ಡೇವಿಡ್ ಡಿಸೋಜ

ತುರ್ಮಾಣ್,
ಧರ್ಮಗಿರಿ, ವಾಮಂಜೂರು.
ಫೊ: 9448152341

ಮಾಂಡಾವಳಿ...

1. ಶೆತ್ಕಾರಾಕ್ ಫುಡಾರಾ ಯೆವ್ವಣ್	01
2. ಭಾಜಿ ರಾಂದ್ವಯ್ ಸೊದ್ಯಾಂ	04
3. ತಾಳ್ವೆರ್ ಉಮ್ಕಾಳ್ಳಿ ಧೊಮೊಸ್ - ಎತ್ತಿನ ಹೊಳೆ ಯೆವ್ವಣ್	07
4. ಬೆಳ್ಕಾ ಮದೆಂ ಆನಿ ಗಾದ್ಯಾಂತ್ಲಿ ರ್ಫುಡಾಂ, ತಣಾಂ	12
5. ರುಕಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಮೆಳ್ಳಿಂ ಥೊಡಿಂ ತೆಲಾಂ	14
6. ರಾನಾಂತ್ಲ್ಯಾ ರುಕಾ-ರ್ಫುಡಾಂಕ್ ಧಾರ್ಮಿಕ್ ನಾಂವಾಂ	16
7. ಧಾರ್ಮಿಕ್ ನಾಂವಾಚಿಂ ರೂಕ್ ರ್ಫುಡಾಂ	17
8. ರಾನಾಂತ್ಲೆ ಮೊಪಾಕ್ ವಾಪರ್ದೆ ರೂಕ್	19
9. ರಾನಾಂತ್ಲ್ಯಾ ವಸ್ತುಂಚೊ ವಿಕ್ರೊ	21
10. ಖಾವ್ಯೆತ್ ತಸಲಿಂ ರಾನ್ವಟ್ ಫಳಾಂ	23
11. ರಾನಾಮೊಲ್ಯಾಂನಿ ಒಕ್ತಾಂಚಿ ರ್ಫುಡಾಂ	25
12. ರಾನಾಂತ್ಲಿಂ ಪುಲಾಂ	28
13. ರಾನ್ವಟ್ ಮೊನ್ವಾತಿಂಚಿಂ ನಾಂವಾಂ ಆಸ್ಚಿಂ ರೂಕ್ ರ್ಫುಡಾಂ	30
14. ರಾನ್ ಮೊನ್ವಾತಿಂಕ್ ಲಾಬ್ಚೆಂ ಖಾಣ್ ಖಂಯ್ ಗೆಲೆಂ?	32
15. ರಾನ್ವಟ್ ವಾಲಿ	35
16. ಹಿತ್ಲಾಂತ್ಲಿಂ ರ್ಫುಡಾಂ	37

17. ಗಾಂವ್ವಿ ವಕ್ತಾಂ	39
18. ಖಾಣಾಂ ಪೀವನಾಂಚಿ ಥೊಡಿ ಮಾಹೆತ್	41
19. ಭಾಂಗಾರಾ ವಾಟ್ಲೆಂತ್ : ಬೊಬ್ಲೆಂ	43
20. ಭಾಂಗಾರಾ ವಾಟ್ಲೆಂತ್ ರಾಂದ್ಲಯೆ ಫಳ್	45
21. ಭಾಂಗಾರಾ ವಾಟ್ಲೆಂತ್ : ಮಿರಿಂ	49
22. ಭಾಂಗಾರಾ ವಾಟ್ಲೆಂತ್ : ಕೆಂಳ್ಳೊ	51
23. ಭಾಂಗಾರಾ ವಾಟ್ಲೆಂತ್ :ಪೊಣೊಸ್	54
24. ಭಾಂಗಾರಾ ವಾಟ್ಲೆಂತ್ : ಶೆತ್ಕಾರ್	56
25. ಶೆತ್ಕಾರಾಂನಿ ಚಮ್ಕಾಲ್ಲಿ ವಾಟ್ ಆನಿ ಪುಡಾರಾಂತ್ಲೊ ಆವ್ಕಾಸ್	58
26. ನಮಾನ್ ತುಕಾ ವಿ ಶೆತ್ಕಾರಾ	60
27. ಶೆತ್ಕಾರಾ ಮಾತ್ಲೆಂ ಹೆವ್ಚಿಂ ಆಯ್ಕಾಶಿ?	63
28. ಹಿ ಭುಂಯ್ ಫಕತ್ ತುಜಿ?	66
29. ಖಾಣ್ ಆಮ್ಚೆಂ ಜಾಂವ್ ವೀಕ್ ನಾತ್ಲೆಂ	69
30. ಶೆತ್ಕಾರಾಂಕ್ ಮೊಗಾಚಿ ರಾಂದ್ಲಯ್	71
31. ಆಮಿ ಹೊಗ್ಡಾವ್ನ್ ಆಸ್ಚಿ ಖಾಣಾ, ವಕ್ತಾಂಚಿ ಶಿಂಕಳ್	74
32. ಹಿ ಪೃಥ್ವಿ ಮ್ಹಜಿ	77
33. ಶೆತಾ ವಾವ್ರ್ ಶಿಕ್ಪಾಂ ಹಾತಿಂ - ದೆಸ್ಪಾಟ್ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಚಿ?	83
34. ಅಸಮತೋಲಿತ್ ಪರಿಸರಾ.... ಆಮ್ಕಾಂ ಕೆದ್ನಾ ಸುಟ್ಕಾ ದಿಶಿ ?	85
35. ದುಬ್ಳಿಕಾಯ್ ನಿವಾರುಂಕ್ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಚಿ ದೆಣ್ಣಿ	88
36. ಸಂಸಾರಾ ಮುಕಾರ್ ಖಾಣಾ ತತ್ವಾರ್... ಪರಿಹಾರ್?	91
37. ಪರಿಸರ್ ರಾಕೊಣೆಂತ್ ಶೆತ್ಕಾರಾಚಿ ದೆಣ್ಣಿ	95
38. ಸಂಸಾರಾಚೊ ಫುಡಾರ್ ಜಾಣ್ವಾ ಶೆತ್ಕಾರಾಚೆ ಹಾತಿಂ	98

ಶೆತ್ಕಾರಾಕ್ ಪುಡಾರಾ ಯೆವ್ವಣ್

ಅಂತ್ರಕಾರ್ ಪಾವ್ನಾ ಮೊಡಾಂ ಭುಂಯ್ ತೆವ್ವಿಂ ತೀಳ್ನ್ ಆಸ್ತಾಂ, ಶೆತ್ಕಾರಾ ನದರ್ ಪಾವ್ನಾ ಥೆಂಬ್ಯಾಂಕ್ ಲಾಲೆವ್ನ್ ಆಸ್ಚ್ಯಾ ಹ್ಯಾ ಸುಕಿದಾಡಿಚ್ಯಾ ಮ್ಹಯ್ಯಾಂತ್ ಶೆತ್ಕಾರಾ ಸಾಮ್ಕಾರ್ ಪುಡಾರಾ ಯೆವ್ವಣೆಚಿ ಪಾತ್ಕೊವ್ಣಿ.

ಆಯ್ಲೆವಾರ್ ಎಕ್ಲೊ ತರ್ನಾಟೊ ಶೆತ್ಕಾರ್ ಉಲಂವ್ಕ್ ಮೆಳೊ. ಭುಂಯ್ಚೆರ್ ಜಾಯ್ತಿ ಮ್ಹಿನತ್ ಆನಿ ಜಾಯ್ತೊ ದುಡು ವೊತ್ಲೊ ತರೀ ಪಾಟಿಂ ಲಾಬ್ಲೊ ಮುನಾಪೊ ಭೋವ್ ಥೊಡೊ. ಅಶೆಂ ಶಿಣ್ ಉಚಾರಿಲಾಗ್ಲೊ. “ಜರ್ ತುಜೆ ಭುಂಯ್ ವೆವೆಗ್ಳಿ ಪಿಕಾವಳ್ ನಾತ್ಲೆಲಿ, ತರ್ ವರ್ಸಾಕ್ ಕಿತ್ಲಾ ದುಡ್ವಾಚಿ ರಾಂದ್ವಯ್ ಆನಿ ಫಳ್ ವಸ್ತು ಹಾಡ್ಲಿ ಪಡ್ಲಿ?” ತಾಚೆ ದೊಳೆ ಮ್ಹಜ್ಯಾ ದೊಳ್ಯಾಂಚೆರ್ ಖಿಂಚ್ಲೆ ಆನಿ ಮ್ಹಜೆ ದೊಳೆ ತಾಚ್ಯಾ ದೊಳ್ಯಾಂಚೆರ್ ಆಸ್ಲೆಲೆ. ಮ್ಹಾಕಾ ಜಾಪಿಚಿ ಗರ್ಜ್ ನಾತ್ಲೆಲಿ. ತ್ಯಾ ಶೆತ್ಕಾರಾ ಮತಿಂತ್ ಚಿಂತ್ನಾ ಸುರ್ವಾತ್ ಜಾಲಿ ತಿ ಗಜಾಲ್ ಉತ್ರೊಣೆಚಿ ಕ್ಷುರು.

ಶೆತ್ಕಾರಾ ಆಧೀನ್ ಆಸ್ಲೆಲ್ಯಾ ಭುಂಯ್ಚೆರ್ ಶೆತ್ಕಾರಾನ್ ತಾಚೆಂ ಧನಿಪಣ್ ಪರ್ಗಟ್ಲೆಂ ಭೋವ್ ಗರ್ಜೆಚೆಂ. ಹಿ ಉಗ್ತಿ ಪರ್ಗಟ್ಲೆ ಚ್ಯಾರ್ ಚೊವ್ಗಾಂಕ್ ದಿಸ್ವೆಪರಿಂ ಆಸ್ಚಿ ಆನಿ ಪುಡಾರಾಂತ್ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಕ್ ಫಾಯ್ದಾಭರಿತ್ ಜಾಂವ್ಚೆ ತಸಲಿ ಆಸಾಚೆ.

ಶೆತ್ಕಾರಾ ಆಧೀನ್ ಆಸ್ಚ್ಯಾ ಭುಂಯ್ಚೆರ್ ವೋಂಯ್/ದೊರೊ ಆಸ್ತಾಚ್. ತ್ಯಾ ಭುಂಯ್ಚೆ ದೆಗೆರ್ ಪುಣೀ ಸಾವ್ಲ್ಯಾಚಿಂ (ಸಾಗೋಣಿ) ರುಕಾ ರುಪಾಡಾಂ ಲಾಂವ್ಚಿ, ಪಾವ್ನಾ ಉದಕ್ ಜಿರೊಂವ್ಚಿ ಉರ್ಬಾ ಆಸ್ಚ್ಯಾ ಹ್ಯಾ ದಿಸಾಂನಿ, ಸಾವ್ಲ್ಯಾಚಿಂ ರುಪಾಡಾಂ ಉದಕ್ ಚಿಂವೊಂಕ್ ಸಕ್ತಿತ್, ಕಾಂಯ್ ಭುಂಯ್ ತಾಪ್ಚ್ಯಾ ಮ್ಹಯ್ಯಾಂನಿ ಆದಿಂ ಮಾಡಾ ಕಾವಾತೆ ವಾಂಚೊಂವ್ಚ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ ಮಾತ್ಯೆ ಆಯ್ಲಾನಾಂನಿ ಉದಕ್ ಭರ್ನ್ ದವರ್ತಾಲೆ ತಶೆಂ ಉದಕ್ ದವರ್ನ್ ಪೋಸ್ ಕರ್ಯೆತ್. ಲಾವ್ನ್ ವಾಡ್ಲೆಲ್ಯಾ ತೀಸ್ ವರ್ಸಾಂನಿ ಕಾಂಯ್ ಎಕೆಕ್ ರೂಕ್ ಏಕ್ ಮಿಲಿಯಾಚೊ ಮುನಾಪೊ ಜೋಡ್ನ್ ದಿತಿತ್.

ಶೆತ್ಕಾರಾಂಕ್ ಶೆತ್ ಸಾಂಬಾಳ್ಚೊ ವಾವ್ರ್ ಕರಿನಾಸ್ತಾಂ, ಶಹರಾಂನಿ ವಾವ್ರಾಕ್ ಲಾಗಿ ಗರ್ಜ್ ಪಡ್ಲೆಲಿ ತರ್ ವರ್ಸಾಕ್ ಫಕತ್ ಬಾರಾ ಪಾವ್ಣಿಂ ಪಾಗ್ ಲಾಬ್ಲೊ, ಹ್ಯಾಚೆ ಪರಿಂ ವರ್ಸಾಕ್ ಬಾರಾ ಪಿಕಾವಳಿ ವಿಕ್ರಾಕ್ ಲಾಭ್ಲೆಪರಿಂ ಮಾಂಡಾವಳಿನ್ ಶೆತಾಂ ವಾಡೊಂವ್ಚಿ ಜಾಣ್ವಾ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಚೆಂ ವ್ಹಡ್ವಣ್ ಮ್ಹಣ್ ಸಾಂಗ್ಲೆಂ ಪಡ್ತಾ. ಅಶೆಂ ಲಾಬ್ಲೊ ದುಡು ಶಹರಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಪಾಗಾ ಪಾಸ್ ಉಣೊ ದಿಸತ್. ಪೂಣ್ ಶಹರಾಂನಿ ಜಿಯೆಂವ್ಚೆ ಜಳೊವಾಕ್ ಆನಿ ಉದ್ಯಾಕ್ ಜಾಯ್ತೊ ದುಡು ಖರ್ಚ್ ಕರ್ತಾತ್ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಗಜಾಲ್ ಮತಿಂತ್ ದವರ್ಚಿ. ಶೆತ್ಕಾರಾಂಕ್ ಹೆಂ ಪುಂಕ್ಯಾಕ್ ಲಾಬ್ತಾ.

ಶೆತ್ಕಾರಾಂಕ್ ದಿಸ್ವಡ್ಲೊ ಖರ್ಚ್ ಆಸ್ತಾಚ್. ಹ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ ಶೆತಾಂ ಭಟಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಲಾಭ್ಲೆಂ ಶಹರಾಂನಿ/ಸಾಂತೆಂನಿ ಖಾಯ್ನ್ ಆಸ್ಚ್ಯಾ ವಿಕ್ರಾಕ್ ವರ್ಣೆಂ, ಫಕತ್

2 / ಭಾಂಗಾರಾ ವಾಕ್ಯೆಂತ್

ಪಾಂಚ್ ಸೆಂಟ್ಸ್ ತಿಲ್ಲಾ ಸುವಾತೆರ್ ಲಾಯ್ಲಿ ವಾಕ್ಲೆ ಭಾಜಿ ಶೆತ್ಕಾರಾಕ್ ಕಾಂಯ್ ವರಾಕ್ 20 ಹಜಾರಾಂ ತಿಲ್ಲೊ ದುಡು ಜೋಡ್ನ್ ದಿತಾ.

ಆಯ್ಲೆವಾರ್ಚ್ಯಾ ವರಾಂನಿ ಫುಲಾಂ, ತುಳಸ್, ಪೊಣ್ಣಾ ಕಡ್ಲೊ ಹಾಕಾಯ್ ಖಾಯ್ ಚಡ್ಲಾ. ಮುಕ್ಲಾ ವರಾಂನಿ ಪೊಣ್ಣಾಂಕ್ ಆತಾಂ ಲಾಬ್ಚ್ಯಾ ಮೊಲಾಪ್ರಾಸ್ ದೊಡ್ಡೆಂ ಮೋಲ್ ಲಾಬ್ಚೆ ಆವ್ಕಾಸ್ ದಿಷ್ಟಿಕ್ ಪಡ್ತಾತ್.

ಕರ್ನಾಟಕ ಥಾವ್ನ್ ಆಮೆರಿಕಾಕ್ ಪೊಣ್ಣಾ ಘರೆ ಥಾಡುನ್ ದಿಂವ್ಚೆ ವಿಶಿಂ ಯೆವ್ವಣ್ ಚಲ್ತಾ. ಆಪಾಪ್ಲ್ಯಾ ಲಾಗ್ನಿಲ್ಯಾ ವಿಕ್ರಾ ಥಳಾಂನಿ ಆಸ್ಲೊ ಖಾಯ್ ಸಮ್ಜುನ್ ಪಿಕಾವಳ್ ಕಾಡ್ಚಿ ಜಾಣ್ವಾ ಶೆತ್ಕಾರಾಚಿ ಶಾಧಿ. ಮುಸ್ಲಿಮಾಂಚ್ಯಾ ಉಪ್ಪಾಸಾಚ್ಯಾ ಮ್ಹಯ್ನಾಂತ್ ಬೊಬ್ಳಾಂಕ್ ಆನಿ ವಾಕ್ಲೆ ಭಾಜಿಯೆಕ್ ಬರೊ ಖಾಯ್ ಆಸ್ತಾ. ಹಿಂದ್ವಾಂಚ್ಯೊ ಚಡಾವತ್ ಪರ್ಬೊ ರಾಂದ್ವಯೆಕ್ ಖಾಯ್ ಹಾಡ್ನ್ ದಿತಾತ್. ಆಕ್ಟೋಬರಾಂತ್ಲಾ ದಸರಾಂತ್ಲಾ ನವ್ ದಿಸಾಂನಿ ರಾಂದ್ವಯೆಚಿ ಪಿಕಾವಳ್ ಲಾಬ್ಚೆಪರಿಂ ಮಾಂಡಾವಳ್ ಘಾಲಿ ತರ್ ಮುಕ್ಲಾ ದೋನ್ ಮ್ಹಯ್ನಾಂಚಿ ಜೋಡ್ ತ್ಯಾ ನೋವ್ ದಿಸಾಂನಿ ಕಾಡ್ತಾತ್.

ಶೆತಾ ವಾವ್ರ್ ಕುಡಿಕ್, ಮತಿಕ್ ಬೆಸೊರ್ ದಿಂವ್ಚೆ ತಸಲೊ, ಮತಿಕ್ ಧಣ್ಣಣಿ ಆನಿ ದಬಾವ್ ದಿಂವ್ಚೆ ತಸಲೊ ಮ್ಹಣ್ ಜಾಯ್ ಶೆತ್ಕಾರ್ ಚಿಂತ್ತಾತ್. ಪೂಣ್ ನೈಸರ್ಗಿಕ್ ಕೃಷಿ ರಿತಿ ಆಪ್ಣಾಯಿಲ್ಲೆ ಶೆತ್ಕಾರ್ ಅಸಲ್ಯಾ ಚಿಂತ್ನಾಕ್ ಉತರ್ನ್ ಸುಶೆಗ್‌ಪಣ್ ಭೊಗ್ತಾತ್. ಶೆತ್ಕಾರಾಂಕ್ ಥೊಡೊ ವಾವ್ರ್ ಚಡಿತ್ ಆಸ್ತಾ ವ್ಹಯ್. ಪೂಣ್ ಭುಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ಪೊಟಾಂಕ್ ಖಾಣ್ ಲಾಬಂವ್ಚೆ ತಸಲೊ ಘನಾಧಿಕ್ ವಾವ್ರಾ ಆವ್ಕಾಸ್ ರಚ್ನಾರಾನ್ ಶೆತ್ಕಾರಾಂ ಆಧೀನ್ ದಿಲಾ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಗಜಾಲ್ ಭೋವ್ ಥಾದೊಸ್ಕಾಯೆಚಿ.

ಶೆತ್ಕಾರಾಂ ಆನಿ ವಿಕ್ರಾ ಥಳಾ ಮಧೆಂ ವಾವುರೆಲ್ಯಾಂಚ್ಯಾ ಅಂದಾಜಾ ಪರಾಣೆ ಮುಕ್ಲಾ ಚ್ಯಾರ್‌ಚ್ ವರಾಂ ಭಿತರ್ ಚಡಾವತ್ ಸರ್ವ್ ರಾಂದ್ವಯೆಚಿಂ ಮೊಲಾಂ ಕಿಲ್ಯಾಕ್ ಶೆಂಬೊರಾಂ ತಿಲ್ಲೆಂ ಜಾತಲಿಂ. ಅಸಲೊ ಫಾಯ್ಡಾಭರಿತ್ ಆವ್ಕಾಸ್ ಜೊಡುಂಕ್ ಕಿತ್ಲೆ ಶೆತ್ಕಾರ್ ತಯಾರ್ ಆಸಾತ್?

ಕೊಂಕ್ಣಿ ರಾಂದ್ವಯ್ ಡೋಂಟ್ ಲಾಯ್ಚ್:

ವಿವಿಂಗಡ್ ಶೆತಾಂನಿ ನವೆ ನವೆ ಸಂಸೊದ್ ಜಾಲ್ಲೆ ಪರಿಂ ಕೃಶಿ ಶೆತಾಂತೀ ನವೊ ಸಂಸೊದ್ ಜಾತಾ. ಸಂಸರಾಚ್ಯಾ ಖಂಯ್ಚ್ಯಾ ತರೀ ಕೊನ್ಯಾಂತ್ ನವೊ ಸಂಸೊದ್ ಫಳ್ ದೀಂವ್ಕ್ ಸಕ್ಲೊ, ಥೊಡ್ಯಾಚ್ ವರಾಂನಿ ಸಂಸಾರ್‌ಭರ್ ನವ್ಯಾ ಫಳಾಂ, ಕಾಂದ್ಯಾಂಚೊ ವಾಪರ್ ಜಾತಾ ಆನಿ ಜಾಯ್ತ್ಯಾ ಶೆತಾಂನಿ ಹಾಂಚಿ ಕೃಶಿ ಕರ್ಚಾಕ್ ಸುರ್ವಾತ್ ಜಾತಾ. ಬೀನ್ಸ್, ಕೆರೆಟ್, ಕೊಲಿಫ್ಲವರ್ ತಸಲ್ಯಾ ರಾಂದ್ವಯಾಂಕ್ ವರಾಚ್ಯಾ ಬಾರಾ ಮ್ಹಯ್ನಾಂನಿ ಗಿರಾಯ್ಕಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಮಾಗ್ಣಿಂ ಆಸ್ತಾತ್. ಆಯ್ಲೆ ವಾರ್ಚ್ಯಾ ವರಾಂನಿ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ ತಾಂಚಿ ಭಾಜಿ ಆನಿ ವ್ಹಾಕ್ಲೆ ಭಾಜಿಯೆಚೊ ವಿಕ್ರೊ ಚಡ್ಲಾ. ತಾಂಚಿ ಭಾಜಿ ಸಲಿಸಾಯೆನ್ ರಾಂದುಂಕ್ ಜಾತಾ, ಸಸಾರಾಯೆನ್ ಜಿರಾ ಮ್ಹಳ್ಳೆ ಖಾತಿರ್ ಆನಿ ವ್ಹಾಕ್ಲೆ ಭಾಜಿ ಸುಕಿ ಕರುಂಕ್, ತಾಚ್ಯಾ ತಾಡಾಂಚೊ

ಸೂಪ್ ಕರುಂಕ್, ಭಿಫಾಕ್, ಬೊಕ್ರಾಮಾಸಾಕ್, ಕುಬ್ಯಾಂಕ್, ಕುಳ್ಳಾಕ್, ತರ್ಮೆ ಪೊಪಾಯೆಕ್ ಭರ್ತಿಕ್ ಘಾಲುಂಕ್ ಜಾತಾ ಮ್ಹಳ್ಳೆ ಖಾತಿರ್ ವ್ಹಾಳ್ವೆಭಾಜಿ ಚಡ್ ಲೋಕ್ ಪಸಂದ್ ಕರ್ತಾ.

ನವ್ಯಾ ಆನಿ ಪರ್ವ್ಯಾ ಮಧೆಂ ಘಸ್ವಿ ಆಸ್ಚಿಚ್. ರಾಂದ್ವಾಂತ್ ರಾಂದ್ವಯ್ ವಾಪರ್ಚೆ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಗಾವ್ಡಿ ವಿಲ್ಲಿ ರೆಬಿಂಬಸ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಎಕಾ ಗಾಯಾನಾಂತ್ ಅಶೆಂ ಗಾಯ್ತಾ; ಬಾಜ್ರಾಕ್ ಗೆಲ್ಯಾರ್ ಬಿಟ್ರೂಟ್, ಕೆರೆಟ್, ಕೆಬೆಚ್, ಕೊಲಿಫ್ಲವರ್ ತಿ ಹಾಡುನ್ ಯೆತಾ, ವ್ಹಾಳ್ವೆ ಭಾಜಿ, ಬಿಂಬ್ಲಿಂ, ತೆಂಡ್ಲಿ ಹಾಡ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ರಾಂದ್ವಯ್ ಡೋಂಟ್ ಲಾಯ್ಕ್ ಮ್ಹಣ್ತಾ...

ಆಮ್ಚಿ ಸಮಾಜ್ ಖಿಯೆ ಕುಶಿಕ್ ಪಾವ್ಲಾಂ ಕಾಡಿತ್ ಆಸಾ ಮ್ಹಳ್ಯಾಚೊ ಸೊವ್ ಹೆಂ ಗಾಯಾನ್ ಕಳಯ್ತಾ ನ್ಹಯ್?

ಭಾಜಿ ರಾಂದ್ವಯ್ ಸೊದ್ಯಾಂ

ಸಕ್ವಡ್ ಸಾಂಗಾತಾ ಮೆಳ್ಳಾಂ ಸಕ್ವಡ್ ಲಾಗಿಂ ಸರಾಂ
 ಆಮ್ಚೆ ತಾಳೆ ಏಕ್ ಕರಾಂ ಮರಿಯೆಕ್ ಹೊಗೊಳ್ಳಿಯಾಂ
 ಪೊಡ್ತಾಂ ಹಿತ್ತಾಂನಿ ಸೊದ್ಯಾಂ ಫುಲಾಂ ಎಕ್ವಾಯ್ ಕರಾಂ
 ಭಾಜಿ ರಾಂದ್ವಯ್ ಸೊದ್ಯಾಂ ಸೆವ್ನ್ ಧಾದೊಸ್ ಜಾವ್ತಾಂ

ಅಸಲ್ಯಾ ಸಬ್ದಾಚೆಂ ಧಾರ್ಮಿಕ್ ಗೀತ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ ತರ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಲೊಕಾಂ ಮಧೆಂ
 ರಾಂದ್ವಯೆ ರಾಂದಾಪ್ ಚಡಿತ್ ಲೊಕಾ ಮೊಗಾಳ್ ಜಾತೆಂ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ. ಮೊಂತಿ
 ಫೆಸ್ತಾ ಸಂದರ್ಬಾರ್, ರಾಂದ್ವಯೆ ನಿಸ್ತಾ ಜೆವಣ್ ಭಲಾಯ್ಕೆಭರಿತ್? ಹೆಂ ಸವಾಲ್
 ಉದೆತೆಲೆಂಚ್.

ಫವ್ಗಮಿತ್ ಪರ್ಮಾಚೆಂ ಮಾಸಾ ಮಾಸ್ಯೆಚೆಂ ರಾಂದಾಪ್ ಮರ್ಯಾದಿಚೆಂ, ಚಡಿತ್
 ಘಟಾಯೆಚೆಂ ಅಶೆಂ ಜಾಯ್ತಾಂಚಿ ಪಾತ್ಯೆಣಿ ಆಸಾ. ಮಾಸಾ ಮಾಸ್ಯೆಚ್ಯಾ ರಾಂದ್ವಾಯ್,
 ರುಚಿಕ್ ವೊಳ್ಳಾಲ್ಲ್ಯಾ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಲೊಕಾಚೆಂ ಚಿಂತಪ್ ಬದ್ಲುಂಕ್ ಪ್ರೇತನ್ ಕರಿನಾ,
 ಬಗಾರ್ ರಾಂದ್ವಯೆಂತ್ ಆಟಾಪ್ಲೆಲ್ಯಾ ಭಲಾಯ್ಕೆ ಗುಣಾಂ ವಿಶಿಂ ಬರಯ್ತಾಂ.

ಮೊಂತಿ ಫೆಸ್ತಾ - ರಾಂದ್ವಯೆ ಫೆಸ್ತಾ:

ಮೊಂತಿ ಫೆಸ್ತಾ ಸಂದರ್ಬಾರ್ ಜೆವ್ಣಾಂತ್ ರಾಂದ್ವಯೆ ನಿಸ್ತಾಂವಿಶಿಂ ಲೊಕಾಂಚ್ಯೊ
 ವೆವೆಗ್ಳೊ ಅಬಿಪ್ರಾಯೊ ಆಯ್ಕುಂಕ್ ಮೆಳ್ಳಾತ್. ಪೂಣ್ ವರಾಂ ಆದಿಂ ಮೊಂತಿ
 ಫೆಸ್ತಾ ಸಂದರ್ಬಾರ್ ಚಡ್‌ಚೊ ಲೋಕ್ ಫಕತ್ ರಾಂದ್ವಯ್ ಮಾತ್ ಸೆವ್ತಾಲೊ.
 ಆಳುಂ-ಧೆಂಟೊ, ಕಾರೆತೆಂ, ಆಳ್ವಾಂದೊ, ಬೆಂಡಾಂ, ತೊವ್ಯೆಂ, ಮೂಗ್, ಚಣೆಂ
 ಅಶೆಂ 7-9 ಧರಾಂಚಿ ರಾಂದ್ವಯ್ ರಾಂದುನ್ ಜೇವ್ನ್ ಧಾದೊಸ್ಕಾಯ್ ಜೊಡ್ಡಿ
 ಏಕ್ ಜಿಣ್ಯೆ ರೀತ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿ. ಹೆ ಭುಂಯ್ಚೆರ್ ಜಾಯ್ತಾ ಕಾಳಾ ಥಾವ್ನ್ ವೊಳ್ಳುನ್
 ಆಯ್ಲೆಲೆ ರಾಂದ್ವಯೆಕ್ ಮನ್ಯಾ ಕುಡಿಕ್ ಘಟಾಯ್ ದಿಂವ್ಚೆ ತಿಲ್ಲಿ ಸಕತ್ ಆಸಾ?
 ಹ್ಯಾ ವಿಶಿಂ ಥೊಡಿ ಮಾಹೆತ್ ವಾಂಟುನ್ ಘೆಂವ್ಕ್ ಆಶೆತಾಂ.

ಆಳುಂ : ಪಾವ್ಲಾ ಕಾಳಾರ್ ವಾಡ್ಲೆಂ ಆಳುಂ ಕೊಂಕಣಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಲೊಕಾಂಚಿ
 ಖಾಣಾ ಗರ್ವ್ ಬಾಗವ್ನ್‌ಂಚ್ ಆಯ್ಲಾಂ. ಮೊಂತಿ ಫೆಸ್ತಾ ಸಂದರ್ಬಾರ್ ಆಳ್ವಾ
 ಪಾಂಯ್ ಧೆಂಟ್ಯಾ ಸಂಗಿಂ ವಾಪರ್ತಾತ್. ಆಳ್ವಾ ಪಾನಾಂನಿ ಘಟಾಯ್ ಆಟಾಪ್ಲ್ಯಾ
 ಬಾವ್ಲೆಲಿಂ ಆಳ್ವಾಚಿಂ ಪಾನಾಂ ಗಾಂಟಿ ಫಾಲ್ನ್ ಪಿಕಿಂ ಮೊಗಿಂ ಆನಿ ಪೊಣ್ಣಾಂ
 ಭಿಕ್ಲಾಂ ಫಾಲ್ನ್ ರಾಂದ್ವೆಂ ರಾಂದಾಪ್ ಮಂಗ್ಳುರಾ ಭೊಂವ್ತಿಂಚ್ಯಾ ಜಾಯ್ತಾ
 ಲೊಕಾಂಕ್ ವಳ್ಕೆಚೆಂ. ಆಳ್ವಾ ಪಾಂಯ್ ಥೊಡೆ ಭಲಾಯ್ಕೆ ಖಣ್ ಆಟಾಪ್ತಾ. ಆಳ್ವಾ
 ಪಾಂಯಾಂನಿ 22 ಗ್ರಾಮ್ ಪಿಷ್ಟ್, 3 ಗ್ರಾಮ್ ಸಸಾರ್‌ಜನಕ್, 0.4 ಗ್ರಾಮ್ ಚರಬ್,
 28 ಮಿಲಿಗ್ರಾಮ್ ಚುನೊ, 1.40 ಗ್ರಾಮ್ ರಂಜಕ್, 2 ಮಿಲಿಗ್ರಾಮ್ ಲೊಂಕ್ಡಾ ಸತ್ತ್
 ಅಶೆಂ ಜಾಯ್ತೆ ಭಲಾಯ್ಕೆ ಘಟಕಾಚೆ ಗೂಣ್ ಆಟಾಪ್ಲ್ಯಾತ್. ಆಳ್ವಾ ಪಾಂಯ್
 ಖಾಣ್ ಜಾವ್ನ್ ವಾಪರ್ನ್‌ಂಚ್ ಆಸ್ಲಾರ್ ಕುಡಿಚಿ ಜಡಾಯ್ ವಾಡೊವ್ನ್ ಘೆವ್ಚೆತ್.

ಸಾದ್ಯ ಆಸ್ಲೆಲ್ಯಾ ಹರೆಕ್ಲಾನ್ ಫಾರಾ ಲಾಗ್ನಾರ್ ಆಳುಂ ಲಾಂವ್ಚೆ ಆವ್ಕಾಸ್ ವಾಪರಿಚೆ. ವಾಡೂನ್ ಯೆಂವ್ಚ್ಯಾ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಕ್ ಆಳ್ವಾ ಪಾನಾಂನಿ ರಾವ್ಲೆಲೆ ಉದ್ವಾ ಥೆಂಬೆ ಸೊಬ್ಬೆ ಪಳೆಂವ್ಕ್ ಆವ್ಕಾಸ್ ಲಾಬಯ್ಲೊ ತರ್ ಹೆ ಭುಂಯ್ಚೆರ್ ಆಟಾಪ್ಲೆಲ್ಯಾ ಅಜಾಪಾಂಚೆ ಸೊದ್ನಕ್ ಏಕ್ ಬುನ್ಯಾದ್ ಫಾಲ್ನ್ ದಿಲ್ಲೆಪರಿಂ ಜಾತಲೆಂ.

ಧಂಟೊ : ಪಾವ್ನಾ ಕಾಳಾರ್ ವೊತ್, ಪಾವ್ನಾ ಉದಕ್ ಆನಿ ಗಾಂವ್ಚಿ ಸಾರೆಂ ಫಾಲ್ನ್ ವಾಡಯ್ಲೆಲೆ ಧಂಟೆ ಭಲಾಯ್ಕೆ ಖಜಾನ್‌ಚ್ ಮ್ಹಣ್ಣೆತ್! ಪಾಚ್ಚಿಂ ಪಾನಾಂ ಆನಿ ಪಾಚ್ಚೆ ಕಾಂಡ್ ಆಟಾಪ್ಲೆಲೆ ಧಂಟೆ ಸುರ್ಯಾ ಥಾವ್ನ್ ಆಯ್ಲೆಲಿ ಸಕತ್ ವಾಪರ್ನ್ ಮನ್ಯಾಂಕ್ ಘಟಾಯೆ ಖಾಣ್ ಲಾಬಯ್ತಾತ್. ಹಪ್ಪಾಕ್ ಏಕ್ ದೋನ್ ಪಾವ್ಚಿಂ ಧಂಟ್ಯಾ ಭಾಜಿಯೆ ನಿಸ್ತೆಂ ಸೆವ್ನ್ ಆಸ್ಲೆಲ್ಯಾಂಕ್ ಲಿವರಾಚ್ಯೊ ಧೊಶಿ ಥಾಂಬ್ತಾತ್ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಮಾಹತ್ ಆಸಾ. ಪೊಟಾಂತ್ ರೂಂವ್ (ಆಲ್ಫರ್) ಆಸ್ಲೆಲ್ಯಾಂನಿ ಧಂಟ್ಯಾ ಭಾಜಿಯೆಚೆಂ ನಿಸ್ತೆಂ ನಿವೊವ್ನ್ ನಿಸ್ತಾಂತ್ ಮ್ಹೊಂವ್ ಭರ್ನುನ್ ಸೆವ್ಣೆಂ ತರ್ ಬರೆಪಣ್ ಲಾಬ್ತಾ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್. ಬಾಂಳ್ತಂಕ್ ದೂದ್ ಚಡ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ಧಂಟ್ಯಾ ಭಾಜಿಯೆಚೆ ನಿಸ್ತಾಕ್ ಎಳ್ಲ್ಯಾ ಪಿಟೊ ಭರ್ನುನ್ ಸೆವ್ಣೆಂ ತರ್ ಬರೆಪಣ್ ಲಾಬ್ತಾ. ಧಂಟ್ಯಾಂನಿ 0.04 ಗ್ರಾಮ್ ಚರ್ಟೆ ಅಂಶ್, 6 ಗ್ರಾಮ್ ಪಿಷ್ಟ, 4 ಮಿಲಿಗ್ರಾಮ್ ಚುನ್ಯಾ ಅಂಶ್, 5 ಗ್ರಾಮ್ ಸಸಾರ್ ಜನಕ್, 25.5 ಗ್ರಾಮ್ ಲೊಂಕ್ಡಾ ಸತ್ವ್, ವಿಟಮಿನ್ ಎ.ಬಿ.ಸಿ ಜೀವ್‌ಸತ್ವ್ ಆಟಾಪ್ತಾ. ವರ್ನಾಂ ಆದಿಂ ಸಂಸಾರಾಕ್ ಖಾಣಾ ತತ್ವಾರ್ ಧೊಸ್ಲೆಲ್ಯಾ ತೆದ್ನಾ ತಾಂದುಳ್, ಜಂದೊ, ಗೊಂವ್ ಸೊಡ್ನ್ ಹೆರ್ ಖಾಣಾ ವೊರ್ಡೆಂಚೆ ಸೊದ್ನರ್ ಆಸ್ತಾನಾ ಪಯ್ಲಾನ್ ಪಯ್ಲೆಂ ಲಾಬ್ಲೊ ಆವ್ಕಾಸ್ ಧಂಟಾ ಭಾಜಿಯೆ ಭಿಂ. ಭಾಜಿಯೆ ಬಿಯೊ ಭಾಜುನ್, ಶಿಜವ್ನ್ ವಾಪರ್ಯೆತ್. ಭಾಜಿಯೆ ಬಿಯಾಂಚೆಂ ಪೀಟ್ ಕರ್ನ್ ಹೆರ್ ಪಿಟಾ ಸಂಗಿಂ/ಬದ್ಲೆಕ್ ವಾಪರ್ಯೆತ್. ಭಾಜಿಯೆ ಬಿಯಾಂನಿ 6% ಪ್ರೋಟೀನ್ ಆಸಾ. ಮನ್ಯಾ ಕುಡಿಕ್ ಗರ್ಜ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿ ಲೈಸಿನ್ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಅಮಿನೊ ಆಸಿಡ್ ಭಾಜಿಯೆ ಬಿಯಾಂನಿ ಕಿತ್ತಿ ಆಸ್ತಾ ಮ್ಹಳ್ಳಾರ್ ಪಿಯೆಂವ್ಚ್ಯಾ ದುದಾಂತ್ ಆಸ್ಲೆ ತಿತ್ತಿ. ಪೂಣ್ ಖಾಣಾ ತತ್ವಾರ್ ಪರತ್ ಸಂಸಾರಾಕ್ ಧೊಸ್ಲೆ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಹ್ಯೊ ಗಜಾಲಿ ಫಕತ್ ಬರ್ಪಾಂನಿ ಲಿಪುನ್ ಆಸ್ಲೆಲ್ಯೊ ತಶೆಂ ದಿಸ್ತಾ.

ಬೆಂಡಾಂ : ಕೊಂಕಣ್ ಕರಾವಳಿಚೆರ್ ವಾಡಂವ್ಚಿಂ ಧವಿಂ ಬೆಂಡಾಂ ಹ್ಯಾ ಗಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಲೊಕಾಂಕ್ ಬರಿಂಚ್ ಆಂವಡ್ತಾತ್. ವರ್ನಾ ಮದೆಂ ಬರೊ ಖಾಯ್ನ್ ಆಸ್ತಾನಾ ಕಿಲೊ ಬೆಂಡಾಂಕ್ ರು. 200 ಪರ್ಯಾಂತ್ ಮೋಲ್ ಆಸ್ತಾ. ಜಾಯ್ತೆ ಜಾಣ್ಣೆ ಶೆತ್ಕಾರ್ ಬೆಂಡಾಂ ಪಿಕಾವಳ್ ಕರ್ನ್ ಹಾತ್‌ಭರ್ ದುಡು ಜೊಡ್ತಾತ್. ತರ್ವ್ಯಾ ಬೆಂಡಾಂಕ್ ಅಂಬಾಡೆ ಭರ್ನುನ್ ರಾಂದ್‌ಲೆಂ ನಿಸ್ತೆಂ ಮಂಗ್ಳುರಾ ಭೊಂವ್ಚಿಂ ಲೊಕಾಮೊಗಾಳ್. ಬೆಂಡಾಂ ನಿಸ್ತೆಂ ಖಾವ್ನ್ ಆಸ್‌ಲ್ಯಾಂಕ್ ಉಗ್ಡಾಸಾ ಸಕತ್ ಬರಿ ಉರ್ತಾ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಪಾತ್ಯೆಣಿ ಆಸಾ ಆನಿ ಗೋಡ್ ಮುತಾ ಪಿಡಾ ನಿಯಂತ್ರಣಾಂತ್ ಆಸ್ತಾ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್. ಬೆಂಡಾಂನಿ 2.1 ಗ್ರಾಮ್ ಸಸಾರ್ ಜನಕ್, 1.2 ಗ್ರಾಮ್ ನಾರ್ ಅಂಶ್, 7.3 ಗ್ರಾಮ್ ಕಾರ್ಬೊಹೈಡ್ರೇಟ್ಸ್, 88 ಮಿಲಿಗ್ರಾಮ್ ಚುನ್ಯಾ ಸತ್ವ್, 1.4 ಮಿಲಿಗ್ರಾಮ್ ಲೊಂಕ್ಡಾ ಸತ್ವ್, 1.19 ಗ್ರಾಮ್ ತಾಂಬ್ಯಾ ಸತ್ವ್, ಅಶೆಂ ಧೊಡೆ ಕುಡಿಚೆ ಭಲಾಯ್ಕೆಕ್ ಉಪ್ಕಾರ್ಲೆ ಘಟಕ್ ಆಸಾತ್. ಹ್ಯಾ ವರ್ಸಾ ಧಾ ಮ್ಹಯ್ಚೆ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಬೆಂಡೆ ವಿಕ್ರ್ಯಾ ಥಳಾರ್ ಲಾಬ್ತಾಲಿ. ಸ ಮ್ಹಯ್ಚ್ಯಾಂನಿ ಬೆಂಡಾಂ ವಿಕ್ರುನ್ ರುಪಯ್ ದೋನ್ ಲಾಕ್

6 / ಭಾಂಗಾರಾ ವಾಟ್ಸಿಂತ್

ದುಡು ಜೊಡ್ಡಲ್ಯಾಕ್ ಹೊ ಬರವ್ಪಿ ವಳ್ಳಾತಾ.

ಗೊಸಾಳೆಂ: ವಾಲಿ ರುಪಾರ್ ವಾಡ್ಜೆಂ ಗೊಸಾಳೆಂ ಕರಾವಳಿ ಭೊಂವಾರಾಂತ್ ಲೊಕಾಮೊಗಾಳ್ ರಾಂದ್ಲಯ್. ಹ್ಯಾ ವಾಲಿಂನಿ ಆಸ್ಚಿ 'ಕಣ್ಣಿ' (ವಾಲ್ ಸುರುಳಿ ಜಾವ್ನ್ ರೆವೊಡ್ಲಿ) ವಾಲಿ ಆದಾರಾ ಖಾತಿರ್ ಹರ್ ಆದಾರಾಂಕ್ ಅಶೆಂ ರೆವೊಡ್ಲಾ, ವಾಲ್ ಮೊರೊನ್ ಸುಕ್ತಾ ಪರ್ಯಾಂತ್ ವಾಲಿಕ್ ಸಾಂಬಾಳ್ತಾಂಚ್ ಆಸ್ತಾ. ಆಧುನಿಕ್ ಕೆಮರಾಂನಿ ಹ್ಯಾ ಕಣ್ಣಿಂಚೊ ವಾವ್ರ್ ಪಳೆವ್ಚೆತ್. ಗೊಸಾಳ್ಯಾಂತ್ 0.4 ಗ್ರಾಮ್ ಸಸಾರ್ಜನಕ್, 0.5 ಗ್ರಾಮ್ ನಾರ್ ಅಂಶ್, 3 ಗ್ರಾಮ್ ಕಾರ್ಬೊಹೈಡ್ರೇಟ್, 40 ಮಿಲಿಗ್ರಾಮ್ ಚುನ್ಯಾ ಅಂಶ್, 40 ಮಿಲಿಗ್ರಾಮ್ ಫೊಸ್ಫರ್, ವಿಟಮಿನ್ ಎ,ಬಿ,ಸಿ ಆಸ್ತಾ. ಗೋಡ್ ಮುತಾಚಿ ಪಿಡಾ ಆಸ್ಲೆಲ್ಯಾಂಕ್ ಗೊಸಾಳ್ಯಾ ನಿಸ್ತೆಂ ಸೆವ್ನ್ ಆಸ್ಲಾರ್ ಮನ್ಯಾ ಕುಡಿಕ್ ಸುಡ್ನಡಾಯ್ ಆಸ್ತಾ. ಸಾದೆ ಫಾಯ್ ಜಾಲೆ ತರ್ ಗೊಸಾಳ್ಯಾ ಪಾನಾಂಚೊ ಲೇಪ್ ಫಾಯಾಂಚೆರ್ ಫಾಲೊ ತರ್ ಫಾಯ್ ಥಾಂಬ್ತಾತ್. ವರಾನ್ಯಾ 12 ಮ್ಹಯ್ನಿ ವಿಕ್ರ್ಯಾಕ್ ಲಾಬ್ಜಿ ಹಿ ರಾಂದ್ಲಯ್ ಆಂಬಡೆ, ವೊಂಟಿಸೊಲಾಂ ಫುಲ್ ರಾಂದ್ಲ್ಯಾರ್ ರೂಚ್ ಚಡ್ತಾ.

ಕಾರೆತೆಂ: ಪಾಚ್ಚೆಂ ಧವ್ಯಾ ರಂಗಾಚೆಂ ಕಾರೆತೆಂ, ಆಂಬಾಡೆ, ಸುರಯ್ ಗೋಡ್ ಫಾಲ್ನ್ ಮಾತಿಯೆ ಕುಂಡ್ಲ್ಯಾಂತ್ ಲಾಂಕ್ಡಾನ್ ರಾಂದ್ಲಿರ್ ಉಕಡ್ನ್ ಖೆಲ್ಲೆ ದೀಸ್ ಮೊಂತಿ ಫೆಸ್ತ್ ಯೆತಾನಾ ಉಗ್ಡಾಸ್ ಯೆತಾತ್. ಜಾಯ್ತಿ ವಕ್ತಾಗೂಣ್ ಆನಿ ಘಟಾಯೆ ಘಟಕ್ ಆಟಾಪ್ಲೆಲೆಂ ಕಾರೆತೆಂ ಆಜ್ ಲೊಕಾ ಮೊಗಾಳ್ ನಿಸ್ತೆಂ. ದೆಶಾಂತ್ ವಾಡೊನ್ ಯೆಂವ್ಚ್ಯಾ ಗೋಡ್ ಮುತಾಚಿ ಪಿಡೆಕ್ ಆನಿ ಕಾರೆತೆಂ ಸೆಂವ್ಚ್ಯಾ ಲೊಕಾಚಿ ಉರ್ದೆಕ್ ಕಾಂಯ್ ಗಾಂಚ್ ಆಸಾ ತಶೆಂ ದಿಸ್ತಾ. ಕಾರೆತ್ಯಾಂತ್ 9 ಗ್ರಾಮ್ ಸಸಾರ್ಜನಕ್, 9 ಗ್ರಾಮ್ ಪಿಷ್ಟ, 35 ಮಿಲಿಗ್ರಾಮ್ ಚುನ್ಯಾ ಅಂಶ್, 1.40 ಮಿಲಿಗ್ರಾಮ್ ರಂಜಕ್, 5.4 ಮಿಲಿ ಗ್ರಾಮ್ ಲೊಂಕ್ಡಾ ಸತ್ತ್, 4.2 ಮಿಲಿಗ್ರಾಮ್ ಕಾರ್ಬೊ ಹೈಡ್ರೇಟ್, 0.4 ಮಿಲಿಗ್ರಾಮ್ ನಿಯಾಸಿನ್, ವಿಟಮಿನ್ ಎ,ಬಿ,ಸಿ ಆಟಾಪ್ಲ್ಯಾತ್. ಕಾರೆತೆಂ ನಿಸ್ತೆಂ ಸೆವ್ಲೆಲ್ಯಾಂಕ್ ಜಿರ್ವಣೆ ಸಕತ್ ಬರಿ ಆಸ್ತಾ. ಗೋಡ್ ಮೂತ್ ಪಿಡೆಸ್ತಾಂನಿ ಕಾರೆತ್ಯಾ ರೋಸ್ ಪಿಯೆಂವ್ಚಿ ಗಜಾಲ್ ಸರ್ವಾಂಕ್ ಕಳಿತ್ ಆಸ್ಚೆ ತಸಲಿ.

ತೊವ್ಚೆಂ : ಕರಾವಳಿ ಭೊಂವಾರಾಂತ್ ತೊವ್ಯಾ ಪಿಕಾವಳ್ ಬೊವ್ ಲೊಕಾಮೊಗಾಳ್. ಕಿಲೊ ತೊವ್ಯಾಂತ್ ಥಾಂತ್ 9 ವಾಂಟಿ ಪ್ರಾಸ್ ಚಡಿತ್ ಉದಕ್ ಆಟಾಪುನ್ ಆಸಾ. ಜಿವೆಂ ತೊವ್ಚೆಂ ಸೆವ್ನ್ ಆಸ್ಲೆಲೆ ಸುಡ್ನಡಾಯೆನ್ ಆಸ್ಚೆಂ ಪಳೆವ್ಚೆತ್. ಕಾತಿಚೆರ್ ಆಸ್ಚಿಂ ಖತಾಂ ನಿವಾರುಂಕ್ ತೊವ್ಯಾಂಚೊ ವಾಪರ್ ಜಾತಾ.

ತೊವ್ಯಾಂನಿ 0.4 ಗ್ರಾಮ್ ಸಸಾರ್ಜನಕ್, 2.80 ಕಾರ್ಬೊಹೈಡ್ರೇಟ್, 1.4 ಗ್ರಾಮ್ ಚುನೊ, 1.40 ಮಿಲಿಗ್ರಾಮ್ ಲೊಂಕ್ಡಾ ಸತ್ತ್, ವಿಟಮಿನ್ ಎ1, ಬಿ2, ಸಿ ತೊವ್ಯಾಂನಿ ಆಟಾಪ್ಲೆಲೆಂ ಆಸಾ. ಜೆವ್ಣಾ ಮಧೆಂ ತೊವ್ಚೆಂ ವಾಪರ್ಲ್ಯಾರ್ ಜಿರ್ವಣೆ ಬರಿ ಜಾತಾ.

ರಾಂದ್ಲಯೆ ವ್ಹಡ್ಲಿಕ್ ಜಾಣಾ ಜಾವ್ನ್ ರಾಂದ್ಲಯೆ ಫೆಸ್ತ್ ಸಂಬ್ರಮ್ಣೊ ಆವ್ಯಾಸ್ ಮೊಂತಿ ಫೆಸ್ತಾಚಿ ಧಾದೊಸ್ಕಾಯ್ ವಾಡಯ್ತಲಿ. ರಾಂದ್ಲಯ್ ಲಾಬಂವ್ಕ್ ವಾವುರ್ಲೆಲ್ಯಾ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಕ್ ಆಪ್ಲೆ ಮ್ಹಿನತೆ ಫಳ್ ಭಗ್ಣಾಕ್ ಆವ್ಯಾಸ್ ಲಾಬ್ಲೊ ತರ್, ಫೆಸ್ತಾ ಸಂಬ್ರಮ್ ದೊಡ್ಲೊ ಜಾತಲೊ.

ತಾಳ್ಮೆ ಉಮ್ಮಾಳ್ಳಿ ಧೂಮೊಸ್ - ಎತ್ತಿನ ಹೊಳೆ ಯೆವ್ವಣ್

ಪಾಟ್ಲಾ ಹಪ್ಪಾಂತ್ ಮಂಡನ್ ಜಾಲ್ಲೆಂ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರಾಚೆ ಬಜೆಟಿಂತ್ ರುಪಯ್ ಏಕ್ ಹಜಾರ್ ಕೊರೊಡ್ 'ಎತ್ತಿನ ಹೊಳೆ' ಯೆವ್ವಣೆಕ್ ಖಾತ್ರಿ ಕಾಡ್ನ್ ದವರ್ಲಾ. ನೇತ್ರಾವತಿ ನ್ಹಂಯ್‌ಚೊ ಫಾಂಟೊ ಆಡಾವ್ನ್ ಪ್ಲಾಟ್ಲಾ ಉದ್ಯಾಂತ್ಲೊ ಧೊಡೊ ವಾಂಟೊ ಸುಕಿದಾಡಿಚ್ಯಾ ಗಾಂವಾಂಕ್ ಪಾವಂವ್ಚಿ ಯೆವ್ವಣ್ ಶಿ. ಪಳೆಯೆಲ್ಯಾಂಚೆ ದೆಕಿಕ್ 'ಪಾವ್ನಾ ಉದಕ್ ದರ್ಯಾ ಕುಶಿಕ್ ವ್ಹಾಳುನ್ ವಿಬಾಡ್ಲ್ಯಾ ಬದ್ಲಾಕ್ ಸುಕಿದಾಡಿ ಗಾಂವಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಕ್ ಉಪ್ಕಾರ್ತಲೆಂ'. ಪೂಣ್ ಹೆ ಯೆವ್ವಣೆ ಥಾವ್ನ್ ಲಾಂಬ್ ಕಾಳಾಕ್ ಜಾಂವ್ಚೆಂ ಲುಕ್ಸಾಣ್ ಯೆವ್ವಣ್ ಘಡ್ಲಾರಾಂಚ್ಯಾ ಗುಮಾನಾ ಥಾವ್ನ್ ಚುಕೊನ್ ಗೆಲಾಂ ತಶೆಂ ದಿಸ್ತಾ.

ಪಾವ್ನಾ ಉದ್ಯಾ ಥಾವ್ನ್ ಲಾಭಿ ಧಾದೊಸ್ಕಾಯ್ ಆನಿ ಚಡಿತ್ ಪಾವ್ನ್ ಪಡೊನ್ ಜಾಂವ್ಚೆಂ ಲುಕ್ಸಾಣ್ - ಹ್ಯೊ ದೊನೀ ಗಜಾಲಿ ಯೆವ್ವಣ್ ಘಡ್ಲಾರಾಂಕ್ ಕಳಿತ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ ತರ್, ಪರಿಸರ್ ವಿರೋದಿ ಯೆವ್ವಣ್ ಘಡುನ್ ದಿಂವ್ಚ್ಯಾ ಬದ್ಲಾಕ್ ಸುಕಿದಾಡಿಂತ್ ಪಿಕಾವಳ್ ದಿಂವ್ಚೊ ಬಿಯಾಳೊ ಆನಿ ಫಳಾಂಚಿಂ ಝಾಡಾಂ ಲಾಂವ್ಚ್ಯಾಕ್ ಮಾಂಡಾವಳ್ ಘಾಲ್ತೆ. ಸುಕಿದಾಡಿಚ್ಯಾ ಗಾಂವಾಂನಿ ವಾಡ್ಲ್ಯಾ ಫಳಾಂಕ್ ವಿಕ್ರಾ ಸುವಾತೆರ್ ಬರೊಚ್ ಖಾಯ್ನ್ ಆಸಾ.

ದಾಟ್ ಪಾಚ್ಚಿ ಪಾನಾಂ ಆಸ್ಚ್ಯಾ ರೂಕ್ ಝಾಡಾಂನಿ ವೆವೆಗ್ಯಾ ಗುಣಾಂಚ್ಯಾ ಮನ್ಶಾತಿ ಸಾವ್ಣಾಂ, ಕಿಡಿ ಕಿಟಾಂಕ್ ಆಸ್ಚೊ ದಿಂವ್ಚ್ಯಾ ಫಾಡ್ಲಾ ಫಾಟಾಚಿ ಘಡಾವಳ್ ಏಕ್ ಮಿಸ್ತೆರ್‌ಚ್ ಸಯ್. ಜಯ್ತ್ ರೂಕ್, ಲಾಂಬ್ ಮೊಟ್ಯೊ ವಾಲಿ ಆನಿ ಬೊವ್ ಲ್ಹಾನ್ ತಣ್ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಪರಿಸರ್ ರಾಕಣೆಕ್ ಆಪ್ಲಿಚ್ ದೇಣಿ ದಿತಾ. ರಾನಾ ಮದ್ಲಿ ಆನಿ ಭೊಂವ್ಡಿಂಚಿ ಇಟಾಳ್ ಮಾತಿ ಉದ್ಯಾ ಲೊಟಾಕ್ ವ್ಹಾಳಾನಾಶೆಂ ಪಾವ್ನಾ ಆದಿಂಚ್ ಪಿಕೊನ್ ಝಾಡ್ಲೆಲಿ ಖೊಲಿ ಆನಿ ಪಾಳಾಂ ಸಾಂಬಾಳ್ತಾ ತರ್, ದಾಟ್ ತಣ್ ವಾಡ್ಲೆಲ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಎದೊಳ್‌ಚ್ ಉದ್ಯಾ ಭರಾಕ್ ಪಿಗ್ಯಾಲ್ಲಿ ಖೊಲಿ, ಫಳಾಂಚ್ಯೊ ಬಿಯೊ ಆನಿ ಸರ್ಲಾಂ ಉದ್ಯಾ ವ್ಹಾಳ್ಯಾಕ್ ವ್ಹಾಳುನ್ ಉದ್ಯಾ ಜಿವಿಂಕ್ ಖಾಣ್ ದಿತಾತ್. ವ್ಹಾಳೊನ್ ಆಯಿಲ್ಲೆಂ ಖಾಣ್ ಸೆವ್ನ್ ಮಾಸ್ಚ್ಯೊ ಸಂತತ್ ವಾಡಂವ್ಕ್ ಲಾಗ್ತಾತ್. ಎಕೆಕೆ ಮಾಸ್ಚೆ ಥಾವ್ನ್ ಜಲ್ಮೊಂಚಿಂ ಹಜಾರೊಂ ಪಿಲಾಂ ಧೊಡಿಂ ದರ್ಯಾಕ್ ಪಾವ್ತಾತ್ ಆನಿ ಮಾಸ್ಚೆ ಖಾಣ್ ಜಾತಾತ್ ಆನಿ ಪರತ್ ಮಿಟಾ ಉದ್ಯಾಚ್ಯಾ ಮಾಸ್ಚೆಂಚೆಂ ಸಂತತ್ ವಾಡಂವ್ಚೆಂ ಕಾಮ್ ಸುರ್ಲಾತ್ಲಾ. ಅಸಲಿ ಏಕ್ ಸಾಂಕಳ್ ಚಾರ್ಶಿಂ ಮಿಲಿಯಾ ವರ್ಸಾಂ ಥಾವ್ನ್ ವಾಡೊನ್ ಆಯ್ಲಾ.

ನೇತ್ರಾವತಿ ನ್ಹಂಯ್ಚೆಂ ಉದಕ್ ಆಡಾವ್ನ್ ಸುಕಿದಾಡಿಚ್ಯಾ ಗಾಂವಾಕ್ ಪಾವಂವ್ಚೊ ವಾವ್ನ್ 2003ವ್ಯಾ ವರ್ಸಾ ಸುರ್ವಾತ್ಲೊ. ಹೆ ಯೆವ್ವಣೆ ಪರ್ಮಾಣೆ ವರ್ಸಾಕ್ 464 ಟಿ.ಎಮ್.ಸಿ ಉದಕ್ ವಾಪರ್ನ್ 50 ಲಾಕ್ ಎಕ್ರಾಂ ತಿತ್ಲೆ ಭುಂಯ್ಚೆರ್ ಪಿಕಾವಳ್ ಕಾಡ್ತೆತ್. ರಾಜ್ಯಾಚ್ಯಾ ಧಾ ಜಿಲ್ಲಾಂನಿ ಹಜಾರ್‌ಭರ್ ತಳ್ಯಾಂನಿ ಉದಕ್ ಭರ್ತೆತ್.

ಅಸಲೊ ಆತುರಾಯೆಚೊ ಗಜಾಲಿ ಮುಳಾವೆ ಯೆವ್ಜಣೆಂತ್ ಆಸಾತ್. ಪೂಣ್ ಪಾವ್ಲಾಚ್ಯಾ ಉದ್ವಾಚಿ ಏಕ್ ಕೂಸ್ ಪಳಯಿಲ್ಲಾ ಯೆವ್ಜಣೆದಾರಾನಿ ಉತ್ತರಖಂಡ್ ಪ್ರದೇಶಾನಿ ವೊತ್ಲೆ ತಸಲೊ ಪಾವ್ ಪಡ್ಲೊ ತರ್ ತಳೆಂ, ಉದ್ವಾ ಕಾಲ್ತೆಂ ಆನಿ ಗಾಂವ್ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಶಾಬಿತ್ ಉರತ್? ಅಶೆಂ ಚಿಂತ್ಲೆಂ ದಿಸುನ್ ಯೇನಾ.

ಫಾಡ್ಲಾ ಫಾಟಾ ಥಾವ್ನ್ ದರ್ಯಾ ಕುಶಿಕ್ ವ್ಹಾಳ್ಚ್ಯಾ ನ್ಹಂಯೆಚಿ ಘಡಾವಳ್ ಪಳಯ್ಲಿ ತರ್ ತಿ ಸಾಮ್ಯೆಂಚ್ ದೆಂವ್ಣೆ ರಿತಿರ್ ವ್ಹಾಳ್ತಾ. ಜಾಯ್ತೆ ರುಂದಾಯೆನ್ ವ್ಹಾಳ್ತೆಂ ಉದಕ್ ಥೊಡೆಂಚ್ ಚಡ್ಲೆಂ ತರೀ ಉಗ್ತೊ ದರೊ ಉದಕ್ ಆಪ್ಣಾಯ್ತಾ. ಫಾಡ್ಲಾ ಫಾಟಾ ಥಾವ್ನ್ ಎಕೆಕ್ ನ್ಹಂಯ್ ಕಾಂಯ್ ಶೆಂಬೊರ್ ಮಯ್ತಾಂ ತಿತ್ತಿ ಲಾಂಬಾಯೆಚಿ ಆಸಾ. ಹ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ಪಾವ್ಲಾ ಉದ್ವಾಚೊ ಚಡಿತ್ ಘಡಾಮೊಡಿ ನಾಸ್ತಾಂ ಲೋಕ್ ಶಾಬಿತ್ ಉರ್ತಾ. ಪೂಣ್ ನ್ಹಂಯೆಚೆಂ ಉದಕ್ ಘಂವ್ಡಾವ್ಣೆ ಯೆವ್ಜಣೆಚಿ ಲಾಂಬಾಯ್ 700 ಕಿಲೊಮೀಟರ್. ಉದಕ್ ವ್ಹಾಳಂವ್ಚ್ಯಾ ಕಾಲ್ಚ್ಯಾ ಭೊಂವಾರಿಂ ಮಿಶಿ ಭಾಯ್ಲೊ ಪಾವ್ ಪಡತ್ ತರ್ ಜಾಂವ್ಣೆಂ ಲುಕ್ಸಾಣ್ ಕಿತ್ಲೆಂ ಆಸತ್?

ವರ್ವಾಂ ಆದಿಂ ಸುಕಿದಾಡಿಚ್ಯಾ ಗಾಂವಾ ಥಾವ್ನ್ ಮಂಘುರಾಕ್ ಆಯಿಲ್ಲಾ ಎಕಾ ತರ್ಯಾಚ್ಯಾಚಿಂ ಉತ್ರಾಂ ಆಶಿಂ ಆಸಾತ್: “ತುಮ್ಚ್ಯಾ ಗಾಂವಾಂತ್ ಎಕಾ ದಿಸಾಕ್ ಪಡ್ಲೊ ಪಾವ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಸಗ್ಳ್ಯಾ ವರ್ವಾಯ್ ಪಡಾನಾ”. ಹೆ ಪರಿಗತಿಂತ್ ತ್ಯಾ ಗಾಂವಾಂನಿ ಶೆಕ್ಡ್ಯಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಲೋಕ್ ಜಿಯೆಲಾ ಆನಿ ಖಾಣಾಂ ಸೆವ್ನ್ ವಾಂಚ್ಲಾ. ಆಯ್ಲೆವಾರ್ಚ್ಯಾ ವರ್ವಾಂನಿ ಸರ್ಕಾರಾಚೆ ಸಾರೆಂ ವಿಕ್ಲೆ, ವೀಕ್ ಶಿಂಪ್ಣಾಂವ್ಚೆ ಯೆವ್ಜಣೆವರ್ವಿಂ ಭುಂಯ್ ವಾಂಚ್ ಜಾಲ್ಯಾ. ಥೊಡೆಂಚ್ ಉದಕ್ ವಾಪರ್ನ್ ವೊಳ್ವಾಲ್ಲೆ ಭುಂಯ್ ಥಾದೊಶಿ ಉದಕ್ ವ್ಹಾಳ್ತೆಂ ತರ್ ಆಪ್ಣಾ ವಯ್ಲೆಂ ಇಟಾಳ್‌ಪಣ್ ಭುಂಯ್ ಸಾಂಬಾಳುಂಕ್ ಸಕತ್?

ಸುಕಿದಾಡಿಚ್ಯಾ ಗಾಂವಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಮಂಘುರಾಕ್ ಬಾಂದ್ಪಾ ಕಾಮೆಲಿ ಜಾವ್ನ್ ವಾವುರ್ಚೆ ಉಲಂವ್ಕ್ ಮೆಳ್ತಾತ್. “ತುಮ್ಚ್ಯಾ ಗಾಂವಾಂತ್ ಆಂವ್ಡುಂಚೊ ಪಾವ್ ಕಸೊ?” ಅಶೆಂ ವಿಚಾರ್ಲೆಂ. “ಪಾವ್ ಆಯಿಲ್ಲೊ ತರ್ ಗಾಂವ್ ಸೊಡ್ನ್ ಹಾಂಗಾ ಯೆತೆನಾಂವ್?” ಜಾಯ್ತಾಂಚಿ ಜಾಪ್ ಅಶಿಚ್ ಆಸ್ತಾ. “ರೂಕ್ ಕಾತರ್ನ್ ಜಳಯ್ಲಾತ್ ಆಸ್ತೆಲೆ. ಪಾವ್ ಯೇಜಿ ತರ್ ರೂಕ್ ಆಸಜೆ ನ್ಹಂಯ್?” “ಬೊಕ್ರೆ ಚರಯ್ತೆಲೆ ರಾಶಿಕ್ ಯೇವ್ನ್ ರುಕಾ ಘಾಂಟೆ ಕಾತರ್ನ್ ಪಾಲೊ ಬೊಕ್ರಾಂಕ್ ಖಾವಯ್ತಾತ್, ಆಮಿ ಮೆಲ್ಲೆ ರೂಕ್ ಕಾತರ್ನ್ ಜಳಯ್ತಾಂವ್.” ಹಿಚ್ ಜಾಪ್ ಸಬಾರಾಂಚ್ಯಾ ತೊಂಡಾರ್ ಥಾವ್ನ್ ವರ್ವಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಆಯ್ಕುನ್ ಆಸಾಂ. ಗಾಂವಾ ಗಾಂವಾಂನಿ ಭೊಂವ್ಚೆ ಬೊಕ್ರೆ ಚರಂವ್ಚೆ ಗೊವ್ಳಿ ಉಬಾರ್ ರುಕಾ ಘಾಂಟೆ ದವರಿನಾಂತ್ ತರ್ ಶೆತಾಂತ್ಲಿ ಪಿಕಾವಳ್ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಕ್ ಕಿತ್ತಿ ಲಾಭ್ತೆಲಿ?

ಆಪ್ಲಿ ರಾಕಣ್ ಕರ್ಚಿ ಪುಡ್ಡಿ:

ಪಾವ್ಲಾ ಉದಕ್ ಆನಿ ಉದ್ವಾ ರುರ್ ಹಾಂಚೆ ಮಧ್ವಾ ಗಾಂಚಾಕ್ ಲಾಗುನ್ ಉದಕ್ ಭುಂಯ್ಚೆರ್ ಜಿರ್ವಿ ಗಜಾಲ್ ಆತುರಾಯೆಚಿ. ‘ಭುಂಯ್ ಮಾಡ್’ ಹಾತಾ

ಬೋಟಾ ತಿತ್ತೆಂ ವಾಡ್ಡೆಂ ಝಾಡ್. ಪಾವ್ಲಾ ಉದಕ್ ಜಿರಂವ್ಕ್ ಝಾಡ್ ಆಪ್ಲಿಚ್ ದೇಗ್ಲಿ ದಿತಾ. ಗಿಮೆ ದಿಸಾಂನಿ ಚಿವೊಳ್ನ್ ಫಕತ್ ಜೀವ್ ಸಾಂಬಾಳ್ನ್ ಆಸ್ಚೆಂ ಹೆಂ ಝಾಡ್ ಪಯ್ಲೊ ಪಾವ್ನ್ ಪಡ್ಲೊಚ್ ಜಿವಾಳ್ತಾ. ಪಾನಾಂ ಆನಿ ಫುಲಾಂ ದಿತಾ. ಗಿಮೆ ದಿಸಾಂನಿ ಚಿವೊಳ್ನ್ ಆಸ್ಲಲ್ಯಾ ತೆದ್ನಾಂ ಕಾಂಡಾ ಭೊಂವ್ತಿಯಾ ಬುರಾಕಾಂತ್ಲ್ಯಾನ್ ಭುಂಯ್ಚೆರ್ ಉದಕ್ ಜಿರಂವ್ಕ್ ಕರ್ತಾ. ಧಾದೊಶಿ ಪಾವ್ನ್ ಯೆತಾನಾ ಮೊಟೆಂ ಜಾತಾ, ಉಪ್ರಾಂತ್ ಪಾವ್ನ್ ಉಣೊ ಜಾತಾನಾ ಪರತ್ ಜಿವಾಳ್ತಾ ಆನಿ ವರಾನ್ಚ್ಯಾ ನಿಮಾಣ್ಯಾ ಪಾವ್ಲಾಚೆಂ ಜಾತಾ ತಿತ್ತೆಂ ಉದಕ್ ಭುಂಯ್ಚೆರ್ ಜಿರಂವ್ಕ್ ಆಧಾರ್ ದಿತಾ. 'ಭುಂಯ್ ಮಾಡ್' ಚಡ್ಶೆಂ ಪದವ್ ಸುವಾತೆರ್ - ಫಾತ್ರಾಟ್ ಸುವಾತೆರ್ ವಾಡ್ತಾ. ತರ್ ಎತ್ತಿನಹೊಳೆ ಪ್ರದೇಶಾಂತ್ ಉದಕ್ ಜಿರೊನ್ ಝರ್ ಪುಟೊಂಕ್ ಕಸಲಿ ಮಾಂಡಾವಳ್ ಆಸಾ ತಿ ಕೋಣ್ ಜಾಣಾ?

ದರ್ಯಾ ಪೊಕೊರ್ಟೆಕ್ ನವ್ಯಾ ಥರಾಚೊ ಪರ್ಯಾರ್:

ಚಡ್ ಉಣೆಂ ಪಾಟ್ಲ್ಯಾ ತೀಸ್ ವರಾನ್ ಥಾವ್ನ್ ಫಾಡ್ಲಾ ಕರಾವಳ್ ದರೊ ಪೊಕೊರ್ಟೆ ಖಾತಿರ್ ಖಬರ್ ಕರ್ತಾ. ಜಯ್ತ್ ರಾಕ್ಲಾ ಕಾಸ್ತಾಚೆಂ ಲ್ಹಾರಾಂ ಆನಿ ಶೆವ್ಚೊಂಕ್ ತಯಾರ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಘರಾಂಚ್ಯೊ ಖಬೊ ಪತ್ತಾಂನಿ ಝಳ್ತಾತ್. ಉಪ್ರಾಂತ್ಲ್ಯಾ ದಿಸಾಂನಿ ದರ್ಯಾ ತಡಿರ್ ಫಾತೊರ್ ಯೇವ್ನ್ ಪಡ್ತಾತ್. ಮ್ಹಯ್ಚ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ದರ್ಯಾ ಉಂಚಾಬಳಾಯ್ ಥಾಂಚ್ಯಾ ಸರ್ವಾಂ ದರ್ಯಾ ಪೊಕೊರ್ಟೆಕ್ ವಿಸರ್ತಾತ್. ದರ್ಯಾಕ್ ವೊತ್ಲೆಲೆ ಫಾತೊರ್ ಉಪ್ರಾಂತ್ಲ್ಯಾ ದಿಸಾಂನಿ ಖಂಯ್ಚೆರ್ ಪಾವ್ತಾತ್ ತೆಂ ಕೊಣ್ಂಚ್ ನೆಣಾಂತ್!! ಪಾಟ್ಲ್ಯಾ ವರಾನ್ ದರ್ಯಾಕ್ ವೊತ್ಲೆಲೊ ದುಡು ಕಾಂಯ್ ರಾಜ್ಯಾಚಿ ವಾರ್ತೆಕ್ ಬಚೆಟಿ ತಿತ್ಲೊ ಜಾಲಾ ಆಸ್ತಲೊ. ಹ್ಯಾ ವರಾನ್ ವೊತ್ಲೆಲ್ಯಾ ಫಾತ್ರಾಂ ಮದೆಂ ಪೆಟ್ಯಾಂಕ್ ಮಾರುಂಕ್ ವಾಪರ್ಚ್ಯಾ ತಿತ್ಲ್ಯಾ ಗಾತ್ರಾಚಿ ಆಸ್ಲೆಲೆ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಖಬರ್ ಜಾಲ್ಯಾ ಜಯ್ತ್ ಫಾತೊರ್ ಮೆಳ್ಳೆ ಭೊವ್ ಉಣೆಂ ಜಾಲ್ಯಾತ್ ಆಸ್ತಲೆ.

ನೇತ್ರಾವತಿ ನ್ಹಂಯ್ಚ್ಯಾ ಫಾಂಟ್ಯಾಚೆಂ ಉದಕ್ ಆಡಾಂವ್ಕ್ ಏಕ್ ಕಾರಣ್ ದರ್ಯಾ ಪೊಕೊರ್ಟೆಕ್ ಪರ್ಯಾರ್ ಲಾಬಂವ್ಚೆಂ. ವ್ಹಾಳೆಂ ಉದಕ್ ಉಣೆಂ ಜಾಲೆಂ ತರ್ ದರ್ಯಾ ಪೊಕೊರ್ಟೆ ರಾವ್ತಲಿ ಅಶೆಂ ಥೊಡೆ ಚಿಂತಾತ್. ಪೂಣ್ ಕೇಂದ್ರ್ ಸರ್ಕಾರಾಚ್ಯಾ ಎಕಾ ಕಾಯ್ದೆ ಪರ್ಮಾಣೆ ದರ್ಯಾ ಆನಿ ನ್ಹಂಯ್ಚ್ಯಾ ಲಾಗ್ನಾರ್ ಥೊಡಿ ಸುವಾತ್ ಸೊಡ್ನ್ ಮನ್ಯಾ ವಸ್ತಿ ಆಸುಂಕ್ ಜಾಯ್. ಹೊ ಕಾಯ್ದೊ ಪಾಳಿನಾತ್ಲೆಲ್ಯಾಂಕ್ ಪರ್ಯಾರಾಚೊ ದುಡು ದಿಂವ್ಚೊ ರಾವವ್ತಾತ್.

ವರಾನ್ ಆದಿಂ ತಮಿಳ್‌ನಾಡುಚ್ಯಾ ವೆಲಂಕಣಿ ಲಾಗ್ನಾರ್ ಸುನಾಮಿನ್ ಜಾಯಿತ್ತಿ ದೆಸ್ವಟ್ ಕೆಲ್ಲಿ. ಉಪ್ರಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಮ್ಹಯ್ಚ್ಯಾಂತ್ ತೆ ಸುವಾತೆಕ್ ಭೆಟ್ ದಿಂವ್ಚೊ ಏಕ್ ಆವ್ಯಾಸ್ ಮ್ಹಾಕಾ ಲಾಬ್ಲೊ. ದರ್ಯಾ ಥಾವ್ನ್ ಸುನಾಮಿ ಉದಕ್ ರಿಗ್ಲೆ ಸುವಾತೆ ಲಾಗ್ನಾರ್ ತೀಸ್ ಫುಟಿಂ ತಿತ್ಲೆ ಉಬಾರಾಯೆಚೊ ರೆಂವೆಚೊ ಕಡ್ಲೊ ಆಸ್ಲೊ. ಭುಂಯ್ ಥಾವ್ನ್ ತಿತ್ಲೆ ಉಬಾರಾಯೆ ಪರ್ಯಾಂತ್ ರೇಂವ್ ಆಡಾವ್ನ್ ದವರುಂಕ್ ಕಸಲಿಚ್ ಬಾಂದಾವಳ್ ನಾತ್ಲಿ. ತೆ ರೆಂವರ್ 'ರಾವಣ್ ಮೀಸೆ' ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ತಣ್ ವಾಡೊನ್ ಆಸ್ಲೆಂ. ತ್ಯಾ ತಣಾಚಿಂ ಬಾರಿಕ್ ಘಟ್ ಪಾಳಾಂ, ತಿತ್ಲೆ ಉಬಾರಾಯೆಚಿ

ರೇಂವ್ ಸಾಂಬಾಳ್ನ್ ಘೆಂವ್ಕ್ ಸಕ್‌ಲ್ಲಿಂ. ತ್ಯಾ ತಣಾಚಿ ಮಾಹೆತ್ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ಥಂಯ್ಚ್ಯಾ ಎಕಾ ಮ್ಹಾಲ್ಗಡ್ಯಾನ್ ಸಾಂಗ್ಲೆಲ್ಯಾ ಪರ್ಯಾಣೆ ಉದಕ್ ರಿಗ್‌ಲ್ಲೆ ಸುವಾತೆರ್ ಆಸಲಿ ಬಾಂದಾವಳ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿ ತರ್ ಸಗ್ಳೆಂ ಸುನಾಮಿಚೆಂ ಉದಕ್ ತಿತ್ಲೆ ರೆಂವೆಂತ್ ಜಿರೊನ್ ವೆತೆಂ

ಅಮ್ಚ್ಯಾಚ್ ಗಾಂವಾಂತ್ ಮಿಟಾ ಉದ್ಯಾ ಲಾಗ್ನಾರ್ ವಾಡ್ಚಿಂ ಕಾಂಡ್ಲಾ ಝಾಡಾಂ ಜಾಯ್ತಿಂ ಪಾಳಾಂ ಸೊಡ್ತಾತ್. ಹ್ಯಾ ಝಾಡಾಂಚಿಂ ಪಾಳಾಂ ಘಟ್ ದೊರ್ಯಾಪರಿಂ ರೆಂವೆಕ್ ಸಾಂಬಾಳ್ತಾತ್. ಪಾವ್ನ್ ಕಾಳಾ ಅಕಿರಿಕ್ ಅಸಲಿಂ ಝಾಡಾಂ ದರ್ಮ್ಯಾ ಪೊಕೊರ್ಲಿ ಆಸ್ಲೆ ಸುವಾತೆರ್ ಲಾಯ್ಲಿಂ ತರ್ ಮುಕ್ಲ್ಯಾ ವರಾಚೆ ಸುರ್ವೆರ್ ವಾಡ್ಲೆಲಿಂ ಝಾಡಾಂ ರೆಂವೆಚಿ ರಾಕಣ್ ಕರ್ತಲಿಂ.

ತಣ್ಣೀರುಬಾವಿ ಭೊಂವ್ತಿಂ 'ರಾವಣ್ ಮೀಸೆ' ಆಸಾ. ಥಂಯ್ಸರ್ ದರ್ಯಾ ಪೊಕೊರ್ಲಿ ಘಡನಾ. ತೊಪ್ಚ್ಯಾ ಕಾಂಟ್ಯಾಂ ಜಿನ್ಸಾಚ್ಯಾ ತ್ಯಾ ವಾಲಿತಣಾಚಿಂ ಪಾನಾಂ ಆಸ್ಲೆ ಥಂಯ್ ಚಡ್ ಲೋಕ್ ಯೇನಾ ಮ್ಹಣ್ ತ್ಯಾ ತಣಾಕ್ ನಾಸ್ ಕೆಲ್ಯಾನ್ ಆಸ್ಲೆಂ ದರ್ಯಾ ತಡಿಕ್ ಲೋಕ್ ಯೆಂವ್ಚೆ ಸುವಾತೆರ್‌ಚ್ ದರ್ಯಾ ಪೊಕೊರ್ಲಿ ಹರೈಕ್ ವರಾ ಘಡ್ತಾ.

ಜಯ್ತ್ ಫಾತೊರ್ ಜಮಂವ್ಚ್ಯಾಕ್ ರಾನಾ ಮೊಲ್ಯಾಂನಿ ಘಡ್ಚೆ ರಸೆ, ಉಪ್ರಾಂತ್ ಚೊರಿ ಜಾಂವ್ಚೆ ರೂಕ್ ಆನಿ ಚಡ್ ಉದಕ್ ದರ್ಯಾಕ್ ವ್ಹಾಳೊನ್ ಯೆಂವ್ಚಿ ದರ್ಯಾ ಪೊಕೊರ್ಲಾ ಹಿ ಏಕ್ ಸಾಂಕಳ್‌ಚ್ ಸಯ್. ಬೊವ್ ಉಣ್ಯಾ ಉದ್ಯಾ ವಾಪರಾ ವರ್ವಿಂ ಲಾಬ್ಚಿಂ ಆಡ್ಕುಳಿಂ ಚಿಪ್ಪಾಂ ಶ್ವೆರಾಂತ್ಲೊ ಲೋಕ್ ಪಸಂದ್ ಕರ್ತಾ. ಹ್ಯಾ ಚಿಪ್ಪಾಂಕ್ ಚಡಿತ್ ಮೊಲ್ ಲಾಬ್ಚೆ ಪರಿಂ ಕೆಲೆಂ ತರೀ ಸುಕಿದಾಡಿಚ್ಯಾ ಗಾಂವಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಕ್ ಜೋಡ್ ಚಡ್ಲೆಲಿ. ಆನಿ ತಾಂಚಿ ಉದ್ಯಾ ಗರ್ಜ್ ಭಾಗ್ಲೆಲಿ. ಸುಕಿದಾಡಿಚ್ಯಾ ಗಾಂವಾಂನಿ ನವ್ಯಾ ಥರಾಚಿ ಪಿಟಾವಳ್ ವಾಡಂವ್ಕ್ ಶಿಕಯ್ಲೆಂ ತರೀ ತಾಂಚ್ಯಾ ಉದ್ಯಾ ತತ್ವಾರಾಚಿ ಖಿಂತ್ ನಿವಾರ್ತಲಿ ಆನಿ ಫಾಡ್ಲಾ ಘಾಟ್ ಶಾಬಿತ್ ಉರ್ತಲೊ. ಎದೊಳ್‌ಚ್ ಜಾಗತಿಕ್ ದಾಯ್ಜ್ ಮಾನ್ ಆಪ್ಣಾಯಿಲ್ಲೊ ಘಾಟ್ ಆಸಾ ತಶೆಂ ಸಾಂಬಾಳ್ಚೆಂ ಬುದ್ಧಂತ್ ಲೊಕಾಚೆಂ ಲಕ್ಷಣ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ.

ಕಾರ್ತಿಕಾಯಿ:

ಸುಕಿದಾಡಿಚ್ಯಾ ಗಾಂವಾಂನಿ ಆಪಾಪಿಂ ವಾಡೊನ್ ಫಳ್ ದಿಂವ್ಚೆ 'ಕಾರ್ತಿ ಕಾಯಿ' (ಬೊವ್ ಲ್ಹಾನ್ ಕಾರಾತ್ಯಾಪರಿಂ ಆಸ್ತಾ) ಆತಾಂ ಶ್ವೆರಾಂನಿ ಬರೊಚ್ ಖಾಯ್ಸ್ ಆಸಾ. ಎಕಾ ಕಿಲ್ಯಾಕ್ ಏಕ್ ಕಿಲೊ ಎಪ್ಪಲ್ ತಿತ್ಲೆಂ ಮೋಲ್ ಮೆಳ್ತಾ. ಜಾಯ್ತಿ ವಕ್ತಾಗೂಣ್ ಆಟಾಪ್ಲೆಲಿ ಹಿ ರಾಂದ್ವಯ್ ಸೆವ್ವಲ್ಯಾಂಕ್ ಕುಡಿಂತ್ ಪಿಡಾ ಆಡಾಂವ್ಚಿ ಸಕತ್ ಚಡ್ತಾ ಮ್ಹಣ್ ಗಾಂವ್ಚಿ ವಯ್ಜ್ ಅಬಿಪ್ರಾಯ್ ಉಚಾರ್ತಾತ್.

ರಗ್ತಾ ಶಿರಾಂ ಭಿತ್ತಲಿ ಚರಬ್ ಆಡಾಂವ್ಚಿ ಸಕತ್ ಆಸ್ಚಿ ಹಿ ರಾಂದ್ವಯ್ ಕಾಳ್ಜಾಫಾತ್ ಆಡಾಯ್ತಾ. ಮಲೇರಿಯಾ, ಪಿಂತಾ ಪೊತ್ಯೆಚಿ ಸುಜ್ ಅಸಲ್ಯಾ ಧೊಶಿಂ ಥಾವ್ನ್ ಕಶ್ವೆಲ್ಯಾಂಕ್ ವೆಗಿಂಚ್ ಸುಶೆಗ್ ಲಾಬಯ್ತಾ. ಮುತಾ ಪೊಸ್ಕಾಟ್ಯಾ ಭಿತ್ತಲೆ ಫಾತೊರ್ ಕರ್ಗಂವ್ಚೆ ಗೂಣ್ ಹೆ ರಾಂದ್ವಯೆಂತ್ ಆಸಾ.

ವೆವೆಗ್ಲಾ ಥರಾಂಚಿ ನಾವರ್ಗವ್ಣಿ (ಎಲರ್ಲಿ) ಆಸ್ವೆಪರಿಂ ಸಾಬಾಚಿ ನಾವರ್ಗವ್ಣಿ ಭೊಗ್ಗೆ ಆಸಾತ್. ತಸಲ್ಯಾಂನಿ ಹ್ಯಾ ರ್ಘಾಡಾಚ್ಯಾ ಕಾಂದ್ಯಾ ಥಾವ್ನ್ ತಯಾರ್ ಕೆಲ್ಲೊ ಆಂಗ್ ನಿತಳ್ ಕರೊ ಪಿಟೊ ವಾಪರೈತ್. ಗಾಂವಾಂನಿ ಸಾಬು ವಳ್ಕಿಚೊ ಜಾವ್ನ್ ನಾತ್ಲೆಲ್ಯಾ ಕಾಳಾರ್ ಆಂಗ್ ಧುಂವ್ಚ್ಯಾಕ್ ಹೊಜ್ ಕಾಂದೊ ವಾಪರಾಲೆ.

ಕಾರ್ಜಿಕಾಯಿ ಪಳೆಂವ್ಕ್ ಕಾರಾತೆಂ ತಶೆಂ ದಿಸ್ತಾ ತರೀ ಕಾರಾತ್ಯಾ ತಿತ್ಲಿ ಕೊಡ್ಲಾಣ್ ನಾ. ಸಾರೊ ಪ್ರಚಾರ್, ಸಾರೊ ವಿಕ್ರಾ ಆವ್ಕಾಸ್ ಆಪ್ಲಾಯ್ಲೆ ತರ್ ಸುಕಿದಾಡಿಚ್ಯಾ ಗಾಂವಾಂನಿ ಜಾಂವ್ಚಿ ಪಿಕಾವಳ್ ಗಾಂವಾಂಚಿ ದಿಶಾಚ್ ಬದ್ಲಿತ್.

ಅಸಲ್ಯಾ ಮುಳಾವ್ಯಾ ಗಜಾಲಿಂಕ್ ಗುಮಾನ್ ದೀನಾಸ್ತಾಂ ಫಕತ್ ಹಜಾರೊಂ ಕೊರೊಡಾಂವಿಶಿಂ ಚಿಂತಲ್ಯಾಂಕ್ ಲಗಾಮ್ ಘಾಲ್ಚೆಂ ತರೀ ಕೊಣೆಂ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಗಜಾಲ್ ತಕ್ಲಿ ಫಡಾಫಡಿಚಿ. ರಾಜ್ ಕಾರ್ಪಾರ್ಯಾಂಚಿ ಹಿ ಧಾಂವ್ಣಿ ಸಾಕ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಫಾವೊ ಅಸ್ಲೆಲ್ಯಾ ಸುವಾತೆಕ್ ಧಾಡ್ಚ್ಯಾಕ್ ಮತದಾರ್ ಮೆಟಾಂ ಕಾಡ್ಲೊ.

ಭುಂಯ್ ಮಾಡ್ = ನೆಲತೆಂಗು - *Curculigo Orchioides*
 ರಾವಣ ಮೀಸೆ = *Spinifex Liltoreus*

ಬೆಳ್ಳಾ ಮದೆ ಆನಿ ಗಾದ್ಯಾಂತ್ಲಿ ರ್ಪಾಡಾಂ, ತಣಾಂ

ಪಾವ್ತಿಲ್ಯಾ ದಿಸಾಂನಿ ಹಿಶ್ಲಾಂತ್ ಕಿರೊಂಚ್ಯಾ ತಣಾಂ-ರ್ಪಾಡಾಂಪರಿಂ, ಗಾದ್ಯಾಂತ್ ಆನಿ ಬೆಳೆಂ ಲುಂವೊನ್ ಖಾಲಿ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಗಾದ್ಯಾಂನಿ ಕಿರೊಂಚಿಂ ರ್ಪಾಡಾಂ ಆಸಾತ್. ಹಾಂಗಾಸರ್ ಥೊಡ್ಯಾ ರ್ಪಾಡಾಂಚಿ ಮಾಹೆತ್ ಜಮಾಯ್ಲ್ಯಾ.

ನಾಲಿಯೊ, ಪೊಕ್ಲೊ-ನಾಲಿಯೊ ನಾಂವ್ ಕ್ರಿಸಾಂವ್ ಲೊಕಾಂಕ್ ವಳ್ಳಿಚೆಂ, ಭಾತಾಚ್ಯಾ ನೆಜಿ ಮದೆಂ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ನಾಲಿಯಾಚ್ಯಾ ತಣಾಕ್ ಪಾರ್ಕುಂಕ್ ಸಾಧ್ಯೆಚ್ ನಾ ಮ್ಹಣ್ ಸಾಂಗ್ತಾತ್. ಅಶೆಂ ಆಪಾಪಿಂ ಕಿರೊಂಚ್ಯಾ ನಾಲಿಯಾಂಚೆ ನೆಜಿಕ್ ರಯ್ತಾ ಥಾವ್ನ್ ಪೋಸ್ ಮೆಳ್ತಾ. ವಾಡೊನ್ ಯೆತಾನಾ ಮಾತ್ ನಾಲಿಯೊ ಭಾತಾ ಪಾಸ್ ವೆಗಿಂಚ್ ವಾಡ್ತಾತ್. ನಾಲಿಯಾಂಚಿ ವೊಪಾರ್ ಪವಿತ್ ಪುಸ್ತಕಾಂತ್ ಆಸಾ. ಪೂಣ್ 1998 ವ್ಯಾ ವರ್ಸಾ ಮಂಗ್ಳುರ್ ಧರ್ಮ ಪ್ರಾಂತ್ಯಾನ್ ಪರ್ಗಟ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ಲ್ಹಾನ್ ಗಾತ್ರಾಚ್ಯಾ ಬುಕಾಂತ್ ನಾಲಿಯಾಂ ಬದ್ಲಾಕ್ ನೆರ್ ಅಶೆಂ ಬರಯ್ಲಾಂ. ಹಿ ಬದ್ಲಾವಣ್ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಜಾಲಿ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಕಳಾನಾ. ಮಾಹೆಪ್ಪಂತ್ ರಯ್ತಾ ನಾಲಿಯೊ ಆನಿ ನೇರ್ ಎಕ್‌ಚ್ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್. ಪೊಕ್ಲೊ - ಹೆಂ ತಣ್‌ಯಿ ಭಾತಾಚೆ ನೆಜಿಪರಿಂಚ್ ಪಳೆಂವ್ಕ್ ದಿಸ್ಚೆ ತಸಲೆಂ. ಹ್ಯಾ ತಣಾಚ್ಯಾ ಭಿತರ್ಲ್ಯಾನ್ ವಾಶ್ಯಾಂತ್ ಆಸ್ಚೆ ಪರಿಂ ಪೊಕೊಳ್ ಆಸ್ತಾ.

ಭಾತಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಶೆಳ್ಳೊಟ್ ಶೆತಾಂನಿ ಕುಳಿತ್ ವೊಂಪ್ತಾತ್. ಹ್ಯಾ ಕುಳ್ಳಾ ರ್ಪಾಡಾಂ ಮದೆಂ ಮಾವೊ ನಾಂವಾಚೆಂ ರ್ಪಾಡ್ ಆಪಾಪಿಂ ಕಿರೊಂಚಾ. ಹೆಂ ರ್ಪಾಡ್ ಆನಿ ತಾಚ್ಯೊ ಬಿಯೊ ಪಳೆಂವ್ಕ್ ಎಕ್‌ಚ್ ಸಾರ್ಕೆಂ ಆಸ್ತಾತ್. ಮನ್ಶಾಂ ಖಾತಿರ್ ಜಾಂವ್ ಮೊನ್ಶಾತಿ ಖಾತಿರ್ ಜಾಂವ್ ಉಕಡ್ನನಾ ಕುಳಿತ್ ಉಕಡ್ತಾ. ಮಾವೊ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್ ತ್ಯೊ ಬಿಯೊ ಘಟ್‌ಚ್ ಆಸ್ತಾತ್.

ಗಾದ್ಯಾ ಮೆರಾಂನಿ ವಾಡ್ಲೊ ಕಾರೆಣೊ ಖಾಣಾಂತ್ ತಶೆಂ ವಕ್ತಾಂತ್ ಉಪೆಗ್ ಜಾತಾ. ಕಾರೆಣ್ಯಾ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಆಯುರ್ವದಿಕ್ ಬುಕಾಂನಿ ಬರಿಚ್ ಮಾಹೆತ್ ಆಸಾ. ಜಾಣ್ವಾಯ್, ಉಗ್ಡಾಸಾಚಿ ಸಕತ್ ವಾಡೊಂಕ್ ಕಾರೆಣೊ ಉಪ್ಕಾರ್ತಾ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್. ನಾಂವಾಡ್ಲಿಕ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಿ ತೇಲ್ ಕಾರೆಣ್ಯಾ ಥಾವ್ನ್ ಕರ್ತಾತ್.

ಬೊಡ್ತಾರೊ : ಹಾಚೆರ್ ಬುತಾಂವ್ ಗೊಂಡ್ಯಾ ತೆದಿಂ ಪುಲಾಂ ಜಾತಾತ್. ಹ್ಯಾ ರ್ಪಾಡಾಕ್ ಏಕ್ ಥರ್ ವಾಸ್ ಆಸ್ತಾ.

ಸರ್ವಾ ಹಳದ್ : ಹೆಂ ಗಾಂವ್ಚ್ಯಾ ವಕ್ತಾಂ ಖಾತಿರ್ ವಾಪರ್ತಾತ್.

ಮಾವ್ : ಹೆಂ ತಣ್ ಇಟಾಳ್ ಗಾದ್ಯಾಂನಿ ಗಣ್ಣ್ ವಾಡ್ತಾ. ಹೆಂ ತಣ್ ಗಾದ್ಯಾಚೊ ಸಾರ್ ಚಿಂವ್ತಾ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್. ಬೆಳೆಂ ಕರ್ಚ್ಯಾ ಗಾದ್ಯಾಂನಿ ಹೆಂ ತಣ್ ವಾಡೊಂಕ್ ಸೊಡಿನಾಸ್ತಾಂ ಬೆಂಡುನ್ ಕಾಡ್ತಾತ್.

ಕಯ್ತುರೆಂ : ಹಾಂತುಂ ತೀನ್ ಜಾತಿ ಪಳೆಂವ್ಕ್ ಮೆಳ್ತಾತ್. ಆಧುನಿಕ್ ವಕ್ತಾಂ ಯೆಂವ್ಚೆ ಪುಡೆಂ ಲ್ಹಾನ್ ಬಾಳ್ಯಾಂಚೆ ಪಿಡೆಕ್ ವಕತ್ ಜಾವ್ನ್ ಹಿಂ ರ್ಪಾಡಾಂ

ವಾಪರತ್ತಲೆ. ಹಪ್ಪಾಚ್ಯಾ ಬಾಳ್ಯಾಂಕ್ ಕಯ್ತುರೆಂ ನಾಂವಾಚಿ ಖೊರೊಜ್ ಪಡ್ಲ್ಯಾರ್ ಆನಿ ಸಾದ್ಯಾ ವಕ್ತಾಂನಿ ಗೂಣ್ ಜಾಲಿನಾ ತರ್, ಕಯ್ತುರೆಂ ಝಾಡಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಉದಕ್ ತಾಪವ್ನ್ ತ್ಯಾ ಉದ್ಯಾಂತ್ ಬಾಳ್ಯಾಂಕ್ ನ್ಹಾಣಯ್ಲೆಂ ತರ್ ಕಯ್ತುರೆಂ ನಾಂವಾಚಿ ಖೊರೊಜ್ ಗೂಣ್ ಜಾತಾ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಪಾತ್ಯೆಣಿ ಆಸಾ.

ಭುಂಯ್ ಆವಾಳೊ : ಹಿಂ ಝಾಡಾಂ ಖಾಲಿ ಗಾದ್ಯಾಂನಿ ಆನಿ ಹಿಲ್ಲಾಂನಿ ಪಳೆಂವ್ಕ್ ಮೆಳ್ತಾತ್. ಹಾಚಿಂ ಪಾನಾಂ ಆವಾಳ್ಯಾಚ್ಯಾ ಪಾನಾಂ ಪರಿಂ ಆಸಾತ್. ಪಾನಾಂಚ್ಯಾ ವಯ್ಲಾನ್ ಬಾರಿಕ್ ಫಳಾಂ ಆಸ್ತಾತ್. ಹಿಂ ಝಾಡಾಂ ಹಳ್ಳುವೊ ರೋಗ್ ಪಿಡೆಕ್ ಆನಿ ವಿಂಗಡ್ ಥೊಡೆ ಪಿಡೆಂಕ್ ವಕ್ತಾ ಖಾತಿರ್ ವಾಪರತ್ತಾತ್.

ಹೆ ಪ್ರಥೆಂತ್ ವಿಚಿತ್ರಾಂ ಭರ್ಲ್ಯಾಂತ್. ಭೆಟ್ಲೊಳೆಚೊ ವೇಳ್ ಪ್ರಕೃತಿಚೆರ್ ದೀಶ್ಪ್ ದವರುಂಕ್ ಖಿರ್ಲಿಲಿ ತರ್ ಮತಿಕ್ ಅತ್ತಿಚ್ ಧಾದೊಸ್ಕಾಯ್ ಮೆಳ್ತಾ.

ರುಕಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಮೆಳ್ಚಿಂ ಥೊಡಿಂ ತೆಲಾಂ

ಮನ್ಶಾ ಕುಳಾಚೆ ಚರಿತ್ರೆಂತ್ ವೀಜ್ ಸಕತ್ ಜಾಂವ್, ಚಿಮ್ಪೆತೇಲ್ ಜಾಂವ್, ರಾಂದ್ಪಾಕ್ ವಾಪರಿಂ ತೆಲಾಂ ಜಾಂವ್ ಬೋವ್ ಆರ್ದಿಲಿಂ. ಹ್ಯೊ ಸವ್ತಾಯೊ ನಾತ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ವೆಳಾಚೆರ್ ಲೊಕಾನ್ ವಾಪರ್ಚ್ಯಾ, ರೂಕ್ ಝಾಡಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಮೆಳ್ಚ್ಯಾ ಥೊಡ್ಯಾ ತೆಲಾಂ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಥೊಡಿ ಮಾಹೆತ್ ಜಮಯ್ಲಾ.

ಸುಂರಿಗಿಂ ತೇಲ್ : ಜಾಂವ್ ತಾಂಬ್ಯಾಚ್ಯೊ, ಜಾಂವ್ ಮಾತಿಯೆಚ್ಯೊ ಪಂಚ್ಯೊ ಜಳಂವ್ಕ್ ಸುಂರಿಗಿಂ ತೇಲ್ ವಾಪರ್ತಾಲೆ. ಹಿಂ ಸುಂರಗಾಂ ಪಳೆಂವ್ಕ್ ವಕ್ತಾಚ್ಯಾ ಲಿಂಬ್ಯಾ ತೆದಿಂ ಆಸ್ತಾತ್. ಹೆಂ ತೇಲ್ ಘರಾಂನಿ ಕಾಡ್ಯೆತ್ ಆಸ್ಲೆಂ. ಬಾಂಳ್ತಾಚ್ಯಾ ಆಂಗಾಕ್ ಪುಸುಂಕ್, ರೆಡ್ಯಾಂಚ್ಯಾ ಪಾಟಿಕ್ ಪುಸುಂಕ್ ಹೆ ತೇಲ್ ವಾಪರ್ತಾತ್.

ಎಂಡೆಚಿಂ ತೇಲ್ : ಎಂಡೆಚೊ ರೂಕ್, ಎಂಡೆಚಿ ಝಾಡಾಂ ಮ್ಹಣ್ ವಿವಿಂಗಡ್ ಆಸಾತ್. ತೆಲಾ ಖಾತಿರ್ ಧಾಕ್ಪಾಚ್ಯಾ ಎಂಡೆಚ್ಯೊ ಬಿಯೊ ವಾಪರ್ತಾಲೆ. ಭಾಯ್ರು ತೇಲ್ ಮ್ಹಣ್ಣೆಂ ಹ್ಯಾಚ್ ತೆಲಾಕ್. ಹೆಂ ತೇಲ್ ಡಿಜಿಲಾಕ್ ಬದ್ಲಿ ಇಂದನ್ ಜಾವ್ನ್ ವಾಪರುಂಕ್ ಸೊದ್ಯಾ ಚಲ್ತಾತ್. ಆದ್ಲ್ಯಾ ಕಾಳಾರ್ ಥೊಣ್ ತೀರ್ ಘೆವ್ನ್ ಝಾಜಾಂ ಚಲ್ತಾನಾ, ದುಸ್ಮಾನ್ ಸೊಜೆರಾಂಕ್ ಮಾರ್ಚ್ಯಾಕ್ ತೀರಾಚ್ಯಾ ತಕ್ಲೆಕ್ ಎಂಡೆ ಫಳಾ ಸಾರಯ್ತಾಲೆ.

ಬಿಂಡಾಂಚಿಂ ತೇಲ್ : ಬಿಂಡಾಚ್ಯೊ ಸುಕೊ ಬಿಯೊ ಸೊಲ್ನ್ ವಾಟುನ್ ಉಕಡ್ಲ್ಯಾರ್ ತೇಲ್ ಉಪೆತಾ. ನಿವ್ತಚ್ ಘೆಟ್ ತೇಲ್ ಮೆಳ್ತಾ. ಹೆಂ ತೇಲ್ ಪೊಳೆ ಭಾಜುಂಕ್, ಹುಲ್ವಾಲ್ಲೆ ಘಾಯ್ ಥಾಂಬೊಂವ್ಕ್ ವಾಪರ್ತಾತ್.

ನಾನಿಲ್‌ಚಿಂ ತೇಲ್ : ಚಡಾವತ್ ವ್ಹಾಳಾ ದೆಗೆರ್ ನಾನಿಲ್ಚೆ ಆಡ್ವಸರೆ ರೂಕ್ ವಾಡ್ತಾತ್. ತಾಚ್ಯಾ ಬಿಯಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಕಾಡ್ಲೆಂ ತೇಲ್ ಮಾತ್ಯಾಕ್ ಘಾಲುಂಕ್ ವಾಪರ್ತಾಲೆ.

ಕೊಂಟೆಲ್‌ಚಿಂ ತೇಲ್ : ಕೊಂಟೆಲ್ ಮ್ಹಳ್ಳಿಂ ಫಳಾಂ ರಾನಾಂನಿ ಮೆಳ್ತಾತ್. ತ್ಯಾ ಫಳಾಂಚ್ಯಾ ಬಿಯಾಂಚಿಂ ತೇಲ್ ಆಂಗಾಚಿ ಖೊರೊಜ್, ಲ್ಹಾನ್ ಘಾಯ್ ಗೂಣ್ ಕರ್ತಾ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಪಾತ್ಯೆಣಿ ಆಸಾ.

ಪಾಲ್‌ಪಣ್ಣಾಚ್ಯಾ ಬಿಯಾಂಚಿಂ ತೇಲ್ : ಪಿಕ್ಯಾ ಪಾಲ್‌ಪಣ್ಣಾಚಿಂ ಭಿಕ್ಟಾಂ ಉಕಡ್ನ್ ತೇಲ್ ಕಾಡ್ತಾತ್. ಭಾಜುನ್ ಖಾಂವ್ಚಿಂ ಖಾಣಾಂ ಹ್ಯಾ ತೆಲಾಂತ್ ಭಾಜ್ತಾಲೆ.

ನಾಯ್ಕುಳ್ : ಹಿಂ ಏಕ್ ಲ್ಹಾನ್ ಲ್ಹಾನ್ ಘೊಸ್ ಘೊಸ್ ಜಾಂವ್ಚಿಂ ಕಾಟ್ ಫಳಾಂ. ಹಾಚಿಂ ಸುಕಿಂ ಫಳಾಂ ಭುರ್ಗಿಂ ಬುಗುರಿ ಖೆಳೊಂಕ್ ವಾಪರ್ತಾತ್. ಪಿಕ್ಯಾ ಫಳಾಂಚ್ಯಾ ಬಿಯಾಂ ಥಾವ್ನ್ ತೇಲ್ ಕಾಡ್ತಾಲೆ. ಪೆಟೊ ಚಾಬೊನ್, ರಾನ್ ಮೊನ್ನಾತಿ ಥಾವ್ನ್ ಜಾಲ್ಲೆ ಘಾಯ್ ಹೆಂ ತೇಲ್ ಪುಸ್ಲಾರ್ ವೆಗಿಂ ಥಾಂಬ್ತಾಲೆ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಪಾತ್ಯೆಣಿ ಆಸಾ.

ಕಾಜು ಬಿಯಾಂಚಿಂ ತೇಲ್ : ಕಾಜು ಬಿಯೆಚಿಂ ಸರ್ಲಾಂ, ಉಪ್ಕಾರಾಕ್

ಪಡಾನಾತ್‌ಲ್ಲಿಂ ತರ್ನಿಂ ಸುಕಿಂ ಪೊಕಾಂ ವಾಪರ್ನ್ ತೇಲ್ ಕಾಡ್ತಾಲೆ. ಹೆಂ ಚಡಾವತ್ ಜಾವ್ನ್ ರುಕಾಡಾಕ್ ಬಾಲ್ಚಿ ಯೆಂವ್ಚ್ಯಾಕ್, ರುಕಾಡ್ ವಾಳ್‌ಯೆ ಥಾವ್ನ್ ರಾಕ್ಟಾಕ್ ವಾಪರ್ತಾಲೆ. ಹೆಂ ತೇಲ್ ಕಾಡ್ಚೆಂ ಏಕ್ ವಿದಾನ್ ಅಶೆಂ ಆಸಾ. ಸುಕಿ ಖೊಲಿ, ಕಸ್ತಳ್ ಜಳವ್ನ್ ಸೊರುಣ್ ಕರ್ತಾತ್. ಹ್ಯಾ ಕಸ್ತಾಳಾ ಮಧೆಂ ವ್ಹಡ್ಲಿ ಮಾತ್ಯೆಚಿ ಮಡ್ಚಿ ಖಾಲಿಚ್ ದವರ್ತಾತ್. ಧಾಕ್ಟಾ ಮಾತಿಯೆಚೆ ಮಡ್ಕೆಂತ್ ಕಾಜು ಬಿಯೆಚೆಂ ಸರ್ಲಾಂ ಭರ್ನ್ ತಾಚ್ಯಾ ತೊಂಡಾಕ್ ಪರ್ನೆಂ ವಸ್ತುರ್ ವಾ ಗೋಣಿಯೆ ಕುಡ್ಕೊ ಬಾಂದ್ತಾತ್. ಸರ್ಲಾಂ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿ ಮೊಡ್ಚಿ ಖಾಲಿ ಮೊಡ್ಕೆಚೆರ್ ವೊಮ್ಮಿ ದವರ್ತಾತ್. ಧಾಕ್ಟಾ ಮಡ್ಕೆಂತ್ಲೊ ದೀಕ್ ತೇಲ್ ಜಾವ್ನ್ ವ್ಹಡ್ಲೆ ಮಡ್ಕೆಂತ್ ಪಡ್ತಾ.

ಕಾಯೆವಾಚಿಂ ತೇಲ್ : ಹ್ಯಾ ತೆಲಾಂತ್ ಮಸ್ತ್ ವಕ್ತಾ ಗೂಣ್ ಆಸಾ. ಹೆಂ ತೇಲ್ ವಕ್ತಾ ದುಕಾನಾಂನಿ ವಿಕ್ಟಾಕ್ ಮೆಳ್ತಾ. ಸಾವಯವ್ ಥರಾಚೊ ಶೆತಾ ವಾವ್ರ್ ಕರ್ಚೆ ಶೆತ್ಕಾರ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಶೆತಾಂನಿ ಕಿಡಿ ಕಿಟಾಂಚ್ಯೊ ಧೊಶಿ ನಿವಾರುಂಕ್ ಕಾಯೆವಾ ತೇಲ್ ವಾಪರ್ತಾತ್.

ರಾನಾಂತ್ಲ್ಯಾ ರುಕಾ-ಝಾಡಾಂಕ್ ಧಾರ್ಮಿಕ್ ನಾಂವಾಂ

ರಾನಾಂತ್ಲ್ಯಾ ರುಕಾ-ಝಾಡಾಂಕ್ ಆನಿ ಧಾರ್ಮಿಕ್ ಪಾತ್ಯೆಣೆಂಕ್ ಬರಿಚ್ ಸೈರಿಕ್ ಆಸಾ. ಉತ್ಪತ್ತಿ ಗ್ರಂಥಾಂತ್ ದೆವಾನ್ ಫಳ್ ರಚ್ಲೆ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಆದಾಂವ್ ಎವೆನ್ ಫಳ್ ಖೆಲ್ಲೆ ವರಿಂ ಪಾತಕ್ ಆಯ್ಲೆಂ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಸರ್ವಾಂಕ್ ಕಳಿತ್ ಆಸಾ.

ಆಂವ್ಕಾರ್ ಸಾಯ್ಬಿಣಿಚೊ ಕೇಸ್ : ಹಿ ಏಕ್ ಮೂಳ್ ನಾತ್ಲಿ ವಾಲ್. ವಿಂಗಡ್ ಝಾಡಾಂ ಧಾವ್ನ್ ಖಾಣ್ ಸೆವ್ನ್ ವಾಡ್ಚಿ ವಾಲ್. ಬೊಲ್ಯಾ ರುಪಾರ್ ವಾಡ್ಚಿ ಝಾಡಾಂಚೆರ್ ಹಿ ಆಸಾ. ರಾಸ್ ಘಾಲ್ಲೆಬರಿ ಮುದೆ ಜಾವ್ನ್ ಆಸ್ಚೆ ಹೆ ವಾಲಿಕ್ ಪಾನಾಂ ಆಸಾನಾಂತ್, ಹಿ ವಾಲ್ ವಕ್ತಾಕ್ ಉಪೆಗ್ ಕರ್ತಾತ್.

ಹ್ಯಾ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ಲಿ ಕಾಣಿ ಆಶಿ ಆಸಾ. ಏಕ್ ಪಾಪ್ಲಿಂ ಆಂವ್ಕಾರ್ ಸಾಯ್ಬಿಣ್ ಮನ್ಯಾಂಕ್ ದರ್ಮ್ ದಿಂವ್ಚ್ಯಾಕ್ ಸಂಸಾರಾಕ್ ಉಬೊನ್ ಯೆತಾನಾ ತಿಚೊ ಏಕ್ ಕೇಸ್ ಝಾಡ್ಲೊ. ಕೇಸ್ ಪವಿತ್ರ್ ದೆಕುನ್ ದೆವಾನ್ ತೊ ಮಾತಿಯೆಂತ್ ಪಡುಂಕ್ ಸೊಡ್ಲೊ ನಾ, ಝಾಡಾಂಚೆರ್ ಪಡ್ಲೆಲ್ಲೊ ಕೇಸ್ ವಾಲ್ ಜಾವ್ನ್ ಬದಲೆಲ್ಲೊ. ಆತಾಂಯ್ ತೆ ವಾಲಿಕ್ ಮೂಳ್ ನಾ, ಪಾನಾಂ ನಾಂತ್. ಆಶಿ ಕಾಣಿ ಸಂಪ್ತಾ.

ಕರೆಚ್ಯಾಚಿ ವಾಲ್ : ಹೆ ವಾಲಿರ್ ಚಡುಣೆ ಮಾರ್ಚಾಂತ್ ಫುಲಾಂ ಜಾತಾತ್. ಫುಲಾಂ ನಿಳ್ಕಾ ರಂಗಾಚಿಂ, ಫುಲಾಂಕ್ ತೀನ್ ಪಾಕ್ಲೊ ಆಸ್ತಾತ್. ಕರೆಚ್ಯಾಚ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ನಿಳ್ಕಿಂ ಫುಲಾಂ ಫುಲ್ತಾತ್ ದೆಕುನ್ ಫುಲಾಂಕ್ ಆಸ್ಚೊ 3 ಪಾಕ್ಲೊ ಜೆಜುಕ್ ಮಾರ್ಲಾ 3 ಖಿಳ್ಕಾಂಚೊ ಉಗ್ಡಾಸ್ ಹಾಡ್ತಾ ದೆಕುನ್ ತೆಂ ನಾಂವ್ ಆಯ್ಲಾಂ ಆಸ್ತಾತ್.

ಕಾಂಟೆ ಕುವರ್ : ಹೆಂ ಲೊಳಿಸರ್ ಮ್ಹಣ್ ಆಪಂವ್ಚೆಂ, ಆಣ್ವಾಚ್ಯಾ ಝಾಡಾ ತಶೆಂ ವಾಡ್ಚೆಂ ಝಾಡ್. ಹಾಚೆ ಧಾವ್ನ್ ಕಾಡ್ಲೆಲ್ಲೊ ರಗ್ತಾಬೊಳ್ ಜೆಜುಕ್ ನಿಕೆಪಿತಾನಾ ವಾಪರೊ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್.

ಸಾಂ. ಜುಜೆಚಿ ಬೆತ್ಯಾಟಿ : ಹೆಂ ಏಕ್ ಕೆಳ್ಪಾಂತ್ಲಿ ಫುಲಾ (ಆರಿಕ್ಟಿಡ್) ವರಗ್ತೆಂ ಝಾಡ್, ಚಡುಣೆಂ ಸಾಂ. ಜುಜೆಚ್ಯಾ ಪಾಯ್ಲೆಲಾಂತ್, ತಾಚ್ಯಾ ಹಾತಾಂತ್ ಆಸ್ಚೊ ಫುಲಾಬರಿ ದಿಸ್ತಾ. ರುಕಾಂ ಮದೆಂ ವಾಡ್ಚೆಂ ಹೆಂ ಝಾಡ್ ನತಾಲಾಂ ಫೆಸ್ತಾ ವೆಳಾರ್ ಫುಲ್ತಾ. ದೋನ್-ಅಡೇಜ್ ಮಯ್ನೆ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಫುಲಾಂ ಜಿವಿಂ ಆಸ್ತಾತ್.

ಸಾಂ. ಆಂತೊನಿಚೊ ರೂಕ್ : ಹ್ಯಾ ರುಕಾಕ್ ಕನ್ನಡಾಂತ್ 'ಸೊಮಾರ ಮರ' ಮ್ಹಣ್ತಾತ್. ಹಾಚೆಂ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ್ ನಾಂವ್ 'Croton roxburghii'. ಗಾಂವಾರ್ ಖುರ್ಸಾ ರೂಕ್ ಮ್ಹಣ್ಣಾಯಿ ವಳ್ಳತಾತ್. ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಮ್ಹಾಲ್ಗಡ್ಯಾಂಚ್ಯಾ ತೊಂಡಾರ್ ಆಸ್ಚಿ ಏಕ್ ಕಾಣಿ ಆಶಿ ಆಸಾ. ಖಿಂಯ್ಚ್ಯಾ ರುಕಾ ಧಾವ್ನ್ ಆದಾವ್ನ್ ಆನಿ ಎವೆನ್ ಫಳ್ ಖೆಲೆಂ ತ್ಯಾಚ್ ರುಕಾ ಧಾವ್ನ್ ಖುರಿಸ್ ಘಡ್ನ್ ಕಾಲ್ವಾರಿಕ್ ಉಬಾರ್ಲೊ. ತ್ಯಾ ಖುರ್ಸಾರ್ ಜೆಜುನ್ ಪ್ರಾಣ್ ಭೆಟೊವ್ನ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಸಾಲ್ವಾಸಾಂವ್ ಜೋಡ್ನ್ ದಿಲೆಂ.

ಪಾರಾಂಟೊಳ್ : ಹಿ ಏಕ್ ಕಾಂಟ್ಯಾಚಿ ವಾಲ್. ಹಾಚೆ ಕಾಂಟೆ ಜೆಜುಚ್ಯಾ ಮಸ್ತಕಾರ್ ಸಾಣಿಲ್ಲ್ಯಾ ಕಾಂಟ್ಯಾಂ ಪರಿಂಚ್ ಲಾಂಬ್ ದಿಸ್ತಾತ್.

ಸಾಸ್ಣಾಚಿಂ ಫುಲಾಂ : ಹೆಂ ಏಕ್ ಫುಲಾಂಚೆಂ ಝಾಡ್. ಹಳ್ಳುವಿಂ ಧವಿಂ ಫುಲಾಂ ಜಾಂವ್ಚೆಂ ಹೆಂ ಝಾಡ್ ಹಿತ್ತಾಂತ್ ಕಿರ್ದವ್ನ್ ಪೋಸ್ ಕರಿಚೆ.

ಧಾರ್ಮಿಕ ನಾಂವಾಚಿಂ ರೂಕ್ ರುಾಡಾಂ

ನತಲಾಂ ಫೆಸ್ತಾ ಯೆಂವ್ಚೆಂ ಜಾಲೆಂ ಮ್ಹಣ್ತಾನಾ ಘರಾಂನಿ ವಿವಿಂಗಡ್ ತಯಾರಾಯ್ ಸುರು ಜಾತಾ. ಕುಸ್ವಾರ್, ಗರ್ದನಾಚೊ ಗೊಟೊ, ಕ್ರಿಸ್ಮಸ್ ರೂಕ್ ಸುಂರ್ಕಾರಾಂವ್ಚೆಂ ಕಾಮ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಕ್ರಿಸ್ಮಸ್ ರೂಕ್ ಸುಂರ್ಕಾರಾಂವ್ಚ್ಯಾಕ್ ವಾರ್ಯಾ ರುಕಾಚೆ ಫಾಂಟೆ ಆನಿ ಥೊಡೆ ಕಡೆ ವಾರ್ಯಾ ರೂಕ್‌ಚ್ ಕಾತರ್ನ್ ಹಾಡ್ನ್ ಪ್ರಕೃತೆಕ್ ನಶ್ಪ್ ಕರ್ತಾತ್. ನತಲಾಂ ಫೆಸ್ತಾ ಸಂದರ್ಭಾಚೆರ್ ಧರ್ಮಿಕ್ ನಾಂವಾಂಚ್ಯಾ ರುಕಾ ರುಾಡಾಂಚಿ ಥೊಡಿ ಮಾಹೆತ್ ಹಾಂಗಾ ದಿಲ್ಯಾ.

ಕ್ರಿಸ್ಮಸ್ ರೂಕ್ : ಪಾಚೀನ್ ಕಾಳಾಚ್ಯಾ ಇಜಿಪ್ತ್, ಚೀನಾ ಆನಿ ಹಿಬ್ರೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಥಾವ್ನ್ ರೂಕ್ ಸುಂರ್ಕಾರಾಂವ್ಚಿ ರಿವಾಜ್ ಆರಂಬ್ ಜಾಲಿ. ಸದಾಂ ಪಾಚ್ಲೊಚ್ ಆಸ್ಚೊ ರೂಕ್, ಅಮರ್‌ಪಣಾಚೊ ಸಂಕೇತ್ ಮ್ಹಣ್ ತಾಂಚಿ ಪಾತ್ಯೆಣಿ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿ. ಯೆರೊಪಾಚ್ಯಾ ಪೆಗಾನ್ ಲೊಕಾಮದಂ ರುಕಾಂಕ್ ಸುರ್ಕಾರಾಂವ್ಕ್ ಪುಜಾ ಕರ್ಚಿ ರಿವಾಜ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿ. ಹೊ ಲೋಕ್ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಜಾಲ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಹಿ ರಿವಾಜ್ ಮುಕಾರಿಲಿ. 18 ವ್ಯಾ ಶೆಕ್ಡ್ಯಾಂತ್ ಜರ್ಮೆನಿಚ್ಯಾ ಉತರ್ ಪಂಗಡಾಚ್ಯಾ ಪಾಟ್ಲಾವ್ಕಾರಾಂನಿ ಆಧುನಿಕ್ ರಿತಿರ್ ರೂಕ್ ಸುಂರ್ಕಾರಾಂವ್ಚಿ ರಿವಾಜ್ ಸುರು ಕೆಲಿ. 1841-ಂತ್ ರಾಯ್ ಕುವರ್ ಆಲ್ಫ್ರೆಡ್ ಹಾಣೆ ಕ್ರಿಸ್ಮಸ್ ರೂಕ್ ಸುಂರ್ಕಾರಾಯ್ಚ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಮಿಶ್ಯೊನರಿ ಮುಕಾಂತ್ ಹಿ ರಿವಾಜ್ ಸಗ್ಳ್ಯಾಂನಿ ವಿಸ್ತಾರ್ಲಿ. ಕ್ರಿಸ್ಮಸ್ ರುಕಾಚೆಂ ವಿಗ್ಯಾನಿಕ್ ನಾಂವ್ 'ಆವ್ರಾಕರಿಯಾ ಕುಕ್ಲಿ'.

ಪಾಂಜಾ-ವಿ-ಮಿರ್ಚಾಮ್ : ಹೆಂ ಏಕ್ ಪರ್ಮಳಿಕ್ ತಣ್. ಹ್ಯಾ ತಣಾ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಮುಸ್ಲಿಮ್ ಸ್ತ್ರೀಯಾಂಕ್ ಬರೊಚ್ ಅಬಿಮಾನ್ ಆಸಾ. ಮರಿ ಜೆಜುಕ್ ಪ್ರಸೂತ್ ಜಾತಾನಾ ಹೆಂ ತಣ್ ಮರೈಚ್ಯಾ ಹಾತಾಂತ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ. ತ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ತಿಚೆಂ ಪ್ರಸೂತ್‌ಪಣ್ ಸುಕಾಳ್ ಜಾಲ್ಲೆಂ ಅಶೆಂ ಮುಸ್ಲಿಮ್ ಧರ್ಮಾಂತ್ ಪಾತ್ಯೆಣಿ ಆಸಾ. ಸಬಾರ್ ಮುಸ್ಲಿಮ್ ಸ್ತ್ರೀಯೊ ಪ್ರಸೂತ್‌ಪಣ್ ಸುಕಾಳ್ ಜಾಂವ್ಚ್ಯಾಕ್ ಹೆಂ ತಣ್ ಉದ್ಯಾಂತ್ ಬುಡವ್ನ್ ತೆಂ ಉದಕ್ ಪಿಯೆತಾತ್ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್. ಹ್ಯಾ ತಣಾ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಗಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಮುಸ್ಲಿಮಾಂಕ್ ಮಾಹೆತ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಪರಿಂ ದಿಸನಾ.

ಬೆತ್ಲೆಹೆಮ್ ಲಿಲ್ಲಿ : ಹೆಂ ಏಕ್ ಸೊಬಿತ್ ಪರ್ಮಳಿಕ್ ಫುಲ್. ಹೆಂ ಫುಲ್ ಕಾಳೊಕ್ ಪಡ್ಲ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಫುಲೊಂಕ್ ಸುರು ಜಾತಾ. ಮಧ್ಯಾನೆರ್ ಸಾರ್ಕೆಂ ಫುಲ್ತಾ. ಸಕಾಳ್ ಜಾತಾನಾ ಬಾವ್ತಾ. ಹಾಚಿಂ ಪಾನಾಂ ಆಣ್ಣಾಚ್ಯಾ ಖೊಲ್ಯಾಂ ಸಾರ್ಕಿಂ ಆಸ್ತಾತ್ ಆನಿ ತ್ಯಾ ಪಾನಾ ಮದ್ಲ್ಯಾನ್ ಬೊಂಗೊ ಫುಟ್ತಾ. ಹೆಂ ರುಾಡ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಗಾಂವಾಂತ್ಯಾಯಿ ಲಾವ್ನ್ ಕರ್ಚೆತ್.

ಜೆರುಜಲೆಮ್ ಆರ್ದಿ ಚೊಕ್ : ಹಿ ಏಕ್ ಥಂಡ್ ಗಾಂವ್ಚಿ ಕಾಂದ್ಯಾ ರಾಂದ್ಪಯ್. ಹಾಚೆ ಕಾಂದೆ ಪೊಣ್ಣಾ ಕಡ್ಲೆ ತಶೆ ಆಸ್ತಾತ್. ಕಾಂದ್ಯಾಂನಿ ಇನ್ನುಲಿನ್ ಮ್ಹಳ್ಳೊ ಒಕ್ತಾ ಅಂತ್ ಆಸಾ. ಹೆ ಕಾಂದೆ ಖಾಲಿಚ್ ಉಕಡ್ನ್ ಖಾತಾತ್, ತುಪಾಂತ್ ಕಾಪಾಂ ಭಾಜುನ್ ಖಾತಾತ್, ಆಲೆಂ, ಖಾಜುರ್, ಸುಕ್ಯೊ ದಾಕೊ ಭರ್ದುನ್ ಉಕಡ್ನ್

ಖಾತಾತ್. ಕೆನಡಾ, ಉತ್ತರ ಆಮೆರಿಕಾ ಗಾಂವಾಂನಿ ಹೆ ಕಾಂದೆ ಆಪ್ಲೆಸ್ತಕಿಂ ಕಿರೊನ್ ವಾಡ್ತಾತ್. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಾಂತ್ ದುದಾಸಂಗಿಂ ಹೆ ಕಾಂದೆ ಉಕಡ್ನ್ ವಾಪರ್ತಾತ್. ಹ್ಯಾ ಕಾಂದ್ಯಾಂನಿ ಪೊಕ್ಲೊಸ್ ಮ್ಹಳ್ಳೊ ಆಂಶ್ ಆಸಾ. ಹ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ಹ್ಯಾ ಕಾಂದ್ಯಾ ಥಾವ್ನ್ ಸೊರೊ ರಾಂದ್ತಾತ್. ಹೆ ಕಾಂದೆ ಭಾರತಾಂತ್ ಥಂಡ್ ಹವ್ಯಾಂತ್ ಲಾವ್ನ್ ಕರ್ಚೆತ್ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್.

ಕ್ರಿಸ್ಮಸ್ ಡೇಸಿ : ಹೆಂ ಏಕ್ ಲಾವ್ನ್ ಕರ್ಚೆಂ ಫುಲಾಂಚೆಂ ಝಾಡ್ 2- 21/2 ಮೀಟರ್ ತಿತ್ತೆಂ ವಾಡ್ಚ್ಯಾ ಹ್ಯಾ ಝಾಡಾಂತ್ ತಾಂಬ್ಯಿಂ ಘೊಸ್ ಘೊಸ್ ಫುಲಾಂ ಜಾತಾತ್. ನವೆಂಬರಾಂತ್ ಫುಲ್ಲಿಂ ಹಿಂ ಫುಲಾಂ ಫೆಬ್ರವರಿ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಜಿವಿಂ ಆಸ್ತಾತ್. ಹ್ಯಾ ಝಾಡಾಚೆಂ ಆನ್ಯೇಕ್ ನಾಂವ್ ಕೊಂತಾಮಣ್ ವಾಪರ್ಚ್ಯಾ ಝಾಡಾಚ್ಯೊ ಝಾಡ್ ಪಳೆಂವ್ಕ್ ದಿಸ್ತಾ.

ಮಂಗ್ಳುರ್ ಧರ್ಮ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯಾಚೊ ಆದ್ಲೊ ಬಿಸ್ಪ್ ದೊತೊರ್ ಬಾಜಿಲ್ ಸೊಜ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ ಭೊಂವ್ತಿಚ್ಯಾ ಎಕಾ ಇಗರ್ವಿಚ್ಯಾ ಫಿರ್ಗಚೆಕ್ ಭೆಟ್ ದಿಲ್ಲೆ ತವಳ್ ಘಡ್ಲೆಲಿ ಗಜಾಲ್ ಹಿ.

ತೆ ಇಗರ್ವಿಕ್ ಭೆಟೆಕ್ ಗೆಲ್ಲೊ ಬಿಸ್ಪ್ ಪೊರ್ವಿಕೊ ಲಾಗ್ನಾರ್ ಝಾಡಾಂಕ್ ಪಳೆವ್ನ್ ಅಶೆಂ ಸಾಂಗಾಲಾಗ್ಲೊ. 'ಆಯ್ಲೆವಾರ್ ಭಾಗೆವಂತ್ ಜಾಗ್ಯಾಂಚ್ಯಾ ಭೆಟೆಕ್ ಗೆಲ್ಲ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಅಸಲ್ಯಾ ಝಾಡಾಚೆಂ ಬೊಲೆಂ ಹಾಂವೆಂ ಪಳಯ್ಲೆಂ. ಹ್ಯಾ ಝಾಡಾಂಚೆರ್ ಪಾಪಿರಸ್ ಅಶೆಂ ಬರೊವ್ನ್ ಆಸ್ಲೆಂ. ಆದ್ಲ್ಯಾ ಕಾಳಾರ್ ಕಾಗ್ಡಾಪರಿ ಬರೊಂವ್ಕ್ ಹೆಂ ಝಾಡ್ ವಾಪರ್ತಾಲೆ'.

ಸಬಾರ್ ಸಂಗ್ತಿಂನಿ ಆಮಿ ವಿದೇಶಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಸಂಗ್ತಿಂಚಿ ಚಾಲ್ ದೊಳೆ ಧಾಂಪುನ್ ಆಪ್ಣಾಯ್ತಾಂವ್. ರುಕಾ ಝಾಡಾಂಚಿ ಮಾಹೆತ್ ಜಮಂವ್ಪಿ/ಉರ್ಬೆವಂತಾಂಕ್ ವಾಂಟ್ಪಿ ಸವಯ್ ಆಮಿ ವಾಡಯ್ಲ್ಯಾರ್ ಪರಿಸರ್ ಸಾಂಬಾಳ್ಚ್ಯಾ ವಾವ್ರಾಕ್ ಪ್ರಚಾರ್ ದಿಲ್ಲೆ ಪರಿಂ ಜಾತಾ.

ರಾನಾಂತ್ಲೆ ಮೊಪಾಕ್ ವಾಪರ್ಟೆ ರೂಕ್

ಮನ್ಯಾಂಚೆ ವಸ್ತೆಕ್ ಘರ್ ಗರ್. ಘರ್ ನಾಸ್ತಾಂ ಮನಿಸ್ ಜಿಯೆಂವ್ಕ್ ಸಕನಾ. ತಶೆಂಚ್ ಮೊಪಾಚೆಂ ರುಕಾಡ್ ನಾಸ್ತಾಂ ಘರ್ ಬಾಂದುಂಕ್ ಸಾಧ್ಯ್ ನಾತ್ಲೆ ಪರಿಗತ್ ಕಾಂಕ್ರೆಟಿಚಿಂ ಬಾಂದ್ಪಾಂ ಬಾಂದಂವ್ಕ್ ಸುರು ಜಾತಾ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಆಸ್ಲೆ.

ರಾನಾಂ ಸಂಗಿಂ ಮೊಪಾಕ್ ವಾಪರ್ಟೆ ರೂಕ್ ಆಳ್ವೊಂಕ್ ಲಾಗ್ಲಾತ್. ಹಾಂಗಾಸರ್ ಮೊಪಾಕ್ ವಾಪರ್ಚ್ಯಾ ಥೊಡ್ಯಾ ರುಕಾಂಕ್ ವಳ್ಕುಂಚೆಂ ಪ್ರೇತನ್ ಕೆಲಾಂ.

ಬಿಟಿ ಆನಿ ಸಾಗೊಣೆಚೆಂ ರುಕಾಡ್ ಬಾಲ್ಚಿ ಆನಿ ಸೊಬಾಯ್ ಗುಮನಾಕ್ ಧರ್ತಾನಾ ಪಯ್ಲ್ಯಾ ಸ್ಥಾನಾರ್ ಆಸಾತ್. ಹಾಕಾ ಮೋಲ್ಯಾಯಿ ಚಡ್. ಎಕಾ ಕ್ಯೂಬಿಕ್ ಮೀಟರಾಕ್ 800 ರುಪ್ಯಾಂ ಥಾವ್ನ್ 1400 ರುಪಯ್ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಆಸಾ. (ಹೆಂ ಬರಯ್ತಾನಾ, ಆತಾಂ ನ್ಹಯ್)

ಪೊಣ್ಣಾಚೆಂ, ಪಾಲ್ ಪೊಣ್ಣಾಚೆಂ, ನಂದಿಚೆಂ ರುಕಾಡ್ ಅನ್ವೂಲ್‌ವಂತ್ ಘರಾಂ ಬಾಂದುಂಕ್ ವಾಪರ್ತಾತ್. ಆಂಬ್ಯಾಚ್ಯಾ ರುಕಾ ಥಾವ್ನ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ರುಕಾಡಾಕ್ ಬಾಲ್ಚಿ ಉಣೆ. ಮೋಲ್ಯಾಯಿ ಉಣೆಂ.

ಮಾಡ್ವಿಚ್ಯಾ (ಬನ್ಸು) ರುಕಾ ಥಾವ್ನ್ ಕೆಲ್ಲೆಂ ರುಕಾಡ್ ಘರಾಂಕ್ ವಾಪರ್ತಾತ್. ಜೂನ್ ರುಕಾಡಾಕ್ ಬರೀ ಬಾಲ್ಚಿ ಆಸಾ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್. ಮಾಡ್ವಿಚ್ಯಾ ರುಕಾಡಾ ಶಿವಾಯ್ ಹಾಚೊ ಪಾಲೊ ಆನಿ ಸಾಲ್ ವಿವಿಂಗಡ್ ಕಾಮಾಂಕ್ ವಾಪರ್ತಾಲೆ. ಸಿಮೆಂಟ್ ಲೊಕಾಚ್ಯಾ ಹಾತಾಂತ್ ಪಡ್ಚ್ಯಾ ಪಯ್ಲೆಂ ಘರಾಚೆ ಮಾತ್ಯೆಚಿ ಧರ್ಣೆ ಜರೊಂವ್ಕ್ ಹಾಚ್ಯಾ ಪಾಲ್ಯಾಚೊ ರೋಸ್ ವಾಪರ್ತಾಲೆ. ಹ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ಧರ್ಣೆ ಸಪಾಯ್ ಆನಿ ತೆಲ್ಲಿ ಉರ್ತಾಲಿ. ಮಾಸ್ಕಿ ಪಾಗುಂಕ್ ನಾಯ್ಲೊನ್ ಜಾಳಾಂ ಯೆಂವ್ಚ್ಯಾ ಪಯ್ಲೆಂ ಸನಾಚ್ಯಾ ರ್ಪುಡಾಂಚ್ಯಾ ನಾರಾ ಥಾವ್ನ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ಚಾಳಾಂಕ್ ಘಟಾಯ್ ಮೆಳ್ಚಾಕ್ ಹ್ಯಾ ರುಕಾಚೆ ಸಾಲಿ ಥಾವ್ನ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ಕಸಾಯಾಂತ್ ಜಾಳಾಂ ಬುಡವ್ನ್ ದವರ್ತಾಲೆ. ಹಾತ್ ಮಗಾಂತ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ಲುಗ್ವಾಂಕ್ ರಂಗ್ ದೀಂವ್ಕ್ ಅಸಲೊಚ್ ಕಸಾಯ್ ವಾಪರ್ತಾಲೊ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್.

ಬೈನಾವ್ ಯಾ ಬೈನಾಮ್ ಹ್ಯಾ ನಾಂವಾನ್ ವಳ್ಕುಂಚೊ ಹೊ ರೂಕ್ ಆಳ್ವೊನ್‌ಚ್ ಗೆಲಾ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್. ಹಾಚೆಂ ರುಕಾಡ್ ಆತಾಂ ಮೆಳಾನಾ. ಸಾಂಗ್‌ಲ್ಲೆಂ ಆಯ್ಕಾಲ್ಲ್ಯಾ ಪರ್ಯಾಣೆ ಹೊ ರೂಕ್ ಕಾತರ್ತಾನಾ ಯಾ ರುಕಾಡಾಚೆಂ ಕಾಮ್ ಕರ್ತಾನಾ ಕರ್ವಂತ್ ಇರ್ಟೆ ಮೊಡ್ತಾಲೆಂ ಖಿಯ್. ಸುಕ್ಯಾ ರುಕಾಡಾಕ್ ಉದ್ಕಾ ಶೆಳ್ ಲಾಗ್ಲಾರ್ ವೆಗ್ಗಿಂ ಕುಂಬು ಜಾತಲೊ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್.

ಜೂನ್ ಮಾಡಾಚೆಂ, ತಳ್ವಾಚೆಂ ಆಡಿಂ ಸಬಾರ್ ವರ್ಸಾಂ ಬಾಳ್ವತಾತ್. ಬಾಂಯೊಂ ಕೊಸಳ್ವಾತ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಪರಿಂ ಫಾತೊರ್ ಬಾಂದ್ತಾನಾ ರುಕಾಡಾಚೊ ಚವ್ಕ್ ವಾಪರ್ತಾಲೆ. ಹಾಕಾ ಚಡಾವತ್ ಆವಾಳ್ವಾ ರುಕಾಚೊ ಚವ್ಕ್ ವಾಪರ್ತಾಲೆ. ಹಾಚ್ಯಾ ಬದ್ಲಾಕ್

20 / ಭಾಂಗಾರಾ ವಾಟ್ಸೆಂತ್

ವಿಂಗಡ್ ರೂಕ್ ವಾಪರಾಲ್ ಆಸ್ಯೆತ್. ಹಾಚೆ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ಲಿ ಜಾಣ್ವಾಯ್ ಸಂಗ್ರಹ್ ಕೆಲ್ಲಿ ದಿಸಾನಾ.

ಹಿಲ್ಲಾಂತ್ ವಾಪರಾಲ್ ಕೊಯ್ತಾಂಕ್ ಕಾಜುಚ್ಯಾ ರುಕಾಚೆ ಫಾಂಟೆ ವಾಪರಾತ್. ಘರಾಂನಿ ವಾಪರುನ್ ಆಸ್ಲೆ ನಾಂಗೊರ್, ಜೂಂ, ಪುಡ್ಕಾಯ್, ಕೊಸುಂಕ್ ವಾಪರಿ ಬೊಡಿ, ಮೊರ್ಗಲ್, ಸಾಂಬರ್ದೊ, ಕೊನ್ನೊ, ಕಳ್ಳಿ, ಶೆರ್, ಮುಡೆ ಬಾಂದುಂಕ್ ವಾಪರಿ ಕೊದಾಂಟಿ ಹಾಂಚೆ ಖಾತಿರ್ ವಿವಿಂಗಡ್ ರೂಕ್ ಆಸ್ಲೆ. ಹ್ಯಾ ವಿಶಯಾಚಿ ಪುರ್ತಿ ಜಾಣ್ವಾಯ್ ಆತಾಂ ಮೆಳಾನಾ. ಹೆಂ ಕಾಮ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ಜಾಯ್.

ರಾನಾಂತ್ಲ್ಯಾ ವಸ್ತುಂಚೊ ವಿಕ್ರೊ

ಕೆದ್ನಾ ಮನಿಸ್ ರಾನಾಚ್ಯಾ ಪರಿಸರಾ ಥಾವ್ನ್ ಪಯ್ಸ್ ಪಾವ್ಲೊ, ತೆದ್ನಾ ತಾಣೆ ರಾನಾಂತ್ ಮೆಳ್ಳೆತ್ ತಸಲ್ಯೊ ವಸ್ತು ಹೊಗ್ಡಾಯ್ಲೊ. ಕೆದ್ನಾ ತಾಕಾ ತ್ಯಾ ವಸ್ತುಂಚಿ ಗರ್ವ್ ಪಡ್ಲಿ, ತೆದ್ನಾ ತಾಣೆ ತ್ಯೊ ವಸ್ತು ಪಾವಿತ್ ಕರ್ತಲ್ಯಾಕ್ ದುಡು ಫಾರಿಕ್ ಕರುಂಕ್ ಸುರು ಕೆಲೆಂ. ಅಶೆಂ ರಾನಾಂತ್ಲ್ಯಾ ವಸ್ತುಂಚೊ ವಿಕ್ರೊ ಸುರು ಜಾಲೊ.

ನೀಲ್‌ಗಿರಿ, ಆಕೆಶಿಯಾ ತಸಲಿಂ ಕೃತಕ್ ರಾನಾಂ ಸುರು ಜಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಆದಿಂ ವಾಶೆಂ ಕಾಗದ್ ತಯಾರ್ ಕರುಂಕ್ ವಾಪರ್ತಾಲೆ. ರಾನಾಂ ಭೊಂವ್ತಿಂ ಮೆಳ್ಳೆ ರಿಂಗ್, ಶಿಕಾಯಿ ವಸ್ತುರಾಂ ನಿತಳ್ ಕರುಂಕ್ ವಾಪರ್ತಾಲೆ. ಹಾಚೊ ವಿಕ್ರೊ ಆತಾಂಯ್ ಆಸಾ.

ಆವಾಳೊ, ಗೊಡ್ಯಾಂ, ಹರೊ ಹ್ಯಾ ಫಳಾಂಕ್ ಆಯುರ್ದೆದಾಂತ್ ತ್ರಿಫಲ ಮ್ಹಣ್ ಆಪಯ್ತಾತ್. ಆಯುರ್ದೆದಿಕ್ ವಕ್ತಾಂ ಚಡಿತ್ ಮಾಪಾನ್ ಚಲಾವಣೆಚೆರ್ ಆಸ್ತಾನಾ ಹಾಚೊ ಬರೊಚ್ ವಿಕ್ರೊ ಆಸ್‌ಲೊ.

ಕೆದ್ನಾ ಭಾರತಾಚೊ ಮಸಾಲೊ ವಿದೇಶಾಕ್ ಪಾವ್ಲೊ ತೆದ್ನಾ ಭಾರತಾಚ್ಯಾ ರಾನಾಂತ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ ವಿದೇಶಾಕ್ ಪಾವ್ಲಿ. ಕಾದ್ಯಾಚೊ ರೂಕ್ ಹಾಚಿ ಸಬಾರಾಂಕ್ ವಳಕ್ ಆಸುಂಕ್ ಪುರೊ. ಹ್ಯಾ ರುಕಾರ್ ಚಿಕ್ಕು ತಸಲಿಂ ಫಳಾಂ ಜಾತಾತ್. ಹಾಚ್ಯೊ ತಾಂಬ್ಲೊ ತರೊಯ್ ಆಂಕ್ರೊ ಗೊರ್ಲಾಂ ಬೊಕ್ಡೊ ಖಾತಿತ್ ತರ್ ತಾಂಚೆಂ ದೂದ್ ಕೊಡು ಜಾತಾ. ಹ್ಯಾ ರುಕಾಕ್ ಇಂಗ್ಲಿಷಾನ್ ನೆಕ್ಸ್ ವೊಮಿಕಾ ನಾಂವಾನ್ ವಳ್ಳತಾತ್. 1637 ವ್ಯಾ ವರಾ ಉಂದ್ರಾಂಕ್ ಮಾರ್ಚೆಂ ವೀಕ್ ತಯಾರ್ ಕರ್ಚ್ಯಾ ಇರಾದ್ಯಾನ್ ಹಾಚ್ಯೊ ಬಿಯೊ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಾಕ್ ಪಾವ್ಲೊ. ಕಾದ್ಯಾಚ್ಯಾ ಬಿಯಾಂನಿ ಬ್ರೂಸಿನ ಆನಿ ಸ್ವಿಕ್‌ನೀನ್ ನಾಂವಾಚೆ ಬೋವ್ ಕೊಡು ಆನಿ ಅಪಾಯ್‌ಕಾರಿ ಆಲ್ಕಾಲಾಯ್ ಆಸಾತ್. 4 ಲಾಕ್ ವಾಂಟೊ ಉದ್ಯಾಕ್ ಏಕ್ ವಾಂಟೊ ಸ್ವಿಕ್‌ನೀನ್ ಭರ್ಲಲ್ಯಾರ್ ತೆಂ ಉದಕ್ ಕೊಡು ಲಾಗ್ತಾ. ಥೊಡ್ಯಾ ವರ್ಸಾಂ ಪಯ್ಲೆಂ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾಕ್ 15 ಹಜಾರ್ ಪಾಂವ್ಡ್ ಬಿಯೊ, 50 ಲಾಕ್ ರು. ಮೊಲಾಕ್ ವಿಕಲ್ಯೊ. (ಆಧಾರ್: ಹಸಿರು ಹೊನ್ನು). ಭಾರತಾ ಥಾವ್ನ್ ಹರ್ ಎಕಾ ವರಾ 55 ಕೊರೊಡ್ ರುಪ್ಯಾಂಚಿ ಆಯುರ್ದೆದಿಕ್ ವಕ್ತಾಂ, ವಕ್ತಾಂ ಝಾಡಾಂ ವಿದೇಶಾಕ್ ವಿಕಾತ್. (ಹೆಂ ಬರವ್ಣೆ ಬರಯ್ಲೆಲ್ಯಾ ತೆದ್ನಾಂ)

ಆಯ್ಲೆವಾರ್‌ಚ್ ವಿಕಲ್ಯಾ ಶೆತಾಕ್ ರಿಗ್‌ಲ್ಲಿಂ ಬಿಂಡಿಸೊಲಾಂ 1994-95 ವ್ಯಾ ವರಾ 183 ಕ್ವಿಂಟಾಲಾ ತಿತ್ತಿಂ ವಿದೇಶಾಕ್ ವಿಕಲ್ಲಿಂ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಖಬರ್ ಆಸಾ. ಸರ್ಪಗಂದಿ ನಾಂವಾಚ್ಯಾ ಝಾಡಾಂಚಿಂ ಪಾಳಾಂ ಆದಿಂ ಥಾವ್ನ್ ಒಕ್ತಾಕ್ ವಾಪರ್ತಾಲೆ. 1949 ವ್ಯಾ ವರಾ ಗ್ರಾಂ ಝಾಡಾಂಚ್ಯಾ ಪಾಳಾಂ ಥಾವ್ನ್ ತಯಾರ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ಒಕ್ತಾ ಥಾವ್ನ್ ಚಡಿತ್ ರಗ್ತಾದಾಬ್ ಪಿಡಾ ಗೂಣ್ ಕರ್ತೆತ್ ಮ್ಹಣ್ ಡೊ ವಕಿಲ್ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ವೆಗ್ಯಾನಿನ್ ಬೊಂಬಯ್ತ್ ಸೊದುನ್ ಕಾಡ್ಲೆಂ. ಹಿ ಖಬರ್ ಮೆಳ್‌ಲ್ಲಿಚ್ ವಿದೇಶಾಂತ್ ಹ್ಯಾ ಝಾಡಾಂಚ್ಯಾ ಪಾಳಾಂಕ್ ಬರಿಂ ಮಾಗ್ಣಿಂ ಚಡ್ಲಿಂ. ಪಾಳಾಂ ಖೊಂಡುನ್

ವಿಕ್ತೆಲ್ಯಾಂನಿ ಹಜಾರೊಂ ಡೊಲರ್ ಜೊಡ್ಲೆ. ಕಾಮ್ ನಾಸ್ತಾಂ ಭೊಂವೊನ್ ಆಸ್ಲೆ ಥೊಡ್ಯಾಚ್ ದಿಸಾಂನಿ ಗ್ರೇಸ್ತ್ ಜಾಲೆ. ಪೂಣ್ ದೆಶಾಂತ್ ಸರ್ವಗಂಧಿ ನಾಂವಾಚೆಂ ಝಾಡ್ ಆಳ್ವೊನ್‌ಚ್ ಆಯ್ಲೆಂ. ಹ್ಯಾ ಝಾಡಾಂಚ್ಯಾ ಪಾಳಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ಒಕ್ತಾಕ್ ರಿಸರ್ವಿನ್ ಮ್ಹಣ್ ನಾಂವ್.

ರಾನಾಂತ್ ಮೆಳ್ಳೆಂ 'ವೊಂಟಿ ಸೊಲಾಂ' ಸಬಾರಾಂಚ್ಯಾ ಘರಾಂನಿ ಆಮ್ನಾಣೆ ಬದ್ಲಾಕ್ ವಾಪರ್ತಾತ್. ಪಾವ್ಲಾಚೆ ಸುರ್ದೆರ್ ಕಾಡುಂಕ್ ಮೆಳ್ಳೆಂ 'ಜೀಬ್ ಕಾತ್ಲೊ' ಫಳಾಂಚಿ ಸೊಲಾಂ ಆಮ್ನಾಣೆ ಬದ್ಲಾಕ್ ಕೇರಳಾಂತ್ ವಾಪರ್ತಾತ್. ಹಾಚಿ ವಳಕ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಲೊಕಾಕ್ ಚಡ್ ನಾ. ಕೇರಳಾಂತ್ ಕೊಡಂಪುಳಿ, ಕನ್ನಡಾಂತ್ ಮುರುಗನಹಳ್ಳಿ, ಉಪ್ಪಾಂಗೆ ಅಶೆಂ ಆಪಯ್ತಾತ್. ಹಾಕಾಯ್ ವೊಂಟಿ ಸೊಲಾಂ ತಿತ್ತೆಂಚ್ ಮೋಲ್ ಆಸಾ. ಗಾವ್ಡಾ ಸಾರಸ್ವತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕಾಜಾರಾ ತಸಲ್ಯಾ ಬರ್ಯಾ ಕಾರ್ಯಾಚ್ಯಾ ರಾಂದ್ಪಾಂತ್ ಲೊಸುಣ್ ವಾಪರಿನಾಂತ್, ಲೊಸುಣೆ ಬದ್ಲಾಕ್ ತೆಪ್ಯಾಂ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ರಾನ್ವಟ್ ಫಳಾಂ ವಾಪರ್ತಾತ್. ಹಾಕಾಯ್ ಮೋಲ್ ಆಸಾ.

ಜುಲಾಯ್, ಆಗೊಸ್ತ್ ಮ್ಹಯ್ತ್ಯಾಂತ್ ಮೆಳ್ಳೆಂ ಅರೆ ಪೊಪ್ಯಾಂ ಲೊಣ್ಣಾಚ್ ವಾಪರ್ತಾತ್. ಹಾಕಾ ಥೊಡೆಂ ಮೋಲ್ ಮೆಳ್ತಾ.

ಪಾವ್ಲಾಚೆ ಸುರ್ವೆರ್ 'ಭುಂಯ್ ಪುಟ್' ನಾಂವಾಚೆಂ ಲ್ಹಾನ್ ಆಳ್ಳಿ ಮೆಳ್ತಾತ್. ಹಾಕಾಯ್ ಶೈರಾಂತ್ ಬರೆಂ ಮೋಲ್ ಮೆಳ್ತಾ. ಕಾರ್ಮಾರ್ ರುಕಾಂ ಪಾಡಿಂತ್ ಲಾಬ್ಜಿಂ ಹಿಂ ಆಳ್ಳಿ ಪಿಕ್ಯಾ ಮೊಗ್ಯಾ ಸಂಗಿ ರಾಂದುನ್ ಖೆಲಿಂ ತರ್ ವರ್ಸ್‌ಭರ್ ರೊಚ್ ಉಗ್ಡಾಸಾಂತ್ ಉರ್ತಾ.

ವೊಂಟಿ ಸೊಲಾಂಚೊ ವಾಪರ್ ಪಾಟ್ ದೂಕ್ ಉಣೆ ಕರ್ತಾ ಮಳ್ಳಿ ಪಾತ್ಯೆಣಿ ಆಸ್ತಾ. ಬಾಂಟ್ಲಿಕ್ ಹ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ ವೊಂಟಿ ಸೊಲಾಂಚೊ ನಿವೊಳ್ ದಿತಾತ್.

ವೊಂಟಿ ಸೊಲಾಂಚೊ ಆನ್ಯೆಕ್ ವಾಪರ್ ಅಸೊ ಆಸಾ. ಶಿಂಧ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಬಾಂಗ್ಡ್ಯಾಂಚಿ ಆಸ್ಚಿಟಿ ಕಾಡ್ನ್ ಮೀಟ್ ಆನಿ ವೊಂಟಿ ಸೊಲಾಂ ಭರ್ತಿಲ್ಲ್ಯಾ ಟಾಂಕಿಂನಿ ಸಾಂಬಾಳ್ನ್ ದವರ್ತಾತ್. ಉಪ್ರಾಂತ್ ಜಿವೆ/ಸುಕೊವ್ನ್ ವಾಪರ್ತಾತ್. ಹ್ಯಾ ಬಾಂಗ್ಡ್ಯಾಂಕ್ ಕೋಡು ಬಂಗುಡೆ/ಪುಳಿಪು ಅಶೆಂ ವೊಳ್ಕಾತಾತ್. ಮಂಗ್ಳುರ್ ಥಾವ್ನ್ ಮದ್ರಾಸ್, ಆಂಧ್ರ/ಒರಿಸ್ಸಾ ಗಾಂವಾಕ್ ವಿಕ್ರ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ ಹೆ ಬಾಂಗ್ಡೆ ಥಾಡುನ್ ದಿತಾತ್.

ಖಾವೈತ್ ತಸಲಿಂ ರಾನ್ವಟ್ ಫಳಾಂ

ಬಾಜಾರಾಂತ್ ರಂಗಾಳ್ ಫಳಾಂ ವಿಕ್ರಾ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ ದವರ್ತಾತ್. ಹರ್ ಎಕಾ ಫಳಾ ವಸ್ತುಕ್ ತಾಚೊಚ್ ಮ್ಹಳ್ಳೊ ರಂಗ್ ಆಸಾ, ಗೂಣ್ ಆಸಾ, ರೂಚ್ ಆಸಾ. ಆಮಿ ಸೆಂವ್ಚ್ಯಾ ಚಡಾವತ್ ಫಳಾಂಚೆಂ ಮೂಳ್ ವಿದೇಶಿ. ಆತಾಂ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಪರಿಸರಾಕ್ ವೊಳ್ಸಾಲಾಂ. ಆಮ್ಚೆಂಚ್ ಜಾಲಾಂ. ಆಮ್ಚ್ಯಾ ರಾನಾಂನಿ ಖಾವೈತ್ ತಸಲಿಂ ಫಳಾಂ ಆಸಾತ್.

ಆಂಬೆ, ಕಾಜು, ಪೊಣೊಸ್ ಹಾಂಚಿ ಸರ್ವಾಂಕ್ ವಳಕ್ ಆಸಾ. ಆಂಬ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ಆನಿ ಕಾಜು ಬಿಯೆವರ್ವಿಂ ರಯ್ತಾಂಕ್ ಥೊಡೊ ತರೀ ಆದಾಯ್ ಮೆಳ್ತಾ. ತರ್ನಿ ಪೊಣೊಸ್, ಪೊಣ್ಣಾಚ್ಯೊ ಕಡ್ಲೊ ನಿಸ್ತಾಕ್ ತಶೆಂ ಹಾಪೊಳ್ ಫಾಲುಂಕ್ ವಾಪರ್ತಾತ್. ಪಿಕ್ಯಾ ಪೊಣ್ಣಾಚ್ಯಾ ಗರ್ಯಾಂನಿ ಬರೆಂಚ್ ಫಟಾಯೆಚಿ ಅಂಶ್ ಆಸಾತ್. ದೆಕುನ್ ಸಂಸಾರ್‌ಭರ್ ಲೋಕ್ ಆತಾಂ ಪೊಣ್ಣಾ ತೆವ್ನಿನ್ ಪಳೆಯ್ತಾ.

ಆವಾಳೆ : ಆವಾಳ್ಯಾಂತ್ ವಿಟಮಿನ್ ಸಿ ಚಡಿತ್ ಪ್ರಮಾಣಾಚೆರ್ ಆಸಾ. ಜಿವೆಚ್ ಖಾವೈತ್ ವಾ ಏಕ್ ಕಣ್ ಮಿಟಾಸಂಗಿಂ ಖೆಲ್ಯಾರ್ ವೆಗ್ಳಿಚ್ ರೂಚ್ ಯೆತಾ. ವೊಕ್ತಾಕ್ ತಶೆಂ ಲೊಣ್ಣಾಚ್ಯಾಕ್ ವಾಪರ್ತಾತ್. ಆವಾಳೊ ಖಾವ್ನ್ ಏಕ್ ಗೊಬ್ಸೊ ಉದಕ್ ಪಿಯೆಯಾ.

ಬಿಂಡಾಂ : ಮಾರ್ಚ್, ಎಪ್ರಿಲಾಂತ್ ಪಿಕ್ಲೆಂ ಹಿಂ ರಾನ್ವಟ್ ಫಳಾಂ ತಾಂಬ್ಲ್ಯಾ ವರ್ಣಾಚಿಂ. ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಗೊಡ್ಯಾ ರುಚಿಚೊ ರೋಸ್ ಆಸ್ಲಿಂ ಹಿಂ ಫಳಾಂ, ಪೀವನಾ ಖಾತಿರ್, ವೊಕ್ತಾಖಾತಿರ್ ವಾಪರ್ತಾತ್. ಆಯ್ಲೆವಾರ್ ವಾಣಿಜ್ಯ್ ಶೆತಾಕ್ ಪ್ರವೇಶ್ ಜಾಲ್ಲಿಂ ಹಿಂ ಫಳಾಂ ರಯ್ತಾಂಕ್ ಬರೊಚ್ ಆದಾಯ್ ದೀಂವ್ಕ್ ಪುರೊ.

ಜಾಂಬ್ಯಾಂ : ನಿಳ್ಯಾ ರಂಗಾಚಿಂ ಹಿಂ ಫಳಾಂ ಮೆಯಾಂತ್ ಪಿಕ್ತಾತ್. ಆಯ್ಲೆವಾರ್‌ಚ್ಯಾ ವರ್ಣಾಂನಿ ಗೋಡ್ ಮುತಾಚೆ ಪಿಡೆಚೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆಖಾತಿರ್, ಹಿಂ ಫಳಾಂ ಆನಿ ಬಿಯೊ ವಾಪರ್ತಾತ್.

ಬೆಣ್ಣಾಂ : ನಿಳ್ಯಾ ರಂಗಾನ್ ಫಾಂಟ್ಯಾಚೆ ತಕ್ಷೆರ್ ಫೊಸ್ ಫೊಸ್ ವಾಡ್ಲಿಂ ಹಿಂ ಫಳಾಂ ಚಡುಣೆಂ ಜುನಾಂತ್ ಪಿಕ್ತಾತ್.

ಬೊಂಡಾಳಾಂ : ಪೆರಾಂ ಆಕಾರಾಚಿಂ, ಪೂಣ್ ಪೆರಾಂ ಪ್ರಾಸ್ ಬೋವ್ ಲ್ಹಾನ್ ಆಸ್ಲಿಂ ಹಿಂ ಫಳಾಂ ಪಾವ್ಲಾಚೆ ಸುರ್ದೆರ್ ಪಿಕ್ತಾತ್.

ಸುರ್ಣಾಂ : ಆವಾಳ್ಯಾ ಗಾತ್ರಾಚಿಂ, ಪಿಕ್ತಾನಾ ಹಳ್ಳುವ್ಯಾ ಧವ್ಯಾ ಭರ್ವಿಕ್ ರಂಗಾಚಿಂ ಹಿಂ ಫಳಾಂ ಖಾಂವ್ಕ್ ರುಚಿಕ್ ಲಾಗ್ತಾತ್. ಚಡುಣೆಂ ಮಾರ್ಚ್ ಎಪ್ರಿಲಾಂತ್ ಪಿಕ್ತಾತ್.

ಕಾಣೆರಾಂ : ಮಿರಿಯಾ ಗಾತ್ರಾಚಿಂ ಫಳಾಂ ಲಾಂಬ್ ಕಾಂಟ್ಯಾಂಚ್ಯಾ ಬೊಲ್ಯಾ ರುಪಾಚ್ಯಾ ರುಪಾಡಾಂಚೆರ್ ಆಸ್ತಾತ್. ಆಕ್ಟೋಬರಾಂತ್ ಪಿಕ್ತಾತ್.

ಕಾಂಟೆರಿ ಫಳಾಂ : ಮಾರ್ಚ್ ಎಪ್ರಿಲಾಂತ್ ಪಿಕ್ಲೆಂ ಹಿಂ ಫಳಾಂ ಮಿರಿಯಾ

24 / ಭಾಂಗಾರಾ ವಾಕ್ಲೆಂತೆ

ಗಾತ್ರಾಚಿಂ ಜಾವ್ನಾಸಾತ್. ಕಾಂಟ್ರಾಂಚ್ಯಾ ಆಡ್ವಸರ್ಯಾ ರುಕಾಂಚೆರ್ ಜಾತಾತ್.

ಕಾಜ್ಲಿಚಿಂ ಫಳಾಂ : ಲಾಂಬ್ ಕಾಂಟ್ರಾಂಚ್ಯಾ ಹಳ್ತ್ ವಾಡ್ಚ್ಯಾ ರುಧಾಡಾಂನಿ ಜಾತಾತ್.

ಪೊಡೊಳಾಂ, ಚಾಂಪೆರಾಂ, ದಾರಾಂಬೆ, ನಾನಿಲ್‌ಚಿಂ ಫಳಾಂ, ಬೊರಾಂ, ಪಿಕಿಂ ಕಾರ್ಪಾಂ, ಕೊಲ್ಯಾ ಲೆಂಡಾ ಫಳಾಂಯಿ ಖಾವ್ಯೆತ್.

ಪಾಲ್‌ಪಣಿಸ್ : ಪಣ್ಣಾಪರಿ ದಿಸ್ಚೆಂ ಆಂಬ್ಯಾಚ್ಯಾ ಗಾತ್ರಾಚಿಂ ಹೆಂ ಫಳ್. ಪಿಕ್ಯಾ ಪಾಲ್‌ಪೊಣ್ಣಾ ಭಿತರ್ ಬೊರಾಂ ಗಾತ್ರಾಚಿಂ ಬಿಕ್ಲಾಂ ಆಸ್ತಾತ್. ಬಿಕ್ಲಾಂಚ್ಯಾ ಭಾಯ್ಲ್ಯಾನ್ ಆಸ್ಚೆ ಮಾಸಾಳ್ ಗರೆ ಖಾತಾತ್. ತರೆ ಪಾಲ್ ಪಣಿಸ್ ಮಿಟಾಂತ್ ಫಾಲ್ಸ್ ಪಾವ್ಲಾಂತ್ ವಾಪರ್ತಾತ್.

ರಾನಾಮೋಲ್ಯಾಂನಿ ವಕ್ತಾಂಚಿ ರ್ಪಾಡಾಂ

ಮನ್ಯಾಕ್ ಭಲಾಯ್ಕಿಭರಿತ್ ದವರುಂಕ್ ಸಬಾರ್ ರಿತಿಚ್ಯಾ ವಕ್ತಾಂಚಿ ಪ್ರಕಾರ್ ಆಸಾತ್. ತಾಂಚಿ ಪಯ್ಲಿಂ ಭಾರತಾಚಿ ಆಯುರ್ವೇದ್ ರೀತ್ ಏಕ್.

ರುಕಾ ರ್ಪಾಡಾಂಚ್ಯಾ ವಿವಿಧ್ ಬಾಗಾಂ ಥಾವ್ನ್ ವಿವಿಧ್ ಪ್ರಮಾಣಾಚೆರ್ ಘೆತ್ಲೆ ಭಾಗ್ ವಾಪರ್ನ್ ತಯಾರ್ ಕೆಲ್ಲಿಂ ವಕ್ತಾಂ ಪಿಡೆಸ್ತಾಂಕ್ ಭಲಾಯ್ಕಿ ಪಾಟಿಂ ಜೋಡ್ನ್ ದೀಂವ್ಕ್ ಕುಮೊಕ್ ಕರ್ತಾತ್.

ಸುಮಾರ್ ಅಡೇಜ್ ಹಜಾರಾಂ ತಿತ್ತಿಂ ರೂಕ್ ರ್ಪಾಡಾಂ ವಕ್ತಾಂ ಖಾತಿರ್ ವಾಪರ್ತಾತ್. ಅಸಲ್ಯಾ ರೂಕ್ ರ್ಪಾಡಾಂ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಪತ್ರಾಂನಿ, ನೆಮಾಳ್ಕಾಂನಿ ಬರ್ಪಾಂ ಪರ್ಗಟ್ ಜಾತಾತ್. ವಾಚ್ಪ್ಯಾಂಕ್ ಹಾಂಚಿ ವಳಕ್ ಧರುಂಕ್ ಸಲೀಸ್ ಜಾಂವ್ಚೆ ಖಾತಿರ್ ತಾಂಚಿಂ ನಾಂವಾಂ, ವಳ್ಕಿಚ್ಯಾ ವಿಂಗಡ್ ಭಾಸಾಂನಿ ವಾಪರ್ಚಿಂ ನಾಂವಾಂ, ವೆಗ್ಳಾನಿಕ್ ನಾಂವಾಂ ಬರಯ್ತಾತ್.

ಪೂಣ್ ಕನ್ನಡಾಂತ್ ಪರ್ಗಟ್ಚ್ಯಾ ಬರ್ಪಾಂನಿ ಕೊಂಕ್ಣೆಂತ್ ಹ್ಯಾ ರುಕಾ ರ್ಪಾಡಾಂಕ್ ಕಶೆಂ ಆಪಯ್ತಾತ್ ಮ್ಹಳ್ಳೊ ಉಲ್ಲೇಕ್ ಆಸನಾ. ಅಸಲಿ ಜಾಣ್ವಾಯ್ ಕಾಂದ್ಲಿ ಲೋಕಾಕ್ ದಿಂವ್ಚೆಂ ಪ್ರೇತನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಮನ್ಯಾಂನಿ ಕೆಲ್ಲಿಂಯ್ ಪಳೆಂವ್ಕ್ ಮೆಳನಾ, ಕೊಂಕ್ಣೆಚಿ ವಾಡಾವಳಿ ಖಾತಿರ್ ಹ್ಯಾ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಗಂಬೀರ್ ಪ್ರೇತನ್ ಗರ್ಜ್ ಆಸಾ.

ಭಾರತಾಂತ್ ಸುಮಾರ್ 45 ಹಜಾರ್ ಜಾತಿಚಿಂ ರೂಕ್ ರ್ಪಾಡಾಂ ಆಸಾತ್. ಹಾಂತು ಕಿರೊನ್ ಥೊಡ್ಯಾಚ್ ತೆಂಪಾನ್ ನಾಸ್ ಜಾಂವ್ಚಿಂ ಶೆಳ್ಕಾ ವರ್ಗಾಚಿಂ, ಪುಲಾಂ ಜಾಯ್ತಾತ್ಲಿಂ ಆನಿ ಆಳ್ಕಾ ವರ್ಗಾಚೊ 30 ಹಜಾರಾ ತಿತ್ಲೊ ಜಾತಿ ಆಸಾತ್. ಪುಲಾಂ ದೀವ್ನ್ ಬಿಯಾಂ ರುಪಾರ್ ಸಂತತ್ ವಾಡಂವ್ಚೊ 15 ಹಜಾರಾ ತಿತ್ಲೊ ಜಾತಿ ಆಸಾತ್. ಸಂಸಾರಾಚ್ಯಾ ವಿವಿಂಗಡ್ ಪ್ರದೇಶಾಂನಿ ನಾ ಆಸುನ್ ಫಕತ್ ಭಾರತಾಂತ್ ಮಾತ್ರ ಆಸ್ಚ್ಯಾ ರುಕಾ ರ್ಪಾಡಾಂಚೊ 7 ಹಜಾರಾಂ ತಿತ್ಲೊ ಜಾತಿ ಫಾಡ್ಲಾ ಫಾಟ್ ಪ್ರದೇಶಾಂತ್ ಆಸಾತ್. ಕೇರಳಾಂತ್ಲಾ ಶಾಂತ್‌ಖಣಿ ಪ್ರದೇಶಾಂತ್ 9 ಹಜಾರ್ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶಾಂತ್ ಭಾರತಾಚ್ಯಾ ರ್ಪಾಡಾಂ ಸೊದ್ನಾಂ ಸಂಸ್ಥಾನ ಸೊದ್ನಾಂ ಕರ್ತಾನಾ ಎದೊಳ್ ಕಳೆತ್ ನಾತ್ಲಿಂ 9 ಜಾತಿಚಿಂ ರ್ಪಾಡಾಂ ಜಳ್ಕಾಂನಿ. ಮ್ಹಣ್ಚೆ ಹ್ಯಾ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಎದೊಳ್ಚಿ ಜಾಣ್ವಾಯ್ ಕಿತ್ತಿ ಉಣಿ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಕಳ್ತಾ.

ಕೊಂಕ್ಣೆಂತ್ ರುಕಾ ರ್ಪಾಡಾಂ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಕಿತ್ತಿ ಮಾಹೆತ್ ಜಮಯ್ಚ್ಯಾ ತೆಂ ಕಳೆತ್ ನಾ. ಕೆ. ಎನ್.ರಾವ್, ದಾಂಡೇಲಿ ಹಾಣೆ ಹಜಾರಾಂ ತಿತ್ಲಾ ರುಕಾ ರ್ಪಾಡಾಂಚಿಂ ನಾಂವಾಂ ಆನಿ ವಳಕ್ ಜಮಯ್ಚ್ಯಾ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಖಬರ್ ಆಸಾ.

ಮ್ಹಜೆ ಖಾಸ್ಗಿ ಉರ್ದೆನ್ ವಿವಿಧ್ ರಿತಿ ವಾಪರ್ನ್ ಕಾಂಯ್ ಹಜಾರಾಂ ತಿತ್ತಿಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ನಾಂವಾಂ ಜಮಯ್ಚ್ಯಾಂತ್. ಕೊಂಕ್ಣೆಂತ್ ಆಸ್ಯೆತ್ ಜಾಲ್ಲಿಂ ಸರ್ವ್ ರುಕಾ ರ್ಪಾಡಾಂಚಿಂ ನಾಂವಾಂ ಜಮಂವ್ಚೆಂ, ತಾಂಕಾಂ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಭಂವ್ತಿಚ್ಯಾ ತುಳು-

ಕನ್ನಡಾ ನಾಂವಾಚಿ ಪಟ್ಟಿ ಕರ್ಚಿ, ವೆಗ್ಯಾನಿಕ್ ನಾಂವಾಂ ಪರ್ಯಾಣೆ ವಳ್ಕುನ್ ವಿಂಗಡ್ ಕರ್ಚೆಂ, ಅಸಲೆಂ ಕಾಮ್ ತಾಂಕ್ ಆಸ್ಚ್ಯಾ ಜಾಣ್ವಾಂನಿ ಹಾತಿಂ ಘೆಜೆ. ಕೊಂಕ್ಣೆಚಿ ವಾಡಾವಳಿಕ್ ಅಸಲೆಂ ಪ್ರೇತನ್ ಗರ್ಜ್ ಆಸಾ.

ಪಾವ್ನಾಂತ್ ಕಿರೊಂಚಿಂ ತಣ್, ಝಾಡ್:

ಗಿಮಾಚ್ಯಾ ಖಿರಕ್ಚ್ಯಾ ವೊತಾಚೆ ಸುಕಿದಾಡಿ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಪಡ್ಲ್ಯಾ ಪಯ್ಲ್ಯಾ ಪಾವ್ನಾಂಚ್ ಪ್ರಕೃತಿಂತ್ ಬದ್ಲಾವಣ್ ಸುರು ಜಾತಾ. ಶೆಳ್ವಟ್ ಸುವಾತೆ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಕಿರೊಂಕ್ ನಾಶ್ಲ್ಯಾ ತಣಾಚ್ಯಾ ಪಯ್ಲ್ಯಾ ಪಾವ್ನಾಂಚ್ ಲ್ಹಾನ್ ದಿಸುಂಕ್ ಸುರು ಜಾತಾತ್. ಮೊತಾಕ್ ಮಾತ್ಯೆಂತ್ ಆಸ್ಲೆ ಪಾವ್ನಾಚೆಂ ಉದಕ್ ಲಾಗ್ಲೆಂಚ್ ಫುಟಯ್ತಾತ್. ಏಕ್ ದೋನ್ ಘೊಸ್ ಫುಲಾಂ ದಿಂವ್ಪಿಂ ಹಿತ್ತಾಂನಿ ಲಾಯಿಲ್ಲಿಂ ದಿಸ್ತಾತ್. ಪಾವ್ನಾಚೆಂ ಉದಕ್ ಲಾಗ್ಲೆಂಚ್ ಪಾನಾ ಫುಟೊನ್ ಫುಲಾಂ ಝಾಡಾಂ ಪಳೆಂವ್ಕ್ ಲಾಬ್ತಾತ್.

ಆಮ್ಚೆ ಭೊಂವ್ಪಿಂ ಕಿರೊಂಚ್ಯಾ ತಣಾಂಚ್ಯೊ ಹಜಾರಾಂನಿ ಜಾತಿ ಆಸಾತ್. ಹ್ಯಾ ಪಯ್ಲಿ ಥೊಡ್ಯಾಂಕ್ ಮಾತ್ ನಾಂವಾನ್ ಆಪಂವ್ಚೆಂ ಪಳೆಂವ್ಕ್ ಮೆಳ್ತಾ. ಮಂಗ್ಳುರಾ ಭೊಂವ್ಪಿಚೊ ರಯ್ ಗೊಟ್ಯಾಂತ್ಲ್ಯಾ ರೆಡ್ಯಾ/ಪಾಡ್ಯಾಂ ಲಾಗಿಂ ತುಳ್ವೆನ್ ಉಲಯ್ತಾಲೊ. ತುಳು ಪದಾಂಚ್ ವಾಪರ್ತಾಲೊ. ದೆಕುನ್ ಆಸ್ಯೆತ್ ಮನ್ಶಾತಿನ್ ಖಾಂವ್ಚ್ಯಾ ತಣಾಂಕ್ ತುಳು ನಾಂವಾಂಚ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಲೋಕ್ ವಳ್ಕತಾ ಥೊಡ್ಯಾ ತಣಾಂಚಿಂ ನಾಂವಾಂ ಆಶಿಂ ಆಸಾತ್. ಹಯಾಂಳಿ ತಣ್, ಕಾಂದೊ ತಣ್, ರಶಿಮ್ ಕರ್ಡಾಚೆಂ ತಣ್, ಫುಲಾ ಕರ್ಡ್ ತಣ್, ಸರ್ಪಾ ಹಳದ್, ಭುಂಯ್ ಮಾಡ್, ಸಾಂಕ್ರೆರ್ ತಣ್, ಪಾಕ್ಯಾಂ ತಣ್, ಗೊಂಡ್ಯಾ ತಣ್, ಮಿಶಿಯಾಂ ತಣ್, ಮಾವ್, ಕೀಬ್ಲೊ ತಣ್, ಜಂದ್ಯಾ ತಣ್, ಘೊಡ್ಯಾ ತಣ್, ಸೊಸ್ಯಾ ತಣ್, ಬೊಡ್ತಾರೊ, ನಾಲಿಯೊ, ಪೊಕ್ಸೊ, ಖಿರತಾಂ ತಣ್, ದರ್ಟ್ ತಣ್, ಹಾತ್ಕಾತ್ಸೊ ತಣ್, ಕೊಂಬ್ಯಾತಣ್, ಘಾಣೆರಿ ತಣ್, ನೆಕರೆ, ಕುಂರ್ಟಿಲ್ ತಣ್, ಭಲ್ಯಾ ತಣ್. ಹಾಂತ್ಲಿಂ ಸಬಾರ್ ನಾಂವಾಂ ತುಳ್ವೆ ಥಾವ್ನ್ ಬದ್ಲಿಚೆ ಪಡ್ಲಿಂ. ಪಾವ್ನಾಂತ್ ಪಳೆಂವ್ಕ್ ಮೆಳ್ಚ್ಯಾ 3-4 ಇಂಚ್ಭರ್ ವಾಡ್ಚ್ಯಾ ಲ್ಹಾನ್ ಝಾಡಾಕ್ ತೀನ್ ನಾಂವಾಂನಿ ವಳ್ಕುಂಚಿಂ ಪಳೆಂವ್ಕ್ ಮೆಳ್ತಾ. ಥೊಡೆಕಡೆ ಹ್ಯಾ ಝಾಡಾಕ್ ಪಿಂತಾವಾಲ್ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್ ಆನಿ ಥೊಡೆ ಭುಂಯ್ ನಾರಿಂಗ್ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್ ಆನಿ ಥೊಡೆ ಕಡೆ ಝಾಡಾ ಮಧ್ಲೆಂ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ನಾಂವಾನ್ ವಳ್ಕತಾತ್. ಹೆಂ ಝಾಡ್ ಒಕ್ತಾಕ್ ವಾಪರ್ತಾತ್.

ಥೆಂಡ್ಲೊ ನಾಂವಾಚೆಂ ಝಾಡ್ ಸಬಾರಾಂಕ್ ವಳ್ಕಿಚೆಂ. ಹ್ಯಾ ಝಾಡಾಚ್ಯಾ ಕಾಂದ್ಯಾಚೊ ರೋಸ್ ದೊಳ್ಯಾಂಕ್ ಫಾಲ್ಯಾರ್ ದೊಳೆ ದೂಕ್ ಗೂಣ್ ಜಾತಾ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್.

ಹಾಚೆ ಕಾಂದೆ ಪಳೆಂವ್ಕ್ ಆಲ್ಯಾಪರಿಂ ಆಸ್ತಾತ್. ಹಾಕಾ ರೂಚ್, ಪರ್ಮಳ್ ಆಲ್ಯಾಪರಿಂ ನಾ. ಹ್ಯಾ ಕಾಂದ್ಯಾ ಸಂಗಿಂ ತಾಂದು ಫಾಲ್ನ್ ಶಿಜಯಿಲ್ಲಿ ಪೇಜ್ ಜೆವ್ಲ್ಯಾರ್ ಹಳ್ಳುವ್ಯಾ ರಂಗಾಚಿ ಪಿಡಾ ಥಾಂಚ್ಯಾ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಪಾತ್ಯೆಣಿ ಆಸಾ. ವಿಶಾಲ್ ಖಿಡ್ವಾಂಚೆರ್ ಪಾವ್ನಾಂತ್ ಝಾಡಾಂ ಕಿರಲ್ಲಿಂ ಪಳೆಂವ್ಕ್ ಮೆಳ್ತಾತ್. ಫಾತ್ರಾ ಕಾಂಟಿ,

ಉದ್ಘಾಟನೆ, ಫಾತ್ರಾ ಜೆಡ್ಡೆ, ಫಾತ್ರಾ ಲೋಂವ್, ಕಾವ್ಯಾ ದೊಳೊ, ಕೊಲ್ಯಾಚಿ ಪುಸ್ತಿ ಆಸಲ್ಯಾ ನಾಂವಾಂನಿ ವಳ್ಳತಾತ್.

ಪಾವ್ತಿಯಾ ದಿಸಾಂನಿ 2 ಇಂಚಾಂ ತಿಲ್ಲಿಂ ವಾಡ್ಡಿಂ, ಪಳೆಂವ್ಕ್ ಪೊಪಾಯೆ ಝಾಡಾಪರಿಂ ದಿಸ್ಚಿಂ, ಹಳ್ಳವಿಂ ಪುಲಾಂ ದಿಂವ್ಚಿಂ ಝಾಡಾಂ ಆಸಾತ್. ಹ್ಯಾ ಝಾಡಾಂಕ್ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಲೋಕ್ ನಾಂವಾನ್ ವಳ್ಳನಾ. ಸಾರಸ್ವತ್ ಕೊಂಕ್ಣೆ ಘಡಿಯೆನ್ ವಳ್ಳತಾತ್. ಸೊಣಾಂತ್ ಯೆಂವ್ಚ್ಯಾ ಚೂಡಿಫೆಸ್ತಾ ವೆಳಾರ್ ಹಿಂ ಝಾಡಾಂ ವಾಪರ್ತಾತ್. ಹ್ಯಾ ಝಾಡಾಂಕ್ ಅನ್ನಾಳೆ ನಾಂವಾನ್ ತೆ ವಳ್ಳತಾತ್.

ಪಾವ್ಲಾಂತ್ ಪಳೆಂವ್ಕ್ ಮೆಳ್ಚಿ ಲಜೆ ಕಾಂಟಿ, ವಿದೇಶಿ ಮಿಶ್ಯೊನರಿಂನಿ ಭಾರತಾಕ್ ಹಾಡ್ಲಿ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್.

ರಾನಾಂತ್ಲಿಂ ಪುಲಾಂ

ಪುಲಾಂ ಜಾಂವ್ ತಿಂ ಖಿಂಯ್ಚ್ಯಾಯ್ ರಂಗಾಚಿಂ, ಆಕಾರಾಚಿಂ ವಾ ಪರ್ಮಳಾಚಿಂ, ಮನ್ಯಾಕ್ ಹಿಂ ಬೋವ್ ಲಾಗಿಂ. ಇತ್ತಿಂ ರಂಗಾಳ್ ನಾಜೂಕ್ ಪುಲಾಂ ಥೊಡ್ಯಾಚ್ ವೊರಾಂನಿ ಬಾವ್ತಾತ್ ಆನಿ ಪಡೊನ್ ವೆತಾತ್ ತರ್ಯಿ ಮನಿಸ್ ಪುಲಾಚ್ಯಾ ಆಕರ್ಯಣಾ ಥಾವ್ನ್ ಮೆಕ್ಲೊ ಜಾಯ್ನಾ.

ರಾನಾಚ್ಯಾ ವಿಶಾಲ್ ಆನಿ ಆತುರಾಯೆಚ್ಯಾ ಸಂಸಾರಾಪರಿಂ ಪುಲಾಂಚೊ ಸಂಸಾರ್ ವಿಸ್ತಾರ್. ಎಕಾ ಕಾಳಾರ್ ರಾನ್ವಟ್ ಜಾವ್ನ್ ಸ್ಲಿಂ ಪುಲಾಂ ಝಾಡಾಂ, ವಿವಿಡ್ ಬದ್ಲಾಪಾಂಕ್ ಖಾಲ್ ಜಾವ್ನ್ ವಿವಿಂಗಡ್ ನಾಂವಾಂ ಘೆವ್ನ್ ಹಿತ್ತಾಂನಿ, ಭಾಗಿಂನಿ ಸೊಭ್ತಾತ್.

ಭಾರತಾಚ್ಯಾ ಆನಿ ಶ್ರೀಲಂಕಾಚ್ಯಾ ರಾನಾಂನಿ ಮೆಳ್ಳೆ ರುಕಾಕೆಂಳ್ಳೆ (ಆರ್ಕಿಡ್) ವರಗ್ಲಾಚ್ಯಾ ಪುಲಾಂ ಝಾಡಾಂಕ್ ವಿದೇಶಾಂತ್ ಬರೊ ಪಯ್ಸ್ ಆಸಾ. ಅಸಲಿಂ ಝಾಡಾಂ ಕಶಿ ಬಾಂದುನ್ ವಿಕೊಳ್ ವ್ಯಾರ್ ಭರಾನ್ ಚಲ್ತಾ. ಆಮ್ಚ್ಯಾ ರಾನಾಂನಿ ಮೆಳ್ಳಿಂ ಸಾಂ. ಜುಜೆಚಿ ಬೆತ್ಯಾಟಿ ನಾಂವಾಚಿಂ ರುಕಾ ಕೆಂಳ್ಳೆ ವರಗ್ಲಾಚಿಂ ಝಾಡಾಂ, ಹಿತ್ತಾಂತ್ ಲಾಂವ್ಕ್ ಜಾಂವ್ಚೆಪರಿಂ ವಿಕಿಂ ಮೆಳ್ತಾತ್ ತರ್ ಬರೊ ಖಾಯ್ನ್ ಆಸಾತ್. ಹಿಂ ಪುಲಾಂ 3 ಮ್ಹಯ್ನ್ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಜಿವಿಂ ಆಸ್ತಾತ್.

ರಾನಾಂತ್ಲಿಂ ತಿಕೆ ಪುಲಾಂ, ಲೊಂಗಾಚಿಂ ಪುಲಾಂ, ಜಾಯ್ವಳಾಚಿಂ ಪುಲಾಂ, ಒಕ್ತಾ ಖಾತಿರ್, ರಾಂದ್ಲಾ ಖಾತಿರ್ ವಾಪರ್ತಾತ್. ಪೊಂಗರಾಚೊ ರೂಕ್ ಸಬಾರಾಂಕ್ ವಳ್ಳೆಚೊ. ಹ್ಯಾ ರುಕಾಂತ್ ಡಜನ್‌ಭರ್ ಜಾತಿ ಆಸಾತ್. ಪೊಂಗರಾ ರುಕಾಚಿಂ ಪಾನಾಂ, ಸಾಲ್, ಬಿಯಾಂಚಿ ಮೊಯ್ ಒಕ್ತಾಕ್ ವಾಪರ್ತಾತ್. ಪಾನಾಂಚ್ಯೊ ಪಾತೊಳ್ಚೊ ಸಬಾರಾಂನಿ ಖೆಲ್ಯಾತ್ ಆಸ್ತಾತ್. ಹಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಎಕಾ ವರ್ಗಾಚ್ಯಾ ರುಕಾರ್ ಗಣ್ಣ್ ತಾಂಬ್ಲಿ ಪುಲಾಂ ರೂಕ್‌ಭರ್ ಜಾತಾತ್, ಆನಿ ಮ್ಹಯ್ನೊಭರ್ ರುಕಾಕ್ ಏಕ್ಯಾಯಿ ಪಾನ್ ಆಸನಾ. ಹ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ಸಗ್ಳೊ ರೂಕ್‌ಚ್ ತಾಂಬ್ಲ್ಯಾ ಪುಲಾಂನಿ ಸೊಬ್ಲೊ ಪಳೆವ್ಣೆತ್. ವಿಶಾಲ್ ಹಿತಲ್ ಆಸ್ಲ್ಯಾಂನಿ ಹೆ ರೂಕ್ ಹಿತ್ತಾಂನಿ ಲಾವ್ಣೆತ್, ಥೊಡಿಂ ಹಾಚಿಂ ಪುಲಾಂ ನಿಸ್ತಾಕ್ ವಾಪರ್ತಾತ್ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್.

ಪಾವ್ತಾಚೆ ಅಕೆರಿಕ್ ರಾನಾಂನಿ ಪಳೆಂವ್ಕ್ ಮೆಳ್ಳಿಂ ಆಕರಿಕ್ ಪುಲಾಂ ಮ್ಹಳ್ಳಾರ್ ವಾಗಾನಾಕ್ ಆನಿ ದೆಂಡ್ಲೊ. ವಾಗಾನಾಕ್ ಪುಲ್ ಭರಿಕ್ ರಂಗಾನ್ ಸೊಬ್ತಾ ತರ್ ದೆಂಡ್ಲೊ ಪುಲ್ ನಿತಳ್ ಧವ್ಯಾ ರಂಗಾನ್ ಸೊಬ್ತಾ. ವಾಗಾನಾಕ್ ಆಂಗ್ಲಾಂತ್ ಲಾವ್ಣೆತ್.

ಕುರುಂಜಿ ನಾಂವಾಚಿಂ ಪುಲಾಂ 14 ವರಾಂಕ್ ಏಕ್ ಪಾವ್ಲಿಂ ಮಾತ್ ಪುಲ್ತಾತ್. ಫಾಡ್ಲಾ ಫಾಟಾರ್ ಹಿಂ ಝಾಡಾಂ ಆಸಾತ್. ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಲೊಕಾಕ್ ಅಸಲ್ಯಾ ಝಾಡಾಂಚಿ ಕಿತೆಂಚ್ ಮಾಹೆತ್ ಆಸ್ಲಿ ದಿಸೊನ್ ಯೇನಾ, ಫಾಡ್ಲಾ ಫಾಟಾರ್ ಹಿಂ ಪುಲಾಂ ಹ್ಯಾ ವರಾ ಪುಲ್ಲ್ಯಾಂತ್.

ರಾನಾಂತ್ಲೆ ವಾಲೆ ಸಾಟ್ ವರಾಂಕ್ ಏಕ್ ಪಾವ್ಲಿಂ ಫುಲ್ತಾತ್ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಪಾತ್ಯೆಣಿ ಆಸಾ. ವಾಶ್ಯಾಚ್ಯಾ ಭಾತಾ ಥಾವ್ನ್, ತಾಂದ್ಯಾ ಥಾವ್ನ್ ಕರ್ಚೆ ಪರಿಂ ವಿವಿಡ್ ಖಾಣಾಂ ಕರ್ತಾತ್. ವಾಲೆ ಫುಲ್ತಾನಾ ಗಾಂವಾರ್ ದುಕೊಳ್ ಪಡ್ತಾ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಪಾತ್ಯೆಣಿ ಆಸಾ. ಅಸಲೆ ಪಾತ್ಯೆಣೆಕ್ ಸಾರ್ಕೆಂ ಕಾರಣ್ ನಾ. ರಾನಾಂತ್ ಧಾರಾಳ್ ಮೆಳ್ಳೆಂ ವಾಶ್ಯಾ ಭಾತ್ ಮುಗ್ಗಲ್ಲೆಂಚ್ ಉಂದ್ರಾಂಚೊ ಹಿಂಡ್ ಶೆತಾಂತ್ ಯೇವ್ನ್ ಭಾತ್ ವಿಬಾಡ್ತಾ ದೆಕುನ್ ಅಸಲೆ ಪಾತ್ಯೆಣಿ ಆಯ್ಲ್ಯಾ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್. ಶಿತಾಳಿ ಮಾಡ್ ಶೆಂಬೊರ್ ವರಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಫುಲ್ತಾ. ಈಂದಾ ಥಾವ್ನ್ ಪೀಟ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ಪರಿಂ ಶಿತಾಳಿ ಮಾಡಾ ಥಾವ್ನ್ ಪೀಟ್ ಕರ್ತಾತ್. ಹೆಂ ಪೀಟ್ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ವಾಪರ್ತಾಲೆ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಸಾರ್ಕಿ ಮಾಹೆತ್ ಮೆಳನಾ. ಆತಾಂ ಶಿತಾಳಿ ಮಾಡ್ಚ್ ಆಳ್ವಲ್ಯಾತ್ ಆಸ್ತಾಂ ತಾಚೆಂ ಪೀಟ್ ವಾಪರ್ಚಿ ಗಜಾಲ್ಚೆ ನಾ ಜಾವ್ನ್ ಹ್ಯಾ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ತಕ್ಲೆ ಆಟಂವ್ಚಿ ಗರ್ಜ್ ದಿಸನಾ.

ರಾನ್ವಟ್ ಮೊನ್ವಾತಿಂಚಿಂ ನಾಂವಾಂ ಆಸ್ಚಿಂ ರೂಕ್ ರ್ಪಾಡಾಂ

ಕೊಂಕ್ಣಿ ಉಲಂವ್ಚೊ ಲೋಕ್ ಪ್ರಕೃತೆಕ್ ಲಾಗಿಂಚ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ. ರಾನಾಂತ್ಲೊ ಮೊನ್ವಾತಿ ಜಾಂವ್, ರೂಕ್ ರ್ಪಾಡಾಂ ಜಾಂವ್ ತಾಕಾ ಬರಿಂಚ್ ವಳ್ಳಿಚಿಂ ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲಿಂ. ದೆಕುನ್ ಆಸ್ಯೆತ್ ಸಬಾರ್ಯಾ ರೂಕ್, ರ್ಪಾಡಾಂ ವಾಲಿ, ತಣಾಂಕ್ ಮೊನ್ವಾತಿಂಚಿಂ, ಜಿವ್ಡಾಳಿಂಚಿಂ, ಸುಕ್ಲ್ಯಾಂಚಿಂ ನಾಂವಾಂ ಕುಡ್ಸುನ್ ನಾಂವಾಂ ಜಮಂವ್ಚೆಂ ಪ್ರೇತನ್ ಹಾಂಗಾಸರ್ ಕೆಲಾಂ.

ಆಗ್ಲೊ ವಾಲ್, ಆಸ್ಲೆಲ್ ವಾಲ್, ಆಗ್ಲೊ ವಾಲಿಕ್ ತುಳ್ವೆಂತ್ ಕಂದೊಡಿ ಬೂರು ಮ್ಹಣ್ ಸಾಂಗ್ತಾತ್. ಹ್ಯೊ ವಾಲಿ ರಾನಾಂನಿ ಪಳೆಂವ್ಕ್ ಮೆಳ್ತಾತ್. ಆಗ್ಲೊ ವಾಲಿಂತ್ ದೋನ್ ವರ್ಗ್ ಆಸಾತ್. ಹಾಂತ್ಲಿ ಲ್ಹಾನ್ ಜಾತಿಚಿ ವಾಲ್ ಗಾಂವ್ಚ್ಯಾ ವಕ್ತಾಂಕ್ ವಾಪರ್ತಾತ್.

ಭಾಂಗ್ಡಾವಾಲ್, ಸುಣ್ಯಾ ಪಿಯಾವ್. ಹಿಂ ದೋನ್ಯಿ ಥೊಡ್ಯಾ ಗಾಂವಾಂತ್ ದರ್ಯಾ ತಡಿಂನಿ ಪಳೆಂವ್ಕ್ ಮೆಳ್ತಾತ್ ಮ್ಹಣ್ ಸಾಂಗ್ತಾತ್.

ಫೊಡ್ಯಾ ಫೊಸ್ ಹಿ ವಾಲ್ ರಾನಾಂತ್ ಆಸ್ತಾ. ಹಾಚೆರ್ ಭುಂಯ್ ಚಣ್ಯಾಂಚ್ಯಾ ಭಿಯಂತೆದಿಂ ಫೊಸ್ ಫೊಸ್ ಫಳಾಂ ಜಾತಾತ್.

ಫೊಡ್ಯಾ ತಣ್, ಸೊಂಸ್ಯಾ ತಣ್, ಹರ್ಯಾಳಿ ತಣ್, ಸರ್ಪಾ ಹಳದ್, ಫೊಡ್ಯಾ ತಣ್ ಪಾವ್ತಾಂತ್ ಕಿರೊನ್ ವೆಗಿಂಚ್ ಆಳ್ತಾ. ಸೊಂಸ್ಯಾ ತಣ್, ನಾಂವಾಪರಿಂಚ್ ಸೊಂಸೊ ಹೆಂ ತಣ್ ಚಡಿತ್ ಪಸಂದ್ ಕರ್ತಾ. ಹರ್ಯಾಳಿ ತಣ್, ಸರ್ಪಾ ಹಳದ್ ಹಿಂ ತಣಾಂ ಒಕ್ತಾಕ್ ವಾಪರ್ತಾತ್.

ಕಾವ್ಯಾ ಪಾಲೊ, ಕಾವ್ಯಾ ದೊಳೊ. ಕಾವ್ಯಾ ಪಾಲೊ ಹೆಂ ಬೊಲ್ಯಾ ರುಪಾರ್ ವಾಡ್ಚೆಂ ರ್ಪಾಡ್. ಜೂನ್ ಮ್ಹಯ್ವಾಂತ್ ಹ್ಯಾ ರ್ಪಾಡಾಚೆರ್ ಪೊಡ್ಕಳಾಂ ಪ್ರಾಸ್ ತಿಕ್ಚೆ ಲ್ಹಾನ್, ತಾಂಬ್ಲಿಂ ಫಳಾಂ ಜಾತಾತ್. ತೀನ್-ಚ್ಯಾರ್ ಫಳಾಂ ಆಸ್ಚೆ ಫೊಸ್ ಪಾನಾಂಚ್ಯಾ ವಯ್ಲಾನ್ ಆಸ್ತಾತ್. ಹಾಚೊ ಪಾಲೊ ಒಕ್ತಾಕ್ ವಾಪರ್ತಾತ್. ಕಾವ್ಯಾ ದೊಳೊ ಹೆಂ ದೋನ್ ಇಂಚಾಂಭರ್ ವಾಡ್ಚೆಂ, ಮುರ್ಯಾ ಫಾತ್ರಾಚೆರ್ ವಾಡ್ಚೆಂ, ಭಾತಾ ನೆಜಿಪರಿಂ ದಿಸ್ಚೆಂ ತಣ್. ತಾಚೆ ತಕ್ಲೆರ್ ಮಿರಿಯಾ ತೆದೆಂ ಗೊಬ್ರಾಳ್ಯಾ ರಂಗಾಚೆಂ ಫಳ್ ಆಸ್ತಾ.

ಜಳಾರಿ ಪಾಲೊ, ಮುಸಾ ಪಾಲೊ. ಹೆಂ ರ್ಪಾಡ್ ಚಡಾವತ್ ಕಡ್ಯಾ ದೆಗೆರ್ ಪಳೆಂವ್ಕ್ ಮೆಳ್ತಾ. ಪಾನಾಂಕ್ ಎಕಾ ಥರಾಚೊ ಘಾಟ್ ಆಸ್ತಾ. ಹ್ಯಾ ಘಾಟಾಕ್ ಜಳಾರಿ, ಮೂಸ್ ಲಾಗಿಂ ಯೇನಾಂತ್ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಪಾತ್ಯೆಣಿ ಆಸಾ. ಥೊಡ್ಯಾ ಗಾಂವಾಂನಿ ಹ್ಯಾ ರ್ಪಾಡಾಕ್ ಜಳಾರಿ ಪಾಲೊ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್ ತರ್ ಆನಿ ಥೊಡೆ ಕಡೆ ಮುಸಾ ಪಾಲೊ ಮ್ಹಣ್ ವಳ್ಳತಾತ್. ಕೊಲ್ಯಾ ಲೆಂಡಾಂ, ವಾಗಾನಾಕ್ಳಿ, ಗರುಡ್ ಪಾತಾಳ್, ಕೊಲ್ಯಾ ಕಸರ್, ಕುರ್ದೆಚೊ ರೂಕ್, ಬೊಕ್ಟಾ ಪಾಲೊ, ಬೊಕುಲ್ ಧುಂಪ್ ನಾಂವಾಂಚಿಂ ರ್ಪಾಡಾಂಯ್ ಆಸಾತ್.

ಕೊಲ್ಕಾ ಲೆಂಡಾಂ ಹಿಂ ಫಲಾಂ ಪಿಕ್ತಾನಾ ಹಳ್ಳವಿಂ ಆಸ್ತಾತ್. ವಾಗಾನಾಕ್ತಿ ಹೆಂ ರಾನಾಂತ್ಲೆಂ ಸೊಬಿತ್ ಪುಲ್. ಪುಲ್ಚ್ ಪಂದ್ರಾ ದೀಸ್ ಪುಣಿ ವಾಲಿರ್ ಸೊಬ್ಬಾ. ಹಾಚೆ ಕಾಂದೆ ಶ್ಲೆರಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಭಾಗಿಂನಿ ಲಾಯಿಲ್ಲೆ ಪಳೆಂವ್ಕ್ ಮೆಳ್ತಾತ್.

ಗರುಡ್ ಪಾತಳ್ ಹ್ಯಾ ರ್ಘಾಡಾಚೆಂ ಪಾಳ್ ಮನ್ಯಾಕ್ ವಿಕಾಳ್ ಜಿವ್ಣಾಳಿ ಚಾಬ್‌ಲ್ಲಾ ವೆಳಾರ್ ವಾಪರ್ಚ್ಯಾ ಒಕ್ತಾಕ್ ವಾಪರ್ತಾತ್. ಕೊಲ್ಕಾ ಕಸರ್ - ಹೆಂ ಏಕ್ ಫಿಟ್‌ಭರ್ ವಾಡ್ಚೆಂ ರಾನ್ವಟ್ ರ್ಘಾಡ್. ಹಾಚೊ ಪಾಲೊ ಆನಿ ಫಾಣೆರಿ ರ್ಘಾಡಾಚೆಂ ಪಾನಾಂ ಚಾಬೊನ್ ಥೊಡ್ಯಾ ವೆಳಾನ್ ಪೀಕ್ ತಾಂಬ್ಡಿ ಚಾತಾ.

ಸುಣ್ಯಾ ಕಾಂಟಿ - ಹೆಂ ಕಾಂಟೆಚೆಂ ರ್ಘಾಡ್. ಹ್ಯಾ ರ್ಘಾಡಾಕ್ ಎಕಾ ಥರಾಚೊ ಫಾಟ್ ಆಸ್ತಾ. ಮಾಡಾ-ಮಾಡಿಯೆಚ್ಯಾ ತೊಟಾಂನಿ ಉಂದ್ರಾಂಚೆ ಉಪದ್ರ್ ನಿವಾರ್ಚ್ಯಾಕ್ ಹ್ಯಾ ರ್ಘಾಡಾಂಚೊ ಉಪೆಗ್ ಜಾತಾ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್. ಹ್ಯಾ ರ್ಘಾಡಾಂ ಭೊಂವ್ಡಿಂ ಉಂದಿರ್ ಯೇನಾಂತ್ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಪಾತ್ಯೆಣಿ ಆಸಾ. ಹ್ಯಾ ರ್ಘಾಡಾಚ್ಯಾ ಫಾಟಾಕ್ ಉಂದಿರ್ ಲಾಗಿಂ ಯೇನಾಂತ್ ಆಸ್ತೆತ್. ನ್ಹಂಯ್ ತರ್ ಹ್ಯಾ ರ್ಘಾಡಾಚೆ ಕಾಂಟಿ ತೊಪುನ್ ಘೆತ್‌ಲ್ಲೆ ಉಂದಿರ್ ತ್ಯಾ ಸುತ್ತುರಾಂತ್ ರಾವನಾಂತ್ ಆಸ್ತೆತ್. ಹ್ಯಾ ವಿಶಯಾಚೆರ್ ಚಡಿತ್ ಸಮ್ಜಣಿ ಮೆಳ್ಳಾರ್ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ್ ಕೃಶಿ ಕರುಂಕ್ ಉಮೆದ್ ದಾಕಯ್ತೆಲ್ಯಾಂಕ್ ಉಂದ್ರಾಂಚ್ಯಾ ಉಪದ್ರಾಂತ್ಲೆಂ ಬಚಾವ್ ಜಾವ್ತೆತ್. ಹೆಂ ರಾನ್ವಟ್ ರ್ಘಾಡ್.

ಹಾಸಾಳೊ ಹೆಂ ಏಕ್ ಲಾಂಬ್ಯಾ ರೂಂದ್ ಪಾನಾಂಚೆಂ ರ್ಘಾಡ್. ಹ್ಯಾ ರ್ಘಾಡಾಚೊ ಉಪೆಗ್ ಕಳಿತ್ ನಾ. ಹಾಸಾಚೆಂ (ಬಾತು ಕೋಳಿ) ನಾಂವ್ ಹ್ಯಾ ರ್ಘಾಡಾಚ್ಯಾ ನಾಂವಾಂತ್ ಲಿಪೊನ್ ಆಸ್ಲೆಂ ಪಳೆವ್ಣೆತ್.

ಮನ್ಯಾಕುಳ್ ಹ್ಯಾ ಸಂಸಾರಾಂತ್ ಶಾಬಿತಾಯೆನ್ ವಾಂಚುನ್ ಉರಜೆ ತರ್ ರೂಕ್ ರ್ಘಾಡಾಂ ಆಸ್ಲೆಂ ರಾನ್ ಆನಿ ತಾಂತ್ಲ್ಯೊ ಮೊನ್ವಾತಿ, ಸುಕ್ತಿಂ ಸಾವ್ಣಾಂ ಹೆಂಯಿ ಆಸುಂಕ್ ಜಾಯ್. ಪ್ರಕೃತೆಚೆಂ ರಾಕಣ್ ಕರೊ ಕಾಯೊ ಹರೈಕಾ ಮನ್ಯಾಚೊ.

ರಾನ್ ಮೊನ್ನಾತಿಂಕ್ ಲಾಬ್ಜಿಂ ಖಾಣ್ ಖಿಯಾ ಗೆಲೆಂ?

‘ರಚ್ಲಾರಾನ್ ಸಂಸಾರಾಕ್ ರಚ್ಲೊ ಆನಿ ಮನ್ಯಾಕ್ ತಾಚೊ ಕಾರ್ಪಾ ನೆಮ್ಲೊ’ ಬಳಿಶ್ಚಿ ಚಿಂತಪ್ ಆಟಾಪ್ಲೆಲೆಂ ಉತರ್ ಹೆಂ. ಮನ್ಯಾಕುಳಾಕ್ ಹೆರ್ ಚಿವಿಂಚೆರ್ ಆಸ್ಚೊ ಅದಿಕಾರ್ ಆನಿ ತಾಚೆರ್ ಆಸ್ಚೊ ಹುಸ್ಕೊ ಸಮ್ಜೊನ್ ಘೆತಾನಾ ಹೆಂ ಉತರ್ ಖರೆಂಚ್ ಸತ್ ಮ್ಹಣ್ ಭೊಗ್ತಾ. ತ್ಯಾಚ್ ಪರಿಂ ಹರೆಕಾ ರಾನ್ ಮೊನ್ನಾತಿನ್ ಮನ್ಯಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಪಯ್ಸ್ ರಾವೊಂಕ್ ಪಳೆಂವ್ಚೆಂ ಹ್ಯಾ ಉತ್ರಾಕ್ ಗೊವಾಯ್ ದಿತಾ.

ರಾನ್ ಆನಿ ಮನಿಸ್ ಹಾಂಚೆ ಮದೆಂ ದೊರೊ ಉಬಾರ್ಚೊ ಸಲೀಸ್ ನ್ಹಯ್. ಮನ್ಯಾಕುಳಾಕ್ ರಾನಾಚಿ ಗರ್ವ್ ಪಡ್ತಾ ತರ್ ರಾನ್ ಮೊನ್ನಾತಿಂನಿ ಮನ್ಯಾ ಭೊಂವಾರಾಕ್ ಭೆಟ್ ದಿಂವ್ಚೆಂ ಕಾಂಯ್ ನವೆಂ ನ್ಹಯ್. ಮನ್ಯಾ ವಸ್ತೆ ಥಂಯ್ ಭೆಟ್ ದೀವ್ನ್ ಹೊ ಸಂಸಾರ್ ಆಪ್ಣಾಚೊ ನ್ಹಯ್ ಮ್ಹಣ್ ಪರತ್ ರಾನಾ ಕುಶಿಕ್ ಪೊಳಾಪಳ್ ಘೆತ್ಲಿ ತರ್ ಚಿಂತ್ಲಿ ಲೊಕಾಕ್ ವಾವ್ರ್ ಪಡನಾ. ಪೂಣ್ ರಾನ್ ಮೊನ್ನಾತಿಂನಿ ಗಾಂವಾಕ್ ಕರ್ಚೆ ದೆಸ್ತಾಚೆನ್ ಉಬ್ಜಂವ್ಚಿ ಭಿರಾಂತ್ ಆನಿ ನಶ್ಟ್ ಪಳೆಯ್ತಾನಾ ಮನ್ಯಾಕುಳ್ ಅಸ್ಕತ್ ಜಾಲಾಂಗಾಯ್ ಆಸೊ ದುಬಾವ್ ಮಾರ್ತಾ. ಗಾಂವಾಕ್ ಭೆಟ್ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ರಾನ್ ಮೊನ್ನಾತಿಂಕ್ ಘಡಿಯೆನ್ ನಾಸ್ ಕರ್ಚಿಂ ಆಯ್ತಾಂ ಮನ್ಯಾ ಹಾತಿಂ ಆಸಾತ್ ಖರೆಂ, ಪೂಣ್ ಮೊನ್ನಾತಿ ಜಿವಾಚೊ ಹುಸ್ಕೊ ಆಸ್ಲಲ್ಯಾಂನಿ, ರಾನಾ ಇಲಾಕ್ಯಾಂತ್ ವಾವುರ್ದೆಲ್ಯಾಂನಿ ಎಕೆಕೆ ಮೊನ್ನಾತಿಕ್ ಧರುಂಕ್ ಕಾಡ್ಚಿ ಮ್ಹಿಂನತ್, ಪುರಾಸಣ್, ವಾಂವ್ಡ್ ಆನಿ ಖಿರ್ ಪಳೆಯ್ತಾನಾ ಮೊನ್ನಾತಿಚ್ಯಾ ಜಿವಾಚ್ಯಾ ಮೊಲಾಚೊ ಅಂದಾಜ್ ಕರುಂಕ್ ಜಾತಾ.

ರಾನ್ ಮೊನ್ನಾತಿಂಚ್ಯಾ ಗಾಂವಾಂನಿ ಭೆಟೆಕ್ ಆನಿ ವಸ್ತೆಕ್ ಮನಿಸ್‌ಚ್ ಕಾರಣ್ ಜಾವ್ಯತ್? ಹೆಂ ಸವಾಲ್ ಆಯ್ಲೆವಾರ್ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಧೊಸುನ್ ಆಸ್ಲೆಂ. ಪಾಟ್ಲ್ಯಾ ದಿಸಾಂನಿ ಕನ್ನಡಾಂತ್ಲೊ ನಾಮ್ಲೆಚೊ ಫೊಟೊಗ್ರಾಫರ್ ಟಿ.ಎಲ್. ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಹಾಚೆಂ ಏಕ್ ಬರಪ್ ಎಕಾ ಮ್ಹಯ್ಯಾಳ್ಕಾರ್ ವಾಚ್ಚೆಂ. 1967ವ್ಯಾ ವರ್ಸಾಚೆಂ ಎಕೆ ರಾತಿಕ್ ರಾನ್ ಹಸ್ತಿಯೆಚೊ ಹಿಂಡ್ ಕೆಂಗೇರಿ ಲಾಗಿಂ ರಾವ್ಲೊ. ಸಕಾಳಿಂ ಲೊಕಾನ್ ಗಲಾಚೊ ಕೆಲೊ ಆನಿ ಹಸ್ತಿಂಕ್ ಫಾತೊರ್ ಮಾರ್ಲೆ. ಹಸ್ತಿನ ಲಾಗ್ನಾರ್ ಮೆಳ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಎಕ್ಲ್ಯಾಕ್ ಜೊಳೊವಾನ್ ಆರಾವ್ನ್ ಧರ್ಣಿಕ್ ಮಾರ್ಲೆಂ. ಉಪ್ರಾಂತ್ಲ್ಯಾ ದಿಸಾಂನಿ ತ್ಯಾ ಹಿಂಡಾಚಿ ಫೊಟೊ ಟಿ.ಎಲ್. ರಾಮಸ್ವಾಮಿನ್ ತೀಸ್ ಪುಟಿಂ ಲಾಗ್ನಾರಾ ಥಾವ್ನ್ ಕಾಡ್ಲಿ. ಫೊಟೊಗ್ರಾಫರಾ ಸಂಗಿಂ ಆಸ್ಲೆಲ್ಯಾ ವರ್ಧೆಗಾರಾನ್ ಚಿಂತ್ಲೆಂ ಹಾಚೆಂ ಸಂಘೆಂ ಮ್ಹಣ್. ಪೂಣ್ ದಿಸಾಳ್ಕಾರ್ ಹಸ್ತಿ ಹಿಂಡಾಚಿ ಫೊಟೊ ಆನಿ ಫೊಟೊ ಕಾಡ್ಲೆಲ್ಯಾಚಿಂ ನಾಂವ್ ಆಯಿಲ್ಲೆಂಚ್ ಫೊಟೊಗ್ರಾಫರಾಚ್ಯಾ ಫೊನಾಕ್ ಭೆಟ್ಲೆಚ್ ನಾ ಜಾಲಿ ಖಿಯಾ. ತೆದ್ನಾ ಟೆಲಿಲೆನ್ ನಾತ್ಲೆ. ಫೊಟೊಗ್ರಾಫರಾನ್ ಹಸ್ತಿಂಕ್ ವಳ್ಚಿಚ್ಯಾ ರಂಗಾಚೆಂ ನೈಸಣ್ ನೈಸ್ಲೆಂ ಆನಿ ವ್ಹಾಳ್ಚಿ ವಾರ್ಯಾಂತ್ ಮನ್ಯಾಚೊ ಪರಳ್ ಹಸ್ತಿಂಕ್ ಪಾವನಾತ್ಲೆಲ್ಯಾ ಪರಿಂ ಆಸ್ಲೆಲಿ ಸುವಾತ್ ವಿಂಚ್ಲಿಲಿ. ಟಿ.ಎಲ್. ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಸಾಂಗ್ತಾ, ‘ಹಸ್ತಿಂಕ್ ಪಳೆವ್ನ್ ಆಮಿ ವೊಗೆ ರಾವ್ಲಾಂವ್ ತರ್ ತ್ಯೊ ಆಮ್ಕಾಂ ಪಳೆಂವ್ಕ್ ನಾತ್ಲೆಲ್ಯಾ ಪರಿಂ ಕರ್ನ್ ಪಾಟಿಂ ವೆತ್ಯೊ ಆಸ್ಲೆಲ್ಯೊ.

ಟಿ.ಎಲ್. ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಹಾಚೊ ಬಾಪಯ್ ರಾನಾ ಅಧಿಕಾರಿ ಜಾವ್ನ್‌ಲೊ.

ಟಿ.ಎಲ್. ರಾಮಸ್ವಾಮಿಕ್ ಗಣ್ಣೆ ರಾನಾ ಮದೆಂ ಧಾ ಬಾರಾಂ ವರಾಂ ಜಿಯೆಂವ್ಕ್ ಪಡ್ಲೆಂ. ತಾಚ್ಯಾ ತರ್ನಾಟ್‌ಪಣಾರ್ ಸಾಂಗಾತ್ಯಾಂ ಸಂಗಿಂ ಶಿಕೊನ್ ಆಸ್ತಾಂ, ಪಾಟ್ಲ್ಯಾ ದಾರಂತ್ಲ್ಯಾನ್ ಏಕ್ ಚಿಟಿ ವಾಗ್ ಆವಾಜ್ ಕರಿನಾಸ್ತಾಂ ಚೋರ್ ಬೊಕ್ಕಾಪರಿಂ ರಾಂದ್ಲ್ಯಾ ಕುಡಾಕ್ ರಿಗ್ಲೊ. ಭಿಯೆಲ್ಲೆ ತರ್ನಾಟಿ ಭಾಯ್ರ್ ಧಾಂವ್ಲೆ. ದಾರಾಕ್ ಖಿಳ್ ಘಾಲಿ ಆನಿ ಬೊಬಾಟ್ ಮಾರ್ಲಿ. ಲೋಕ್ ಜಮ್ಲೊ. ಪರತ್ ಖಿಳ್ ಉಗಡ್ತಾನಾ ಚಿಟಿ ವಾಗಾನ್ ಲಾಗ್ಲಾರ್ ಆಸ್ಲೆಲ್ಯಾ ಪಾಂಚ್-ಸ ಜಣಾಂಕ್ ಬೊಕುರ್ನ್ ಘಾಯ್ ಕೆಲ್ಲೆ. ತೊ ಬರಯ್ಲಾರ್ ಸವಾಲ್ ವಿಚಾರ್ತಾ 'ಘರಾ ಭಿತರ್ ಆಸ್ಲೆಲ್ಯಾ ಆಮ್ಕಾಂ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಧೊಸ್ತೆನಾ ಆಸ್ಯೆತ್? ಆಮಿ ಆವಾಜ್ ಕರಿನಾಸ್ತಾಂ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾಂವ್ ತರ್ ಭುಕೆಲ್ಲೊ ಚಿಟಿ ವಾಗ್ ಖಾಣ್ ಖಾವ್ನ್ ಪಾಟಿಂ ವೆತೊ'

ತರ್ ರಾನಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಮೊನ್ವಾತಿಂಕ್ ಲಾಭ್ಚೆಂ ಖಾಣ್ ಖಿಯ್ ಗೆಲೆಂ? ಹ್ಯಾ ಸವಾಲಾಚಿ ಜಾಪ್ ಜಾಯ್ತೆ ಘುಟ್ ಉಗ್ಡಾಪೆಂ ಕರ್ತಾ. ಆಭೆಶಿ ಮನ್ಯಾನ್ ಎದೆತ್ಯಾ ಸೊಂಸ್ಯಾಚ್ಯಾ ಮಾಸಾ ಖಾತಿರ್ ರಾನಾಕ್ ಉಜೊ ದಿಂವ್ಚೊ, ಜಿವ್ಡಾಳಿಚಿಂ ಚಾಮ್ಪಿಂ ವೋಡ್ನ್ ಕಾಡ್ಚೆಂ, ರಾನಾಂತ್ ಖೊರ್ದಂತಾಚಿ ದಾಡ್, ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಆನಿ ಫಾಣೆರ್ಯಾ ರುಾಡಾಂನಿ (ಹಿಂ ರುಾಡಾಂ ಪರ್ಲಿಶಿ, ಹ್ಯಾ ಗಾಂವ್ಚಿಂ ನ್ಹಯ್) ರಾನಾಚೆ ಸಂಯ್ಕಿಕ್ ವಾಡಾವಳಿಕ್ ಆಡಾಂವ್ಚೆಂ - ಅಸಲ್ಯಾ ಆಡ್ಕಳಿಂ ವರ್ವಿಂ ಭುಂಯ್ಚೆರ್ ವಾಡ್ಲ್ಯಾ ಖಾಶೆಲ್ಯಾ ರೂಕ್ ರುಾಡಾಂ ಆನಿ ಕಾಂದ್ಯಾಂಚೆರ್ ಆಡ್ಕಣಿ ಉಬ್ಜತಾ, ಭುಕೆ ಉಜೊ ಥಾಂಬಂವ್ಚ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ ರಾನ್ ಮೊನ್ವಾತಿ ಗಾಂವಾ ಕುಶಿಕ್ ಯೆತಾತ್.

ಆಯ್ಕೆವಾರ್ಚ್ಯಾ ವರಾಂನಿ ಕರಾವಳಿಚಿ ಶೆತ್ಕಾರ್ ಸಾಳ್, ಮಾಂಕೊಡ್, ವಾಂದೊರ್, ರಾನ್ ದುಕೊರ್ ಆನಿ ಮ್ಹೊರ್ ಹಾಂಚೆ ಧೊಶಿ ಥಾವ್ನ್ ಜಾಯ್ತೊ ನಶ್ಟ್ ಭೊಗ್ತಾತ್. ಹಾಂಚಿ ಹಾಜಿ ಏಕ್ ಪಾವ್ಲಿಂ ಶೆತಾಂ ಭಾಟಾಂಚೆರ್ ಜಾಲಿ ತರ್ ಮತಿಕ್ ಧಕೊ ದಿಂವ್ಚೆ ತಿತ್ಲೆಂ ಲುಕ್ಣಾಣ್ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಕ್ ಜಾತಾ. ರಾನ್ ದುಕ್ರಾಂಚ್ಯೊ ಧೊಶಿ ಆಡಾಂವ್ಚೆ ಖಾತಿರ್, ಥಂಯ್ ಥಂಯ್ ಥೊಡೊ ಚುನ್ಯಾಪಿಟೊ ಫಾಲ್ನ್ ದವರ್ತಾತ್. ರಾನ್ ದುಕೊರ್ ಚುನ್ಯಾ ಪಿಟೊ ಹುಂಗತ್ ತರ್ ನಾಕಾ ಭಿತರ್ ಹುಲೊಪ್ ಉಬ್ಜತಾ. ತ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಜಾಯ್ತೊ ತೆಂಪ್ ತ್ಯಾ ಭೊಂವಾರಾಕ್ ರಾನ್ ದುಕೊರ್ ಪಾಂಯ್ ದವರಿನಾ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್. ಎಕಾ ಮಾಂಕ್ಟಾಕ್ ಧರ್ನ್ ಪೆಟೊ ಪೊಸ್ಲೆಲೆಪರಿಂ ನೀಸ್ ಪೇಜ್ ದೀವ್ನ್ ಪೊಸ್ಲೆಂ ತರ್ ಹೆರ್ ಮಾಂಕ್ಟಾಂಕ್ ಹಾಂಗಾಸರ್ ಧರ್ನ್ ಬಂಧಿ ಕರ್ತತ್ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಕಳವ್ಣಿ ಧಾಡ್ತಾತ್ ಜಾಲ್ಲೆ ವರ್ವಿಂ ಹೆರ್ ಮಾಂಕೊಡ್ ಯೇನಾಂತ್. ಉಂದ್ರಾಂ ಕೊಳಿಂದ್ರಾಂಕ್ ನಖ್ಣಿ ಥರಾನ್ ನಾಸ್ ಕರ್ಚಿ ಉಂದ್ರಾ ಕೇಕ್ ಆತಾಂ ಲಾಬ್ತಾ. ಪೂಣ್ ಹೆರ್ ರಾನ್ ಮೊನ್ವಾತಿಂಚ್ಯಾ ಧೊಶಿಂ ಥಾವ್ನ್ ಬಚಾವ್ ಜಾಂವ್ಚೆ ಖಾತಿರ್ ಶೆತ್ಕಾರಾಂನಿ ದುಸ್ರಿ ವಾಟ್ ಸೊದ್ಚಿ ಪಡ್ತಾ.

ರಾನ್ ಮೊನ್ವಾತಿಂಕ್ ರಾನಾಂತ್‌ಚ್ ಖಾಣ್ ಲಾಭ್ಚೆಪರಿಂ ಮೆಟಾಂ ಕಾಡ್ಚಿಂ :

ಹಾಂಗಾಸರ್ ಕಳಯಿಲ್ಲೊ ಸುಚವ್ಣೊ ಸೊಡ್ನ್ ಹೆರ್ ವಾಟೊಯಿ ವಿಂಚ್ಕೆತಾ. ಪೂಣ್ ರಾನ್, ರಾನ್ ಮೊನ್ವಾತಿ, ಶೆತಾಂ-ಭಾಟಾಂ ಆನಿ ಶೆತ್ಕಾರ್ ಹೆ ಭುಂಯ್ಚೆರ್ ಭಲಾಯ್ಕೆಂತ್ ಅಸಜೆ ತರ್ ಥೊಡೊ ವಾವ್ರ್ ಕರ್ಚೊ ಗರ್ಜೆಚೊ.

ಪಯ್ಲೆಂ ಮೇಟ್ : ಭಾಟಾಂತ್ಲಿಂ ಲಾಗ್ಲಿಲ್ಯಾ ರಾನಾಂತ್ಲಿಂ ಸರ್ವ್ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ರುಾಡಾಂ ಆನಿ ಫಾಣೆರಿಂ ನಾಸ್ ಕರ್ಚಿಂ. ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ರುಾಡಾಂ ಪಯ್ಲೊ ಪಾವ್ನ್ ಪಡ್ಲೆಲ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ಲ್ಯಾ ದಿಸಾಂನಿ ಬೊವ್ ಸಲಿಸಾಯೆನ್ ಹುಮ್ಪುನ್ ಕಾಡುಂಕ್

ಜಾತಾ. ಹುಮ್ಮಿಲ್ಲಾ ರೂಢಾಂಚಿಂ ಪಾಳಾಂ ಭುಂಯ್ಕೆ ಲಾಗನಾತ್ಲೆಲ್ಯಾ ಪರಿಂ ಲಾಗ್ತಿಲ್ಯಾ ರುಕಾ ಫಾಂಟ್ಯಾರ್ ದವರಿಂ. ಬೊವ್ ವೆಗಿಂ ಹಿಂ ರೂಢಾಂ ಸುಕ್ತಾತ್. ಚಡುಣಂ ಆಕ್ಸೋಬರಾಂತ್ ಪುಲಾಂ ಸುಕ್ತೆ ಆದಿಂಚ್ ರೂಢಾಂ ನಾಸ್ ಕೆಲಿಂ ತರ್ ಮುಕ್ಲ್ಯಾ ವರಾಂನಿ ಜಾಯ್ತಿಂ ರೂಢಾಂ ಉಣಿಂ ಜಾತಾತ್.

ಘಾಣೆರಿಂ ಆನಿ ಕಮೂನಿಸ್ಪ್ ಹುಮ್ಮಿಲ್ಲೆ ಸುವಾತೆರ್ ತಾಯ್ಕುಳ್ಯಾಚಿಂ ಥೊಡಿಂ ಬಿಯಾಂ ಶಿಂಪ್ಡಾಯ್ಲಿಂ ತರ್, ಪಾನಾಂ ಕಾಯ್ತ್ಯಾ ಸುಕ್ಲ್ಯಾಂಕ್ ಖಾಣ್ ಲಾಬ್ತಾ.

ದುಸ್ರೆಂ ಮೇಟ್ : ತಾಯ್ಕುಳ್ಯಾಚಿಂ ಬಿಯಾಂ ಜಮಂವ್ಚಿಂ. ತಾಯ್ಕುಳ್ಯಾಚ್ಯಾ ರೂಢಾಂನಿ ಅಕ್ಸೋಬ್-ದಶೆಂಬ್ ಮ್ಹಯ್ತ್ಯಾಂನಿ ಲಾಂಬ್ ಬಾರಿಕ್ ಸಾಂಗೊ ಲಾಬ್ತಾತ್. ತ್ಯಾ ಸಾಂಗಾ ಭಿತರ್ ಮೆತಿಯೆ ತಸಲೊ ಬಿಯೊ ಅಸ್ತಾತ್. ತ್ಯೊ ಬಿಯೊ ಸಾಂಬಾಳ್ನ್ ದವರ್ನ್ ಪಾವ್ನ್ ಸುರ್ವೆರ್ ವಾಪರೊಚ್ಚೊ.

ತಿಸ್ರೆಂ ಮೇಟ್ : ದೆಂಡ್ಲ್ಯಾಚೆ ಕಾಂದೆ ಲಾಂವ್ಚೆ ಶೆತಾಂಕ್ ಧೊಶಿ ದಿಂವ್ಚ್ಯಾ ಮ್ಹೊರ್ ತಸಲ್ಯಾ ಸುಕ್ಲ್ಯಾಂಕ್, ರಾನಾಂತ್ ದೆಂಡ್ಲೊ ಖಾಂವ್ಕ್ ಲಾಬ್ಲೊ ತರ್ ಶೆತಾಂ-ಭಾಟಾಂ ತೆವ್ಚಿಂ ತಾಂಚ್ಯೊ ಧೊಶಿ ಉಣೊ ಜಾತಲೊ ಮ್ಹಳ್ಳೊ ಏಕ್ ಅಂದಾಜ್. ಮೊಂತಿ ಫೆಸ್ತಾ ತೆದ್ನಾ ಅಪುಟ್ ಧವಿಂ, ಗೊಬ್ಯಾಪರಿಂ ದಿಸ್ಚಿಂ, ಅಡೇಜ್ ತೀನ್ ಫುಟಿ ತಿತ್ಲೆಂ ವಾಡ್ಚಿಂ ರೂಢಾಂ ಹಿಂ. ಹಾಚೊ ಕಾಂದೊ ಆಲ್ಯಾಪರಿಂ ಆಸ್ತಾ. ಪೂಣ್ ಪರಳ್ ಆಸನಾ. ಮಾಸಾಳ್ ಪಾನಾಂ ಆನಿ ಮಾಸಾಳ್ ಕಾಂಡ್, ಬೊಂಚಾವ್ನ್ ಖಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಸುಕ್ಲ್ಯಾಂಕ್ ಸಾಂಗ್ಲೆಲೆಂ. ಹಾಚೊ ಕಾಂದೊ ಹೆರ್ ರಾನ್ ಮೊನ್ಜಾತಿ ಖಾತಾತ್. ಹ್ಯಾ ರೂಢಾಚ್ಯಾ ಏಕ್ ಕುಶಿಕ್ ಪಾನಾಂ ಆಸ್ತಾತ್. ಏಕಾ ಕುಶಿಕ್ ಆಸ್ಲಾರ್ ಅನ್ಯೆಕ್ ಕುಶಿಕ್ ಪಾನಾಂ ಆಸನಾಂತ್. ರೂಢಾಂ ಸಂಸಾರಾಂತ್ಲೆಂ ಅಜ್ಯಾಪಿ ರೂಢ್ ಹೆಂ. ಉರ್ಬಾ ಆಸ್ಲೆಲ್ಯಾಂನಿ ಪುಲಾ ರೂಢಾಂ ಮದೆಂಯ್ ಲಾಂವ್ಚೆ. ಹಾಚೊ ಕಾಂಡ್ ದಶೆಂಬ್ರಾಂತ್ ಪಿಕ್ತಾ ತೆದ್ನಾ ಕಾಂದೆ ಖೊಂಡೊನ್ ಕಾಡ್ನ್ ಆದಿಂ ಆಲೆಂ ಸಾಂಬಾಳ್ಲೆಲೆಪರಿಂ ಸುಕ್ಯಾ ತಣಾಂತ್ ಮುಡೊ ಬಾಂದುನ್ ರುಕಾ ಫಾಂಟ್ಯಾ ಮದೆಂ ಪಾವ್ನ್ ಸುರ್ವೆರ್ ಲಾಂವ್ಚೆಂ.

ಚವ್ತೆಂ ಮೇಟ್ : ಕರಾವಳಿಚ್ಯಾ ಫಾತ್ರಾಟ್ ಸುವಾತೆರ್ ವಾಡ್ಲೆ ಚುರ್ನಾ ಕಾಂದೆ ಧಾ ಪಂಜ್ಜೀಸ್ ಬಿಯೊ ಆಟಾಪ್ತಾತ್. ಹಾಂಚ್ಯೊ ಥೊಡ್ಯೊ ಬಿಯೊ ಪಾವ್ನ್ ಸುರ್ದೆರ್ ಲಾಂಕ್ಡಾ ಕುಡ್ಯಾನ್ ಬುರಾಕ್ ಕಾಡ್ನ್ ಲಾಯ್ಲೊ ತರ್ ತರ್ಲಿಂ ಪಾನಾಂ ಆನಿ ಕಾಂಡ್ ಮ್ಹೊರಾಂಕ್ ಆನಿ ಕಾಂದೆ ರಾನ್ ಮೊನ್ಜಾತಿಂಕ್ ಖಾಣ್ ಜಾವ್ನ್ ಲಾಬ್ತಿತ್. ಹೊ ಸಗ್ಳೊ ವಾವ್ರ್ ಏಕ್ ದೋನ್ ವರಾಂ ಕೆಲ್ಯಾರ್ ಪಾವ್ತಾ. ಪ್ರಕೃತೆಂತ್ ಆಪ್ಣಾಕ್ ಚ್ ಸಾಂಬಾಳ್ನ್ ಘೆಂವ್ಚೊ ಗೂಣ್ ಆಟಾಪ್ತಾ.

ಪಾಂಚ್ಚೆಂ ಮೇಟ್ : ಆಡ್ ಫಾಂಟಿ ದೀನಾಸ್ತಾಂ ನಿಟಾಯೆಕ್ ಮಾಡಾಪರಿಂ ವಾಡ್ಲೆ ಪಣ್ಣಾರೊಕ್ ಆಸಾತ್. ಅಸಲ್ಯಾ ಪಣ್ಣಾಚಿಂ ಭಿಕ್ಣಾಂ ರಾನಾ ಭೊಂವ್ಚಿಂ ಶಿಂಪ್ಡಾಂವ್ಚಿಂ. ವರಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಉಬಾರಾಯೆರ್ ಆಸ್ಲೆಲೆ ಪಣಿಸ್ ಥಂಯ್ಸರ್ ಪಿಕ್ತುಂಕ್ ಸೊಡ್ಲೆ ತರ್ ಜಾಯ್ತ್ಯಾ ರಾನ್ ಮೊನ್ಜಾತಿಂಕ್ ಖಾಣ್ ಲಾಬ್ತೆಲೆಂ.

ಗಾಂವಾಂತ್ ರಾನ್ ಮೊನ್ಜಾತಿಂನಿ ದಿಂವ್ಚಿ ಧೊಸ್, ಮತಿ ಧಖೊ, ಲುಕ್ಣಾಣ್ ಆಡಾಂವ್ಚೆ ಖಾತಿರ್ ಅಸಲೊ ಥೊಡೊ ವಾವ್ರ್ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಕ್ ಚಡಿತ್ ಭೊರ್ ಜಾಂವ್ಚೊ ನಾ ಮ್ಹಣ್ ಭೊಗ್ತಾ.

ರಾನ್ವಟ್ ವಾಲಿ

ವಾಲ್ ಅಸ್ಕತ್, ವಾಲ್ ನೀಟ್ ವಾಡಚಿ ತರ್ ತಾಕಾ ಧಾಂಕಾಂಚಿ ಗರ್ಜ್ ಆಸಾ ಅಶೆಂ ಕಸ್ತಿಚ್ಯಾ ವಾಲಿವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಸಾಂಗ್ತಾತ್. ಅಸ್ಕತ್ ಜಾತಿಚ್ಯೊ ವಾಲಿ, ಮನ್ಯಾನ್ ಉಬಾರ್ಚ್ಯಾ ಘರಾಂಕ್, ಗೊಟ್ಯಾಂಕ್, ಕೊಡ್ಯಾಂಕ್ ಬಾರಿಚ್ ಗರ್ಜ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ ಕಾಳ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ. ಮಾತೆಚ್ಯಾ ವಣದಿಚೆರ್, ರುಕಾ ಧಾಂಕ್, ವಾಶೆ, ಕಾಂಬಿ ಕೊಲು ವಾಪುರ್ನ್ ಬಾಂದ್ಚ್ಯಾ ಪಾಕ್ಯಾಕ್ ವಾಲಿಂಚೊ ಕಟ್ ಬಾರಿಚ್ ಗರ್ಜ್. ಹ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ ಮದರ್‌ಚಿ ವಾಲ್, ಘರ್‌ವಾಲ್ ಹಾಚೊ ಉಪ್ಯೊಗ್ ಕರ್ತಾಲೆ. ಜೂನ್ ವಾಲಿ ಪಾಕೆಂ ಬರೆಂ ಉರ್ತಾ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಬಾಳ್ತಾರ್ ಯೆತಾಲ್ಯೊ.

ವಾಲಿಂಚೊ ದುಕೊಳ್ ಆಯ್ಲ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಈಂದಾಚ್ಯಾ ಕೊಂಬಾಚೊ ಸೊವ್ತೊ ಹ್ಯಾ ಕಾಮಾಕ್ ವಾಪರ್ತಾಲೆ. ಮದರ್‌ಚ್ಯಾ ವಾಲಿಚಿ ತರ್ನಿ ಅಂಕ್ರಿ ನಾಕ್ಯೆನ್ ಕಿಮ್ಚಿಲ್ಯಾರ್, ದುಸ್ರ್ಯಾ ದಿಸಾ ಸಾಕ್ತಿಚ್ಯಾ ಖಿಣಾ ತೆದಂ ಖಿಣ್ ಮೆಳ್ತಾ. ಲ್ಹಾನ್ ಭುರ್ಲ್ಯಾಂಕ್ ಹೆಂ ಖಾಂವ್ಕ್ ಭಾರಿ ಖುಶಿ.

ಕೊಬಾ ತಿತ್ತಿ ಮೊಟಿ ವಾಡ್‌ಲ್ಲಿ ಮದರ್‌ಚಿ ವಾಲ್ ಸಕಾಳಿಂಚ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಕಾತರ್ಲ್ಯಾರ್ ತಾಂತ್ಲ್ಯಾನ್ ನಿತಳ್ ಉದ್ಯಾಚಿ ಥೆಂಬೆ ದೆಂವ್ತಾತ್. ಹೆ ಥೆಂಬೆ ಉದಕ್ ದೊಳ್ಯಾಂಕ್ ಸೊಡ್ಲ್ಯಾರ್ ದೊಳ್ಯಾಂಚ್ಯೊ ಥೊಡ್ಯೊ ಪಿಡಾ ನಿವಾರ್ತಾತ್ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಪಾತ್ಯೆಣಿ ಆಸಾ.

ಘರಾಂನಿ ಶಿತ್ ವಾಳುಂಕ್ ವಾಪರೊ ಕುರ್ಪಣೊ ಘರ್‌ವಾಲಿ ಥಾವ್ನ್ ವೊಳ್ತಾಲೆ. ಸಿಲ್ಕ್ ಪಾಲೊ ನಾಂವಾಚ್ಯಾ ವಾಲಿ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಕುತುಹಲ್‌ಭರಿತ್ ಪಾತ್ಯೆಣಿ ಆಸಾತ್. ಶಿಕಾರೆಕ್ ಗೆಲ್ಲೊ ಎಕ್ಲೊ ಶಿಕಾರೆ ಥಾವ್ನ್ ಪಾಟಿಂ ಯೆತಾನಾ ಶಿಕಾರೆಚೆಂ ಮಾಸ್ ಎಕಾ ಖೊಲ್ಯಾಂತ್ ಬಾಂದುನ್ ಘೆವ್ನ್ ಆಯ್ಲೊ. ಘರಾ ಯೆವ್ನ್ ಪಳೆತಾ ತರ್ ಮಾಸಾ ಪೊಡಿ ಎಕಾಮೆಕಾ ಘಡ್ಲಲ್ಯಾತ್. ಹೆಂ ಪಳೆವ್ನ್ ಆಜಾಪ್ಲೆಲ್ಯಾ ಮಾನೆಸ್ತಾಕ್ ಅಸಲಿ ಬದ್ಲಾವಣ್ ಬಾಂದ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಖೊಲ್ಯಾ ಥಾವ್ನ್ ಜಾಲ್ಲಿ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಕಳ್ಳೆಂ. ಪಾಟಿಂ ವಚುನ್ ತೆಂ ಮಾಸ್ ಬಾಂದ್ಲೆಲ್ಯಾ ಪಾನಾಚಿ ವಾಲ್ ಸೊದುನ್ ಕಾಡ್ಲಿ. ಉಪ್ರಾಂತ್ ತಾಣೆ ಫಾಯ್ ಗೂಣ್ ಕರ್ಚ್ಯಾ ಮೊಡ್ಲೆಲಿಂ ಹಾಡಾಂ ಘಡ್ನಂಚ್ಯಾ ಚಿಕಿತ್ಸೆಂತ್ ಬರೆಂ ನಾಂವ್ ಜೊಡ್ಲೆಂ ಅಶಿ ಪಾತ್ಯೆಣಿ ಆಸಾ. ಸಿಲ್ಕ್ ಪಾನಾಚ್ಯಾ ಪಾಲ್ಯಾ ಕುಶಿನ್ ನಾಜೂಕ್ ತೆಲ್ಲಿಂ ಕುಸಾಂ ಸಿಲ್ಕಾಪರಿಂಚ್ ದಿಸ್ತಾತ್. ಗೂಂಡ್ ಫಾಯ್ ವೆಗಿಂ ಭರ್ಟೆ ಖಾತಿರ್ ಹಿಂ ಪಾನಾಂ ಫಾಯಾಕ್ ಬಾಂದ್ಲೆಂ ಆತಾಂಯ್ ಪಳೆಂವ್ಕ್ ಮೆಳ್ತಾ.

ಮೀಟ್, ತೇಲ್ ಫಾಲ್ನ್ ಕಾಂಡ್‌ಲ್ಲಿ ಆಮ್ಲಾಣ್ ಗುಳೆ ಕರ್ನ್ ಬಾಂದುನ್ ದವರುಂಕ್ ಗಡ್ಡೆ ಫಳಾಂ ನಾಂವಾಚ್ಯಾ ವಾಲಿಂಚಿಂ ಪಾನಾಂ ವಾಪರ್ತಾಲೆ. ಗೊಂಯ್ಬಾಂ ಪಾಗ್ಲಾಂ ಹಿಂ ವಾಲಿಚೆರ್ ಜಾಂವ್ಚೆ ತಸಲಿಂ.

ರಾನಾ ಭೊಂವ್ತಿಂ ಸಾತ್ ಪಾನಾಚ್ಯಾ ತೊವ್ಯಾ ಪರಿಂ ತೊವ್ತಿಂ ಜಾಂವ್ತಿಂ, ತೊವ್ಯಾ ವಾಲಿಪರಿಂಚ್ ದಿಸ್ಚಿ ಕೊಡು ತೊವ್ಯಾಚಿ ವಾಲ್ ಆಸಾ. ಹಾಕಾ ಸಾರ್ವೆಂ ನಾಂವ್ ಮೆಳುಂಕ್ ನಾ. ದೆಕುನ್ ರಾನ್ ತೊವ್ತಿಂ ಯಾ ಕಾಟ್ ತೊವ್ತಿಂ ಮ್ಹಣ್

ಆಪಯ್ಲಾಂ. ಗಾದ್ಯಾಂತ್ಲ್ಯಾ, ಕುಮೆರಿಂತ್ಲ್ಯಾ, ಕೃಶೆಕ್ ಕೊಲ್ಯಾ ತಸಲ್ಯಾ ಮನ್ಜಾತಿಂಚ್ಯೊ ಧೊಶಿ ಆಸ್ತಾತ್. ಅಸಲ್ಯಾ ವೆಳಾರ್, ಕೃಶೆ ಭೊಂವ್ಡಿಂ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ವೊಂಯ್ಚೆರ್ ಹ್ಯೊ ಕೊಡು ತೊವ್ಯಾಚ್ಯೊ ವಾಲಿ ಸೊಡ್ತಾಲೆ. ಏಕ್ ಪಾವ್ಲಿಂ ಕೊಡು ತೊವ್ಯಾಚಿ ರೂಚ್ ಪಳೆಲ್ಲಿ ಮನ್ಜಾತ್ ಪರತ್ ಥಂಯ್ಸರ್ ಯೇನಾತ್‌ಲ್ಲಿ ಖಂಯ್. ತಿತ್ತಿಯ್ ಕಾಟ್ ತೊವ್ಯಿಂ ಕೊಡು ಆಸ್ತಾತ್ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್. ದೂದ್ ವಾಲ್, ಆಗ್ಲೊ ವಾಲ್, ಸಾಬ್ಲಿಣೆಚಿ ವಾಲ್, ಮೂಳ್‌ನಾತ್‌ಲ್ಲಿ ವಾಲ್, ಪಾರಾಂಟೊಲ್, ಫೊಣ್‌ಚಿ ವಾಲ್, ವೊವ್ಲಿಚಿ ವಾಲ್, ಕೊಜಾಮೆ ವಾಲ್, ಸನಿಯಾಚಿ ವಾಲ್, ಗೊಡ್ಯಾಫೊಸ್ ವಾಲ್, ಮೊಯಿತೊಳಾಚಿ ವಾಲ್, ಮುಡೊವಾಲ್, ಮುಡೊಳಾಚಿ ವಾಲ್, ನೊರ್ಮಾಚಿ ವಾಲ್, ಆಮ್ಚೆಚಿ ವಾಲ್, ಗಡ್ಡೆಫಳಾಂಚಿ ವಾಲ್, ಗರಾಯಿ, ಅಮೃತ್ ವಾಲ್, ಪಡ್ಲೆಚಿ ವಾಲ್ ಅಶೆಂ ಸಬಾರ್ ನಮುನ್ಯಾಂಚ್ಯೊ ವಾಲಿ ಆಸಾತ್. ರಾನಾಪರಿಂಚ್ ವಾಲಿಯ್ ಆಳ್ವೊನ್‌ಂಚ್ ಯೆತಾತ್.

ಹಿತ್ತಾಂತ್ತಿಂ ರ್ಘಾಡಾಂ

ಮನಿಸ್ ಕಿತ್ತಾಯ್ ಉಂಚ್ಯಾ ಹುದ್ದಾಕ್ ಪಾವೊಂದಿ, ಕಿತ್ತಾಯ್ ಆಧುನಿಕ್ ಪರಿಸರಾಂತ್ ಜಿಯೆಂವ್ಚಿ, ತಾಚ್ಯಾ ಭೊಂವ್ತಿಂ ರೂಕ್ ರ್ಘಾಡಾಂ ಆಸ್ಲೆಪರಿಂ ಪಳೆತಾ. ರುಕಾ ರ್ಘಾಡಾಂಚೆ ಹೆ ವೊಡ್ಲೆ ವರ್ತಿಂ, ಮನ್ಯಾ ಜಾತ್ ರಾನಾ ಭೊಂವ್ತಿ ತ್ರಪ್ತನ್ ಆಸ್ಲಿ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಪರೋಕ್ತ್ ಥರಾನ್ ಮಾಂದುನ್ ಘೆಂವ್ಚೆಪರಿಂ ದಿಸ್ತಾ.

ಘರಾ ಭೊಂವ್ತಿಚ್ಯಾ ಹಿತ್ತಾಂತ್ ಥೊಡಿಂ ತರ್ಯಿ ರ್ಘಾಡಾಂ ಲಾಂವ್ಚಿ ಪಿಸಾಯ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಮಾಲ್ಗಾಡ್ಯಾಂಕ್ ಆಸ್ಲಿ. ಲಾಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ರ್ಘಾಡಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಭಾಜಿ, ಫಳಾಂ, ಒಕತ್ ಅಸಲೊ ವಾಪರ್ ಜಾತಾಲೊ.

ಆತಾಂಚ್ಯಾ ಸಬಾರಾಂಕ್ ರೂಕ್ ರ್ಘಾಡಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಮೆಳ್ಚ್ಯಾ ಫುಲಾಂ ಫಳಾಂಚಿ ವಳಕ್ ಆಸಾ, ಪೂಣ್ ರುಕಾಂ ರ್ಘಾಡಾಂಚಿ ವಳಕ್ ಆಸನಾ. ರುಕಾ ರ್ಘಾಡಾಂಚೊ ವಿಗ್ಯಾನಿ ಬಿ.ಜಿ.ಎಲ್ ಸ್ವಾಮಿ ಹಾಚ್ಯಾ 'ಹಸಿರು ಹೊನ್ನು' ಪ್ರಸ್ತುತಾಂತ್ ಅಸಲೆಂ ಏಕ್ ಘಡಿತ್ ವಾಚುಂಕ್ ಮೆಳ್ತಾ. ಮದ್ರಾಸಾ ಥಾವ್ನ್ ಕೇರಳಾಚ್ಯಾ ರಾನಾಕ್, ರುಕಾ ರ್ಘಾಡಾಂಚಿ ವಳಕ್ ಕರುನ್ ದಿಂವ್ಚ್ಯಾಕ್ ಆನಿ ರ್ಘಾಡಾಂ ಸಂಗ್ರಹ್ ಕರ್ಚ್ಯಾಕ್ ಕೊಲೆಜಿಂತ್ ಶಿಕ್ಪಾ ಚೆರ್ಪಾ ಚೆಡ್ವಾಂಚ್ಯಾ ಪಂಗಡ್ತ್ ಘೆವ್ನ್ ಆಯಿಲ್ಲೊ. ಏಕ್ ದೀಸ್ ಚೆಡ್ವಾಂಕ್ ವಸ್ತೆಚ್ಯಾ ಜಾಗ್ಯಾರ್ ಸೊಡ್ನ್ ಚೆರ್ಪಾಂಚ್ಯಾ ಪಂಗಡ್ತ್ ಘೆವ್ನ್ ರಾನಾಕ್ ಘೆಲೊ. ಪಾಟಿಂ ಯೆತಾನಾ ಚಲಿಯಾಂನಿ ಹಿತ್ತಾ ಭೊಂವ್ತಿಂಚಿಂ ಅಪ್ರೂಪ್ ರ್ಘಾಡಾಂ ಜಗವ್ನ್ ದವರ್ಲಿಂ. ತಾಂಚಿ ಸಾರ್ಕಿ ವಳಕ್ ಧರ್ತಾನಾ ತಿಂ ರ್ಘಾಡಾಂ ಕಾಯ್ವಿವಾಚಿಂ, ಚಿಂಚೆಚಿಂ, ಆಂಬ್ಯಾಚಿಂ, ಸಾಸ್ವಾಚಿಂ, ತಿಳಾಚಿಂ ಜಾವ್ನ್ಸಲಿಂ. ಸಬಾರಾಂಕ್ ತೆದ್ನಾ ಪರ್ಯಾಂತ್ ತಾಚ್ಯಾ ಫಳಾಂಚಿ ಮಾತ್ ವಳಕ್ ಆಸ್ಲಿ.

ಘರಾ ಭೊಂವ್ತಿಂ ಕಾಂಯ್ ಥೊಡೊ ಜಾಗೊ ಅಸತ್ ತರ್, ತ್ಯಾ ಸುವಾತೆರ್ ತುಂಬೊ, ತಪ್ಪಟಿ, ಕಾಂಟಿ ಭಾಜಿ, ಆಳುಂ, ತೆರೆಂ, ಕಾಸುಳ್, ತುಳಸ್, ಪಿಂತ್ವಾಲ್, ಲಜಿ ಕಾಂಟಿ, ಪುರುಷರತ್ನ್, ಗಿಜಿಗಿಜಿಚಿಂ ರ್ಘಾಡಾಂ, ತಾಯ್ಕುಳೊ ಅಶೆಂ ಜಾಯ್ತಿಂ ರ್ಘಾಡಾಂ ಕಿರ್ಲೊನ್ ಆಸ್ತಾತ್. ಹಾಂತ್ಲಿಂ ಸಬಾರ್ ಒಕ್ತಾಕ್ ವಾಪರ್ತಾತ್.

ದೆಶಾಚ್ಯಾ ಸುಟ್ಕೆಚ್ಯಾ ಸುರ್ಟೆಚ್ಯಾ ವರ್ತಾಂನಿ ದೆಶಾಂತ್ ಸೊರ್ಯಾ ಬಂದಿ ಆಸ್ಲಿ. ತೆದ್ನಾ ಪಿಯೆಂವ್ಚಿ ಗಿರಾಂತ್ ಆಸ್ಲಿ, ಮೆಳ್ಳಾರ್ ಲೆಕಾವೊರ್ಟೆ ಪಿಯೆತಾಲೆ. ಸಾಂಗಾತಾ ದುಕ್ರಾಮಾಸ್ ಮೆಳ್ಳೆಂ ತರ್, ದುಸ್ರ್ಯಾ ದಿಸಾ ಪೀಂತ್ ಚಾಳ್ಕೊನ್ ಕಾಳ್ಕಾಯೆಚಿಂ ಲಕ್ಷಣಾಂ ದಿಸ್ತಾಲಿಂ. ಕಾಳ್ಕಾಯೆಚ್ಯಾ ಪಿಂತಾಚ್ಯಾ ಪಿಡೆಂಕ್ ವೆಗಿಂ ಗೂಣ್ ಕರ್ಚೊ ಸಾಲ್ ಪಾಲೊ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ರುಕಾಚಿ ಸಾಲ್ ಆನಿ ಪಾಲೊ ಫಾಲ್ನ್ ಕಸಾಯ್ ಕರ್ನ್ ಪಿಯೆತಾತ್. ಅಸಲೊ ರೂಕ್ ಘರಾ ಭೊಂವ್ತಿಂ ಲಾಯ್ತಾಲೆ ಆನಿ ಗರ್ಜೆ ತೆದ್ನಾ ವಾಪರ್ತಾಲೆ.

ಘರಾಂನಿ ರಾಂದ್ಚ್ಯಾ ದುಕ್ರಾಮಾಸಾಕ್, ರೂಚ್ ಆನಿ ಪರ್ಮಳ್ ದಿಂವ್ಚಿ ತಿಕೆಚಿ ಸಾಲ್ ಆನಿ ಪಾಲೊ ಹಾಚೊ ರೂಕ್ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವಾಂಚ್ಯಾ ಘರಾ ಭೊಂವ್ತಿಂ ದಿಸ್ತಾಲೊ.

ಆತ್ ಫಳ್ ಬರೆಂ, ಘಟಾಯೆಚೆಂ ಖಾಣ್. ಆಂಗಾಂತ್ ಮಾಸ್ ಚಡೊಂಕ್

ಆತ್ ಕೆಲ್ಯಾರ್ ಬರೆಂ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್. ಬಾರಿಕ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾಂನಿ ಮೊಟೆ ಜಾಂವ್ಕ್ ಜಾಯ್ ತರ್ ಆತ್ ಖಾವ್ಯೆತ್.

ಆತಾ ರುಕಾಚಿಂ ಪಾನಾಂ ಆನಿ ಪಿಕ್ಯಾ ಫಳಾಂಚ್ಯಾ ಬಿಯಾಂಚೊ ಮೊಯ್ ಉತ್ತಮ್ ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕ್. ಕೃಶೆಂತ್ಲ್ಯಾ ಕ್ರಿಮಿಂಕ್ ನಾಸ್ ಕರುಂಕ್ ಹಾಚೊ ವಾಪರ್ ಕರೆ ವಿಶಿಂ ಪ್ರೇತನಾಂ ಚಾಲು ಆಸಾತ್.

ಹಿಲ್ಲಾಂತ್ ಪಾವ್ಲಾಚೆ ಸುರ್ವೆರ್, ಭುಂಯ್‌ಫುಟ್ ಆಳ್ಳಿ, ತೆಲಾ ಆಳ್ಳಿ, ಕಾಂಡಾ ಆಳ್ಳಿ, ಆಂಬ್ಯಾ ಆಳ್ಳಿ ಅಶೆಂ ಸಬಾರ್ ನಾಂವಾಚಿಂ ಆಳ್ಳಿ ಕಿರ್ಲತಾತ್. ಹಾಚೆಂ ನಿಸ್ತೆಂ ಕರೈತ್. ಹಾಂಚೆಂ ನಿಸ್ತೆಂ ಕುಂಕ್ಡಾಮಾಸಾ ತಿತ್ಲೆಂ ರುಚಿನ್ ಖಾವ್ಯೆತ್.

ಹಿಲ್ಲಾಂನಿ ಲಾವ್ನ್ ಕರೈತ್ ತಸಲೆ, ಆತಾಚೊ ರೂಕ್, ಪೊಪಾಯೆ ರೂಕ್, ಚುರ್ಚುಚೆ ಕಾಂದೆ ಬರೆಂ ಖಾಣ್. ಹಾಚೆ ಖಾತಿರ್ ಕೃತಕ್ ಸಾರೆಂ ಜಾಂವ್ ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕ್ ಜಾಂವ್ ವಾಪರಿಚೆ ಮ್ಹಣ್ ನಾ.

ಹಿಲ್ಲಾಚ್ಯಾ ದೊರ್ಯಾಕ್, ವೊಂಯ್ಕ್ ಅಮೃತ್ ವಾಲಿ ತಸಲ್ಯೊ ವಾಲಿ ಚರೊಂಕ್ ಸೊಡ್ಲ್ಯಾರ್ ಖಿರಕ್ಚ್ಯಾ ವೊತಾಚ್ಯಾ ಗಿಮಾಂತ್ ತರೀ ಪಾಚ್ಚಿಂ ಗಣ್ಣೆ ಪಾನಾಂ ವಾಲಿರ್ ಆಸ್ಚಿಂ ಪಳೆವ್ಯೆತ್. ಪಾನಾಂಚೊ ಪಾಚ್ಚೊ ರಂಗ್ ದೊಳ್ಯಾಂಚಿ ಭಲಾಯ್ಕಿ ಬರಿ ದವರ್ತಾ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್. ಪಾನಾಂ ಮ್ಹೆಳೆಂ ವಾರೆಂ ಚಿವೊನ್ ನಿತಳ್ ವಾರೆಂ ಪ್ರಕೃತೆಕ್ ದಿತಾತ್. ಪ್ರಕೃತೆಚೆಂ ಮೋಲ್ ಸಮೊನ್ ಘೆಂವ್ಚಿ ತಾಂಕ್ ಮಾತ್ ಮನ್ಯಾಕ್ ಆಸಾಚೆ.

ಆಮೃತ್ ವಾಲ್ ಹಾಚೊ ಲ್ಹಾನ್ ಕಾಂಡ್ ಲಾಯ್ಲೊ ತರ್ ಥೊಡ್ಯಾ ಮ್ಹಯ್ಪಾನಿಂಚ್ ವಾಡ್ತಾ. ಮದೆಂ ಕಾಶಲ್ಲಿ ತರೀ ವಾಲ್ ಜಿವಿ ಉರ್ತಾ. ವಾರ್ಯಾ ಥಾವ್ನ್ ಉದಕ್ ಚಿಂವೊನ್ ಘೆವ್ನ್ ವಾಡ್ಚಿ ತಾಂಕ್ ಆಸ್ಚಿ ಹಿ ವಾಲ್ ಆತಾಂ ಜಾಯ್ತ್ಯಾಂಕ್ ವೊಳ್ಳಿಚಿ ಜಾಲ್ಯಾ ಪುಡಾರಾಂತ್ ವಾಡೊನ್ ಯೆಂವ್ಚಿ ಹುನ್ಸಾಣ್ ಆಡಾಂವ್ಚ್ಯಾಕ್ ಹಿ ವಾಲ್ ವಾಡೊಂವ್ಕ್ ಪ್ರಚಾರ್ ಕೆಲ್ಯಾರ್ ಥೊಡೆಂ ಪುಣಿ ಬರೆಂಪಣ್ ಲಾಭ್ಲೆಂ.

ಗಾಂವ್ವಿ ವಕ್ತಾಂ

ಭಾರತಾಂತ್ ಉಬ್ಜಲ್ಲ್ಯಾ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ವಕ್ತಾಂ ರಿತಿಕ್ ಶೆಕ್ಲ್ಯಾಂಚೊ ಇತಿಹಾಸ್ ಆಸಾ. ಆಯ್ಲೆವಾರ್ಚ್ಯಾ ವರಾಂನಿ ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಸಂಸಾರಾರ್ ಹೆ ರಿತಿ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಉಮೆದ್ ಆಯ್ಲ್ಯಾ. ರಾನಾ ಮೊಲ್ಯಾಂನಿ ಕಿರೊನ್ ವಾಡ್ಚ್ಯಾ ರುಕಾಂ ಝಾಡಾಂ ಪಯ್ಲಿ ಖಂಯ್ಚಿಂ ಸರ್ವ್ ರೂಕ್ ಝಾಡಾಂ ಒಕ್ತಾಕ್ ವಾಪರ್ತಾತ್? ಹ್ಯಾ ಸವಾಲಾಕ್ ಜಾಪ್ ಹೆ ಕಾಣ್ಯೆಂತ್ ಮೆಳ್ತಾ.

ಎಕ್ಲ್ಯಾ ಗಾಂವ್ವಿ ವಕ್ತಾಂ ದಿಂವ್ಚ್ಯಾ ಪಂಡಿತಾಚೆ ಧುವೆಕ್, ಶೆತ್ಕಾರಾಗೆರ್ ಕಾಜಾರ್ ಕರ್ನ್ ದಿಲೆಂ. ಏಕ್ ದೀಸ್ ಸಾಸುಮಾಂಯ್, ಪಂಡಿತಾಚೆ ಧುವ್ ಜಾವ್ನಾಸ್ಲೆ ಸುನೆಲಾಗಿಂ ಸಾಂಗಾಲಾಗಿ, ಏಕ್ ಭೊರೊ ಸೊಪ್ ಹಾಡ್ನ್ ಗೊಟ್ಕಾಕ್ ಫಾಲ್ ಮ್ಹಣ್. ಥೊಡ್ಯಾ ವೆಳಾನ್ ರಿತೆಂಚ್ ಪಾಟಿಂ ಆಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಸುನೆಲಾಗಿಂ ವಿಚಾರ್ಲೆಂ ಸೊಪ್ ಖಂಯ್ಚೆರ್ ಆಸಾ? ಸುನ್ ಸಾಂಗಾಲಾಗಿ ರಾನಾಂತ್ ಎಕ್ಚ್ ಏಕ್ ಸೊಪಾಚೆಂ ಝಾಡ್ ನಾ. ಆಸ್ಚಿಂ ಸರ್ವ್ ವಕ್ತಾಂ ಝಾಡಾಂ.

ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೋಕಾಕ್ ಹೆ ಒಕ್ತಾ ರಿತಿಚೆ ಬರಿಚ್ ಜಾಣ್ವಾಯ್ ಆಸ್ಲಿ. ಹರ್ ಎಕಾ ಗಾಂವಾಂತ್ ಎಕ್ಲೊ ಪುಣೆ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಮನಿಸ್ ಗಾಂವ್ವಿ ವಕ್ತಾಂ ದಿತಲೊ. ಪೂಣ್ ಹ್ಯಾ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಬರವ್ನ್ ದವರ್ಲಿ ಮಾಹೆತ್ ಬೋವ್ ಉಣೆ. 1951-ಂತ್ ಇಜಯ್ಲೊ ದಾಕ್ತರ್ ಕಾಸ್ತಿರ್ ಮಿನೆಜ್ ಹಾಣೆ 'ಬಾಳ್ಯಾಂಚೆಂ ಪಾಲನ್ ಪೋಶಣ್' ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಪುಸ್ತಕ್ ಉಗ್ತಾಡಾಕ್ ಹಾಡ್ಲೆಂ. ವಿಕ್ಟರ್ ರೊಡಿಗಸ್ ಹಾಚೆಂ 'ಭಲಾಯ್ಕೆ ದಾಯ್ಜ್', ಜೆ.ಬಿ. ಲೋಬೊಚ್ಯಾ 'ಸಾಂಬಾರ್ಲೊ' ಪುಸ್ತಕಾಂತ್ ಹ್ಯಾ ವಿಶಯಾಚೊ ಬರೊಚ್ ವಿವರ್ ಮೆಳ್ತಾ. ಕೊಚ್ಚೆಂತ್ ಎಕಾ ಯಾಜಕಾನ್ ಹ್ಯಾ ವಿಶಯಾಂತ್ ನಾಗರಿ ಲಿಪಿನ್ ಪುಸ್ತಕ್ ಕಾಡ್ಲಾಂ ಮ್ಹಳ್ಳೆ ಖಬರ್ ಆಸಾ.

ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ರೀತ್ ಏಕ್ ವಿಗ್ಯಾನ್ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಮಾಂದುನ್ ಘೆಂವ್ಕ್ ಸಬಾರ್ ತಯಾರ್ ನಾಂತ್ ತರ್ಯಿ ಹೆ ರಿತಿಂತ್ ವೆಗ್ಯಾನಿಕ್ ಜಾಣ್ವಾಯೆಕ್ ಮಿಕ್ವಲ್ಲ್ಯೊ ಸಬಾರ್ ಸಂಗಿ ಆಸಾತ್. ಅಲೊಪತಿಕ್ ವಕ್ತಾಂ ರಿತಿಂತ್ ಅದುನಿಕ್ ನಾಂವಾ ಘೆವ್ನ್ ಏಕುನ್ ಆಸ್ಚ್ಯಾ ವಕ್ತಾಂ ಪಯ್ಲಿ 40 ಪ್ರತಿಶತ್ ವಕ್ತಾಂಚೆಂ ಮೂಳ್ ರಾನಾಂತ್ಲಿಂ ರೂಕ್ ಝಾಡಾಂ ಮ್ಹಣ್ ಸಾಂಗ್ತಾತ್. ಲಿವರಾಚ್ಯಾ ತೊಂದ್ರ್ಯಾಂಕ್ ಅಲೊಪತಿಕ್ ದಾಕ್ತರಾನ್ ದಿಂವ್ಚ್ಯೊ ಲಿವ್-52 ಗುಳಿಯೊಯ್ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಒಕತ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ.

ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ವಕ್ತಾಂ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಇತ್ಲೆಂ ಸಾಂಗ್ತಾನಾ ಹೆ ರಿತಿನ್ ಪಿಡಾ ಯೆನಾತ್ಲೆಪರಿಂ ಜಿಯೆಂವ್ಚಿ ರೀತ್ಯಿ ಸಾಂಗೊನ್ ದಿಲ್ಯಾ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಸಬಾರಾಂಕ್ ಖಬರ್ ನಾ. ಸಕಾಳಿಂಚಿ ನಿತಳಾಯ್, ಶಾರೀರಿಕ್ ವ್ಯಾಯಾಮ್, ಖಾಣ್ ಸೆಂವ್ಚಿ ರೀತ್, ಹೆರಾಂಲಾಗಿಂ ವೆವ್ಹಾರ್ ಕರ್ಚಿ ರೀತ್, ಚಿಂತ್ನೆನ್, ಸಬ್ದಾನ್, ಕರ್ನೆನ್ ಕರ್ಯೆತ್ ತಸಲ್ಯಾ ವಾಯ್ವಾ ಥಾವ್ನ್ ಚತ್ತಾಯ್, ರಾತಿಚಿ ನೀದ್ ಹ್ಯಾ ಸರ್ವ್ ಸಂಗಿಂ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಬರಿಚ್ ಮಾಹೆತ್ ದಿಲ್ಯಾ. ಹಿ ಸರ್ವ್ ಜಾಣ್ವಾಯ್ ಆಧುನಿಕ್ ಒಕ್ತಾ ವಿಗ್ಯಾನಾಕ್ ಆಡ್ ವೆಚೆ ತಸಲಿ ನ್ಹಂಯ್!

ಸಂಸಾರಿ ಶಿಕಪ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲೊ ಆಯುರ್ದೆದಿಕ್ ಸಾತ್ವಿಕ್ ಗುಣಾಂಚೊ ಪಂಡಿತ್ ಎಕ್ಲೊ, ತಾಚೆ ಸರ್ಟಿಂ ಆಯಿಲ್ಲಾ ಸರ್ವ್ ನಮುನ್ಯಾಚ್ಯಾ ಪಿಡೆಂಕ್ ಒಕತ್ ದೀಂವ್ಕ್ ಸಕ್ತಾಲೊ. ಹಿ ತಾಚಿ ಶಾತಿ ಆಸ್ಯೆತ್, ದೆವಾಚೆಂ ಬೆಸಾಂವ್, ಹಾತ್ ಗೂಣ್ ಆಸ್ಯೆತ್ ಪೂಣ್ ತಾಣೆ ಸಮಾಜೆಕ್ ದಿಲ್ಲಿ ಸೆವಾ ವಿಸ್ತುಂಕ್ ಫಾವೊ ನಾ.

ಹ್ಯಾ ವಿಶಯಾಂತ್ ಮಾಹೆತ್ ಜಮಂವ್ಕ್ ಸುಲಬ್ ನಾ. ಪೂಣ್ ಅಸಲಿ ಜಾಣ್ವಾಯ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ ಮಾನೆಸ್ತ್ ಮನ್ಯಾ ಶಿಂಕ್ಳೆಂತ್ ಹೆಚ್ ನಿಮಾಣೆ ಜಾಂವ್ಕ್ ಪುರೊ, ಹೆಂ ಕಾಮ್ ಮುಕಾರ್ ವಚುಂಕ್ ಜಾಯ್. ಹ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ ಪುಣಿ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿಂ ರಾನಾಂ ಉರಂವ್ಕ್ ಪಳೆಂವ್ಚೆಂ ಗರಜೆಂ.

ಹ್ಯಾ ವಿಶಿಂ ಏಕ್ ಗಜಾಲ್ ಕಳೊಂವ್ಚಿ ತರ್, ವರಾ ಆದಿಂ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಗಾಂವಾಂತ್ ಚಿಕನ್ ಗುನ್ಯಾ ಪಿಡಾ ಧೊಸ್ತಾಲಿ. ಖಿಯೆಂಚೊ ಆಧುನಿಕ್ ವಕ್ತಾಂ ರಿತಿ ಥಾವ್ನ್ ಹ್ಯಾ ತಾಪಾಕ್ ಪರಿಹಾರ್ ನಾತ್ಲೊಲೊ. ನಿಮಾಣೆಂ ಆಯುರ್ವೆದಿಕ್ ಪಂಡಿತಾಂನಿ ಏಕ್ ವಾಟ್ ದಾಕೊವ್ನ್ ದಿಲಿ. ಆಮ್ಕತ್‌ವಾಲ್ ಹಾಚೆಂ ಕಾಂಡ್ ಹೆರ್ ಧೊಡ್ಯಾ ವಕ್ತಾಂ ಸಂಗಿಂ ಕಸಾಯ್ ಕರ್ನ್ ಪಿಯೆಲ್ಯಾರ್ ತಾಪ್ ಯೆಂವ್ಚೊ ಆಡಾವ್ಯೆತ್. ತೆದ್ನಾ ಹ್ಯಾ ಬರೊವ್ಪಾಚ್ಯಾ ಘರ್ಜಾ ಆಂಗ್ಲಾಂತ್ ಆಮ್ಕತ್ ವಾಲಿಚೊ ಮಾಟೊವ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ. ಗಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಸಬಾರಾಂನಿ ಅಮ್ಕತ್ ವಾಲ್ ಪಳಯಿಲ್ಲಿ, ವಳ್ಕಾಲ್ಲಿ ತವಳ್ ಪಯ್ಲೆ ಪಾವ್ಪಿಂ.

ಖಾಣಾಂ ಪೀವನಾಂಚಿ ಥೊಡಿ ಮಾಹೆತ್

ಮನ್ಯಾನ್ ಬರ್ಯಾ ಭಲಾಯ್ಕೆಂತ್ ಆಸ್ಚ್ಯಾಕ್, ನಿತಳ್ ವಾರ್ಯಾ ಸಂಗಿ ಆಪುಟ್ ಖಾಣ್ ಗರ್ಜ್ ಆಸಾ. ರಾನಾಂನಿ ಸೈಂಬಿಕ್ ಥರಾನ್ ಲಾಬ್ಲೆಂ ಖಾಣ್/ಪೀವಣ್ ವಾಪರ್ನ್ ಆದ್ಲೊ ಲೋಕ್ ಭಲಾಯ್ಕೆಭರಿತ್ ಆಸ್ತಾಲೊ.

ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಾಚಿ ಪಾಚ್ಚೆ ಕ್ರಾಂತಿ ನ್ಹಾರೊ ಯೆತಾ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಶೆತಾಂ ಭಾಟಾಂನಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಸಾರೆಂ/ವಿಕಾಚೊ ವಾಪರ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲೊ.

ಆದ್ಲ್ಯಾ ಕಾಳಾರ್ ಖಿಯಾನ್ಯಾ ಥರಾಚೆಂ ಖಾಣ್ ಸೆವ್ನ್ ವಾಡ್ಲೆಲೆ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಆಮಿ ಪಳೆವ್ಪಾಂ.

ಘರಾಂನಿ ಚಿಂಚಾರೆ, ಬಿಕ್ಟಾಂ, ಭೆಣ್ಣಾಚ್ಯೊ ಬಿಯೊ ಉಕಡ್ನ್ ಸುಕವ್ನ್, ಆಂಬ್ಯಾಚ್ಯೊ ಸಾಲಿ ಸುಕವ್ನ್ ಥಾವ್ನ್ ಕೆಲ್ಲೊ ಸಾಟ್, ದಾಸ್ತಾನ್ ಪಾವ್ನಾಂತ್ ಕಿರೊಂಚೆಂ ತೆರೆಂ, ರುಕಾ ಆಳುಂ, ತಾಯ್ಕುಳೊ ಕೆನೆಂ ಹಾಂಚೊಂ ಬರೊಚ್ ವಾಪರ್ ನಿಸ್ತಾ ಆನಿ ಖಾತಿರ್ ಜಾತಾಲೊ.

ಸುರ್ವೆರ್ ಕಿರೊಂಚೆ ಕಿರ್ಲೆ, ಹಾಚೊ ಉಪೇಗ್ ರಾಂದ್ಪಾಂತ್ ಜಾತಾ. ಪಾವ್ನಾಚೆ ಸುರ್ವೆರ್ ಪಿಕ್ಟಾ ಕುಸ್ತಿಚ್ಯಾ ಫಳಾಂಚ್ಯೊ ಬಿಯೊ ಶಿಜವ್ನ್ ತೇಲ್ ನಾರ್ಲೆ ಫಾಲ್ನ್ ಉಪ್ಪರಿ ಕರ್ತಾಲೆ. ಚಣ್ಯಾ ಉಪ್ಪರಿ ಪರಿಂ ದಾದೊಸ್ಕಾಯೆನ್ ಹೆಂ ಖಾವ್ಣೆತ್.

ಪಾವ್ನಾಂತ್ ಧಾರಾಳ್ ಮೆಳ್ಳೊ ಕಾರೆಣೊ, ಪೆಂಡಾರೊ ಪಾಗ್ಲಾಂ ಆನಿ ಗೊಯ್ವಾಂ ಹೆಂಯ್ ಖಾಣ್ ಜಾವ್ನ್ ಸೆವ್ತಾತ್. ಹ್ಯೊ ಚ್ಯಾರೆಯಿ ವಸ್ತು ಮನ್ಯಾಚಿ ಬುದ್ಧಂತ್ಯಾಯ್ ಚಡಯ್ತಾ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಪಾತ್ಯೆಣಿ ಆಸಾ.

ಆಧುನಿಕ್ ಕಾಳಾರ್ ವಿವಿಡ್ ಪೀಟ್ ವಿಕ್ರಾಕ್ ಮೆಳ್ಳಾ ಪುಡೆಂ, ಕಾರ್ಕೊಳ್ ಸಾಂತೆಂತ್ ಮೆಳೊನ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ ವ್ಹಡ್ಲೊ ಚಾಕ್ಲೊ, ವೊಮ್ಲಿ ವಾಲಿಚ್ಯಾ ಫಳಾಚ್ಯಾ ಪಿಟಾಥಾವ್ನ್ ಕರ್ನ್ ವಿಕ್ರಾಲೆ ಮ್ಹಣ್ ಸಾಂಗ್ತಾತ್.

ಮೊಯ್ ತೊಳಾ ವಾಲಿಚೊ ರೋಸ್ ಫಾಲ್ನ್ ಕೆಲ್ಲಿ ಮಾಣ್ಣಿ ಕುಡಿಕ್ ಬರಿಚ್ ಥಂಡಾಯ್ ದಿತಾ. ಫೊಣ್‌ಚೆ ವಾಲಿರ್ ಜಾಂವ್ಚಿಂ ಫೊಸ್ ಫಳಾಂ ನಿಸ್ತಾಕ್ ವಾಪರ್ತಾತ್ ಮ್ಹಣ್ ಥೊಡೆ ಸಾಂಗ್ತಾತ್.

ರಾನಾಂತ್ ಮೆಳ್ಳೊ ನೊರೆಂ ಮ್ಹಳ್ಳೊ ಕಣ್ಣೆ ಜಾತಿಚೊ ಕಾಂದೊ ಉಕಡ್ನ್ ಖೆಲ್ಯಾರ್ ಸಗ್ಳೊ ದೀಸ್ ಜೆಂವ್ಚಿ ಗರ್ಜ್ ನಾ ತಿಲ್ಲಿ ಥಂಡಾಯ್ ಮೆಳ್ತಾ ಮ್ಹಣ್ ಸಾಂಗ್ತಾತ್. ಕುಣ್ಣಿ ಲೊಕಾಕ್ ಹೆಂ ರಾಂದಪ್ ಆಜೂನ್ ಆವಡ್ತಾ.

ಮುಸ್ಕಾ ಸಾಂಗೊ, ಪುಲಾಂ ಹೆಂ ಖಾಣ್ ಜಾವ್ನ್ ಸೆವ್ತಾತ್. ಕೆಳ್ತಾಂಚಿಂ ಕೆಳಿಂ, ಕಾಂಡಿ, ಬೊಂಡಿ ಹೆಂಯ್ ಖಾಣ್ ಜಾವ್ನ್ ವಾಪರ್ತಾತ್. ಸರ್ವ್ ರಾನ್ವಟ್ ರುಕಾಂ ರುಪಾಡಾಂಚ್ಯೊ ಆಂಕ್ರೊ ಉಕಡ್ನ್ ಚೆಟ್ಟಿ ಕರ್ನ್ ಸೆವ್ನಾರ್ ಭಲಾಯ್ಕೆಕ್ ಬರೆಂ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಪಾತ್ಯೆಣಿ ಆಸಾ. ಹ್ಯಾ ವರ್ವಿಂಚ್ ಆದ್ಲ್ಯಾ ಕಾಳಾಚ್ಯಾ ಲೊಕಾಂಕ್ ನಾವರೊಣಿಚಿ (ಎಲರ್ಲಿ) ಥೊಶಿ ನಾತ್ಲೆಲಿ ಆಸ್ತಾತ್.

ಚ್ಚಾ, ಕಾಫಿ ಯೆಂವ್ಚ್ಚಾ ಪಯ್ಲೆಂ ಬೆಣ್ಣೆಚ್ಯೊ ಆಂಕ್ವೊ, ಕುಲ್ಯಾ ಸಾಂಗಾಚ್ಯಾ ಬಿಯಾಂಚೊ ಪಿಟೊ, ಉಕಡ್ನ್ ಕಸಾಯ್ ಕರ್ನ್ ಪಿಯೆತಾಲಿಂ.

ಗಿಮಾಂತ್ ಮೆಳ್ಚೆಂ ಬಿಂಡಾಂಚೆಂ ಸರ್ಲಾಂ ಆನಿ ಸಾಕರ್ ಎಕಾ ಆಯ್ತಾನಾಂತ್ ಫಾಲ್ನ್ ವೊತಾಕ್ ದವರ್ಲಾರ್ ತಾಂಬ್ಡೊ ದಾಟ್ ದಾಟ್ ರೋಸ್ ಮೆಳ್ತಾ. ಹೊ ರೋಸ್ ಥೊಡಿಂ ವರ್ಸಾಂ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಉರ್ತಾ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್.

ವಿವಿಡ್ ನಮುನ್ಯಾಂಚೊ ಆನಿ ಅಂತಸ್ತಾಚೊ ಲೋಕ್ ಆಸ್ಚೆ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಮಾಜಿಂತ್ ಖಾಣಾ ಪೀವನಾ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಜಾಣ್ವಾಯೆಚೆಂ ಭಂಡಾರ್ಚ್ ಆಸತ್. ಹೆಂ ಜಮಂವ್ಚೆಂ ಕಾಮ್ ವೆಗಿಂಚ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ಜಾಯ್. ಕನ್ನಡಾಂತ್ 'ನಿಸರ್ಗದತ್ತೆ ಆಹಾರ' ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಬುಕಾಂತ್ ಅಸಲೊ ವಿವರ್ ಆಸಾ.

ಭಾಂಗಾರಾ ವಾಟ್ಸಿಂತ್ : ಬೊಬೈಂ

ಕೊಂಕಣಾಂತ್ ಜಿಯೆವ್ನ್ ಆಸ್ಲೆಲ್ಯಾ ಜಾಯ್ತಾಂಕ್ ಬೊಬೈಂ ವಳ್ಕಿಚೆಂ. ಸೆವ್ತೆಲ್ಯಾಂಕ್ ತಾಂಡುನ್ ಧರ್ಚೆ ತಸಲಿ ರೂಚ್, ಪರ್ಮಳ್ ಬೊಬ್ಯಾಕ್ ನಾ ತರೀ ಜಾಯ್ತಾ ವರ್ಸಾಂ ಥಾವ್ನ್ ರಾಂದ್ಪಾಂತ್ ಬೊಬ್ಯಾಚೊ ವಾಪರ್ ಜಾತಾ.

ಥೊಡೊ ವಕ್ತಾ ಗೂಣ್ ಆಟಾಪ್ಲೆಲೆಂ ಬೊಬೈಂ, ಮನಿಸ್ ಬೋವ್ ಆದಿಂ ಥಾವ್ನ್ ವಾಪರ್ನ್ ಆಯ್ಲೊ. ಶೆಕ್ಡ್ಯಾಂ ಆದಿಂ, ಮಾತೈ ಆಯ್ಲಾನಾ ಶಿಜಂವ್ಕ್ ಸಕ್ತೆ ಆದಿಂಚ್ ಉದಕ್ ಭರ್ನ್ ದವರುಂಕ್ ಜೂನ್ ಬೊಬ್ಯಾಚಿಂ ಕರ್ಲಾಂ ವಾಪರ್ತಾಲೊ. ಉಪ್ರಾಂತ್, ಮೀಟ್, ಬಿಯಾಳೊ, ಸುರ್ ಸಾಂಬಾಳ್ನ್ ದವರುಂಕ್ ತ್ಯಾ ಕರ್ಲಾಂಚೊ ವಾಪರ್ ಜಾತಾಲೊ. ಕೊಂಕಣಿಂತ್ ತ್ಯಾ ಕರ್ಲಾಂಕ್ 'ಹಾಂಡೆಂ' ಮ್ಹಣ್ ವಳ್ಕತಾತ್.

ಶೆತಾಂ ಭಾಟಾಂನಿ ಆಳೆಂ ಕಾಡ್ನ್ ರೊಯ್ಲಿಲಿ ಬೊಬೈಣ್, ಶೆತ್ಕಾರಾಂಕ್ ಲಾಂಬ್ ಕಾಳಾ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಬೊಬೈಂ ದೀಂವ್ಕ್ ಸಕ್ತಾ. ಜಾಣ್ತೊ ಶೆತ್ಕಾರ್ ಬೊಬ್ಯಾಂವಾಲ್ ಮುಕಾರ್ ಗೆಲ್ಲೆಪರಿಂ ವಾಲಿ ಗಾಂಟಿಚೆರ್ ಆಸ್ಲೆಲ್ಯಾ ಪಾಳಾಂಕ್ ಈಟ್ ಲಾಬ್ಲೆಪರಿ ಮುಳಾಕ್ ಘಾಲ್ತಾ. ಹ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ಬೊಬ್ಯಾವಾಲ್ ವೆಗಿಂಚ್ ಜಿವಾಳ್ತಾ ಆನಿ ಫುಲಾಂ ಸೊಡ್ತಾ. ಆನಿ ಲಾಂಬ್ ಆವ್ಲೆ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಪಿಕಾವಳ್ ದಿತಾ.

ಎಕ್ಲೊ ಘೊವ್ ಆನಿ ಬಾಯ್ಲೆ ಆನಿ ಏಕ್ ಭುರ್ಗಿಂ ಆಸ್ಚ್ಯಾ ಹ್ಯಾ ಕಾಳಾರ್ ಎಕಾ ಘರಾಕ್ ಜಾಯ್ ಪಡ್ಲೆಂಚ್ ಫಳ್ ಕಾಡ್ನ್ ವಿಕೊ ಕೆಲೊ ತರ್ ಬರೊಚ್ ಖಾಯ್ ಆಸ್ತಾ. ತರ್ನಿಂ ಬೊಬೈಂ ಕಾಡ್ಲಿಂ ತರ್ ವಾಲಿರ್ ಸಕತ್ ಉರ್ತಾ ಜಾಲ್ಲೆ ವರ್ವಿಂ ಪರತ್ ಪರತ್ ಬೊಬೈಂ ಜಾಂವ್ಚೊ ಆವ್ಕಾಸ್ ಚಡ್ತಾ.

ಮುಸ್ಲಿಂ ಲೊಕಾಂಚ್ಯಾ ಜಿಂಜ್ವಾರಾಚ್ಯಾ ಮ್ಹಯ್ತ್ಯಾಂತ್ ಬೊಬ್ಯಾಂಕ್ ಬರೊಚ್ ಖಾಯ್ ಆಸಾ. ತ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಬೊಬೈಂ ಲಾಬ್ಲೆಪರಿಂ ಪಯ್ಲೆಂಚ್ ಬಿಯಾಳೊ ಘಾಲೊ ತರ್ ಬರೊ ಮುನಾಫೊ ಜೊಡುಂಕ್ ಜಾತಾ. ತೊ ವೇಳ್ ಸೊಡ್ನ್ ಧಗ್ ಚಡ್ ಆಸ್ತಾನಾ ಬೊಬ್ಯಾಚೊ ವಿಕೊ ಬರೊ ಆಸ್ತಾ.

ವೈರಸಾ ಥಾವ್ನ್ ಯೆಂವ್ಚಿ ಪಿಡಾ ಹಳ್ಳುವೊ ರೋಗ್ ಆಯ್ಲೊ ತರ್ ಗಿರಾಯ್ಕ್ ಬೊಬೈಂ ಸೊಧುನ್ ಯೆತಾತ್. ಬೊಬ್ಯಾಚೊ ಖಾಶೆಲೊ ವಕ್ತಾ ಗೂಣ್ ತ್ಯಾ ಪಿಡೆಸ್ತಾಂಕ್ ಸವ್ಯಾಸಾಯ್ ದಿತಾ. ಭಲಾಯ್ಕೆವಂತಾನಿ ರಾಂದ್ಪಾಂತ್ ಬೊಬೈಂ ವಾಪರ್ನ್ ಆಸ್ಚಾರ್ ಥೊಡ್ಯಾ ಥೊಶಿಂಕ್ ವಳಗ್ ಜಾಯ್ತಾನಾ ರಾವುಂಕ್ ಜಾತಾ ಅಶೆಂ ಥೊಡೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ್ ಉಚಾರ್ತಾತ್.

ಆಯ್ಲೆವಾರ್ ಕೊಲೊಸ್ತ್ರಾಲಾ ನಿಮ್ತಿಂ ಉಬ್ಜಂವ್ಚೊ ಕಾಳ್ಜಾಚೊ ಥೊಡ್ಯೊ ಪಿಡಾ ಆಡಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ ಬೊಬ್ಯಾಚೊ ಜ್ಯೂಸ್ ಪಿಯೆಂವ್ಚೆಂ ಆಯ್ಕುಂಕ್ ಮೆಳ್ತಾ. ಜಿವೆಂಚ್ ಬೊಬೈಂ ಮಿಕ್ಲಿಂತ್ ವಾಟುನ್ ಥೊಡೆ ಮ್ಹಯ್ನೆ ದಿಸ್ತೆಡೆಂ ಪಿಯೆವ್ನ್ ಆಪ್ಣಾಚಿ ಭಲಾಯ್ಕಿ ಪರಿಪೂರ್ಣ್ ಬರಿ ಜಾಲಿ ಅಶೆಂ ಸಾಂಗ್ಲೆಲೆ ಪಳೆಂವ್ಕ್ ಮೆಳ್ತಾತ್.

ಜಾಯ್ತೆ ರಾಂದ್ಪಯೆಚೊ ಬಿಯಾಳೊ ಹ್ಯಾ ಗಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಭುಂಯ್ಚೆರ್ ಬರಿ ಪಿಕಾವಳ್ ದೀಂವ್ಕ್ ಸಕ್ತಾ. ಹ್ಯಾ ಗಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಲೊಕಾಕ್ ಆಂವಡ್ಚೊ ರಾಂದ್ಪಯೆಚೊ ಬಿಯಾಳೊ

ಮುಕ್ಯಾ ವರ್ಸಾಕ್, ಮುಕ್ಲೆ ಪಿಳ್ಗಕ್ ಪಾವೊಂವ್ಚಿ ತಾಂಕ್ ಫಕತ್ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಕ್ ಆಸಾ.

ಆದ್ಲ್ಯಾ ಕಾಳಾಚ್ಯಾ ಮ್ಹಲ್ಗಡ್ಯಾಂನಿ 'ಹಾಂಡ್ಯಾಂ'ನಿ ಬಿಯಾಳೊ ಜಮವ್ನ್ ದವರ್ಸೊ ಆಸ್ಲೊ. ಗಾಂವಾಂನಿ, ಘರಾಂನಿ ಕಿತ್ಲೆಂ ಆಧುನೀಕರಣ್ ಆಯ್ಲೆಂ ತರೀ ಆದ್ಲ್ಯಾ 'ಹಾಂಡ್ಯಾಂ'ನಿ ಆಪ್ಲೆ ಥಳಾವೊ ಗೂಣ್ ಅಜೂನ್ ಸಾಂಬಾಳ್ನ್ ಘೆತ್ಲಾ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಗಜಾಲ್ ಆತುರಾಯೆಚಿ.

* ಬೊಬ್ಲೆಂ ಜಿವೆಂ ಖಾಂವ್ಚೆಂ ತರ್ ಕಾಳಿಂಗಾಚ್ಯಾ ಶಿರೆಪರಿಂ ಕಾರ್ತನ್ ಖಾವ್ಚೆತ್. ಧಗಿ ವೆಳಾರ್ ಜಿವೆಂ ಖೆಲ್ಯಾರ್ ಕುಡಿಕ್ ಧಾದೊಸ್ಕಾಯ್ ಲಾಬ್ತಾ.

* ಗಲ್ಪಾಂತ್ ಆಸ್ತಾನಾ ಬಾಂಗ್ಲಾ ದೇಶಾಂತ್ಲಿ ಬೊಬ್ಲಿಂ ರಾಂದುನ್ ಗಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಬೊಬ್ಲಾಂಚೊ ಉಗ್ಡಾಸ್ ಕಾಡ್ನ್ ಖಾತಲ್ಯಾಂವ್. ದೆವಾಧಿನ್ ಮಿಕ್‌ಮ್ಯಾಕ್ಸಾನ್ ಹ್ಯಾ ಬರೊವ್ಪ್ಯಾ ಲಾಗಿಂ ಉಚಾರ್ಲೆಲಿಂ ಉತ್ರಾಂ ಹಿಂ.

- ಎಕ್ಲಿ ಗುರ್ವಾರ್ ಸ್ತ್ರೀ ಹಫ್ತ್ಯಾ ಹಫ್ತ್ಯಾಕ್ ಯೇವ್ನ್ ಬೊಬ್ಲಿಂ ವಿಕ್ತೆಂ ಘೆತಾಲಿ. 'ಎಕ್ಲೆಕ್ಲೆ ಗುರ್ವಾರಿಂಕ್ ಎಕ್ಕ್ ಹೊರ್ಬೊಸ್' ಅಶೆಂ ಚಿಂತ್ಲೆಂ ಆಸ್ಲೆಂ. ಬಾಂಟ್ಲೆರಾಕ್ ಲಾಗಿಂ ಜಾತಾ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಸುಡ್ಗಡಿತ್ ಆಸ್ಲೆಲಿ ತಿ ಬೊಬ್ಲಿಂ ವರ್ನ್‌ಚ್ ಆಸ್ಲೆಲಿ. ಗಾಂವ್ಚಿ ವಕ್ತಾ ರಿತಿಂತ್ ಬೊಬ್ಲಾಂಚೊ ವಾಪರ್ ಅಶೆಂ ಅರ್ಥ್ ದಿಂವ್ಚ್ಯಾ ಬರ್ಪಾಂತ್, ಗುರ್ವಾರಿನ್ ಬೊಬ್ಲೆಂ ಖಾಣಾಂತ್ ವಾಪರ್ಲ್ಯಾರ್ ಬಾಂಟ್ಲೆರ್ ಸಲೀಸಾಯೆನ್ ಜಾತಾ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಮಾಹೆತ್ ಲಾಬ್ಲಿ. ಆತಾಂಚ್ಯಾ ಪಿಳ್ಗನ್ ಬೊಬ್ಲಾಕ್ ಕಾಂಟಾಳ್ಲೆ ಆನಿ ಸಿಜೇರಿಯನಾಕ್ ವಳಗ್ ಜಾಂವ್ಚೆ ಹ್ಯಾ ಮದೆಂ ಕಾಂಯ್ ಗಾಂಚ್ ಆಸುಂಕ್ ಪುರೊಗಾಯ್?

ಭಾಂಗಾರಾ ವಾಟ್ಲೆಂತ್: ರಾಂದ್ವಯೆ ಫಳ್

ಸಾಲ್‌ಭರ್ ಲೋಕ್ ಭರ್ಲಲೊ. ಸಾವಯವ್ ಕೃಷಿ ರೀತ್ ಶಿಕುಂಕ್ ಆಯ್ಲೆಲ್ಯಾ ಉರ್ಬೆವಂತಾಲಾಗಿಂ ತ್ಯಾ ದಿಸಾಚೊ ಪ್ರಮುಖ್ ಉಲೊವ್ಪಿ ಸಾಂಗಾಲಾಗ್ಲೊ - 'ಆಮಿ ವಿಕ್ರಾ ಥಳಾ ಥಾವ್ನ್ ಜಮಯ್ಲೆಲ್ಯಾ ರಾಂದ್ವಯೆಂತ್ ಇತ್ಲೆಂ ವೀಕ್ ಭರ್ಸುನ್ ಆಸ್‌ಲೆಂ ಕೀ ಹಿ ಗಜಾಲ್ ಲೋಕಾಂಕ್ ಕಳೆತ್ ಜಾಲಿ ತರ್ ಲೋಕ್ ಥರ್ಥರುಂಕ್ ಆಸಾ ದೆಕುನ್ ಎದೊಳ್ ಆಮಿ ಉಗ್ಡಾಪೆಂ ಕರುಂಕ್ ನಾ.'

ರಾಂದ್ವಯೆ ವಾವ್ರ್ ಆನಿ ವಿಕ್ರಾಥಳಾ ವಯ್ಲೊ ಅಡ್ಡಣ್ಯೊ ಹ್ಯಾ ವಿಶಿಂ ಉಲಯ್ತಾನಾ ಜಾಯ್ತೆ ಪಾವ್ಲಿಂ ವಯ್ಲಿಂ ಉತ್ರಾಂ ಮ್ಹಜ್ಯಾ ತೊಂಡಾಂತ್ಲಾನ್ ಪಾಶಾರ್ ಜಾಲ್ಯಾಂತ್. ಪೂಣ್ ಮ್ಹಜ್ಯಾ ದೇಶ್ ನಿವಾಸಿಂಚೆಂ ಅದೃಷ್ಟ್ ಮ್ಹಣಾಜೆ ಆತಾಂ ದೇಶ್‌ಭರ್ ಶೆತ್ಕಾರ್ ಸಾವಯವ್/ ನೈಸರ್ಗಿಕ್ ಕೃಷಿ ರೀತ್ ವಾಪರುನ್ ಆಸಾತ್.

ರಾಂದ್ವಯೆ ವ್ಯಾರ್ ಕರುಂಕ್ ಚಿಂತಾಲೆ ಕಾಂಯ್ ಥೊಡೆ ಉಲಂವ್ಕ್ ಯೆತಾತ್. ತಾಂಚೆಲಾಗಿಂ ಹಾಂವೆಂ ಸಾಂಗ್ಲೆಂ 'ಕೆದ್ನಾಂ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಶ್ಲೆರಾಂನಿ ಲೋಕ್ ಜಿಯೆತಾ, ಕೆದ್ನಾಂ ಪರ್ಯಾಂತ್ ತ್ಯಾ ಲೋಕಾಕ್ ಪೊಟಾಭುಕ್ ಆಸಾ, ತೆದ್ನಾಂ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಕೃಷಿ ವಾವ್ರಾಕ್ ಫುಡಾರ್ ಆಸಾ'.

ಭಾರತಾಚ್ಯಾ ಲೋಕಾಚಿ ಖಾಣಾ ರೀತ್ ಸಾಕ್ಯಾ ಥರಾಚಿ ಜಾವ್ನಾಸ್ಲೆಲಿ ಮ್ಹಣ್ ಸಾಂಗುಂಕ್ ಜಾಯ್ನಾ. ಚಡ್‌ಚ್ ಲೋಕ್ ತಾಂದುಳ್, ಗೋಂವ್, ರೂಕ್ ಕಣ್ಣಿ, ಬಟಾಟೆ ಅಶೆಂ ಲಾಗ್ನಾರ್ ಸಲೀಸಾಯೆನ್ ಲಾಭ್ಚೆಂ ಎಕ್‌ಚ್ ಥರಾಚೆಂ ಖಾಣ್ ಸೆವ್ನ್ ವಾಡ್ಲಲೊ. ಹ್ಯಾ ಖಾಣಾಂತ್ ಆಟಾಪ್ಲೆಲೆಂ 'ಪೀಟ್' (ಸ್ಪಾರ್ಟ್) ಲಾಂಬ್ ಕಾಳ್ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಸೆವ್ಲೆಲ್ಯಾನ್, ಮನ್ಯಾ ಭಲಾಯ್ಕೆಕ್ ಬಾದಕ್ ಜಾಲೆಂ. ಹ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ಜಾಯ್ತೊ ಲೋಕ್ ಗೋಡ್ ಮುತಾ ಪಿಡೆಕ್ ವಳಗ್ ಜಾಲೊ. ಲ್ಹಾನ್ವಣಾರ್ ಥಾವ್ನ್ ಹ್ಯಾ ಖಾಣಾ ಸಾಂಗಾತಾ ರಾಂದ್ವಯೆ, ಜಿವೊ ಸಲಾದ್, ಭಾಜಿಯೆ ನಿಸ್ತೆಂ ಖಾಂವ್ಪಿ ಸವಯ್ ಜಾಲ್ಲಿ ತರ್ ಹ್ಯಾ ಪರಿಗತಿ ಥಾವ್ನ್ ಜಾಯ್ತೊ ಲೋಕ್ ಬಚಾವ್ ಜಾತೊ.

ರಾಂದ್ವಯೆಚ್ಯಾ ಪಿಕಾವಳಿಂತ್ ಭಾರತ್ ದೇಶ್ ಸಂಸರಾರ್ ದುಸ್ರ್ಯಾ ಜಾಗ್ಯಾರ್ ಆಸಾ. ಚಡುಣೆಂ ಭಾತಾ ಪಿಕಾವಳಿಕ್ ಜಾಯ್ ಪಡ್ಚ್ಯಾ ಉದ್ಯಾಂತ್ಲಾನ್ ಪಾಂಚಾಂತ್ ಏಕ್ ವಾಂಟ್ಯಾ ತಿತ್ಲೆಂ ಉಣೆ ಉದಕ್ ವಾಪರ್ನ್ ತಿತ್ಲ್ಯಾಚ್ ಭುಂಯ್ತ್ ರಾಂದ್ವಯೆ ಪಿಕಾವಳ್ ಕಾಡ್ಲೆತ್ ಆನಿ ಭಾತ್, ಗೋಂವ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಪಿಕಾವಳಿ ಪ್ರಾಸ್ ಚಡಿತ್ ಮುನಾಪೊ ಚೊಡ್ಲೆತ್.

ಕಾಂಯ್ ಚಾಳಿಸ್ ಥರಾಂಚಿ ರಾಂದ್ವಯೆ, ಕಾಂದೆ, ಬಾಜಿ ರಾಂದ್ವಯೆ ವಾಪರುನ್ ಆಸಾತ್. ಆಯ್ಲೆವಾರ್ ವರ್ಸಾಕ್ ಏಕ್, ದೋನ್ ಥರಾಂಚಿ ನವಿ ವಿದೇಶಿ ರಾಂದ್ವಯೆ ವಿಕ್ರಾ ಥಳಾಕ್ ಯೇವ್ನ್ ಪಾವ್ತಾ. ಶ್ಲೆರಾಂನಿ ಆಸ್ಲೊ ಖಾಯ್ಸ್ ಸಮ್ಜಿಪ್ನ್ ಘೆವ್ನ್ ವರ್ಸಾಕ್ ಕಾಂಯ್ ಧಾ ಮ್ಹಯ್ನಿ ಪರ್ಯಾಂತ್ ವೆವೆಗ್ಳ್ಯಾ ಥರಾಚಿ ರಾಂದ್ವಯೆ ವಿಕ್ರಾಕ್ ಹಾಡ್ಲೆಲ್ಯಾಂಕ್ ಹ್ಯಾ ಬರೊವ್ಪ್ಯಾನ್ ಪಳೆಲಾಂ. ಮಾತ್ಯೆಚೆಂ ಈಟಾಳ್ಪಣ್ ಸಾಂಬಾಳ್ತೆಲೆ, ಪೆಂಟೆಂತ್ ಆಪ್ಣಾಕ್ ವಿಕುಂಕ್ ತಾಂಕ್ತಾ ತಿತ್ತಿ

ರಾಂದ್ವಯ್ ಕರ್ಚೆ, ವಿಕ್ಟಾರ್ಕ್ ಫಾವೊ ಆಸ್ಯೆತ್ ತಸಲಿ ರಾಂದ್ವಯ್ ಕರ್ತೆಲೆ (ಸ್ಟೆಂಡರ್ಡ್) ಆನಿ ಗಿರಾಯ್ಕ್ ವಿಕ್ತೆಂ ಘೆಂವ್ಕ್ ಯೆಂವ್ಚ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಯೆಂವ್ನ್ ಶಹರಾಕ್ ಪಾವೊಂಕ್ ಸಕ್ತಲೆ ಜಯ್ತೆವಂತ್ ಶೆತ್ಕಾರ್ ಮ್ಹಣ್ ವಳ್ಳವ್ಯೆತ್.

ರಾಂದ್ವಯ್ ಪಿಕಾವಳೆಕ್ ಅಕಾಳೆಕ್ ಪಾವ್ನಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಚಡಿತ್ ಧೊಶಿ ದಿಂವ್ಚ್ಯಾ ಕಿಡಿ ಕಿಟಾಂನಿ. ರಾಂದ್ವಯ್ ಕರ್ಚ್ಯಾ ಭುಂಯ್ ಲಾಗ್ಗಾರ್ ಗೊಂಡೆ, ಬುತಾಂವ್ ಗೊಂಡೆ, ತಳಸ್ ಅಸಲಿ ವೆವೆಗ್ಯಾ ಪರ್ಮಳಾಚಿಂ ಝಾಡಾಂ ಲಾಯ್ಲಿಂ ತರ್, ಕಿಡಿ ಕಿಟಾಂಚ್ಯಾ ಜಾಯ್ತ್ಯಾ ಧೊಶಿ ಧಾವ್ನ್ ಸುಟ್ಕಾ ಜೊಡ್ಯೆತ್. ಶೆತಾ ಮಧೆಂ ಸರ್ತಿ ಭರಿಕ್ ರಾಂದ್ವಯ್ ಕೆಲಿ ತರ್ ಕಿಡಿ ಕಿಟಾಂಚ್ಯೊ ಧೊಶಿ ನಾಂಚ್ ಮ್ಹಣ್ಚ್ಯಾ ತಿತ್ಲೊ ಉಣೊ ಜಾತಾತ್. ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ತೊವ್ಚೆಂ ಪಾನಾಂ ಖಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಕಿಡಿ ಗೊಸಾಳ್ಯಾಚಿಂ ಪಾನಾಂ ಖಾಯ್ತಾ; ಮಿಸಾಂಗೆಕ್ ಧೊಶಿ ದಿಂವ್ಚಿ ಕೀಡ್ ಬೆಂಡಾಂಕ್ ಧೊಶಿನಾ.

ಆತಾಂಚ್ಯಾ ದಿಸಾಂನಿ ವೆವೆಗ್ಯಾ ಕಾರಣಾ ಖಾತಿರ್ ಲೋಕ್ ಜಿವಿಂ ತೊವ್ಚಿಂ ಖಾಂವ್ಚಿ ಸವಯ್ ಚಡೊನ್ ಯೆತಾ. ಮಂಗ್ಳುರಾ ಭೊಂವಾರಿ 'ಸಾತ್ ಪಾನಿ' ತೊವ್ಚಿಂ ಬೋವ್ ಲೊಕಾಮೊಗಾಳ್. ತೊವ್ಚ್ಯಾಕ್ ಬರೊ ಲಾಗ್ಚ್ಯಾ ಹವ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಏಕ್ ದೋನ್ ಶೆತಾಂನಿ (20 ಸೆಂಟಾಂ ತಿತ್ಲಿ) ದೋನ್ ಮ್ಹಯ್ಚ್ಯಾಂನಿ ಕಾಂಯ್ ಪನ್ನಾಸ್ ಹಜಾರಾಂ ತಿತ್ಲಾ ಮೊಲಾಚಿಂ ತೊವ್ಚಿಂ ಲಾಬ್ತೆತ್. ಮ್ಹಯ್ಚ್ಯಾಚ್ಯಾ ಪಿಕಾವಳೆ ವೆಳಾರ್ ಕಾಂಯ್ ಹವ್ಚೊಭರ್ ದರಬಸ್ತ್ ಪಿಕಾವಳ್ ಲಾಬ್ಚೊ ಹ್ಯಾ ತೊವ್ಚ್ಯಾಚೊ ಗೂಣ್. ತೆದ್ನಾಂ ಶೆತ್ಕಾರಾಕ್ ಆನಿ ವಿಕ್ತೆಲ್ಯಾಕ್ ಭೊಂಗೊಸ್ತಳ್ ಜಾತಾ. ತ್ಯಾ ದೆಕುನ್ ಆತಾಂ ಧೊಡ್ಯಾ ಶೆತ್ಕಾರಾಂನಿ ಏಕ್ ನವಿ ವಾಟ್ ವಿಂಚ್ಚ್ಯಾ ಶೆತಾಂತ್ ದೋನ್ ತೀನ್ ವಾಂಟೆ ಕರ್ನ್ ಎಕೆಕ್ ವಾಂಟೊ ಭುಂಯ್ ಬಿಯಾಳೊ ಫಾಲ್ತಾತ್. ಉಪ್ರಾಂತ್ ಪಂದ್ರಾ ದೀಸ್ ಸೊಡ್ನ್ ಉರ್ಲೆಲ್ಯಾ ವಾಂಟ್ಯಾಕ್ ಬಿಯಾಳೊ ಫಾಲ್ತಾತ್. ಅಶೆಂ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ಎಕಾಚೊ ಭೊರ್ ಆಕೇರ್ ಜಾತಾನಾ, ಆನ್ಯೆಕ್ ವಾಂಟ್ಯಾಚೊ ಫಳ್ ಸುರ್ವಾತ್ ಜಾತಾ. ಹ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಚಿ ಜಾಯ್ತಿ ಮ್ಹಿನತ್ ಉಣಿ ಜಾತಾ.

ಆಯ್ಕೆವಾರ್ಚ್ಯಾ ವರ್ಸಾಂನಿ ದಾಕ್ತೆರ್ ಪಿಡೆಸ್ತಾಂಕ್ 'ಟೊನಿಕ್' ಬರವ್ನ್ ದೀನಾಂತ್ ತೆಂ ಸಬಾರಾಂಕ್ ಕಳೆತ್ ಆಸಾ ಆಸ್ತೆಲೆಂ. ಹ್ಯಾ ಬದ್ಲಾವಣೆಕ್ ಮುಕೆಲ್ ಕಾರಣ್ ಲೊಕಾನ್ ಭಾಜಿ ಖಾಂವ್ಕ್ ಸುರ್ವಾತ್ಲೆಂ. ಮನ್ಯಾ ಕುಡಿಕ್ ಜಾಯ್ ಜಾಲ್ಲೆಂ ಘಟಾಯೆ ಖಾಣ್ ತ್ಯೊ ಆಟಾಪೂಣ್ ಆಸ್ತಾತ್. ಭಾಜಿಯೆ ನಿಸ್ತೆಂ ರಾಂದುಂಕ್ ಸಲೀಸ್, ರಾಂದ್ವಾ ಜಳೊವ್ ಬೋವ್ ಉಣೊ ಪಾವ್ತಾ.

ಶೆತ್ಕಾರಾಂನಿ ಶ್ಲೆರಾಂತ್ ಆಸ್ಚೊ ಖಾಯ್ನ್ ಸಮ್ಜೊನ್ ಘೆವ್ನ್ ಭಾತ್ ಕರ್ಚ್ಯಾ ಮೆರಾಂ ದೆಗಾಂನಿ ವ್ಹಾಳ್ಚಿ ಭಾಜಿಯೆ ಕೃಶಿ ಕರ್ಮಿತ್, ಸಾರೆಂ ಗೊಬೊರ್ ಫಾಲ್ನ್ ಲಾಯ್ಲಿ ತರ್ ಶೆತಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಉದ್ಯಾಕ್ ವ್ಹಾಳ್ಚಿ ಭಾಜಿಯೆಚಿಂ ಪಾಳಾಂ ಚಿಂವ್ತಾತ್. ವ್ಹಾಳ್ಚಿ ಭಾಜಿಯೆಚಿಂ ತಾಡಾಂ ಅಸ್ತತ್ ದಿಸ್ಲಿಂ ತರ್ ಪಂದ್ರಾ ದಿಸಾಂಕ್ ಏಕ್ ಪಾವ್ಚಿಂ ಭುಂಯ್ ಚಣ್ಣಾಚಿ ಪೇಂಡ್ ಉದ್ಯಾಂತ್ ಖಿರೊವ್ನ್ ವೊತ್ಯೆತ್.

ನೈಸರ್ಗಿಕ್ ಕೃಶಿಯೆ ರೀತ್ ಪರಿಸರಾಕ್ ಈಶ್ಟ್ (ಇಕೊ ಫ್ರೆಂಡ್ಲಿ) ಕಾಲೆಚಿ. ಹ್ಯಾ

ವಾವ್ರಾಂತ್ ಮೆತೆರ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಕುಡಿಕ್ ಜಾಯ್ ತಿತ್ತೊ ಬೆಸೊರ್ ಲಾಬ್ತಾ. ಮತಿಕ್ ದಾದೊಸ್ತಾಯ್ ಲಾಬ್ತಾ. ಹ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ವಾಯ್ವ್ ಸವಯಾಂಕ್ ವಳಗ್ ಜಾಯ್ತಾಸ್ತಾಂ ಆಪ್ಲಾಕ್ ಸಾಂಬಾಳ್ನ್ ಘೆಂವ್ಕ್ ಜಾತಾ. ಖರ್ಯಾನ್ ಸಾಂಗ್ಲೆಂ ತರ್ ನೈಸರ್ಗಿಕ್ ಕೃತಿ ರಿತಿವರ್ವಿಂ ಶೆತ್ಕಾರ್ ತಾಚ್ಯಾ ಭುಂಯ್ಚೆಂ ಖರೆಂ ಧನಿಪಣ್ ಭೊಗ್ತಾ ಆನಿ ಬರ್ಯಾ ಭಲಾಯ್ಕೆನ್ ಲಾಂಬ್ ಕಾಳ್ ಜಿಯೆಂವ್ಕ್ ಸಕ್ತಾ.

ಭುಂಯ್ಚೆರ್ ಬಿಯಾಳೊ ಪುಲ್ಟಾ ವೆಳಾರ್ ಕಾಂಯ್ ಮುಯೊ, ವಾಳಯ್ ಧೊಸ್ತಾ ತರ್, ಏಕ್ ಪುಟ್‌ಭರ್ ಜಿವ್ಯಾ ಕಾಂಡ್ಯೆ ಕುಡ್ಯಾರ್ ಲಾಂಬಾಯೆಕ್ ಬುರಾಕ್ ಕಾಡ್ನ್ ತ್ಯಾ ಬುರಾಕಾ ಭಿತರ್ ದೋನ್ ಕುಲೆರಾಂ ಮ್ಹೊಂವ್, ನ್ಹಯ್ ತರ್ ಗೊಡಾ ಉದಕ್ ವೊತುನ್ ಉಬೆಚ್ ಶೆತಾ ಲಾಗ್ಸಾರ್ ಪೂರ್ನ್ ದವರ್ಚೆಂ. ಗೊಡ್ಲಾಣ್ ಆಟಾಪ್ಲೆಲಿ ಕಾಂಡಿ ಖಾವ್ನ್ ಮುಗ್ಡಾತಾನಾ ಬಿಯಾಳೊ ರೊಂಪಿ ಜಾವ್ನ್ ಬದಲ್ತಾ.

ಶೆತ್ಕಾರಾ ಮುಕಾರ್ ಮೊಟೆಂ ಸವಾಲ್ : ಬೋವ್ ಸೊಭಾಗೆಚ್ಯಾ ರುಚಿಚ್ಯಾ ಆನಿ ಘಟಾಯ್ ದಿಂವ್ಚ್ಯಾ ಹ್ಯಾ ಮಾತ್ಯೆ ಗುಣಾಂಕ್ ಬರೆಂ ಫಳ್ ದೀಂವ್ಕ್ ಸಕ್ಚ್ಯಾ ಬಿಯಾಳ್ಯಾಕ್ ಶೆಕ್ಡ್ಯಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಶೆತ್ಕಾರಾಂನಿ ಸಾಂಬಾಳ್ಲೆಲ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ ತಾಂಕಾಂ ಶಬಾಸ್ತಿ ದಿಂವ್ಚಿಚ್ ಪಡ್ತಾ. ಆದ್ಲ್ಯಾ ಕಾಳಾರ್ ಬಿಯಾಳೊ ಹಾಂಡ್ಯಾಂತ್ ಭರ್ನ್ (ಜೂನ್ ಬೊಬ್ಲಾಂಚೆಂ ಕರ್ಲ್) ದವರ್ತಾಲೆ ಆನಿ ಬುರಾಕಾಕ್ ಶೆಣ್ಣುಟ್ ಥಾಪ್ತಾಲೆ. ಪಾಟ್ಲ್ಯಾ ಪಂಜ್ಜೀಸ್ ತೀಸ್ ವರ್ಸಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಡಿ.ಡಿ.ಟಿ, ಪೊಲಿಡಾಲ್, ಪಾವ್ಲಾರ್ ಭರುನ್ ಪ್ರಾಸ್ತಿಕಾಂನಿ ಬಾಂದುನ್ ಸಾಂಬಾಳ್ನ್ ದವರ್ಲಿ ಸವಾಯ್ ಕೆಲ್ಯಾ. 'ಜೀವ್' ಆಸ್ಲೆಲೊ ಬಿಯಾಳೊ ಪ್ರಾಸ್ತಿಕಾ ಭಿತರ್ ಉಬೆವ್ನ್ ಅರ್ಧಾಕ್ ಅರ್ಧೊ ಕಿರ್ಲಾನಾ. ಆದಿಂ ಶೆಣ್ಣುಟಾಚ್ಯಾ ಗೊಬ್ರಾಂತ್ ಬಿಯಾಳೊ ಭರ್ಸುನ್ ಸಾಂಬಾಳ್ತಾಲೆ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ತೊಂಡ್ಲಾಶಿ ಮಾಹೆತ್ ಲಾಬ್ತಾ. ಹ್ಯಾ ಗಜಾಲಿಂಚಿ ಸಾರ್ಕಿ ಜಾಣ್ವಾಯ್ ಆತಾಂ ಆಸ್ಚ್ಯಾ ಮ್ಹಾಲ್ಗಡ್ಯಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಜಮವ್ನ್ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಕ್ ಪಾವಂವ್ಚಿ ಆಯ್ಲಿ ಗರ್ಜ್. ದೂದ್ ದಿಂವ್ಚ್ಯಾ ಗಾಯ್ಚೆಂ ಶೆಣ್ ಬೋವ್ ಈಟಾಳ್. ಸಾವಯವ್ ಕೃಷಿಯೆ ರಿತಿಂತ್ ಅಸಲೆಂ ಶೆಣ್ ಗಾಯ್ಚೆಂ ಶಿಂಗಾಂತ್ ಭರ್ನ್ ಭುಂಯ್ತ್ ಪೂರ್ನ್ ದವರ್ನ್, ಚಿಮ್ಬಿಭರ್ ಶೆಣ್ ಶೆತಾಕ್ ವಾಪರ್ನ್ ಧಾರಾಳ್ ಪಿಕಾವಳ್ ಕಾಡ್ತಾತ್. ಹ್ಯಾ ಶೆಣಾಕ್ ಕಾಳೆಂ ಭಾಂಗಾರ್ (ಬ್ಲಾಕ್ ಗೋಲ್ಡ್) ಮ್ಹಣ್ ವಳ್ಳತಾತ್. ಆದ್ಲ್ಯಾ ಕಾಳಾರ್ ಗೊಟೊ ಭರ್ ಜಾನ್ವರಾಂ ಆಸ್ತಾಂ ವರ್ಸ್ ಭರ್ ದೂದ್ ದಿಂವ್ಚೆಂ ಗಾಯೊ ಆಸ್ತಾಲೊ. ಹ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ಇಟಾಳ್ ಸಾರೆಂ ಶೆತಾಕ್ ಲಾಬ್ತಾಲೆಂ. ಆತಾಂ ಕೊಣಾಗೆರ್ ದೂದ್ ದಿಂವ್ಚಿ ಗಾಯ್ ಆಸಾ, ತಾಂಕಾಂ ದೋನ್ ಭೊರೆ ತಣ್ ದೀವ್ನ್ ಏಕ್ ಪೊತೆಂ ಶೆಣ್ ವಿಚಾರ್ನ್ ಹಾಡ್ನ್ ಶೆತಾಚೆಂ ಇಟಾಳ್‌ಪಣ್ ವಾಡೊವ್ನ್ ಘೆಂವ್ಚ್ಯಾ ವಿಶಿಂ ಚಿಂತಪ್ ಆಟವ್ತಾತ್. ಹೆಂ ಚಿಂತಪ್ ದೊಗಾಂಯ್ಚಿ ಫಾಯ್ದಾಚೆಂ.

ಕೇರಳಾಂತ್ ಕುಟ್ಮಾಂ ಸರ್ಕಾರಿ ಯೆವ್ಜಣೆಖಾಲ್ ಸೆಜಾರ್ಚೊ ಸ್ತ್ರಿಯೊ ಕುಟುಂಬ ನಾಂವ್ ಘೆವ್ನ್ ರಾಂದ್ವಯ್ ಕರುಂಕ್ ಸಕ್ಲ್ಯಾತ್. ಹಿ ರೀತ್ ದೇಶ್‌ಭರ್ ಲೊಕಾಮೊಗಾಳ್ ಜಾವ್ನ್ ಯೆತಾ.

ಹರಾಳಿ ತಣ್, ಕಾರಣೊ, ತುಳಸ್ ಆಸಲ್ಯಾ ಸಾದ್ಯಾ ವಸ್ತುಂಕ್ ಶ್ವೆರಾಂತ್

ದುಡು ದೀಂವ್ಕ್ ಸಕ್ತಾತ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಅಜಾಪ್ ಪಾವಾನಾಕಾತ್. ಎಕ್ಲೊ ಮಾನೆಸ್ತ್ ತಾಚ್ಯಾ ಘರಾ ಲಾಗ್ತಿಲ್ಯಾಂಕ್ ವರ್ಸಾಕ್ ಪನ್ನಾಸ್ ಹಜಾರಾಂ ತಿತ್ಲೆ ಮೊಲಾಚ್ಯೊ ಶಿರೊತ್ಯೊ ವಿಕ್ತಾ ಆನಿ ತೊ ಸಾಂಗ್ತಾ 'ಘಡಾಯ್ ವಿಕ್ಚ್ಯಾ ಪ್ರಾಸ್ ಶಿರೊತ್ಯೊ ವಿಕ್ಚ್ಯೊ ಫಾಯ್ದಾಭರಿತ್.'

ದೊನೀ ಹಾತಾಂನಿ ಪೊತೆಂಭರ್ ರಾಂದ್ವಯ್ ಭರ್ನ್ ಘೆವ್ನ್ ಪ್ಲೆಟಾಂನಿ ವಿಕುನ್ ಆಸ್ಲೆಲಿ ಏಕ್ ಸ್ತ್ರೀ ಅಶೆಂ ಸಾಂಗಾಲಾಗ್ಲಿ - 'ಸರ್ಕಾರಿ ಕಾಮಾಚಿ ಜೋಡ್ ಜೊಡುಂಕ್ ಜಾತಾ'.

ದಿಸಾಚೆ ಆಟ್ ಘಂಟೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಾಮಾರ್ ಆಸ್ಚೊ ಎಕ್ಲೊ ಆಪ್ಲೊ ಭೆಟ್ಲೆಚೊ ವೇಳ್ ತಾಚ್ಯಾ ಗಾಂವಾಂತ್ಲಿ ವಿಕ್ಚ್ಯಾ ಸಾಹೆತ್ ಹಾಡ್ನ್ ಶೆರಾಂತ್ ವಿಕ್ತಾ. ಆದ್ಲ್ಯಾ ಮ್ಹಯ್ವ್ಯಾಂತ್ ತೊ ಹ್ಯಾ ಬರವ್ಪ್ಯಾಲಾಗಿಂ ಸಾಂಗಾಲಾಗ್ಲೊ 'ಪೂಣ್ ಕಾಮಾಕ್ ಲಾಗ್ಚ್ಯಾ ಆದಿಂ ಹ್ಯಾ ವಾವ್ರಾಂತ್ ಇತ್ಲೆಂ ಜೊಡುಂಕ್ ಜಾತಾ ಮ್ಹಣ್ ಜಾಣಾ ಜಾಲೊಂ ತರ್ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಾಮಾಂಚ್ ನಾಕಾ ಮ್ಹಣೊಂ'.

ಕೋಣ್ ಶೆತ್ಕಾರ್ ಆಪ್ಲಾ ಆದೀನ್ ಆಸ್ಚೆಂ ಶೆತ್ ಭಾಂಗಾರಾಚಿ ವಾಟ್ಲಿ ಮ್ಹಣ್ ಸಮ್ಜೊನ್ ಸರ್ಕಾರಿ ಈಟ್ ಆನಿ ವೀಕ್ ಶಿಂಪ್ಡಾಯ್ನಾಸ್ತಾಂ ರಾವ್ರಾ, ನೈಸರ್ಗಿಕ್, ಸಾವಯವ್ ಕೃಷಿ ರಿತಿಚೊ ವಾವ್ರ್ ಕರ್ತಾ, ತಾಕಾ ಭುಂಯ್ ಜಾಯ್ ಪುರ್ತಿ ಪಿಕಾವಳ್ ಲಾಬಯ್ತಲಿ. ಹಿ ಪಿಕಾವಳ್ ಲೊಕಾಂಚ್ಯಾ ವಾಡಾವಳೆಕ್ ಆಧಾರ್ ಜಾತೆಲಿ. ಆನಿ ಘಟ್, ಗ್ರೇಸ್ತ್, ಭಲಾಯ್ಕೆಭರಿತ್ ದೇಶ್ ಬಾಂದ್ಚ್ಯಾ ವಾವ್ರಾಕ್ ಪಾಟಿಂಚೊ ದಿಲ್ಲಿ ದಾದೊಸ್ಕಾಯ್ ಶೆತ್ಕಾರಾಕ್ ಲಾಬ್ತಲಿ.

ಚಾ.ಫ್ರಾಚ್ಯಾ ಬೊಶಿಯೆಂತ್ ವಾಳ್ಚೆ ಭಾಜಿಯೆ ನಿಸ್ತೆಂ: ಆತಾಂ ಬರಂವ್ಕ್ ಆಸ್ಚಿ ಗಜಾಲ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಬರೊವ್ಪಿ ಹೇಮಾಚಾರ್ಯಾಚೆಂ ಪುಸ್ತಕ್ 'ಆಮ್ಚಿ ಮಾತಿ ಆಮ್ಚಿಂ ಮನ್ಶಾಂ' ಪುಸ್ತಕಾಂತ್ಲಿ ವಿಂಚ್ಲ್ಯಾ ಹೇಮಾಚಾರ್ಯಾಚಿ ಆವಯ್ ಚಾ.ಫ್ರಾಕ್ ವಳ್ಕಿಚಿ. ಕಿನ್ನಿಗೋಳಿಚ್ಯಾ ಕೊಯ್ಲಾಂತ್ ಹೇಮಾಚಾರ್ಯಾಚೆಂ ಘರ್. ಘರಾ ಭೊಂವ್ಪಿ ಮಾಡಾ ಮಾಡಿಯೆಚೆಂ ತೋಟ್. ಪಯ್ಲೆ ಪಾವ್ಲಿಂ ಹೇಮಾಚಾರ್ಯಾಕ್ ಮೆಳುಂಕ್ ಗೆಲ್ಲೊ ಚಾ.ಫ್ರಾ. ಘರಾ ವೆಚಿ ವಾಟ್ ವಿಸ್ತೊನ್, ತೊಟಾಂತ್ಲ್ಯಾನ್ ಭೊಂವಾಡೆ ಕಾಡ್ನ್ ಧಕೊನ್ ಘರಾ ಪಾವ್ಲೊ. ಆಯ್ತಾರಾಚೊ ದೀಸ್ ತೊ. ಹೇಮಾಚಾರ್ಯಾಚ್ಯಾ ಆವಯ್ನ್ ವ್ಹಾಳ್ಚೆ ಬಾಜಿಯೆಚೆಂ ನಿಸ್ತೆಂ ರಾಂದ್ಲೆಂ. ತೆಂ ಜೆವಣ್ ಜೇವ್ನ್ ಚಾ.ಫ್ರಾಕ್ ವರ್ತಿ ಧಾದೊಸ್ಕಾಯ್ ಭೊಗ್ಲಿ. ನಿಸ್ತೆಂ ಚಾಕೊನ್ ಚಾ.ಫ್ರಾ. ಸಾಂಗಾಲಾಗ್ಲೊ 'ಕೊಡ್ಯಾಳಾಂತ್ ಇತ್ತಿಬರಿ ಭಾಜಿ ಮೆಳಾನಾ ಮಾವ್'

ಹ್ಯಾ ಗಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಮಾತ್ಯೆಂತ್ ಬರೆಂ ಘಳ್ ದಿಂವ್ಚೊ ಬಿಯಾಳೊ ಸಾಂಬಾಳ್ನ್ ದರ್ವನ್ ಮುಕ್ಲೆ ಪಿಳ್ಗಿಕ್ ಪಾವೊಂವ್ಚಿ ತಾಂಕ್ ಫಕತ್ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಕ್ ಆಸಾ. ಹ್ಯಾ ವಿಶಿಂ ಆತಾಂ ಶೆತ್ಕಾರಾಂ ಹಾತಿಂ ಉರ್ಲೆಲ್ಯಾ ವೆವೆಗ್ಯಾ ಧರಾಚ್ಯಾ ಬಿಯಾಳ್ಯಾಚೆಂ ಮೋಲ್ ತಾಂಕಾಂ ಕಳಿತ್ ಕೆಲೆಂ ತರೀ ಬರೊ ಬದ್ಲಾವಣೆಚಿ ಸುರ್ವಾತ್ ಜಾತಲಿ.

ಭಾಂಗಾರಾ ವಾಟ್ಕೆಂತ್ : ಮಿರಿಂ

ಸಗ್ಯಾ ಸಂಸಾರಾರ್ ದಶೆಂಬ್ರ್ ಆನಿ ಜುಲಾಯ್ ಮ್ಹಯ್ನಾಂನಿ ಜಾಯ್ತ್ಯಾ ಲೋಕಾಕ್ ಶೆಳ್ ಧೊಸ್ತಾ. ಫಕತ್ ಹ್ಯಾ ದೋನ್ ಮ್ಹಯ್ನಾಂನಿ ಕಿತ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ ಶೆಳಿಚ್ಯೊ ಧೊಶಿ ಚಡ್ತಾತ್ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಸವಾಲಾಕ್ ಎದೊಳ್ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಜಾಪ್ ಮೆಳುಂಕ್ ನಾ.

ಲೋಕಾಕ್ ಶೆಳ್ ಯೆಂವ್ಚಿ ಜಾಲಿ ಮ್ಹಣ್ತಾನಾ ವಕ್ತಾಂ ವಿಕ್ರೊ ಕರ್ತಲೆ ಶೆಳಿಚ್ಯೊ ಧೊಶಿ ಆಡಾಂವ್ಚಿಂ ವಕ್ತಾಂ ದಾಸ್ತಾನ್ ಕರ್ತಾತ್.

ಧೊಡ್ಯಾಚ್ ವರ್ಸಾಂ ಪಾಟಿಂ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಕರಾವಳಿಚ್ಯಾ ಭೊಂವಾರಿಂಚ್ಯಾ ಗಾಂವಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಜಾಯ್ತ್ಯಾ ಘರಾಂನಿ ಹಫ್ತಾ ಹಫ್ತಾಕ್ ಕೊಡ್ತು ಕಸಾಯ್ ಪಿಯೆಂವ್ಚಿ ರಿವಾಜ್ ಆಸ್ಲಿ. ತೆದ್ನಾಂ ಶೆಳಿಚ್ಯೊ ಧೊಶಿ ಯೆಂವ್ಚಿ ಸುರ್ವಾತ್ ಜಾಲಿ ಮ್ಹಣ್ತಾನಾ ಮಿರಿಯಾಚೊ ಕಸಾಯ್ ಘರಾಂತ್ ತಯಾರ್ ಜಾತಾಲೊ ಆನಿ ಸರ್ವಾಂಕ್ ಪಿಯೆಂವ್ಕ್ ಲಾಬ್ತಾಲೊ. ತ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ಜಾಯ್ತೊ ಲೋಕ್ ಶೆಳಿ ಧೊಶಿ ಥಾವ್ನ್ ಬಚಾವಿ ಆಪ್ಣಾಯ್ತಾಲೊ.

ಬೋವ್‌ಚ್ ಲಾಂಬ್ ಕಾಳಾಚೆಂ ಇತಿಹಾಸ್ ಆಪ್ಣಾಯ್ಲೆಲ್ಯಾ ಮಿರಿಯಾಂಚೆಂ ಮೂಳ್ ಭಾರತ್. ಪೂಣ್ ಕ್ರಿಸ್ತಾ ಆದ್ಲ್ಯಾ 100-600 ವರ್ಸಾಂ ಆದಿಂಚ್ 'ಜಾವಾ' ಗಾಂವಾಂತ್ ಮಿರಿಯಾಚಿ ವಳಕ್ ಆಸ್ಲಿ.

ಆದ್ಲಿಚ್ ತಿಕ್ತಿ ರೂಚ್ ಆನಿ ವಕ್ತಾ ಗೂಣ್ ಆಟಾಪ್ಲೆಲೆಂ ಮಿರಿಂ ಪಿಡಾ ನಿರೋದಕ್ ಸಕತ್ ಆಟಾಪ್ತಾ. ಭಲಾಯ್ಕಿ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ದಾಯ್ಜ್ ಆಪ್ಣಾವ್ಕ್ ಸಾಂಬಾಳ್ನ್ ಘೆಂವ್ಕ್ ಚಿಂತ್ಲಲ್ಯಾಂನಿ ಮಿರಿಯಾಚೊ ವಾಪರ್ ಕರ್ಚೊ ಬೋವ್ ಗರ್ಜೆಚೆಂ.

ಜಾಯ್ತಿ ಪಾಪ್ಲಿಂ ಲಾಗ್ಸಾರ್ ಆಸ್ಚ್ಯಾ ಝಾಡಾಂಚೊ ವಕ್ತಾಂ ಗೂಣ್ ನೆಣಾಸ್ಲೆಲ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ, ಮೊಲಾಕ್ ಹಾಡ್ನ್ ವಾಪರ್ಚೆಂ ಪಳೆಂವ್ಕ್ ಮೆಳ್ತಾ. ಪೂಣ್ ಮಿರಿಂ ಜಾಂವ್ ಹೆರ್ ವಕ್ತಾಚ್ಯೊ ವಸ್ತು ಜಾಂವ್ ಘರಾ ಲಾಗ್ಸಾರ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯೊ ನ್ಹಯ್ ತರ್ ಸಾರ್ಕೆಂ ವಾಡಾವಳ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯೊ ತ್ಯೊ ವಾಪರ್ಚೊ ತರ್ ಘಾಯ್ಲೊ ಲಾಬ್ತಾ.

ಹ್ಯಾ ಬರ್ವಾಚೊ ಬರವ್ಪಿ ಕಾಂಯ್ ಪಂದ್ರಾ ವೀಸ್ ವರ್ಸಾಂ ಥಾವ್ನ್ ವರ್ಸಾಚೆ ಜಾಯ್ತಿ ಮ್ಹಯ್ನಿ ಶೆಳಿ ಧೊಶಿ ಭೊಗ್ತಾಲೊ. ನಿಮಾಣೆಂ ಶೆಳಿ ಧೊಶಿ ಥಾವ್ನ್ ಸುಟ್ಕಾ ಲಾಬ್ಲೆಲಿ ಜಿವೆಂ ಮಿರಿಂ ವಾಪರುಂಕ್ ಸುರ್ವಾತ್ ಕೆಲೆ ಥಾವ್ನ್.

ಶೆಳಿ ಧೊಶಿನ್ ಕಷ್ಟೊಂವ್ಚ್ಯಾ ಎಕೆ ಮಾನೆಸ್ತೀಣಿಕ್ ಸಾರ್ಕಿ ವಾಡಾವಳ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಮಿರಿಯಾಚೊ ರಂಗ್ ಆನಿ ಗಾತ್ರ್ ಕಳವ್ನ್ ತ್ಯಾ ಮಿರಿಯಾಚ್ಯಾ ವಾಪರಾ ವರ್ವಿಂ ಜಾಯ್ತಿಂ ಬರೆಂಪಣ್ ಲಾಬ್ಲೆಲೆಂ ಮ್ಹಣ್ ಕಳಯ್ಲೆಂ. ಹಫ್ತಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಸಾಂಗಿಲಾಗ್ಲಿ 'ಮಂಗ್ಳುರ್ಚ್ಯಾ ಖಿಯಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಬಜಾರಾಂತ್ ಬರೆಂ ಮಿರಿಂ ಲಾಬ್ಲೆಂ ನಾ'.

ಬರೆಂ ಜೂನ್ ಜಾಲ್ಲೆಂ ಮಿರಿಂ ಪರ್ಗಾಂವಾಕ್ ವೆತಾ ಜಾಲ್ಲೆ ವರ್ವಿಂ ಮಾಹೆತ್‌ವಂತ್ ಶೆತ್ಕಾರಾಂ ಥಾವ್ನ್ ವಿಕ್ತೆಂ ಘೆವ್ನ್ ವಾಪರ್ಚೆಂ ಗರ್ಜೆಚೆಂ.

ಭಾಟಾಂನಿ ಭಾಗಿಂತ್ ಮಿರ್ವೊಲ್ ಲಾಂವ್ಕ್ ಆವ್ಯಾಸ್ ಆಸ್ಲೆಲ್ಯಾಂನಿ ಹೊ ಆವ್ಯಾಸ್ ವಾಪರ್ಚೊ ಘರಾ ಲಾಗ್ಸಾರ್ ಬೋವ್ ಧೊಡಿ ಸುವಾತ್ ಆಸ್ಲಿ ತರಿ.

ಫುಲಾಂ ಝಾಡಾಂ ಲಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಚಟ್ವೆಂನಿ ಲಾಂವ್ಕ್ ಜಾಂವ್ಚೆ 'ಬುಶ್ ಪೆಪ್ಪರ್' ಝಾಡಾಂ ವಿಕ್ತೆಲ್ಯಾಂ ಲಾಗಿಂ ಲಾಬ್ತಾ.

ಶೆಳಿ ವರ್ವಿಂ ಖೊಂಕ್ಲಿ, ತಾಳೊ ಖೊರ್ಜುಂಚೊ, ಪೊಸ್ಪಾಂತ್ ಫುಗಾಸಾಂವ್ ಭೊಗ್ತಾ ತರ್ ಚ್ಯಾರ್ ಮಿರಿಯಾಂ, ದೋನ್ ಲವಂಗಾಂ ಆನ್ಯೆಕ್ ಖಿಡೊ ಮೀಟ್ ದಾಡ್ಯೆಂತ್ ಚಾಬೊನ್ ಧರ್ನ್ ರೋಸ್ ಗಿಳ್ಳೊ. ಅಶೆಂ ದಿಸಾಕ್ ತೀನ್ ಚ್ಯಾರ್ ಪಾವ್ಪಿಂ ಪುಣಿ ಕರಿಜೆ ಪಡ್ತಾ.

ಸಾದೊ ತಾಪ್ ಯೇವ್ನ್ ಆಂಗ್ ದೂಕ್ ಆನಿ ಅಸ್ಕತ್‌ಕಾಯ್ ಭೊಗ್ತಾ ತರ್ ಮಿರಿಂ, ಗೋಡ್, ಪಿಯಾವ್ ಆನಿ ಸುಕೆಂ ಅಲೆಂ ಉಕಡ್ನ್ ಕಸಾಯ್ ಕರ್ಚೊ. ಅರ್ಧೊ ಗೊಬ್ಳೊ ಕಸಾಯ್ ಆನಿ ಅರ್ಧೊ ಗೊಬ್ಳೊ ಗಾಂವ್ಪಿ ಗಾಯ್ಚೆಂ ದೂದ್ ಭರ್ಸುನ್ ಪಿಯೆಲ್ಯಾರ್ ಸವ್ಕಾಸಾಯ್ ಲಾಬ್ತಾ.

ಧಾಡೊನ್ ಪಡೊನ್ ಫಾಯ್ ಗೂಣ್ ಜಾಯ್ತೆಲ್ಲೆ ಮಾರ್ ಜಾಲ್ಯಾತ್ ತರ್ ಮಿರಿಯಾಚ್ಯಾ ಪಾನಾಕ್ ಎಕಾ ಕುಶಿಕ್ ನಾಲಾ ತೇಲ್ ಪುಸುನ್ ಆನ್ಯೆಕ್ ಕೂಸ್ ಬಾರೀಕ್ ಉಜ್ಯಾಕ್ ಧರ್ಚಿ. ತೇಲ್ ಖಿತ್ಲೆತ್ತಾ ತಶೆಂ ದಿಸ್ತಾನಾ ಮಿರಿಯಾ ಪಾನಾನ್ ಶೆಕ್ಲೆಂ. ದೂಕ್ ಘಡಿಯೆನ್ ಉಣಿ ಜಾತಾ. ದೂಕ್ ನಿವಾರ್ಚಿ ಬಾಮ್ ಘರಾಂನಿ ಯೇವ್ನ್ ಪಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಆದಿಂ ಗಾಂವಾಂನಿ ಹಿ ರೀತ್ ಚಾಲ್ತರ್ ಆಸ್ಲೆಲಿ.

ವ್ಹಡ್ ಮಟ್ವಾರ್ ಮಿರಿಯಾ ಪಿಕಾವಳ್ ಕರ್ಚ್ಯಾಕ್ ಕೊಂಕಣಾಂತ್ಲಿ ಮಾತಿ ಆನಿ ಹವೊ ಬರೊಚ್ ಆಂವಡ್ತಾ. ಫಾಡ್ಲಾ ಕರಾವಳಿ ಭೊಂವ್ಪಿಚ್ಯಾ ಗಾಂವಾ ಥಾವ್ನ್ ಪಾಟ್ಲ್ಯಾ ದೋನ್ ಹಜಾರ್ ವರ್ಸಾಂ ಪ್ರಾಸ್ ಚಡಿತ್ ತೆಂಪಾ ಥಾವ್ನ್ ಮಿರಿಂ ಸಂಸಾರಾಚ್ಯಾ ವೆವೆಗ್ಳ್ಯಾ ಗಾಂವಾಕ್ ಪಾವ್ಲಾಂ ಆನಿ ತ್ಯಾ ಗಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಲೊಕಾಕ್ ಖಾಣಾಕ್ ರೂಚ್ ಆನಿ ಭಲಾಯ್ಕಿ ದಿಂವ್ಚ್ಯಾಕ್ ಉಪ್ಕಾರ್ಲಾಂ. ಥೊಡ್ಯಾಚ್ ವರ್ಸಾಂ ಆದ್ಲ್ಯಾ ಮಾಹೆತೆ ಪರ್ಮಾಣೆಂ ತ್ಯಾ ವರ್ಸಾ ಎಕ್ಲೆಂ ಚಾಳೀಸ್ ಕೊರೊಡ್ ರುಪ್ಯಾಚಿಂ ಮಿರಿಂ ಭಾರತಾ ಭಾಯ್ಲ್ಯಾ ಗಾಂವಾಕ್ ವಿಕೊ ಜಾಲಾಂ.

ಭಾರತಾ ಥಾವ್ನ್ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಯಾರ್ಕಾರಾಂನಿ 1636ವ್ಯಾ ವರ್ಸಾ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಾಕ್ ಮಿರಿಂ ವೆಲೆಂ ಆನಿ ವಿಕೊಂ. ಲಾಬ್ಲೆಲ್ಯಾ ಮುನಾಪ್ಯಾಚ್ಯಾ ಆಶೆನ್ ತೆ ಯಾರ್ಕಾರಿ ಭಾರತಾಂತ್ ಉರ್ಲೆ. 17ವ್ಯಾ ಶೆಕ್ಡ್ಯಾಂತ್ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಮಂಗ್ಳುರಾ ಕುಶಿಕ್ ಆಯ್ಲೆಲ್ಯಾ ತೆದ್ನಾಂ ಟಿಪ್ಪುನ್ ಚಿಂತ್ಲೆಂಕೀ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಮಿರಿಂ ಸೊದುನ್ ಆಯ್ಲೆ ಮ್ಹಣ್. ತಾಂಕಾಂ ಪಾಟಿಂ ಧಾಡ್ಲೆ ಖಾತಿರ್ ಮಂಗ್ಳುರಾ ಭೊಂವಾರ್ಚ್ಯಾ ಗಾಂವಾಂನಿ ಆಸ್ಲೆಲ್ಯಾ ಮಿರಿಂ ದಿಂವ್ಚ್ಯಾ ವಾಲಿ ಕಾತರ್ನ್ ಕಾಡ್ಚ್ಯಾಕ್ ಫರ್ಮಾಯ್ಲೆಲೆಂ.

ವಿಚಿತ್ರ್ ದಿಸ್ತಾ ತರೀ ಹಿ ಗಜಾಲ್ ಸತಾಚಿ : ನಿದ್ವಾ ಬಿಭಾಣ್ಯಾರ್, ಸಾಣಾ ಧೊಸ್ತಾತ್ ತರ್, ತಾಂದ್ಲ್ಯಾಂತ್ ಕಿಡಿ ದಿಸ್ತಾತ್ ತರ್ ಚಿಮ್ಪಿಭರ್ ಮಿರಿಂ ಶಿಂಪ್ಡಾಂವ್ಚೆಂ.

ಶೆಳಿಚ್ಯೊ ಧೊಶಿ, ನಾಕಾಂತ್ ಉದಕ್ ಗೆಳ್ಳೆಂ, ತಾಳೊ ಖೊರ್ಜುಂಚೊ ಆಡಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ ಹೊ ಬರೊವ್ಪಿ ಆಪ್ಣಾಲಾಗಿಂ ಶೆತ್ಕಾರಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಲಾಬ್ಚೆಂ ಗಾಂವ್ಪಿಂ ಮಿರಿಂ ದವರ್ನ್ ಘೆತಾ. ವಕ್ತಾ ದುಕಾನಾಂತ್ ವಾವುರ್ಚಿ, ಜಾಯ್ತ್ಯಾಂಕ್ ಶೆಳಿಚಿಂ, ಎಲರ್ಚಿಚಿಂ ವಕ್ತಾಂ ವಿಕ್ತೆಲಿ ಎಕ್ಲಿ ತಿಕಾ ಶೆಳಿ ಧೊಶಿ ಧೊಸುಂಕ್ ಲಾಗ್ತಾನಾ, ಚಿಮ್ಪಿಭರ್ ಜಿವೆಂ ಮಿರಿಂ ವಿಚಾರ್ನ್ ಘೆಂವ್ಕ್ ಹ್ಯಾ ಬರೊವ್ಪ್ಯಾಲಾಗಿಂ ಯೆತಾ.

ಭಾಂಗಾರಾ ವಾಟ್ಲೆಂತ್ : ಕೆಂಳ್ಳೊ

‘ಮ್ಹುಕಾ ಕೆಂಳ್ಳ್ಯಾಂ ಧಾವ್ನ್ ಲಾಬ್ಚ್ಯಾ ಕೆಳ್ಯಾಂ ಘಡಾಯಾಂ ಪ್ರಾಸ್ ಶಿರೊತಿ ಆನಿ ಕಾಂಡಿ ಗರ್ಜೆಚಿ ತಶೆಂ ಭೊಗ್ತಾ’. ಎಕ್ಲೊ ಜಾಣ್ಣೊ ಶೆತ್ಕಾರ್ ಸಾಂಗಾಲಾಗ್ಲೊ. ‘ಪಾವ್ನ್ ಕಾಳಾರ್ ಹರ್ ರಾಂದ್ವಯ್ ಲಾಬಾನಾತ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಪೆಂಟೆನಿ ಕಾಂಡಿಯೆಕ್ ಖಾಯ್ನ್ ಆಸ್ತಾ. ಉತರ್ ಪ್ರಾಯೆವರ್ವಿಂ ಘಡ್ಣಿಂ ಚಡ್‌ಶಿಂ ಮೊರ್ನಾ ಪಾವ್ನ್ ಕಾಳಾರ್ ಘಡ್ತಾತ್. ಹಿಂದೂ ಲೊಕಾಚ್ಯಾ ‘ಬೊಜೊ’ ಜೆವ್ಣಾಕ್ ಕಾಂಡಿ ಗರ್ಜೆಚಿ’. ತೊ ಶೆತ್ಕಾರ್ ಸಾಂಗೊನ್‌ಂಚ್ ವೆತಾಲೊ. ಜಾಯ್ತ್ಯಾ ಲೊಕಾಕ್ ಕಿಡ್ನಂತ್ ಫಾತೊರ್ ಯೆಂವ್ಚೆ ಪಾವ್ನ್ ವೆಳಾರ್. ದಾಕ್ತೆರಾಂಚಿ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಜಾಲ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಕಾಂಡಿಯೆಚೊ ‘ಜ್ಯೂಸ್’ ಪಿಯೆತಾತ್. ಅಶೆಂ ಶ್ಲೆರಾಂನಿ ಲಾಬಾನಾತ್ಲೆಲಿ ಕಾಂಡಿ ಲೊಕಾ ಗರ್ಜೆಕ್ ಪಾವ್ನ್ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಗಜಾಲ್ ಆಪ್ಣಾಕ್ ದಾದೊಸ್ಕಾಯ್ ದಿತಾ ಅಶೆಂ ಸಾಂಗ್ತಾ ತೊ (ಕಿಡ್ನಂತ್ ಫಾತೊರ್ ಜಾಯ್ನಾಯೆ ತರ್ ಗಿಮಾಂತ್ ಪಿಯೆಂವ್ಚೆ ತಿತ್ಲೆಂ ಉದಕ್ ಪಾವ್ನ್ ವೆಳಾರ್ ಪಿಯೆಂವ್ಕ್ ಜಾಯ್)

ಭಾರತಾಂತ್ ಕೆಂಳ್ಳ್ಯಾಂಕ್, ಕೆಳ್ಯಾಂಕ್ ಬೋವ್ ಆದ್ಲಿ ಚರಿತ್ರಾ ಆಸಾ. ಕ್ರಿಸ್ತಾ ಆದಿಂ ಚವ್ತ್ಯಾ ಶೆಕ್ಡ್ಯಾಂತ್ ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್ ಭಾರತಾಕ್ ಧಾಡ್ ಘಾಲುಂಕ್ ಆಯ್ಲೆಲ್ಯಾ ತೆದ್ನಾಂ ಕೆಂಳ್ಳೆ ಆಸ್ಲೆಲೆ ಮ್ಹಳ್ಳೊ ದಾಕ್ಲೊ ಲಾಬ್ತಾ.

ಆದಿಂ ಧಾವ್ನ್ ಭಾರತಾಚ್ಯಾ ಸಂಸ್ಕೃತೆಂತ್ ದೆವಾಂಕ್ ಪುಲಾಂ ಫಳಾಂ ಆರ್ಪಿತಾನಾ ಕೆಳಿಂ ಗರ್ಜೆಚಿಂ ಜಾವ್ನಾಸ್ಲೆಲಿಂ. ಸುಟ್ಕಿ ಆದಿಂ ಗಾಂವಾಂನಿ ಬಾಮುಣಾಂಚೆಂ ದಳ್ವಾರ್ ಚಲೊನ್ ಆಸ್ತಾಂ, ಗಾಂವಾರ್ ‘ದೆಬಾಳ್ಯಾ’ ಕೆಳ್ಯಾಂ ಘಡಾಯ್ ದಿಷ್ಟಿಕ್ ಪಡ್ಲೊ ತರ್ ‘ಹಿಂ ಕೆಳಿಂ ದೆವಾಂನಿ ಖಾಂವ್ಚಿ, ಹೆರಾಂನಿ ಖಾಯ್ನಾಯೆ’ ಮ್ಹಣ್ ಭೆಶ್ಪಾವ್ನ್ ಕೆಳ್ಯಾ ಘಡಾಯ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಘರಾಂಕ್ ಹಾಡಯ್ತಾಲೊ ಮ್ಹಣ್ ಆದ್ಲೆ ಮ್ಹಾಲ್ಗಡೆ ಉಗ್ಡಾಸ್ ಕಾಡ್ತಾತ್.

ಕೆಳ್ಯಾಂತ್ ಪಿಕೊವ್ನ್ ಖಾಂವ್ಚಿ ಆನಿ ರಾಂದ್ವಾಂತ್ ವಾಪರ್ಣಿಂ ಅಶೆಂ ದೋನ್ ಧರಾಂಚೆ ಆಸಾತ್.

ಮಂಗುರಾಂತ್ ಕೆಟರಿಂಗ್ ಯೆಂವ್ಚ್ಯಾ ಆದಿಂ ಪರ್ಯಾಂತ್ ರೊಸಾ ಜೆವ್ಣಾಕ್ ಕೆಳ್ಯಾಂಚೆಂ ಗೊಡ್ಡೆಂ ನಿಸ್ತೆಂ ನಾಂವಾಡ್ಲಿಕ್ ಆನಿ ಮರ್ಜೆಚೆಂ ಜಾವ್ನಾಸ್ಲೆಲೆಂ. ಪಿಕಿಂ ಕೆಳಿಂ ಸರ್ವಾಂಕ್ ವಳ್ಳಿಚೆಂ ಆನಿ ಲೊಕಾಮೊಗಾಳ್. ಚಡುಣೆಂ ಹರೈಕಾ ಶೆತ್ಕಾರಾಚ್ಯಾ ಭಾಟಾಂತ್ ಕೆಂಳ್ಳೆ ಆಸ್ತಾತ್. ಶೆತ್ಕಾರಾಂಚ್ಯಾ ಜಾಯ್ತ್ಯಾ ಶೆತಾ ವಾವ್ರಾಕ್ ಕೆಂಳ್ಳ್ಯಾ ಧಾವ್ನ್ ಲಾಬ್ಣಿಂ ಪಾಳೆತಾಂ, ಶಿರೊತಿ, ದೋರ್ ಗರ್ಜೆಚೊ.

ಶ್ಲೆರಾಂ ಭೊಂವ್ಚಿಂ ಜಿಯೆವ್ನ್ ಆಸ್ಚ್ಯಾ ಧೊಡ್ಯಾ ಲೊಕಾಚ್ಯಾ ಫೆಸ್ತಾಂಕ್ ಪುಲಾಂ ಬಾಂದ್ಚ್ಯಾಕ್, ಪುಲ್ಕಾರಾಂಕ್ ಕಳೆ ಬಾಂದ್ಚ್ಯಾಕ್ ದೊರಾಚಿ ವಾವ್ಣಿ ಗರ್ಜೆಚಿ. ಹಿ ವಾವ್ಣಿ ಲ್ಹಾನ್ ಪೆಟೆಲ್ಲ್ಯಾ ಕರ್ನ್ ವಿಕರ್ತಾತ್. ದೋರ್ ಸುಕೊಂವ್ಕ್ ಜಾಯ್ನಾತ್ಲ್ಯಾ ಮ್ಹಯ್ನಾಂನಿ ತ್ಯಾ ವಾವ್ಣಿ ಪೊಟ್ಲ್ಯಾಂಕ್ ಕಪಾಲಾರ್ ಮಿರಿಯೊ ಪಡ್ಲೆ ತಿತ್ಲೆಂ ಮೋಲ್ ಆಸ್ತಾ.

ಮಂಗುರಾಕ್ ಚಾಳಿಸ್ ಮಯ್ಲಾಂ ಪಯ್ಸಾರ್ ಜಿಯೆವ್ನ್ ಆಸ್ಚೊ ಎಕ್ಲೊ ಶೆತ್ಕಾರ್

ವರಾನ್ ಪನ್ನಾಸ್ ಹಜಾರ್ ರುಪ್ಯಾಂ ಮೊಲಾಚ್ಯೊ ಶಿರೊತ್ಯೊ ಲಾಗ್ತಿಲ್ಯಾ ದಿವ್ಯಾಕ್ ವಿಕ್ತಾ ಶಿರೊತ್ಯಾಂ ಖಾತಿರ್ ತೊ ಕೆಂಲ್ಲ್ಯಾಂ ಭೊಂವ್ತಿಚೆ ಮೊಕೆ ವಿಭಾಡಿನಾ. ಪುಟ್ಲೆಲ್ಯಾ ಸರ್ವ್ ಮೊಕ್ಯಾ ಭೊಂವ್ತಿಂ ಉದಕ್ ಸೊಡ್ತಾ ಆನಿ ಕೆಂಲ್ಲ್ಯಾ ಮುಳಾಂನಿ ಸುಕಿಂ ಫಾಳೆತಾಂ ಧಾಂಪ್ತಾ. ಎದೊಳ್ ಘಡಾಯ್ ಕಾಡ್ಲೆಲ್ಯಾ ಕೆಂಲ್ಲ್ಯಾಚೆ ಕಾಂದೆ ಜಿರಾನಾ ಲಾಬ್ಲೊ ಈಟ್ ತ್ಯಾ ಮೊಕ್ಯಾಂಕ್ ಪಾವ್ತಾ ಅಶೆಂ ಸಾಂಗ್ತಾ ತೊ.

ಮನ್ಯಾ ಕುಡಿಕ್ ಗರ್ಜ್ ಅಸ್ಲೆ ಜಾಯ್ತೆ ಫಟಕ್ ಪಿಕಿಂ ಕೆಳಿಂ ಆಟಾಪ್ತಾತ್. ಪಿಕಿಂ ಕೆಳಿಂ ಜಾಯ್ತೆ ಲೊಕಾಕ್ ಆಂವಡ್ತಾತ್ ತಶೆಂ ಉಣ್ಯಾ ಮೊಲಾಕ್ ಲಾಬ್ತಾತ್ ಜಾಲ್ಲೆ ವರ್ವಿಂ ವರಾ ವರಾ ಪಿಕ್ಯಾ ಕೆಳ್ಯಾಂಚೊ ಖಾಯ್ ಚಡೊನ್‌ಂಚ್ ಯೆತಾ. ಹೆರ್ ಫಳ್ ವಸ್ತುಂಚಿಂ ಮೊಲಾಂ ಚಡೊನ್‌ಂಚ್ ವೆತಾನಾ ಪಿಕ್ಯಾ ಕೆಳ್ಯಾಂಚ್ಯಾ ಮ್ಹಯ್ಣ್ಯಾಂತ್ ಆನಿ ಗಿಮಾಳ್ಯಾಂತ್ ಪಿಕ್ಯಾ ಕೆಳ್ಯಾಂಕ್ ಖಾಯ್ ಆನಿ ಮೋಲ್ ಚಡ್ತಾ. ತ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಪಿಕಿಂ ಕೆಳಿಂ ಲಾಬ್ಚೊ ಪರಿಂ ಶೆತ್ಕಾರಾಂನಿ ಜಾಣ್ಣಿಕಾಯ್ ವಾಪರುಂಕ್ ಜಾಯ್.

ಜುಲಾಯ್ ಆನಿ ದಶೆಂಬ್ ಮ್ಹಯ್ಣ್ಯಾಂನಿ ಸಂಸಾರಾರ್ ಶೆಳಿಚ್ಯೊ ಧೊಶಿ ಆಸ್ತಾಂ, ಜಿವಿಂ ಖಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಫಳ್ ವಸ್ತುಂಕ್ ಖಾಯ್ ಆನಿ ಮೋಲ್ ಉಣೆಂ ಜಾತಾ. ಪಿಕ್ಲೆಂ ಕೆಳಿಂ ತರ್ನಿಂ ಆಸ್ತಾಂ ರಾಂದ್ಪಾಂತ್ ವಾಪರುಂಕ್ ಜಾತಾ.

ಧೊಡ್ಯಾಚ್ ವರಾಂ ಪಾಟಿಂ ಪಳೆಯಾನಾ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಗಾಂವಾಂನಿ ಹಿಂದೊ ಲೊಕಾಚಿಂ ಮಂದಿರಾಂ ಜಾಯ್ತಿಂ ಚಡ್ಲಾಂತ್. ತ್ಯಾ ಮಂದಿರಾಂನಿ ವರ್ಸಾ ಮದೆಂ ಜಾಯ್ತಿಂ ಕಾರ್ಯಿಂ ಚಲ್ತಾತ್. ತ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ತಾಂಕಾಂ ಜಾಯ್ ತಿ ಶೆತಾ ಪಿಕಾವಳ್ ವಿಕೆಂ ದೀಂವ್ಕ್ ಆವ್ಕಾಸ್ ಆಪ್ಣಾಂವ್ಚೆ ವಿಶಿಂ ಶೆತ್ಕಾರಾಂನಿ ಚಿಂತುಂಕ್ ಜಾಯ್.

1784-1799 ಕೆನರಾ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವಾಂಚ್ಯಾ ಬಂದಡೆ ತೆದ್ನಾಂ ಹೊಸ್ಲೆಟ್ಲೆಂ ದೇವ್ ಮಂದಿರ್ ಉರೊಂವ್ಕ್ ಬಿದ್ರ್ಯಾಂಚ್ಯಾ ಚೌಟ ರಾಯಾನ್ ಟಿಪ್ಪುಲಾಗಿಂ ವಿಚಾರ್ಲೆಲೆಂ. ಚೌಟ ರಾಯಾಕ್ ದಿಸ್ಪಡ್ತ್ಯಾ ಗರ್ಜೆಚೊ ಜಾಯ್ತೊ ವಸ್ತು ಹೊಸ್ಲೆಟ್ ಭೊಂವ್ತಿಚೊ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಲೋಕ್ ಪಾವಿತ್ ಕರಾಲ್ಯೊ ಮ್ಹಣ್ ಜಾಣ್ಣೆ ಅಬಿಪ್ರಾಯ್ ಉಚಾರ್ತಾತ್. ಹಿ ಅಸ್ತಿತಾಯ್ ಉರವ್ನ್ ಘೆಂವ್ಚೊ ಆವ್ಕಾಸ್ ಶೆತ್ಕಾರಾಂನಿ ಆಪ್ಣಾಂವ್ಕ್ ಜಾಯ್.

* ಅಯ್ಲೆವಾರ್ಚ್ಯಾ ವರ್ಸಾಂನಿ ಶೆರಾಂನಿ ತರ್ನೆ ಪಿಳ್ಗೆಕ್ ವಾಯ್ಸ್ ಬೋವ್ ಆಂವಡ್ತಾ. ಪಿಕ್ಯಾ ಕೆಳ್ಯಾಂ ಥಾವ್ನ್ ವಾಯ್ಸ್ ಕರ್ತಾತ್. ಮುಕ್ಲ್ಯಾ ವರ್ಸಾಂನಿ ಕೆಳ್ಯಾಂಚೊ ಖಾಯ್ ಚಡ್ಲೊಚ್.

* ಜಳಾರಿ ಚಾಬೊನ್ ಧಾಡ್ಕಾಂ ಖೊರ್ಜುತಾತ್ ತರ್ ಪಿಕ್ಯಾ ಕೆಳ್ಯಾ ಭಿತ್ಲಿ ಕೂಸ್ ಧಾಡ್ಕಾಂಚೆರ್ ಫಶ್ಲಿಲಿ ತರ್ ಖೊರೊಚ್ ಮಾಯಾಗ್ ಜಾತಾ.

* ಮಂಗ್ಯೂರಾ ಭೊಂವಾರಿ ಎಕ್ಲ್ಯಾನ್ ಭುಂಯ್ ಘೆತ್ಲಿ. ಖೊಂಡುನ್ ಘಾಲ್ಲ್ಯಾ ಮಾತ್ಯೆಂತ್ ಕೆಂಟ್ಲೆ ಲಾಯ್ಲೆ. ಘಡಾಯ್ ಕಾತರ್ಲೆಲ್ಯಾ ಕೆಂಲ್ಲ್ಯಾ ಮುಳಾಂನಿ ರೂಕ್ ಕಣ್ಣೆಚಿಂ ಝಾಡಾಂ ಪುರ್ಲಿಂ. ಲಾಂಬ್ ಮೊಟಿ ಇಸ್ಪೊಣ್ ಮಾಸ್ಲೆ ತೆದಿ ರೂಕ್ ಕಣ್ಣೆ ಲಾಬ್ಲಿ.

* ಖಿಳ್ತೆ ನಾತ್ಲೆಲ್ಯಾ ವಾವ್ರಾ ವರ್ವಿಂ, ಆವ್ಡಾಂ ಲಾಗ್ತಿಲ್ಯಾನ್ ಪಳೆವ್ನ್ /

ಭೋಗುನ್, ನ್ಲಯ್ ತರ್ ಹೆರ್ ಕಾರಣಾ ವರ್ವಿಂ ಮತಿ ಸುಕ್ತಿ (ಡಿಪ್ರೆಶನ್) ಭೋಗ್ತಾ ತರ್ ತಾಣಿಂ ಪಿಕಿಂ ಕೆಳಿಂ ಖಾಂವ್ಕ್ ಜಾಯ್. ಕೆಳ್ಯಾಂನಿ ಟ್ರಕ್ಲೋಫನ್ ನಾಂವಾಚೆಂ ಪ್ರೋಟಿನ್ ಆಸಾ. ಮನ್ಯಾ ಕೂಡ್ ಹ್ಯಾ ಪ್ರೋಟಿನಾಕ್ ಸೆರೋಟೋನಿನ್ ಜಾವ್ನ್ ಬದ್ಲಿತಾ. ಹೆಂ ಘಟಕ್ ಮನ್ಯಾ ಮತಿಕ್ ಸವ್ಯಾಸಾಯ್, ಧಾದೊಸ್ಕಾಯ್ ಸುಡ್ನಡಾಯೆಚಿಂ ಭೋಗ್ಲಾಂ ಉಸ್ತಾಂವ್ಕ್ ಕಾರಣ್ ಜಾತಾ ಮ್ಹಣ್ ಕಳಿತ್ ಜಾಲಾಂ.

* ಎಕಾ ಕಾಳಾರ್ ಆಮೆರಿಕಾ ಲೊಕಾಂ ಮದೆಂ ಪಿಕಿಂ ಕೆಳಿಂ ಸಾಲ್ ಸೊಲ್ಸ್ ಖಾಂವ್ಚೆಂ ಸಂಸ್ಕೃತೆಕ್ ಆಡ್ ವೆಚೆ ತಸಲೆಂ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಪಾತ್ಯೆಣಿ ಆಸ್ಲಿ. ಸೊಲ್ಲ್ಯಾ ಕೆಳ್ಯಾಂಚ್ಯಾ ಕುಡ್ಯಾಂಕ್ ರುಪ್ಯಾಚ್ಯಾ ಕಾಂಟೆ ಕುಲೆರಾಂನಿ (ಗಾರ್ಫ್) ತೊಪುನ್ ಖಾತಾಲೆ.

* ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವಾಂಚ್ಯಾ ಆದ್ಲ್ಯಾ ಜಿಣಿಯೆ ರಿತಿಂತ್ ಕಾಂಡಿಯೆ ಕಾಪಾಂ ಮಿಟಾಕ್ ಘಾಲ್ಲಿಂ 'ಕಾಣಿಕಾನಾ' ಲೊಕಾ ಮೊಗಾಳ್.

* ಪಾಟ್ಲ್ಯಾ ಥೊಡ್ಯಾ ಧಾಕ್ಡಾಂ ಧಾವ್ನ್ ಮಂಘುರಾಕ್ ಹೆರ್ ಗಾಂವಾಂ ಧಾವ್ನ್ ಶಿರೊತ್ಯೊ ಕೆಳ್ಯಾಂ ಘಡಾಯ್ ದಿಸ್ವಡ್ತೆಂ ಯೇವ್ನ್ ಆಸ್ಲೆಲೆ. ಆಯ್ಲೆವಾರ್ಚ್ಯಾ ವರ್ಸಾಂನಿ ಶಿರೊತ್ಯೊ ತಮಿಳ್‌ನಾಡ್ ಧಾವ್ನ್ ಯೇಂವ್ಕ್ ಸುರ್ವಾತ್ಲಾತ್. ಹಿ ಪರಿಗತ್ ಲ್ಹಾನ್ ಗಾಂವಾಂನಿ ಯೇನಾತ್ಲೆಲ್ಯಾಪರಿಂ ಪಳೆವ್ನ್ ಘೆಂವ್ಚಿ ತಾಂಕ್ ಫಕತ್ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಕ್ ಆಸ್ತಾ.

* ಜಿವ್ಯಾ ಕೆಂಞ್ಚ್ಯಾಕ್ ಚಿಡ್ಕೊನ್ ರಾವ್ಲೆಲಿ ಜಿವ್ಯಾ ದೊರಾಚಿ ಪೊವ್ಲಿ 'ಗಾಬೊ' ಸಬ್ದ್ ಜಾಯ್ತ್ಯಾ ಲೊಕಾಕ್ ವಳ್ಳಿ ಭಾಯ್ಲೊ ಜಾವ್ನಾಸಾ.

* ಶಿರೊತಿಚೊ ಚುರೊ ಆನಿ ಕೆಂಞ್ಚ್ಯಾಚೊ ಕಾಂದೊ ಭರ್ಸುನ್ ರಾಂಧ್ಲೆಲೆಂ ನಿಸ್ತೆಂ ಇಥಿಯೊಪಿಯಾಂತ್ ವಾಪರ್ತಾತ್.

* ಮಂಘುರಾಂತ್ ಲೊಕಾಮೊಗಾಳ್ ಹೊಟೆಲಾಂನಿ ಪೊಳೆ ಭಾಜ್ತಾನಾ ಶಿರೊತಿಚಿ ಲ್ಹಾನ್ ಕುಡ್ಲೆ ಭರ್ತಿತಾತ್.

ಭಾಂಗಾರಾ ವಾಟ್ಸಿಂತ್: ಪೋಣೊಸ್

ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಏಷ್ಯಾ ಖಂಡಾಚ್ಯಾ ವಾಡಾವಳಿ ವಿಶಿಂ, ಲೋಕಾಂ ಕಾಲೆತಿಚ್ಯಾ ಬದ್ಲಾಪಾವಿಶಿಂ ಸಮ್ಜೊನ್ ಘೆಂವ್ಚಿ ತಾಂಕ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿ ಎಕ್ಲಿ ಮಾನೆಸ್ತೀಣ್ ವರ್ಸಾಂ ಆದಿಂ ಸಂಸರಾ ಮುಕಾರ್ ಆಸ್ಲೆಲ್ಯಾ ಖಾಣಾ ತತ್ವಾರಾಕ್ ಜಾಪ್ ಸೊಧ್ಚಾರ್ ಪಡ್‌ಲ್ಲಿ. ಲೋಕಾಕ್ ವಳ್ಳಿಚೆಂ, ಸವಯೆಚೆಂ ತಾಂದುಳ್ ಆನಿ ಗೊಂವಾಚಿ ಪಿಕಾವಳ್ ದೆಂವ್ಚೆ ವಾಟೆರ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ. ಏಕ್ ಪಾವ್ಲಿಂ ತ್ಯಾ ಮಾನೆಸ್ತೀಣಿನ್ ವಿಚಾರ್ಲೆಂ. “ಹೆರ್ ಖಿಯೆಂವ್ಚಿಂ ಖಾಣಾ ಆವ್ಕಾಸ್ ಲೋಕಾಕ್ ದಾಕವ್ಯತ್ ಡೇವಿಡ್?” ಅಸ್ಕತ್ ಕುಡಿ ಮುಕಾರ್ ಗೊಲಿಯಾತಾ ತೆದೆಂ ಸವಾಲ್ ತೆಂ. ‘ಹ್ಯಾ ಭುಂಯ್ ಥಾವ್ನ್ ಸುವಾರ್ತ ಕರ್ಚೆಂ ತರ್ ಪೋಣೊಸ್ ಆನಿ ಚುರ್ಣಾಕಾಂದೆ’ ಹಾಂವೆಂ ಸಾಂಗ್ಲೆಂ. ಆತಾಂ ಪಾಟ್ಲಾ ಥೊಡ್ಯಾ ವರ್ಸಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಲೋಕಾ ಮದೆಂ ಪೋಣೊವಿಶಿಂ ಜಾಣ್ವಾಯೆ ವಾರೆಂ ವ್ಹಾಳ್ತಾ ಆನಿ ಪೋಣೊಸ್ ಕಡ್ಲ್ಯಾಂ ವಯ್ಲೆ ತಿರಸ್ಕಾರ್ ಕಾಂಟಾಳೊ ಉಣೊ ಜಾಲಾ.

ಕೊಂಕಣಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಸರ್ವಾಂಕ್ ಪೋಣೊಸ್, ಪೋಣೊರೂಕ್ ವಳ್ಳಿಚೊ. ಪೋಣೊ ರುಕಾಂ ಮದೆಂ ವರ್ಸಾಕ್ ಏಕ್ ಪಿಕಾವಳ್ ಆನಿ ದೋನ್ ಪಿಕಾವಳ್ ಅಶೆಂ ಆಸಾತ್. ಹಿ ಸಂಯ್ಚಿಕ್ ವಾಡಾವಳ್ ದೊಡ್ಡಿ ಕೆಲಿ ತರ್ ಜಾಯ್ತೊ ಖಾಣಾ ತತ್ವಾರ್ ಆಡಾವ್ಯತ್. ಪೋಣೊ ಕಡ್ಲ್ಯೊ ವಾಡೊಂಕ್ ಸುವಾರ್ತಾನಾ, ರಾಂದ್ವಾಂತ್ ವಾಪರುಂಕ್ ಜಾಂವ್ಚ್ಯಾ ತಸಲ್ಯೊ ರುಕಾಂತ್ಲ್ಯೊ ಥೊಡ್ಯೊ ಪುಣಿ ತನೊನ್ಯ ಕಡ್ಲ್ಯೊ ಕಾಡುಂಕ್ ಜಾಯ್. ರುಕಾಂತ್ ಲಿಪ್ತಿ ಸಕತ್ ಉರ್ಲೆಲಿ ತಿ ಪರತ್ ಫಳ್ ದಿಂವ್ಚೆ ಮಾರಿಫಾತ್ ಭಾಯ್ರ್ ಘಾಲಾ.

ವರ್ಸಾಂ ಆದಿಂ ಕುಂಕಾಡ್ ಎಕಾಚ್ ರಿಶಿನ್ ರಾಂದ್ವೆಂ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ. ಆಯ್ಲೆವಾರ್ಚ್ಯಾ ವರ್ಸಾಂನಿ ಕುಂಕಾಡ್ ಮಾಸ್ ಧಾ ಪನ್ನಾಸ್ ರಿಶಿಂನಿ ವಾಪರ್ತಾತ್. ಪೋಣೊ ಥಾವ್ನ್ ಅಸಲಿಂ ಜಾಯ್ತಿಂ ರಾಂದ್ವಾಂ ರಾಂದುಂಕ್ ಜಾತಾತ್.

ಪ್ರಾಯೆನ್ 60ಚ್ಯಾ ಭೊಂವಾರಾಂತ್ ಆಸ್ಚಿ ಲೀನಾಬಾಯ್, ಬಜ್ವಾಂ ಬೊಂವಾರಿಂ ಜಿಯೆತಾ. ಕಾಂಯ್ ವರ್ಸಾಂತ್ ಥೊಡೆ ಪಾವ್ಲಿಂ ಮಂಗ್ಳುರಾ ವಿಕ್ರಾ ಥಳಾರ್ ಉಲೊಂವ್ಕ್ ಮೆಳ್ತಾ. ತಿಣೆ ತಿಚೆ ಭುರ್ಗಾಪಣಾರ್ ಸೆವೆಲ್ಲೆಂ ಖಾಣ್ ಅಶೆಂ ಆಸ್ಲೆಂ ಮ್ಹಣ್ ಸಾಂಗ್ತಾನಾ ಆಮಿ ಎದೊಳ್ ಹೊಗ್ಡಾಯಿಲ್ಲೆಂ ಖಾಣಾ ಆವ್ಕಾಸ್ ಕಿತ್ಲೆ ಆಸ್ಯೆತ್ ಮ್ಹಳ್ಳೊ ಅಂದಾಜ್ ಜಾತಾ. ಹಿ ರಾಂದ್ವಾ ರೀತ್ ತಿಚ್ಯಾಚ್ ಉತ್ರಾಂನಿ ಸಾಂಗ್ಚಿ ತರ್ ‘ಲ್ಟಾನ್ ತನಿಂ ಬಿಕ್ಲಾಂ ಮಾಂಡನಾತ್ಲೆಲಿ ಪೋಣೊಕಡ್ಲಿ ಕಾಂಟೆ ತಾಸುನ್ ಸಗ್ಳಿಚ್ ಉಕಡ್ತಾಲಿಂ. ನಿವ್ಲಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಬಾರೀಕ್ ಕೊಚಾವ್ನ್ ತಾಂತ್ಯಾಚಿ ಬುರ್ಜಿ ಕರ್ಚೆಪರಿಂ ಕರ್ನ್ ಸಕಾಳಿಂ ಸೆವ್ನ್ ಇಸ್ಕೊಲಾಕ್ ವೆತಲ್ಯಾಂವ್. “ಹ್ಯಾ ಖಾಣಾಕ್ ಖಿಯೆಂವ್ಚ್ಯಾ ನಾಂವಾನ್ ವಳ್ಳತಾಲಿಂ?” ಹಾಂವೆಂ ವಿಚಾರ್ಲೆಂ. ‘ಕಾಂಯ್ ಉಗ್ಡಾಸಾಕ್ ಯೇನಾ, ಉಗ್ಡಾಸ್ ಆಯ್ಲೆಂ ತರ್ ಕಳಯ್ತಾಂ’ ಮ್ಹಣ್ ಗೆಲ್ಲಿ ತಿ ಆಜೂನ್ ತಿಚೊ ಪಾತ್ಸೊ ನಾ. ಚಿಕನ್ ಸಿಕ್ಲಿ ಪೈವ್ (65) ಪಕ್ವಾನ್, ಕುಂಕಾಡ್

ಸಾಟ್ ಅನಿ ಪಾಂಚ್ ದೀಸ್ ಜಾತಾಸ್ತಾಂ ಚಡಿತ್ ರುಚಿಕ್ ಆಸ್ತಾ ಮ್ಹಣ್ ಕಳಿತ್ ಜಾಲ್ಲೆಂಚ್, ಕುಂಕ್ಡಾ ವಿಕ್ಲೊ ಆನಿ ಕುಂಕ್ಡಾಚೆಂ ವೆವೆಗ್ಳ್ಯಾ ರುಪಾಚಿಂ ಪಕ್ಲಾನ್ ರಾಂದುಂಕ್ ಆವ್ಕಾಸ್ ಲಾಬ್ಲೊ. ಅಶೆಂಚ್ ಪೊಣ್ಣಾ ಥಾವ್ನ್ ಥಾ ಪನ್ನಾಸ್ ರಿತಿಚೆಂ ಖಾಣ್ ರಾಂದುಂಕ್ ಜಾತಾ. ಸಂಸಾರಾ ಮುಕಾರ್ ಖಾಣ್, ವ್ಯಾರ್ ಜಾವ್ನ್ ಬದ್ಲುನ್ ಯೆಂವ್ಚೊ ಹ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಜಾಣ್ಣ್ಯಾ ಲೊಕಾಂನಿ ಲಾಗ್ಗಾರ್ ಲಾಬ್ಲೆಂ ನೈಸರ್ಗಿಕ್ ಫಳ್ ಖಾಣ್ ಜಾವ್ನ್ ವಾಪರ್ಚೆಂ ಪಂತಾಹ್ಲಾನ್ ಘೆವ್ನ್ ವೆವೆಗ್ಳೆ ಖಾಣಾ ಆವ್ಕಾಸ್ ಉರ್ಬೆವಂತಾಂ ಮದೆಂ ವಾಂಟುನ್ ಘೆಂವ್ಚೊಕ್ ಸರ್ವಾಂಕ್ ಆವ್ಕಾಸ್ ಉಗ್ತೊ ಆಸಾ.

ತರ್ನಾ ಬಿಕ್ಲಾಂಕ್ ಗೊಡ್ಲಾಣ್ ಮಾಂಡುನ್ ಯೆಂವ್ಚೆ ತಿತ್ತಿ ವಾಡಾವಳ್ ಜಾತಾಸ್ತಾಂ; ಸಗ್ಳೊ ಗರೊ ತೆಲಾಂತ್ ಭಾಜುನ್ ಗೋಬಿ ಮಂಚೂರಿಚೊ ಮಸಾಲೊ ಫಾಲ್ಸ್ ಖಾಣ್ ತಯಾರ್ ಕರ್ನ್ ಲೊಕಾಕ್ ವಿಕೈತ್.

ತರ್ನಿಂಚ್ ಕಡ್ಲಿ ತಾಸುನ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಸುರೆ ಗೊಡಾ ತಶೆಂ ಕಾತರ್ನ್ ಕಾಪಾಂಚೆರ್ ಅರ್ಧೆಂ ಕುಲೆರ್ ಗೊಡಾ ಉದಕ್ ತಿಕ್ಲಾಣ್, ಖಾರ್ಣಾಣ್ ಪಿಟೊ ಭರ್ಸುನ್ ಧೊಡೆಚ್ ಥೆಂಚೆ ತೆಲಾಂತ್ ಕಾಯ್ಲಿರ್ ಭಾಜುನ್ ಸಕಾಳಿಂಚ್ಯಾ ಮೊಡುಪಾಸಾಕ್ ವಾಪರ್ಚೆಂ.

ಹಿಂ ದೊನೀ ಖಾಣಾ ಬರಯ್ಲಾರಾಚ್ಯಾ ಮತಿಂತ್ಲಿ, ಜರ್ ಹಿ ಖಾಣಾಂತ್ ಉರ್ಬೆವಂತಾಂನಿ ವ್ಯಾರಾಂತ್ ವಾಪರ್ಲಿ ತರ್ ವಿಸಾವ್ಯಾ ಶೆಕ್ಡ್ಯಾಂತ್ ಗೋಬಿ ಮಂಚೂರಿ ನಾಂವಾಡ್ಲಿಕ್ ಜಾಲ್ಲೆಪರಿಂ ಎಕ್ಟೀಸಾವ್ಯಾ ಶೆಕ್ಡ್ಯಾಂತ್ ಅಸಲೆಂ ಕೊಂಕಣಾಂತ್ಲೆಂ ಖಾಣ್ ಸಂಸಾರಾಕ್ ಪಾಂವ್ಚೆಂ ತಿತ್ತೆ ಲೊಕಾಮೊಗಾಳ್ ಜಾತಲೆಂ. ಜಾಂವ್ಚಿ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಆಶಾ ಉಚಾರ್ತಾಂ.

ಬಿಕ್ಲಾಂ ಗಾಂವ್ಚಿ ವಯಾಗ್ರಾ, ದಾದ್ಲ್ಯಾಂಚ್ಯಾ ಲಂಯ್ಲಿಕ್ ಅಸ್ತತ್ವಾಯ್ ಧೊಶಿಂಕ್ ಪೊಣ್ಣಾ ಬಿಕ್ಲಾಂ ಪರಿಹಾರ್ ದಿತಾತ್. ದಾದ್ಲ್ಯಾಂನಿ ಬಿಕ್ಲಾಂ ಭಾಜುನ್, ಉಕಡ್ನ್, ರಾಂದ್ಜಾಂತ್ ವಾಪರ್ನ್ ಖಾಂವ್ಚಿ ಸವಯ್ ಕೆಲಿ ತರ್ ಜಾಯ್ತೆಂ ಬರೆಂಪಣ್ ಲಾಬ್ತಾ ಮ್ಹಣ್ ಭಾರತಾಚ್ಯಾ ಗಾಂವ್ಚಿ ವಕ್ತಾ ರಿತಿಂತ್ ತಶೆಂ ಚೀನಾಚ್ಯಾ ಗಾಂವ್ಚಿ ವಕ್ತಾ ರಿತಿಂತ್ ಪಾತ್ಯೆಣಿ ಆಸಾ.

100 ಗ್ರಾಂ ಬಿಕ್ಲಾಂತ್ ಘಟಾಯ್
 ಪ್ರೋಟಿನ್ 0.4 ಗ್ರಾಂ
 ಚರಾಬ್ 38 ಗ್ರಾಂ
 ಕಾರ್ಬೋಹೈಡ್ರೇಟ್ 38 ಗ್ರಾಂ
 ಕ್ಯಾಲ್ಸಿಯಂ 0.05 ಗ್ರಾಂ.
 ಲೊಂಕ್ಡಾ ಸತ್ತ್ 0.2 ಗ್ರಾಂ

100 ಗ್ರಾಂ ಬಿಕ್ಲಾಂತ್ ಘಟಾಯ್
 ಪ್ರೋಟಿನ್ 0.4 ಗ್ರಾಂ
 ಚರಾಬ್ 38 ಗ್ರಾಂ
 ಕಾರ್ಬೋಹೈಡ್ರೇಟ್ 38 ಗ್ರಾಂ
 ಕ್ಯಾಲ್ಸಿಯಂ 0.05 ಗ್ರಾಂ.
 ಲೊಂಕ್ಡಾ ಸತ್ತ್ 0.2 ಗ್ರಾಂ.

ಭಾಂಗಾರಾ ವಾಟ್ಸೆಂತ್ : ಶೆತ್ಕಾರ್

ಪಿಕಾವಳ್ ನಾ ತರ್ ದುಕೊಳ್ - ಹಿ ಏಕ್ ಬೋವ್ ಆದ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ್ ಭಾಶೆಂತ್ಲಿ ಸಾಂಗ್ಲಿ. ಭಾರತಾಚ್ಯಾ ಬರಾಂ ದಸ್ತಾವೆಜಾಚ್ಯಾ ಚರಿತ್ರಂತ್ ಶೆತಾ ವಾವ್ರಾ ವಿಶಿಂ ಬರಯ್ಲೆಲೆಂ ವಾಚ್ಪ್ಯಾಕ್ ಲಾಬ್ತಾ. ದೋನ್ ಹಜಾರ್ ವರಾಂ ಆದಿಂ ಚಾಣಕ್ಯನ್ ಬರಯ್ಲೆಲ್ಯಾ 'ಕೊಟಿಲ್ಯ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ' ಪುಸ್ತಕಾಂತ್ ರಾಯಾನ್ ಶೆತಾ ವಾವ್ರಾಚ್ಯಾ ವಾಡಾವಳಿ ಖಾತಿರ್ ಕೃಷಿ ಅಧಿಕಾರಿಂಕ್ ನೆಮ್ಚ್ಯಾಕ್ ಉಲೊ ದಿಲಾ ತೆಂ ಜಾಣಾ ಜಾತಾಸ್ತಾಂ ದೆಶಾಚ್ಯಾ ವಾಡಾವಳಿಂತ್ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಚಿ ದೇಣ್ಣಿ ಕಿತ್ತಿ ಆಸ್ಯೆತ್ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಸಮ್ಜೊನ್ ಘೆಂವ್ಕ್ ಜಾತಾ.

ಪಾಟ್ಲ್ಯಾ ತೀನ್ ಧಾಕ್ಟಾಂ ತಿತ್ಲ್ಯಾ ಆವ್ಡೆಂತ್ ಜಾಯ್ತ್ಯಾ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಕ್ ಮೆಳ್ಳೊ, ತಾಂಚೆ ಜಾಣ್ವಾಯ್, ಚಿಂತ್ಪಾ ರೀತ್ ಸಮ್ಜೊನ್ ಘೆಂವ್ಚೊ ಆವ್ಕಾಸ್ ಲಾಬ್ತಾ. ಜಿಯೆಂವ್ಕ್ ಘರ್, ಜಳೊವ್, ಉದಕ್ ಆನಿ ಖಾಣ್ ಆಸ್ಲೆಲೆ ಶೆತ್ಕಾರ್, ದುಡ್ವಾ ಖಾತಿರ್ ರಾಂದ್ವಯ್ ಕರ್ಚ್ಯಾಕ್ ಸುರ್ವಾತ್ಲೆ; ಉಪ್ರಾಂತ್ ಗಲ್ಪಾ ವಾರೆಂ ವ್ಹಾಳ್ತಾಂ ಚಡ್‌ಚೊ ಲೋಕ್ ವಿಕ್ರಾ ಥಳಾ ತೆವ್ಣಿಂ ತೆಂಕುನ್ ರಾವ್ಲೊ. ಶಹರಾಂನಿ ಶಿಕ್ಪಾ ಆವ್ಕಾಸ್ ಆನಿ ವಸ್ತೆ ಥಳಾಂ ಉಬಾರ್ತಚ್ ರಾಂದ್ವಯೆ ಖಾಯ್ ಚಡೊನ್ ಆಯ್ಲೊ. ಶ್ಲೆರಾಂನಿ ಫ್ಲೆಟಾಂ ಉಬಿಂ ಜಾತಾಸ್ತಾನಾ ರಾಂದ್ವಯೆಚೆಂ ಮೋಲ್ ಆನಿ ಖಾಯ್ ಬೋವ್ ಚಡ್ಲೊ.

ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ ವಿಕ್ರಾ ಥಳಾರ್ ಶೆತ್ಕಾರಾಂನಿ ಭೋಗುನ್ ಆಸ್ಲೆಲಿ ಥೊಡಿ ಅಡ್ಚಣಿ ಉಣಿ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಶೆತ್ಕಾರ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಶೆತಾ ಭಾಟಾಂತ್ಲಿ ವಿಕ್ರಾ ಸಾಹೆತ್ ಗಿರಾಯ್ಕಾಂಕ್ ತೀದಾ ವಿಕ್ರಾತ್ ಆನಿ ಥೊಡೊ ಮುನಾಪೊ ಚಡಿತ್ ಜೊಡ್ತಾತ್.

ವರ್ಸಾಂ ಆದಿಂ ಶೆತ್ಕಾರಾಂನಿ ವಿಕ್ರಾ ಸಾಹೆತ್ ಯಾರ್ಯಾರ್ಯಾಂಕ್ ವಿಕ್ತಿ ಪರಿಗತ್ ಆಸ್ಲಿ. ತೆದ್ನಾಂ ವಿಕ್ರಾ ವಾವ್ರ್ ಸಂಪೊವ್ನ್ ಘರಾ ಪಾವ್ತಾನಾ ದೊನ್ವಾರ್ ಉತರ್ತಾಲೊ. ತ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ವಿಕ್ರಾ ಸಾಹೆತ್ ಮಂಗ್ಳುರಾಕ್ ಹಾಡ್ನ್ ಯೇವ್ನ್ ಆಸ್ಲೆಲೊ ಎಕ್ಲೊ ಮಾನೆಸ್ತ್ ಆದ್ಲ್ಯಾ ಮ್ಹಯ್ವ್ಯಾಂತ್ ಉಲೊಂವ್ಕ್ ಮೆಳ್ಳೊ. 'ಕಿತೆಂ ಅಪೂಪ್ ಜಾಲಾಯ್ ಸಾಯ್ಬಾ?' ವಿಚಾರ್ಲೆಂ. 'ಆತಾಂ ಹಾಂವ್ ಗಾಂವಾ ಲಾಗ್ನಾರ್‌ಚ್ ವಿಕ್ರಾಂ ಹ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ಹೆರ್ ವಾವ್ರಾಕ್ ಭೆಟೊಳ್ ಲಾಬ್ತಾ ಆನಿ ಭುರ್ಗಾಂಚ್ಯಾ ಶಿಕ್ಪಾಕ್ ಗುಮಾನ್ ದೀಜಿ ಪಡ್ತಾ' 'ಭುರ್ಗಿಂ ವಾವ್ರಾಕ್ ಲಾಗ್ಲಿಂ?' "ಎಕ್ಲ್ಯಾಚೆಂ ಸಿ.ಎ. ಆಂವ್ಲ ಸಂಪ್ತಾ. 'ಟಾಯ್ ಈಜ್ ಮನಿ' ಸಾಂಗ್ಲಿ ಯಾರ್ಯಾರಾಂಕ್ ಲಾಗು ಜಾಂವ್ಚಿ ಅಶೆಂ ಚಿಂತುನ್ ಆಸ್ಲೆಲ್ಯಾಕ್, ಶೆತ್ಕಾರಾಂಚಿ ಚಿಂತ್ಪಾ ವಾಡಾವಳ್ ಪಳೆವ್ನ್ ಧಾದೊಸ್ಕಾಯ್ ಭೊಗ್ಲಿ.

ಎಕಾ ಗಾಂವಾಂತ್ ತೇಗ್ ಭಾಬಾವ್ ಪಾವ್ನಾ ಉದ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ರಾಂದ್ವಯೆ ಪಿಕಾವಳ್ ಕಾಡ್ತಾತ್. ಗಿರಾಯ್ಕಾಂಚ್ಯಾ ಖಾಯ್ನಾ ಪರ್ಮಾಣಿ ರಾಂದ್ವಯ್ ಹಾಡ್ತಾತ್ ದೆಕುನ್ ತಾಂಚ್ಯಾ ರಾಂದ್ವಯೆಕ್ ಗಿರಾಯ್ಕಾ ರಾಕೊನ್ ರಾವ್ತಾತ್. ತಾಂಚೆ ಮದ್ಲೊ ಎಕ್ಲೊ ಸಾಂಗಾಲಾಗ್ಲೊ 'ಯೆಂವ್ಚ್ಯಾ ವರ್ಸಾಕ್ ಜಾಯ್ ಪಡ್ಚೆಂ ಸಾರೆಂ ವರ್ಸಾ ಆದಿಂಚ್ ತಯಾರ್ ಕರ್ನ್ ದವರ್ಲಾಂ. ಯೆಂವ್ಚ್ಯಾ ವರ್ಸಾ ಸ ಅಂಕೆ ಐವಜಾಚಿ

ರಾಂದ್ವಯ್ ಕರ್ಟಿ ತಯಾರಾಯ್ ಕರಿತ್ ಆಸಾಂ.

ಆಯ್ಲೆವಾರ್ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಕ್ ವಳ್ಳಿಚಿ ಜಾಲ್ಲಿ 'ಸಾವಯವ್' ಕೃಷಿ ರೀತ್ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಕ್ ಏಕ್ ದೇಣಿಚ್ ಮ್ಹಣ್ ಸಾಂಗ್ತಾತ್. ಶೆತಾ ವಾವ್ರಾಕ್ ಜಾಯ್ ಪಡ್ಲಿ ಜಾಯ್ತಿ ಸಾಹೆತ್ ಶೆತಾ ಭೊಂವಾರಾ ಥಾವ್ನ್ ಜಮೊವ್ನ್ ಬರಿ ಪಿಕಾವಳ್ ಕಾಡುಂಕ್ ಜಾತಾ. ಹ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಚೊ ಜಾಯ್ತೊ ಬೆಸೊರ್ ವೇಳ್ ಆನಿ ದುಡು ಉರ್ತಾ. ಶೆತಾ ವಾವ್ರ್ ದಾದೊಸ್ಕಾಯ್ ದಿಂವ್ಚೆ ತಸಲೊ ಜಾಲಾ ಆನಿ ವೀಕ್ ಶೆತಾಕ್ ಶಿಂಪ್ಡಾಯ್ಚಿ ಗರ್ಜ್ ಪಡಾನಾ.

ಸರ್ಕಾರಿ ಸಾರೆಂ ಆನಿ ವಕಾತ್ ವಾಪರ್ನ್ ಆಸ್ತಾಂ ಬೋವ್ ಥೊಡಿ ಪಿಕಾವಳ್ ಕಾಡ್ನ್ ಆಸ್ಲೊ ಎಕ್ಲೊ ಶೆತ್ಕಾರ್ ಸಾಂಗಾಲಾಗ್ಲೊ 'ಪಾವ್ನಾ ಸುರ್ವರ್ ಬಿಯಾಳೊ ಫಾಲ್ನ್ ಥೊಡಿಚ್ ಪಿಕಾವಳ್ ಲಾಬ್ಲಿ ಆನಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಸಾರೆಂ ವಾಪರ್ತಾನಾ ಥೊಡ್ಯಾ ಹಪ್ಪಾಂನಿ ಆವ್ಕ್ ಹೊಗ್ಡಾವ್ನ್ ಘೆಂವ್ಚೊ ಬೇಲ್ ಆತಾಂ ಸ ಮ್ಹಯ್ನೆ ಪರ್ಯಾಂತ್ ತರೀ ಭಲಾಯ್ಕೆಂತ್ ಆಸಾ'.

ಜಿವೆಂಚ್ ಖಾಂವ್ಕ್ ಜಾಂವ್ಚಿ ಸಾತ್‌ಪಾನಿ ತೊವ್ಚಿಂ, ಭಾಜಿ, ವಾಳ್ಳೆಭಾಜಿ ಹಾಂಕಾಂ ಪಾಟ್ಲ್ಯಾ ವರ್ತಾನಿ ಜಾಯ್ತಿ ಖಾಯ್ನ್ ಚಡೊನ್‌ಚಿ ಆಸಾ. ಭಾರತಾಂತ್ಲೊ ಲೋಕ್ ಶಹರಾಂನಿ ಜಿಯೆಂವ್ಕ್ ಆಶೆತಾ ತೆಂ ಪಳೆಯ್ತಾನಾ ಶಹರಾ ಭೊಂವಾರಾಂತ್ ಜಿಯೆಂವ್ಚಿ ಶೆತ್ಕಾರಾಂನಿ ಶೆತಾಂ ಭಾಟಾಂನಿ ರಾಂದ್ವಯ್ ಕರ್ನ್ ವಿಕೊ ಕರ್ಚಿಕ್ ಮೇಟ್ ಕಾಡ್ಲೆಂ ತರ್ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಕ್ ಆನಿ ಗಿರಾಯ್ಕಾಂಕ್ ಫಾಯ್ಡ್ಯಾಚಿಂ ಜಾತಲೆಂ.

'ಕೊಟಿಲ್ಯ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಿ' ಪುಸ್ತಕಾಂತ್ ಬಿಯಾಳೊ ಸಾಂಬಾಳ್ನ್ ದವರ್ಚಿ ವಿಶಿಂ ಕಳಯ್ಲಾಂ. ಮ್ಹೊಂವ್ ತೊಪ್ ಆನಿ ದುಕ್ರಾಚಿ ಚರಾಬ್ ಗಾಯ್ಚಿ ಶೆಣಾಂತ್ ಭರ್ನ್ ಕೊಬಾಚ್ಯಾ ಮುಳಾಕ್ ಸಾರೊಂವ್ಕ್ ಜಾಯ್.

ಚೊರ್ಣ್ ಕಾಂದ್ಯಾಕ್, ಕಣ್ಣಾಂಕ್ ತೊಪ್ ಆನಿ ಮ್ಹೊಂವ್ ಭರ್ನ್ ಸಾರೊಂವ್ನ್ ಲಾಂವ್ಕ್ ಜಾಯ್. ಆಂಬೆ, ಪೊಣೊಸ್ ಹಾಂಚಿಂ ಝಾಡಾಂ ಲಾಂವ್ಚೆಂ ಪೊಣ್ಣುಲ್ ಉಜೊ ಫಾವ್ನ್ ಹುಲ್ವಾಯ್ಚಿ, ಗಾಯ್ಚಿಂ ಹಾಡಾಂ, ಶೆಣ್ ಆಸಲೆಂ ಸಾರೆಂ ಫಾಲಿಚೆ. ಹೆ ರೂಕ್ ಪಾಲೆತಾನಾ ಮುಳಾಕ್ ಜಿವಿ ಲ್ಹಾನ್ ಮಾಸ್ಕಿ ಶಿಂಪ್ಡಾಯ್ಚಿ ಆನಿ ತ್ಯಾ ಮಾಸ್ಕೆಚೆರ್ ನಿವ್ಚೊ ದೀಕ್ ಶಿಂಪ್ಡಾಯ್ಚಿ.

ಗಾಂವ್ಚಿ ವಕ್ತಾ ರೀತ್, (ಆಯುರ್ವೇದ್) ಆಸ್ಲೆಲ್ಯಾಪರಿಂ ರುಕಾ ಝಾಡಾಂಚ್ಯಾ ಪಿಡೆಕ್ ವಕತ್ ಕಳಿತ್ ಕರ್ಟೆಂ 'ವ್ಯಕ್ಯುರ್ವೇದ್' ಪುಸ್ತಕ್ ಆಸಾ.

ಶೆತ್ಕಾರಾಂನಿ ಚಮ್ಕಾಲ್ಲಿ ವಾಟ್ ಆನಿ ಪುಡಾರಾಂತ್ಲೊ ಆವ್ಕಾಸ್

ಪಾಟ್ಲಾ ಹಪ್ಪಾಂತ್ ವಾಟ್ಲೆಲ್ಯಾ ಎಕಾ ಬರಾಂತ್ ಲಾಬ್ಲೆಲಿ ಮಾಹೆತ್ ಮತಿಕ್ ಧಾದೊಸ್ಕಾಯ್ ದಿಂವ್ಕ್ ಸಕ್ತೆ. ಹ್ಯಾ ವರಾ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಾನ್ ಪರ್ಗಟ್ಲೆಲ್ಯಾ ವರ್ಡೆಂತ್ ಭಾರತಾಂತ್ ದುಬ್ಯಾ ಲೋಕಾಂಚೊ ಸಂಕೊ 2004-ಂತ್ 38 ಠಕ್ಕೆ ಆಸ್ಲೆಲೊ ತೊ ಹ್ಯಾ ವರಾ 22 ಠಕ್ಕೆಕ್ ದೆಂವ್ಲಾ. ಗಾಂವಾಂನಿ ಜಿಯೆಂವ್ಚ್ಯಾ ಜಾಯ್ತಾ ಲೋಕಾಂಚಿ ಮಿನ್ಹತ್ ಆನಿ ಫಾಮ್ ದೇಶಾಚ್ಯಾ ವಾಡಾವಳಿಕ್ ಆನಿ ಬದ್ಲಾವಣೆಕ್ ಕಾರಣ್ ಜಾಲೆಂ. ದುಬ್ಯೆಕಾಯ್ ಉತರ್ಲೆಲೊ 16 ಠಕ್ಕೆ ಲೋಕ್ ಮ್ಹಳ್ಕಾರ್ ಚಡುಣೆಂ 20 ಕೊರೊಡ್ ಲೋಕಾಂ ಮದೆಂ ಚಡಿತ್ ವಾಂಟೊ ಗಾಂವಾಂನಿ ಜಿಯೆಂವ್ಚೊ ಆನಿ ಶೆತಾ ವಾವ್ರ್ ಕರೊ ಲೋಕ್ ಆಸ್ಲೆಲೊ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಗಜಾಲ್ ಸತಾಚಿ.

ಪಾಟ್ಲಾ ಧಾಕ್ಟಾಚೆರ್ ದೀಷ್ಟ್ ಚರಯ್ತಾನಾ ಗಾಂವಾ ಗಾಂವಾಂನಿ ಪಾವ್ನಾ ಉದಕ್ ಜಿರೊಂವ್ಚಿ ಜಾಗ್ಯತ್ ಚಲ್ಲೆಲಿ. ಜಾಯ್ತಾ ಶೆತ್ಕಾರಾಂನಿ ಹೊ ಆವ್ಕಾಸ್ ಆಪ್ಣಾಯ್ಲೆಲೊ. ಗಿಮೆ ಕಾಳಾರ್ ಬಾಂಯಾಂನಿ / ತಳ್ಕಾಂನಿ ಉದಕ್ ಪಳೆಂವ್ಕ್ ಲಾಬ್ಲೆಂ ತರ್ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಚಿಂ ಸಪ್ಣಾಂ ಪಾಲೆತಾತ್. ತ್ಯಾಚ್ ವೆಳಾರ್ ಸಾವಯ್ವ್ / ನೈಸರ್ಗಿಕ ಶೆತಾ-ವಾವ್ರೀತ್ ಪ್ರಚಾರಾಕ್ ಆಯ್ಲೆಲಿ ಅಶೆಂ ಶಹರಾಂನಿ ರಾಂದ್ವಯೆಕ್ ಖಾಯ್ ಆನಿ ಶೆತ್ಕಾರಾಂನಿ ರಾಂದ್ವಯೆ ವಾವ್ರಾಕ್ ಚಡಿತ್ ಉರ್ಬಾ ದಾಕಯ್ಲೆಲಿ ಪಳವ್ಣೆತ್.

ಚಡ್ಶೆ ಶೆತ್ಕಾರ್ ಭಾತ್, ಗೊಂವ್, ಜಂದೊ ಹಾಂಚೆ ಪಿಕಾವಳಿರ್ಚ್ ಆಸ್ಲೆಲೆ ತೆ ಹಾತಾಂತ್ ದುಡ್ಡಾ ಅಡ್ಡಣಿ ಭೊಗ್ತಾನಾ ದುಡು ದಿಂವ್ಚ್ಯಾ ಪಿಕಾವಳಿ ಖಾತಿರ್ ವಾವ್ರಂಕ್ ಲಾಗ್ತಾಲೆ. ಪೂಣ್ ಶಹರಾಂನಿ ರಾಂದ್ವಯ್/ಭಾಜಿಯೆಕ್ ಖಾಯ್ ಚಡ್ತಾ. ಶೆತ್ಕಾರಾಂಕ್ ಜೊಡಿ ಆವ್ಕಾಸ್ ಉಗೊ ಜಾಲೊ. ಭಾತಾಚ್ಯಾ ಪಿಕಾವಳಿ ಪ್ರಾಸ್ ಚಡುಣೆಂ ಪಾಂಚ್ ವಾಂಟೆ ಉಣೆಂ ಉದಕ್ ವಾಪರ್ನ್ ಭಾತಾ ಥಾವ್ನ್ ಲಾಬ್ಚ್ಯಾ ಪಿಕಾವಳಿ ಪ್ರಾಸ್ ಚಡುಣೆಂ ಪಾಂಚ್ ವಾಂಟೆ ಚಡಿತ್ ಜೋಡ್ ದೀಂವ್ಕ್ ಸಕ್ತೆ ರಾಂದ್ವಯ್ ಕರ್ನ್ ಜಾಯ್ ಶೆತ್ಕಾರ್ ವಾಡ್ಲಾತ್.

ಫಾಡ್ಲಾ ಫಾಟ್ ಆನಿ ಆರ್ಪಿ ದರ್ಯಾ ಮಧ್ಲಾ ಭುಂಯ್ಚೆರ್ ಆಸ್ಚ್ಯಾ ಕೊಂಕಣ್ ಭಂವಾರಾಂತ್ ಶೆತಾಂ ಭಾಟಾಂಚೊ ವಾವ್ರ್ ಆನಿ ಹೆರ್ ಪಿಕಾವಳ್ ಲಾಬ್ಲೆಲಿ ಮಾಹೆತ್ ಕಾಂಯ್ ಕ್ರಿಸ್ತಾಚ್ಯಾ ಕಾಳಾ ಥಾವ್ನ್ಂಚ್ ಆಸ್ಲೆಲಿ. ತ್ಯಾ ಕಾಳಾ ಥಾವ್ನ್ ಮಂಘುರಾ ಲಾಗ್ತಲ್ಯಾ ಬಂದ್ರಾ ಥಾವ್ನ್ ಹೆರ್ ದೇಶಾಂಕ್ ತಾಂದುಳ್, ಮಿರಿಂ ಮೊಲಾಕ್ ಘೆಂವ್ಕ್ ಹೆರ್ ದೆಶಾ ಥಾವ್ನ್ ಯಾರ್ಕಾರ್ ಯೇವ್ನ್ ಆಸ್ಲೆಲೆ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಮಾಹೆತ್ ಚರಿತ್ರೆಂತ್ ಲಾಬ್ತಾ. ಸೊಳಾವ್ಯಾ ಶೆಕ್ಡ್ಯಾಂತ್ ಪುಡ್ಡುಗೇಜ್ ಮಿಶೊನರಿಂನಿ ಹಾಡ್ಲೆಲಿ 'ಕಣಿ' ವಾಗೊಂವ್ಚಿ ಸವಯ್ ಖಂಡಿತ್ ಜಾವ್ನ್ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಶೆತ್ಕಾರಾಂನಿ ಸುರ್ವಾಚಿ. ಆತಾಂ ತರ್ಯಿ ನತಾಲಾಂ ವೆಳಾರ್ ಲಾಬ್ಚಿಂ ತೊರೆಂಜಾಂ, ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ದೆವಾಳಾಂ, ಇಸ್ಕೂಲಾಂ ಆನಿ ಘರಾ ಭಂವ್ತಿಚ್ ಚಡ್ ಕರ್ನ್ ಆಸ್ಚಿಂ ಪಳವ್ಣೆತ್.

ಹಿ ಏಕ್ ಪುಡ್ತುಗೆಜಾಂಚಿ ದೆಣ್ಣಿ, ಕೆನರಾ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವಾಚ್ಯಾ ಬಂದಡೆ ವೆಳಾರ್ ದೆಸ್ವಾಟ್ ಕರಿನಾಸ್ತಾಂ ಸೊಡ್ಲೆಲೆಂ ದೆವಾಳ್ ಫಕತ್ ಏಕ್ ತೆಂ ಹೊಸ್ಲೆಟ್ಲೆಂ. ಮೂಡ್‌ಬಿದ್ವಿಂತ್ಲ್ಯಾ ಚೌಟ ರಾಯಾಕ್ ರಾಂದ್ವಯ್, ಕಸರ್ ಆನಿ ಹೆರ್ ಪಿಕಾವಳ್ ಹೊಸ್ಲೆಟ್ಲೆ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಶೆತ್ಕಾರ್ ವಾಗೊವ್ನ್ ದಿತಾಲೆ ಮ್ಹಣ್ ಜಾಯ್ತೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ್ ಉಚಾರ್ತಾತ್.

ಬಂದಡೆ ಥಾವ್ನ್ ಸುಟ್ಕಾ ಜೊಡ್ನ್ 175 ವರಾಂ ಚಡ್‌ಶೆಂ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಕ್ ಹೆರ್ ಧರ್ಮಾಚ್ಯಾ ಭುಂಯ್ಕಾರಾಂ ಆಧಿನ್ ಗೇಣ್ ದಿಂವ್ಚೆ ವೊಕಾಲ್ ಜಾವ್ನ್ ಭುಂಯ್ ಘೊಳ್ಳಿ ಪಡ್ಲಿ. 1974ವ್ಯಾ ವರ್ಸಾ ಭುಂಯ್ ಸುಧಾರಣ್ ಕಾನುನ್ ಜಾರ್ಯೆಕ್ ಆಯ್ಲೆಂ ಆನಿ ಜಾಯ್ತ್ಯಾ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಕ್ ಭುಂಯ್ಚೆ ಧನಿಪಣ್ ಲಾಬ್ಲೆಂ 'ಬಂದಡೆ ಉಪ್ರಾಂತ್ಲಿಂ 175 ವರಾಂ ಆನಿ ಭುಂಯ್ಚೆಂ ಧನಿಪಣ್ ಲಾಬ್ಲೆಲ್ಯಾ ಸುರ್ವಿಲ್ಯಾ ವರಾಂನಿ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಚಿ ಪರಿಗತ್', ಹ್ಯಾ ಗಜಾಲಿಂಚೆರ್ ಕೊಂಕ್ಣೆಂತ್ ಲಿಕ್ಲೆಲೆಂ ಸಾಹಿತ್ಯ ನಾಂಚ್ ಮ್ಹಣ್ಣೆತ್. ಬರ್ಪಾ ವಾವ್ರಾಕ್ ವರ್ತೆಂ ಈಟಾಳ್‌ಪಣ್ ಆಸ್ಚೊ ಹೊ ಕಾಳ್ ಕೊಂಕ್ಣೆಂತ್ಲ್ಯಾ ತಾಂಕಿಂವಂತ್ ಬರೊವ್ಪಾಂ ಖಾತಿರ್ ರಾಕ್ತಾ.

ನಮಾನ್ ತುಕಾ ಏ ಶೆತ್ಯಾರಾ

ಆಯ್ಲೆವಾರ್ ಸಂಸಾರಾಂತ್ ಘಡ್ಚ್ಯಾ ಘಡಿತಾಂಚೆರ್ ಏಕ್ ನದರ್ ಮಾರ್ಲಿ ತರ್, ಜಾಯ್ತಿ ಬದ್ಲಾವಣ್ ದೆಕ್ತಾಂವ್. ಆಜ್ ಮನ್ಯಾನ್ ಸೆಂವ್ಚ್ಯಾ ಖಾಣಾಚಿ ರೂಚ್ ಬದಲ್ಚ್ಯಾ ಆನಿ ಸೆಂವ್ಚ್ಯಾ ಖಾಣಾಚಿಂ ಪ್ರಮಾಣ್ ಚಡೊನ್ ಆಯಿಲ್ಲೆಂ ದಿಸ್ತಾ. ತೆಚ್‌ಪರಿಂ ಖಾಣ್ ಜಾವ್ನ್ ರಾಂದ್ವಯೆಚೊ ವಾಪರ್ ಬೋವ್‌ಚ್ ಚಡಿತ್ ಮಾಪಾನ್ ಚಡೊನ್ ಆಯ್ಲೊ ದಿಸ್ತಾ. ಬಾಅರ್ಕಾಯೆನ್ ಪಳೆಂವ್ಚೆ ತರ್ ಮಾಸ್-ಮಾಸೆಚ್ಯಾ ಖಾಣಾ ಪ್ರಾಸ್ ರಾಂದ್ವಯ್ ಮನ್ಯಾ ಕಾಲೆತಿಕ್ ಬೋವ್‌ಚ್ ವರೊಂಚಿ ತಸಲಿ. ರಚ್ಕಾರಾಚ್ಯಾ ರಚ್ಕೆಚ್ಯಾ ಕಾಮಾಂತ್ ತರೀ, ಮಾಸ್ಕಿ ಮೊನ್ವಾತಿಂಕ್ ರಚ್ಕೆ ಪುಡೆಂಚ್ ರೂಕ್ ಝಾಡಾಂಚೆಂ ರಚನ್ ಜಾಲ್ಲೆಂ ವಾಚುಂಕ್ ಮೆಳ್ತಾ. ಮನ್ಯಾಕುಳಾಚೆ ವಾಡಾವಳಿವಿಶಿಂ ಚಿಂತಾನಾ ಮನ್ಯಾನ್ ಮಾಸ್ಕಿ-ಮೊನ್ವಾತಿಂಚ್ಯಾ ಸಂವಾರಾಖಾತಿರ್ ಆಯ್ತಾಂ ರಚ್ಕೆ ಪುಡೆಂ, ಫಳಾಂ, ಭಾಜಿ, ಆಂಕ್ರೊ, ಕಾಂದೆ ಖಾವ್ನ್ ಜಿಯೆಲ್ಲೊ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಸಮೋನ್ ಘೆವ್ಚೆತ್.

ಕಾಂಯ್ ಧಾ ವರಾಂ ಆದಿಂ ಸಂಸಾರ್‌ಭರ್ ಎಕಾ ದುಕ್ರಾ ಪಿಲಾಚೆರ್ ರಚ್ಲೆಂ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪಿಂತುರ್ ಲೋಕಾಚೆರ್ ಪ್ರಬಾವ್ ಫಾಲುಂಕ್ ಸಕ್ಲೆಂ. ದುಕ್ರಾ ಪಿಲಾಚಿ ಸುಡ್ಕಡಾಯ್, ವಿದೇಯ್‌ಪಣ್, ಮಯ್ಪುಸ್ ಪಳೆವ್ನ್, ಜಾಯ್ತ್ಯಾ ಲೋಕಾಚೆಂ ಆಂತಸ್ಕರ್ನ್ ಕಾಂತಂವ್ಕ್ ಲಾಗ್ಲೆಂ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಆಯ್ಕುಂಕ್ ಮೆಳ್ತಾಲೆಂ. ಫಕತ್ ಕಾತರ್ನ್ ದಾಳ್‌ಲೆ ಮಾಸಾ ಕುಡ್ಲೆ ಪಳೆವ್ನ್ ಸವಯ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಜಾಯ್ತ್ಯಾ ಲೋಕಾನ್ ಥೊಡೊ ತೇಂಪ್ ಪುಣಿ ದುಕ್ರಾಮಾಸ್ ಖಾಂವ್ಚೆಂ ಸೊಡ್ಲೆಂ ಆಸ್ಲೆಂ. ಉಪ್ರಾಂತ್ಲ್ಯಾ ವರಾಂನಿ ಗೊರ್ವಾಂಕ್, ಕುಂಕ್ಡಾಂಕ್ ಲಾಗ್ಲೆಲ್ಯಾ ವೊಶ್ಯಾಚ್ಯಾ ಪಿಡೆವರ್ಲಿಂ, ದರ್ಯಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಮಾಸೆಂಕ್ ಆಂಗಾರ್ ರುಂವಾಂ ಜಾಲ್ಯಾಂತ್ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಖಬರ್ ಜಾಲ್ಲೆ ವರ್ವಿಂ ಜಾಯ್ತೊ ಲೋಕ್ ರಾಂದ್ವಯೆಚ್ಯಾ ಖಾಣಾ ತೆವ್ಪಿಂ ವೊಳ್ಸಾಲೊ. ಆಯ್ಲೆವಾರ್ಚ್ಯಾ ವರಾಂನಿ ವಿಕ್ರಾಕ್ ಥಳಾರ್ ವಿವಿಂಗಡ್ ದೇಶಾಂಚೊ ನವ್ಯಾ ನಮುನ್ಯಾಚೊ ರಾಂದ್ವಯೊ ವಿಕ್ರಾಕ್ ಪಡ್ಲೆಲ್ಯಾನ್ ವಾಡೊನ್ ಯೆಂವ್ಚೊ ರಾಂದ್ವಯೆಚೊ ವಾಪರ್, ವಿಕ್ರಾಕ್ ಮೊಲಾಂ ನಿಯಂತ್ರಣ್ ಕರುಂಕ್ ಸಕ್ಲಾ. ಆತಾಂ ತರೀ ಸಂಸಾರ್‌ಭರ್ ವಾಪರುನ್ ಆಸ್ಚಿಂ ದೊಂಗ್ರಾ ತಿತ್ಲ್ಯಾ ಪ್ರಮಾಣಾಚಿಂ ವಿಕಾಳ್ ವಕ್ತಾಂ, ರಸಾಯನಿಕ್ ಮ್ಹೆಳಪ್ ಹಾಂಚೊ ಅಕೆರಿಚೊ ಧಾರೊ ನ್ಹಂಯೊ-ದರೊ ಜಾವ್ನಾಸಾ. ತ್ಯಾ ವರ್ಲಿಂ ಉದ್ಯಾಂತ್ಲಿ ಮಾಸ್ಕಿ ಖಾಣ್ ಜಾವ್ನ್ ಸೆಂವ್ಚೆಂ ಕಿಲ್ಲೆಂ ಭಲಾಯ್ಕೆಭರಿತ್ ಮ್ಹಣ್ ಸಾಂಗ್ಚೆಂ ಕಶ್.

ರಾಂದ್ವಯ್, ಭಾಜಿ ಹಾಂಚೆ ಪ್ರಾಸ್ ಮಾಸಾ-ಮಾಸೆಚೆಂ ಖಾಣ್ ಚಡ್ ಘಟಾಯೆಚೆಂ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಜಾಯ್ತೊ ಲೋಕ್ ಪಾತ್ಯೆತಾ. ಎಕಾ ಕಿಲೊ ಮಾಸಾ-ಮಾಸೆಂತ್ ಎಕಾ ಕಿಲೊ ರಾಂದ್ವಯೆಂತ್ ಆಸ್ತಾಕಿ ಜಾಯ್ತ್ಯಾ ವಾಂಟಾನ್ ಘಟಾಯೆಚೆ ಆಂತ್ ಆಸಾತ್. ಪೂಣ್ ಮಾಸ್-ಮಾಸ್ಕಿ ಚಡಿತ್ ವೇಳ್ ಉಕ್ತಿಚೆ ಪಡ್ತಾತ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್ ತಾಂಕುಂ ಆಸ್ಲೆಲೆ ಜಾಯ್ತಿ ಘಟಾಯೆಚೆ ಅಂಶ್ ನಾಸ್ ಜಾತಾತ್. ಮಾಸ್-ಮಾಸೆಚೆಂ ಖಾಣ್ ಕುಡಿಂತ್ ಜಿರೊಂಕ್ ಕಟೀಣ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಮನ್ಯಾ

ಕುಡಿಂತ್ ಎದೊಳ್‌ಚ್ ಆಸ್ಲೆಲಿ ಧೊಡಿ ಸಕತ್ ಮಾಸಾ-ಮಾಸೈಚೆಂ ಖಾಣ್ ಜಿರಂವ್ಕ್ ಖಿರ್ಟತಾ. ಪೂಣ್ ರಾಂದ್ವಯ್ ಕುಡಿಂತ್ ಸಸಾರಾಯೆನ್ ಜಿರ್ಟಾ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್ ತಾಂತ್ಲೆ ಘಟಾಯೆಚೆ ಅಂಶ್ ಕುಡಿಕ್ ಮೆಳ್ತಾತ್. ಮನ್ಯಾನ್ ಖಾಣ್ ಜಾವ್ನ್ ಸೆಂವ್ಚೊ ಜಾಯ್ತ್ಯೊ ಮೊನ್ನಾತಿ ಪಾಲೊ, ಭಾಜಿ, ಕಾಂದೊ ಖಾವ್ನ್ ವಾಡ್ಲೆಲ್ಯೊ ಜಾವ್ನ್‌ಸ್ತಾತ್. ಎಕೆ ಮಾಹೆತಿ ಪರ್ಯಾಣ್ ವಾಡೊನ್ ಯೆಂವ್ಚ್ಯಾ ದುಕ್ರಾಚ್ಯಾ ಅಂಗಾಂತ್ ಏಕ್ ಕಿಲೊ ಮಾಸ್ ಜಮೊ ಜಾಂವ್ಕ್, ತೀನ್ ಕಿಲೊ ತಿಲ್ಲಿ ಧಾನಿ ಖಾಂವ್ಕ್ ದೀಂವ್ಕ್ ಜಾಯ್.

ಫೆಸ್ತಾಂ ಪರ್ಟೆಕ್ ರಾಂದ್ವಯೆಚೆಂ ಜೆವಣ್ : ಆಮ್ಚ್ಯಾ ದೆಶಾಂತ್ ಚಡಿತ್ ವಾಂಟ್ಲಾನ್ ಲೋಕ್ ತಾಂಚ್ಯಾ ಫೆಸ್ತಾಂ-ಪರ್ವಾಂಕ್ ರಾಂದ್ವಯೆಚೆಂ ಜೆವಣ್‌ಚ್ ಸೆವ್ತಾ. ಆದ್ಲ್ಯಾ ಕಾಳಾ ಥಾವ್ನ್ ತರೀ ಉಂಚ್ಲೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ ಸೊಡ್ಲಾರ್ ಚಡಾವತ್ ಲೋಕ್ ಖಾಣ್ ಜಾವ್ನ್ ರಾಂದ್ವಯೆಚ್ ಸೆವ್ತಾಲೊ. ಫಕತ್ ಪುಜಾ ಕರ್ಟೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ ಹೋಮ್ ಪುಜಾ ಕರ್ತಾಂತ್ ಕಾತರ್ಲೆಲ್ಯಾ ಮೊನ್ನಾತಿಂಚೆಂ ಮಾಸ್ ಸೆವ್ತಾಲೊ. ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಸಮಡ್ತಿಚೆಂ ಫೆಸ್ತಾಂ ಆಚರಣ್ ಕರ್ಟಿ ರಿವಾಜ್ ವಿದೇಶಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಪಳೆವ್ನ್ ಸುರ್ವಾತ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಆಮ್ಚೆ ರಿತಿ-ರಿವಾಜಿಂತ್ ಬದ್ಲಾವಣ್ ಜಾಲಿ. ಪೂಣ್ ಮೊಂತಿ ಫೆಸ್ತಾಚ್ಯಾ ರಾಂದ್ವಾ ಖಾಣಾಂತ್ ದೇಶಿ ರಿವಾಜ್ ದವರ್ನ್ ಘೆತ್ಲೆಲಿ ಪಳೆಂವ್ಕ್ ಮೆಳ್ತಾ. ಮೊಂತಿ ಫೆಸ್ತ್, ಉವ್ಣೆಚೆಂ ಫೆಸ್ತ್ ಜಾವ್ನ್ ಪಾಳ್ ಆಯ್ಲೆಲ್ಯಾನ್, ಮುಳಾನ್ ಶೆತ್ಕಾರ್‌ಚ್ ಜಾವ್ನ್‌ಸ್ಲೆಲ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಲೊಕಾನ್ ಆಯ್ಲೆವಾರ್ಚ್ಯಾ ವರ್ಸಾಂ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಹಿಚ್ ರಿವಾಜ್ ಮುಕಾರುನ್ ಹಾಡ್ಲೆಲಿ. ಆತಾಂ ತರೀ ಮೊಂತಿ ಫೆಸ್ತಾ ದಿಸಾ ರಾಂದ್ವಾಂತ್ ವಾಪರ್ಚಿಂ ಆಳುಂ-ಧಂಟೊ, ಆಲ್ಸಾಂದೊ, ಬೆಂಡಾಂ, ಗೊಸಾಳೆಂ, ಕಾರೆತೆಂ, ಪಾಗ್ಲಾಂ, ಗೊಂಯ್ಬಾಂ ಹಾಂಚೆಂ ನಿಸ್ತೆಂ, ತರ್ವ್ಯಾ ತೊವ್ಯಾಚಿ ಕರಂಬ್, ಅಡ್ಕುಳಿ ತರ್ನಿ ಮಿರ್ನಾಂಗ್, ಸುರೆ ಗೋಡ್, ನಾರ್ಲಾ ರೋಸ್, ಹಳ್ಳಿ ಪಾನಾಂ ಫಾಲ್ಸ್ ಕೆಲ್ಲೆಂ ವೋರ್ನ್, ನಾರ್ಲಾ ರೋಸ್ ಆನಿ ಸುರೆ ಗೋಡ್ ಫಾಲ್ಸ್ ಕೆಲ್ಲೊ ರೋಸ್, ಆಪುಟ್ ತಳ್ಳಾ ಸುರ್ ಫಾಲ್ಸ್ ಕೆಲ್ಲೆಂ ಧವ್ಣಿಂ ಮೋವ್ ಸನ್ಯಾಂ, ಶಿರೊತಿಚೆರ್ ಜೆವಣ್, ಜೆವ್ಣಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಪಾನ್‌ಪೊಡ್, ಹಿ ಧಾದೊಸ್ಕಾಯ್ ಭೊಗ್ಲೆಲೊ ಕೋಣ್ ತರೀ ಮುಕ್ಲ್ಯಾ ವರ್ಸಾಚ್ಯಾ ಮೊಂತಿ ಫೆಸ್ತಾಚಿ ವಾಟ್ ರಾಕೊನ್ ರಾವ್ತಾಚ್.

ಮೊಂತಿಫೆಸ್ತ್ ಕುಟ್ಮಾಚೆಂ ಫೆಸ್ತ್ ಜಾವ್ನ್ ಸಂಬ್ರಮುಂಕ್ ಪವಿತ್ರ್ ಸಭೆನ್ ತಿಚಿ ಪರ್ಟೆಕ್ ದಿಲ್ಲೊ ವ್ಹಡ್ ಏಕ್ ಆವ್ಯಾಸ್. ಜಾಂವ್ ಪುಲಾಂ ಮಿಂಟುಂಕ್, ಪುಲಾಂ ಮಾಂಡುಂಕ್, ತಯಾರಾಯ್ ಕರ್ತಾಂತ್ ಜಾಂವ್ ಮೊಂತಿ ಫೆಸ್ತಾ ದಿಸಾ ರಾಂದ್ವಾಂತ್ ಕುಮೊಕ್ ಕರುಂಕ್ ಹರೈಕ್ಲ್ಯಾಕ್ ಮೆಳ್ಚೊ ಆವ್ಯಾಸ್ ಕುಟ್ಮಾಚ್ಯಾ ಎಕ್ವಟ್‌ಪಣಾಕ್ ಆದಾರ್ ಜಾತಾ. ಹೊ ಆವ್ಯಾಸ್ ಮುಕ್ಲ್ಯಾ ದಿಸಾಂನಿ ಘರಾಂತ್ಲೆಂ ಕಾಮ್ ಎಕಾಮೆಕಾಕ್ ವಾಂಟುನ್ ಘೆವ್ನ್ ಕರ್ಟೆಪರಿಂ ಮಾಂಡಾವಳ್ ಕರ್ನ್ ದಿಂವ್ಚಿ ವ್ಹಡಿಲಾಂಚಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ.

ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಗಾಂವಾಂತ್ ಮೊಂತಿ ಫೆಸ್ತ್ ಪಾವ್ಣಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಉವ್ಣೆ ವೆಳಾರ್ ಯೆಂವ್ಚೆಂ ಫೆಸ್ತ್. ಹ್ಯಾ ಫೆಸ್ತಾ ವೆಳಾರ್ ರಾಂದ್ವಾಂತ್ ವಾಪರ್ಚೆಂ ಆಳುಂ-ದೆಂಟ್ಯಾಕ್ ಭರ್ತಿಕ್ ಫಾಲ್ಚೊ ಆಂಬಾಡೊ ಆಪಾಪಿಂಚ್ ರಚ್ಕಾರಾಚೆ ಕುಮ್ಕನ್ ಮೆಳ್ಚೆ ತಸಲೊ. ಮನ್ಯಾಚಿ ವಾಡಾವಳಿಕ್ ರಚ್ಕಾರಾಚಿ ಸಕತ್ ಆನಿ ಮನ್ಯಾಚಿ ಮ್ಹಿನತ್ ಗರ್ಟೆಚಿ ಮ್ಹಳೆಂ ಉಗ್ಡಾಸಾಕ್ ಹಾಡ್ನ್ ದಿತಾ. ನವೆಂ ಸೆಂವ್ಚ್ಯಾಕ್ ಸೊಲ್ಚೆಂ ಎಕೇಕ್ ಭಾತ್, ಮುಕ್ಲ್ಯಾ

ದಿಸಾಂನಿ ಶಿತಾಚೆ ಹರೈಕ್ ಖಣ್ ಆಮೊಲಿಕ್ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಉಗ್ಡಾಸಾಂತ್ ದವರುಂಕ್ ಪೇರಣ್ ದಿತಾ.

ರಾಂದ್ವಯೆಚ್ಯಾ ಖಾಣಾಚೆಂ ಮಹತ್ವ್ ಆನಿ ಗರ್ಜ್ ಸಮ್ಜೊನ್ ಘೆತಾಸ್ತಾಂ, ಬೆಳೆಂ ಕಾಡ್ಚ್ಯಾ ಶೆತ್ಕಾರಾತೆವ್ಚಿಂ ಪಳೆಂವ್ಚೆಂ ಗರ್ಜೆಚೆಂ. ಆಮ್ಚೆ ಮದ್ಲೆ ಜಾಯ್ತೆ ಶೆತ್ಕಾರ್ ಆದ್ಲೆಚ್ ರಿತಿನ್ ಬೆಳೆಂ ಕರ್ತಾತ್. ಜಾಯ್ತೆ ಕಡೆ ಕೃತಕ್ ಸಾರ್ಯಾಚೊ ಆನಿ ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕಾಂಚೊ ಗರ್ಜೆ ಪ್ರಾಸ್ ಚಡ್ ವಾಪರ್ ಜಾತಾ. ದಿಸಾ ಮಧ್ಯಾ ಜಾಯ್ತಾ ವೊರಾಂಚೊ ವಾವ್ ಆನಿ ಕುಡಿಚೊ ಬೆಸೂರ್ ಗರ್ಜ್ ಆಸ್ಚೆಂ ಶೆತ್ ಹೆಂ. ಶೆತ್ಕಾರಾಂಕ್ ಜಾಯ್ ಪಡ್ಚೊ ವಸ್ತು, ವಿಕ್ರಾ ವ್ಹರೊ ವಸ್ತು ಲಾಂಬ್ ಪಾಂಯ್ ವಾಟೆನ್ ಸಾಗ್ಗಿಚೆ ಪಡ್ತಾ. ವಿಕ್ರಾ ಧಳಾರ್ ಚಲ್ಚೆಂ ಶೋಶಣ್ ಅನ್ಯೇಕ್‌ಚ್ ಕಾಣಿ. ಗಾಂವ್ಚಿ ಪ್ರದೇಶಾಂನಿ ಆನಿ ಶ್ಹೆರಾಂನಿ ಶೆತ್ಕಾರ್ ತಾತ್ಕಾರಾಕ್ ವಳಗ್ ಜಾತಾ.

ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಗಾಂವಾಂತ್ ಶೆಕ್ಡ್ಯಾ ಥಾವ್ನ್ ಪಿಕಾವಳ್ ಕಾಡ್ಚಿ ಜಾಣ್ವಾಯ್, ಬಿಯಾಳೊ ಸಾಂಬಾಳ್ ಮುಕ್ಟಾ ತಕ್ಲಾಂಕ್ ಪಾವಯಿಲ್ಲೊ ಶೆತ್ಕಾರ್, ವರಾ ವರಾಂನಿ ಆಯ್ಕುಂಕ್ ಮೆಳ್ಚ್ಯಾ 'ಜಾಗತೀಕರಣ್' ಹಾಚ್ಯಾ ಖೆಳಾಚೊ ಖೊಲೊ ಜಾಲಾ ತಶೆಂ ಭೊಗ್ತಾ. ಸಂಸರಾಂತ್ಲಾ ಕೊನ್ಯಾ ಕೊನ್ಯಾಂ ಥಾವ್ನ್ ವಿಕ್ರಾಕ್ ಯೇವ್ನ್ ಪಡ್ಚೊ ರಂಗಾಳ್ ಫಳ್ ವಸ್ತು ಧಾನಿ ಆನಿ ಮುಕ್ಟಾ ವರಾಂನಿ ಯೆವ್ಚೆತ್ ತಸಲಿ ರಾಂದ್ವಯ್, ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಗಾಂವಾಚ್ಯಾ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಕ್ ಧರ್ಲಿಕ್ ಶೆವ್ಣೆಂಕ್ ಸಕೊಂಕ್ ಪುರೊ.

ಶೆಕ್ಡ್ಯಾಂ ಶೆಕ್ಡ್ಯಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಮನ್ಯಾಂಚಿ ಭುಕ್ ಥಾಂಬಂವ್ಕ್ ಸಕ್ಲೊ ಆಮ್ಚೊ ಶೆತ್ಕಾರ್, ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಗಾಂವಾಂತ್ಲೊ ಮ್ಹಾನ್ ಮನಿಸ್. ತಾಚೆ ಥಂಯ್ ಲಿಪ್ಲೆಲಿ ಅನ್ವೊಗಾಂತ್ಲಿ ಜಾಣ್ವಾಯ್, ಹೆರಾಂ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಕ್, ಗರ್ಜ್ ಆಸ್ಲೆಲ್ಯಾಂಕ್ ಲಾಭ್ಚೆಪರಿಂ ಪಳೆವ್ನ್ ಘೆತೆಂ ತರ್, ಲಾಂಬ್ ಕಾಳಾಚೆ ಪಾರಾಂಪರಿಕ್ ವೆವಸ್ತೆಕ್ ಗವ್ರವ್ ದಿಲ್ಲೆಪರಿಂ ಜಾತಲೊ.

ಮೊಂತಿ ಫೆಸ್ತಾ ದಿಸಾ ಆಮಿ ಸೆಂವ್ಚಿ ರಾಂದ್ವಯ್, ಶಿತ್, ಸನ್ನಾಂ, ಕೊಬು, ಪಾನ್ ಪೊಡ್, ಮರೈಕ್ ಭೆಟಯಿಲ್ಲಿಂ ಪುಲಾಂ, ಹಾಂಚೊ ಪೋಸ್ ಕೆಲ್ಲೊ ಶೆತ್ಕಾರ್ ಆಮ್ಚೆ ಮದ್ಲೊಚ್ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಭೊಗ್ಣಾಂ ಹರೈಕ್ಲಾ ಥಂಯ್ ಉಬ್ಜೊಂದಿತ್.

ಶೆತ್ಕಾರಾ ಮಾತ್ತೆಂ ಹೆವ್ಚಿಂ ಆಯ್ಕಾತಿ?

ಮೊಂತ್ರಿಫೆಸ್ತ್ ಮರಿಯೆಚೆಂ ತಶೆಂ ಪ್ರಕೃತೆಚೆಂ. ತಶೆಂ ಮ್ಹಳ್ಳಾರ್ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಚೆಂ. ಪೂಣ್ ನವೆಸಾಂವಾಚ್ಯಾ ವಾದಾಳಾಂತ್ ಆಮ್ಚೆ ಶೆತ್ಕಾರ್ ಬೋವ್‌ಚ್ ಅಸ್ಕತ್ ಜಾಲಾ. ನಿತ್ರಾಣಿ ಜಾಲ್ಲೆಲ್ಯಾ ಹ್ಯಾ ಶೆತ್ಕಾರಾಚಿ ಪರಿಗತ್ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಅಶಿ ಪಳೆವ್ಯಾಂ.

* ಆಮ್ಚ್ಯಾ ದೇಶಾಚ್ಯಾ ಪರ್ಜೆಕ್ ಖಾಣ್ ದಿತೆಲ್ಯಾ ಶೆತ್ಕಾರಾಚಿ ಪರಿಗತ್ ಬೋವ್ ವಾಯ್ಬಾಚಿ ಜಾಲ್ಯಾ ತೆಂ ಸರ್ವಾಂಕ್ ಕಳಿತ್ ಆಸಾ.

* ಶೆತ್ಕಾರಾಚ್ಯಾ ಧಣ್ಣವ್ಣೆಕ್ ನಶ್ಪಾಕ್, ರಿಣಾಕ್ ಆನಿ ತಾಣ್ ಜೀವ್ ಹೊಗ್ಡಾವ್ನ್ ಘೆಂವ್ಚ್ಯಾಕ್ ಆಧುನಿಕ್ ಕೃಷಿ ರೀತ್ ಕಾರಣ್.

* ದೇಶ್ ಭರ್ ಪಾಟ್ಲ್ಯಾ 14 ವರ್ಸಾಂನಿ ದೇಡ್ ಲಾಕ್ ಶೆತ್ಕಾರಾಂನಿ ಜೀವ್ ಹೊಗ್ಡಾವ್ನ್ ಘೆಲ್ಲಾ. ಹಾಂತ್ಲೊ ಚಡುಣ್ 60 ಹಜಾರ್ ಶೆತ್ಕಾರ್ ಕರ್ನಾಟಕಾಚೊ.

* ಆಧುನಿಕ್ ಕೃಷಿ ರಿತಿಂತ್ ವಾಪರ್ಟೆಂ ಸರ್ಕಾರಿ ಸಾರೆಂ, ವೊಕ್ತಾಂಚೊ ಬಿಲ್ಲೊ ಲಾವ್ನ್ ವಿಕೊ ಜಾಂವ್ಚೆಂ ವೀಕ್, ಮುಳಾನ್ ಶೆತ್ಕಾರಾಂ ಖಾತಿರ್ ಸೊಧ್ಯಾಂ ಜಾಲ್ಲೆಂ ನ್ಹಯ್.

* ಝುಜಾಂ ವೆಳಾರ್ ದುಸ್ಮಾನ್ ದೇಶಾಂಚ್ಯಾ ಲೊಕಾಂ/ ಸೊಜೆರಾಂಚ್ಯಾ ನಾಸಾಕ್ ವಾಪರ್ಟೆಲ್ಯಾ 'ಬೊಂಬಾಂ'ಚಿ ಕಸ್ತಾಳ್ ವೀಕ್ ಝುಜ್ ಥಾಂಚ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಚ್ಯಾ ಮಾತ್ಕಾರ್ ಥಾಪ್ಲೆಲೆಂ.

* ಆಧುನಿಕ್ ಕೃಷಿ ರಿತಿ ಥಾವ್ನ್ ಅನ್ವಾರಾಂ ಯೆತೇ ಆಸಾತ್.

* ಶೆತಾಂತ್ ಜಾಂವ್ಚಿ ಪಿಕಾವಳ್ ವೀಕ್ ಭರ್ಸಾನ್ ಆಸ್ತಾ, ತೆಂ ಖಾತೆಲ್ಯಾನ್ ಸೆಂವ್ಚೆಂ ಪಡ್ತಾ. ಹ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ಜಾಯ್ತೊ ಲೋಕ್ ಪಿಡೆಸ್ತ್ ಜಾತಾ.

* ಸರ್ಕಾರಿ ಸಾರೆಂ, ವೀಕ್, ಹಾಚೆ ಮಾರ್ಗಾಯೆವರ್ವಿಂ ಶೆತ್ಕಾರಾಚಿ ದುಡ್ಡಾ ಪರಿಗತ್ ಭಿಗಡ್ತಾ ಆನಿ ಶೆತ್ಕಾರ್ ರಿಣಾಂತ್ ಪಡ್ತಾ.

* ಸರ್ಕಾರಿ ಸಾರೆಂ, ವೀಕ್, ವಾಪರ್ಟೆಲೆ ವರ್ವಿಂ ಈಟಾಳ್ ಮಾತಿ ಆಪ್ಲೆಂ ಈಟಾಳ್‌ಪಣ್ ಹೊಗ್ಡಾವ್ನ್ ಘೆತಾ.

* ಶ್ಲೆರಾಂತ್ ವಿಕೊ ಸಾಗ್ಸಂಚಿ ವಾಂವ್ಚ್ / ಖರ್ಚ್ ಜಾಂವ್ಚೆ ತಿತ್ಲೊಚ್ ಶೆತಾ ಖಾತಿರ್ ಸರ್ಕಾರಿ ಸಾರೆಂ ಹಾಡ್ತಾನಾ ವಾಂವ್ಚ್ / ಖರ್ಚ್ ಪಡ್ತಾ.

* ಭುಂಯ್ಚ್ಯಾ ಈಟಾಳ್‌ಪಣ್ ಹೊಗ್ಡಾಯ್ಲೆವರ್ವಿಂ, ಖಾಣಾ ತಾತ್ವಾರ್ ಯೆವ್ನ್ ದೇಶಾಂತ್ ದಿಸ್ವೊಡ್ತೆಂ ತೀನ್ ಕೊರೊಡ್ ಲೋಕ್ ಭುಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ಪೊಟಾರ್ ನಿದ್ತಾ.

ಶೆತ್ಕಾರಾ ಮುಕಾರ್ ನವೊ ಆವ್ಕಾಸ್, ನೈಸರ್ಗಿಕ್ ಕೃಷಿ.

* ನೈಸರ್ಗಿಕ್ ಕೃಷಿ ಖಿಂಯ್ಚ್ಯಾಯ್ ಶೆತ್ಕಾರಾನ್ ಸಲಿಸಾಯೆನ್ ಆಪ್ಣಾವ್ಣೆತ್.

* ಶೆತ್ಕಾರಾಚ್ಯಾ ಶೆತಾಂ ಭಾಟಾಂ ಭಂವ್ಚಿ ಲಾಸ್ಪೊ ವಸ್ತು ವಾಪರ್ನ್ ಕೃಷಿ ಕರುಂಕ್ ಜಾಯ್ ತೆಂ ಸಾರೆಂ, ಘಟಾಯೆಚೆಂ ದ್ರವ್ಯ್ ಆನಿ ಕಿಡಿ ಕಿಟಾಂಕ್ ನಿವಾರ್ಚೆಂ ವಕಾತ್ ಕರುಂಕ್ ಜಾತಾ. ಹ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ಜಾಯ್ತೊ ಖರ್ಚ್ ಬೆಸೊರ್ ಉರ್ದಾ.

* ಶೆತ್ಕಾರಾಂಕ್ ಮೊಲಾಧಿಕ್ ಜಾವ್ನಾಸ್ಚಿ ಈಟಾಳ್ ಭುಂಯ್ ಸದಾಂ ಈಟಾಳ್ಚ್ ಉರ್ತಾ ಆನಿ ನೈಸರ್ಗಿಕ್ ಸಂಪತ್ತಿ ಜಾವ್ನಾಸ್ಚಿ ಗಾಂಯ್ಲೊಳ್, ಮಾಸ್ಕಿ, ಕೊಂಗ್, ಮಾಣ್ಕೆ, ಕಾಸೊವ್ ಹಾಂಚಿ ಸಂತತ್ ವಾಡ್ತಾ. ಕಿಡಿ ಕಿಟಾಂಚೆ ಬೊಂಟೆಗಾರ್ ಬಿಮುಫ್ತೊಸ್ಲೊ, ಗಾಂದಿಲ್ ಮೂಸ್, ಶೆತಾಂತ್ ಭೊಂವ್ತಾತ್.

* ಶೆತ್ಕಾರಾಚ್ಯಾ ಘರ್ಜಾಂಕ್, ಭೊಂವ್ತಿಂಚ್ಯಾಂಕ್ ಆನಿ ಗಾಂವ್ಚ್ಯಾಂಕ್ ಭಲಾಯ್ಕೆಭರಿತ್ ಖಾಣ್ ಲಾಬ್ತಾ. ಪಿಡೆಂನಿ ವಳ್ಳೊಳ್ಲೆಂ/ಪಿಡೆಂ ಖಾತಿರ್ ಖಿಚುಂಚೊ ದುಡು ಉರ್ತಾ.

* ದೆಶಾಚಿ ಆಸ್ತ್ ಜಾವ್ನಾಸ್ಚೊ ಶೆತ್ಕಾರ್, ಭಲಾಯ್ಕೆನ್, ಸುಡ್ನುಡಿತ್, ಖಿಂತಿವಿಣೆ ಆಸ್ಲಾರ್ ಖಾಣಾ ವರ್ವಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಚಡ್ತಾ.

* ನೈಸರ್ಗಿಕ್ ಕೃಷಿ ರೀತ್ ಸಲಿಸಾಯೆನ್ ಶಿಕ್ಯೆತ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಭೋವ್ ಥೊಡಿ ಭುಂಯ್/ಉದ್ಯಾ ಆಸ್ಲೊ ಆಸ್ಲೆಲ್ಯಾನಿಯೀ ಶಿಕ್ಯೆತ್ ಆನಿ ಫಳ್ ಕಾಡ್ತೆತ್. ಹ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ಖಾಣಾಚೊ ತತ್ವಾರ್ ನಿವಾರುಂಕ್ ಜಾತಾ.

ನೈಸರ್ಗಿಕ್ ಕೃಷಿ ಕರುಂಕ್ ಕಿತೆಂ ಜಾಯ್?

* ಶೆತ್ಕಾರಾಕ್ ನವಿ ರೀತ್ ಶಿಕುಂಕ್ ಉರ್ಬಾ ಜಾಯ್.

* ಗಾಂವಾ ಭೊಂವ್ತಿ ಲಾಬ್ಲೆಂ ಮಾತ್ಯೆಚೆಂ ಆಯ್ಲಾನ್, ಗೋಡ್ ದಾನ್ಯೆ ಪೀಟ್, ಗಾಯ್ಲೆಂ ಶೆಣ್/ಮೂತ್, ಪಿಕ್ ಪೊಪಾಯ್, ಪಿಕ್ ಕೆಳಿಂ, ಪಿಕ್ ದುಡಿಂ, ಗಾಂವ್ಚಿ ಕುಂಕ್ಲಾಂ, ತಾಂತ್ಯಾಂ, ದಾಟ್ ನಾರ್ಲಾಚೊ ರೋಸ್, ಆನಿ ಉದಕ್.

* ಕಿಡಿಂ ಕಿಟಾಂಕ್ ನಿವಾರ್ಚ್ಯಾಕ್ ಗಾಯ್ನ್ ಖಾಯ್ನಾತ್‌ಲ್ಲೊ 5 ರುಪಾಡಾಂಚೊ ಎಕೆಕ್ ಕಿಲೊಭರ್ ಪಾಲೊ

* ಸೈಂಬಿಕ್ ರಿತಿನ್ ಕಿಡಿ ಕಿಟಾಂಕ್ ನಿವಾರ್ಚ್ಯಾಕ್ ದೋನ್ ನಾರ್ಲಾಂಚ್ಯೊ ಕಟ್ಟೊ.

ನೈಸರ್ಗಿಕ್ ಕೃಷಿ ರಿತಿಂತ್ ಜಯ್ತ್ ಲಾಬ್ತಾ?

* ಪಾಟ್ಲ್ಯಾ ಥೊಡ್ಯಾಂ ವರ್ಸಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಜಾಯ್ತ್ಯಾ ಶೆತ್ಕಾರಾಂನಿ ಹಿ ರೀತ್ ಆಪ್ಣಾವ್ನ್ ಜಯ್ತ್ ಜೊಡ್ಲಾಂ.

* ಆದ್ಲ್ಯಾ ಮ್ಹಯ್ನಾಂತ್ ಬಾಂಗ್ಲಾ ದೇಶಾ ಥಾವ್ನ್ ಹಿ ರೀತ್ ಶಿಕ್ಲ್ಯಾಕ್ ಥಂಯ್ಲೊ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್, ಹಿಂದು ಆನಿ ಮುಸ್ಲಿಮ್ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಚೊ, ಸಮಾಜ್ ಸೆವಕ್ ಆನಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಂಚೊ ಪಂಗಡ್ ಮಂಗ್ಳುರಾಕ್ ಆಯಿಲ್ಲೊ.

* ಭಾರತಾಚ್ಯಾ ಕರ್ನಾಟಕ್ ಬಿಸ್ಪಾಂಚಿ ಮಂಡಳಿ (ಕಾರಿತಾಸ್ ಇಂಡಿಯಾ) ಹಿ ಕೃಷಿ ರೀತ್ ಥಳಾವ್ಯಾ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಕ್ ಪಾವಂವ್ಚ್ಯಾಕ್ ವಾವುರ್ತಾ. ಆತಾಂ ದೇಶ್‌ಭರ್ ಆನಿ ಏಶ್ಯಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಥೊಡ್ಯಾ ದೆಶಾಂಚೆ ಶೆತ್ಕಾರ್ ಹಿ ರೀತ್ ಆಪ್ಣಾವ್ನ್ ಆಸಾತ್.

* ಮಂಗ್ಳುರಿ ಪ್ರೊ. ರೀಟಾ ನೊರೊನ್ಡಾ ಹಿಣೆ ಶೆತ್ಕಾರಾಂ ಮದೆಂ ಹಿ ರೀತ್ ಪ್ರಸಾರುಂಕ್ ಕಾರಿತಾಸ್ ಸಂಸ್ಥಾಂವ್ಚಾರಿಂ ಪ್ರೇರಣ್ ದಿಲಾಂ.

ಕೊಣೆ ತರ್ಬೆತಿ ಜೊಡ್ತೆತ್?

* ಜಾತ್, ಧರ್ಮ್ ಲೆಕಿನಾಸ್ತಾಂ ಹರೈಕಾ ಶೆತ್ಕಾರಾನ್ ಉರ್ಬೆವಂತಾನ್ ಹ್ಯಾ ಕೃಷಿಚಿ ತರ್ಬೆತಿ ಜೊಡ್ತೆತ್.

* ವಾಡ್ಯಾ, ಫಿರ್ಗಜ್, ವಾರಾಡ್ಯಾ, ಪೆಂಟೆಂ, ಶ್ಹೆರಾಂ ಹಂತಾರ್ ಖಿಯ್ಸರ್

ತರೀ 15-20 ಶೆತ್ಕಾರ್ ಸಾಂಗಾತಾ ಮೆಳ್ತತ್ ತರ್ ಥಂಯ್ನರ್ ತರ್ಬೆತಿ ಮಾಂಡುನ್ ಹಾಡ್ಯೆತ್. ಕೊಂಕ್ಣಿ, ತುಳು, ಕನ್ನಡ ಖಿಂಚ್ಯಾಯ್ ಭಾಶೆಂತ್ ಉಲೊವ್ಯೆತ್.

ನವ್ಯಾ ರಿತಿಂತ್ ಕಿತೆಂ ಬರೆಂಪಣ್ ಲಾಬ್ತಾ?

* ಶೆತ್ಕಾರಾಂಚ್ಯಾ ಕುಡಿ ಮತಿಕ್ ಜಾಯ್ತೊ ಸುಶೆಗ್ ಲಾಬ್ತಾ. ನಿತಳ್ ಖಾಣ್, ಉದಕ್ ಆನಿ ಪರಿಸರ್ ಲಾಬ್ತಾ.

* ಮ್ಹೆಳ್ಳ್ಯಾ ಖಾಣಾ, ಉದ್ಯಾ ಆನಿ ಪರಿಸರ ವರ್ವಿಂ ಯೆವ್ಯೆತ್ ಜಾಲ್ಯೊ ಜಾಯ್ತೊ ಪಿಡಾ ಪಯ್ಸ್ ವೆತಾತ್.

* ಹ್ಯಾ ಕೃಷಿ ರಿತಿಕ್ ಬೋವ್ ಥೊಡೊ ಕುಡಿಸೊ ಬೆಸೊರ್ ಪಾವ್ತಾ ಜಾಲ್ಲೆ ವರ್ವಿಂ ಜಾಯ್ತಿಂ ಚಡಿತ್ ವರ್ಸಾಂ ಕೃಷಿ ಕಾಮಾಂತ್ ಮೆತೆರ್ ಜಾವ್ಯೆತ್. ತರ್ನಟ್ಯಾಂಕ್ ಹೆಂ ಕಾಮ್ ಸಲೀಸಾಯೆನ್ ಆಂವಡ್ಲೆಂ.

* ಶಹರಾನಿ, ಪರ್ಗಾವಾಂನಿ ಧಣ್ಣಲ್ಯಾಂಕ್ ಪಾಟಿಂ ಗಾಂವಾಂಕ್ ಯೇವ್ನ್ ಹ್ಯಾ ವಾವ್ರಾ ವರ್ವಿಂ ಧಾದೊಸ್ಕಾಯೆಚಿ ಜಿಣ್ಯೆ ರೀತ್ ಮಾಂಡುನ್ ಹಾಡ್ಯೆತ್.

ಎದೊಳ್ ಕಿತೆಂ ಪುಣಿ ಬರೆಂಪಣ್ ಲಾಬ್ತಾಂ?

* ಜಾಯ್ತ್ಯಾ ಶೆತ್ಕಾರಾಂನಿ ವಾವ್ರಾಚೊ ಫಳ್ ಪಳೆವ್ನ್ ದಾದೊಸ್ಕಾಯ್ ಜೊಡ್ಲ್ಯಾ.

* ಶೆತ್ ಕೊಶಿನಾಸ್ತಾಂ, ವೊಂಖಿನಾಸ್ತಾಂ, ಫಕತ್ ಘಟಾಯೆ ದ್ರವ್ಯ್ ಶಿಂಪ್ಡಾವ್ನ್ ಭರಲ್ಲೊ ಭಾತಾ ಕಣ್ಣೊ ಜೊಡ್ಲ್ಯಾತ್. ಅಶೆಂ ನವೊ ಪ್ರಯೋಗ್ ಕರುಂಕ್ ಆವ್ಕಾಸ್ ಆಸಾ.

* ಶೆತಾಂ ಭಾಟಾಂಕ್ ಶಿಂಪ್ಡಾಯ್ಲೆಂ ವೀಕ್ ನ್ಹಂಯಾಂತ್ ಧರ್ಯಾಕ್ ಪಾವೊನ್ ಮಾಸ್ಕಿ ಪಿಡೆಸ್ತ್ ಜಾಂವ್ಚಿ/ತಾಂಚಿ ಸಂತತ್ ಆಳ್ವೊಂಚಿ ಭಿರಾಂತ್ ರಾವ್ಲ್ಯಾ ಆಯ್ಲೆವಾರ್ಚ್ಯಾ ವರ್ಸಾಂನಿ ಮಾಸ್ಕಿ ತತ್ವಾರ್, ಆಯ್ಕುಂಕ್ ಮೆಳಾನಾ.

* ಶೆತ್ಕಾರಾಂಕ್ ತಾಚ್ಯಾ ಕಾಮಾ ವೆಳಾಚೊ ಭೆಟ್ಲೆಲ್ ಲಾಬ್ತಾ. ಹ್ಯಾ ಶೆತ್ಕಾರಾಂ ಮಧೆಂ ಜಾಯ್ತೆ ಶೆತ್ಕಾರ್ ವಿಂಗಡ್ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಚೆಂ ಬರೆಂಪಣ್ ಆಶೆವ್ನ್ ತಾಂಕಾಂ ಹಿ ಬರಿ ಖಬರ್ ಪ್ರಸಾರುಂಕ್ ಉರ್ಬೆಸ್ತ್ ಜಾಲಾತ್.

ಹಿ ಭುಂಯ್ ಫಕತ್ ತುಜೆ?

ಥೊಡ್ಯಾ ವರಾ ಆದಿಂ ಸರ್ಕಾರಾಚ್ಯಾ ವೆವೆಗ್ಯಾ ಯೆವ್ಜಣಾ ವರ್ವಿಂ ಎಕಾ ಶೆತ್ಕಾರಾಚೆ ಭುಂಯ್ಚೆರ್ ದಬಾವ್ ಪಡೊನ್ ಶೆತಾ ವಾವ್ರ್ ಕರ್ಚ್ಯಾಕ್ ಅಡ್ಕಳ್ ಜಾಲಿ. ಶ್ವೆರಾಕ್ ಗರೆಚಿ ವಿಶೇಸ್ ಯೆವ್ಜಣ್ ಮ್ಹಣ್ ಮಾಂದುನ್ ಘೆವ್ನ್ ಶೆತ್ಕಾರಾಕ್ ಬರೆಂಚ್ ಮೊಲ್ ದೀವ್ನ್, ಭುಂಯ್ ಸ್ವಾಧೀನ್ ಕೆಲಿ. ತ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ವರಾ ಭಿತರ್ ತ್ಯಾ ಶೆತ್ಕಾರಾಚ್ಯಾ ಮರಾಚಿ ಖಬರ್ ಆಯ್ಕುಂಕ್ ಮೆಳ್ಳಿ. ‘ಕಿತೆಂ ಜಾಲೆಂ ತ್ಯಾ ಮಾನೆಸ್ತಾಕ್? ಭಲಾಯ್ಕೆಭರಿತ್ ದಿಸ್ತಾಲೊ ನ್ಹಂಯ್ ತೊ? ವಿಚಾರ್ಲೆಂ ಹಾಂವೆಂ. “ಭುಂಯ್ ವಿಕುನ್ ಲಾಬ್ಲೆಲ್ಯಾ ದುಡ್ಲಾನ್ ಖಾವ್ನ್ ಪಿಯೆವ್ನ್ ದೀಸ್ ಸಾರ್ಲೆ ತಾಣೆ” ಜಾಪ್ ಮೆಳ್ಳಿ. ದುಡು ವಾಟಾಂವ್ಕ್ ಸಲ್ವಲ್ಲ್ಯಾ ಶೆತ್ಕಾರಾಕ್ ಹಾಂವೆಂಚ್ ಜಿವೆತಿಂ ಮಾರ್ಲೆಲ್ಯಾ ತಿತ್ಲೆ ಕಳ್ಳೆಲೆ ಹಾಂವೆಂ ಭೊಗ್ಲೆ.

ಲೊಕಾಚ್ಯಾ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಚ್ಯಾ ಹಾತಿಂ ಆಸ್ಲೆಲಿ ಭುಂಯ್ ಏಕ್ ದಾಯ್ಜ್. ಭುಂಯ್, ಜಾಂವ್ ವಿಸ್ತಾರ್ ವಾ ತಳ್ತಾತಾ ತಿತ್ಲಿ, ಹಿಚೆರ್ ಸಂಸಾರಾಚೆ ದಿಸ್ತಾ /ನಾದಿಸ್ತಾ ಜಿವಿಂನಿ ಭುಂಯ್ಚ್ಯಾ ಇಟಾಳ್‌ಪಣಾಕ್ ದಿಲ್ಲಿ /ದಿಂವ್ಪಿ ದೇಣ್ಣಿ ವಾಕಣೆಕ್ ಫಾವೊ ಜಾಲ್ಲೆ ತಸಲಿ. ವೆವೆಗ್ಳಿಂ ರೂಕ್-ರೂಡಾಂ ಭುಂಯ್ ಭಿತರ್ಲೆ ಝರಿಚ್ಯಾ ಗ್ರೇಸ್ತ್‌ಪಣಾಕ್ ಆದಾರ್ ದಿತಾತ್. ಭುಂಯ್ಚೆಂ ಜಿವಾಳ್‌ಪಣ್ ಸಾಂಬಾಳ್ನ್ ಸುರಾಚಿ ದಾವೆ ಥಾವ್ನ್ ತಿಕಾ ರಾಕ್ಣೆಂ, ಭುಂಯ್ಚೆರ್ ಇಟಾಳ್‌ಪಣ್ ಸಾಂಬಾಳ್ಚ್ಯಾ ಪಾಚ್ಚ್ಯಾ ತಣಾಚೆಂ ಥರಾವಳ್‌ಪಣ್ ಮನ್ಯಾಗಿನ್ಯಾನಾಕ್ ಸವಾಲ್ ಉಡವ್ಂಚ್ ಆಸ್ತಾತ್. ಅಂತ್ರಳಾ ಥಾವ್ನ್ ಲಾಬ್ಚ್ಯಾ ವೊತಾಂತ್ಲಿ ಸಕತ್ ಆನಿ ಮ್ಹಳೆಂ ವಾರೆಂ ಚಿಂವ್ಚ್ಯಾ ಪಾಚ್ಚ್ಯಾ ಪಾನಾಂಚಿ ತಾಂಕ್ ಆಧುನಿಕ್ ವಿಗ್ಯಾನಾ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಆಜ್ಕಾಪ್ ಕರ್ಚೆಂ ತಸಲಿ.

ಪೂಣ್ ಅಶಾ'ತಾಂ ಮನ್ಯಾನ್ ಭುಂಯ್ಚೆರ್ ಚಲಂವ್ಚಿಂ ಆಕ್ರಮಾಂ ತಿಕಾ ವಾಂಚ್ ಕರ್ತೆ ಆಸಾತ್. ಹೆ ಭುಂಯ್ಚ್ಯಾ ಲಾಂಬ್ ಆವ್ಕಾ ಸಾಂಕ್ಳೆಂತ್ ಆಮಿ ಆತಾಂ ಜಿಯೆವ್ನ್ ಆಸ್ಚಿಂ ಸರ್ವಾಂ ಏಕ್ ಲ್ಹಾನ್ ಗಾಂಚ್ ಮಾತ್, ತರ್ ಆಮ್ಚೆ ಮುಕ್ಲೆ ಪಿಳ್ಗೆಕ್ ಹೆ ಭುಂಯ್ಚೆಂ ಧನಿಪಣ್ ಭೊಗ್ಲೆ ಆವ್ಕಾಸ್ ಆಡಾಂವ್ಕ್ ಕೊಣೆಂ ಅಧಿಕಾರ್ ದಿಲಾ?

ಭಾರತ್ ಆನಿ ಭುಂಯ್ : ಭಾರತಾಂತ್ ಲೊಕಾಕ್ 1901-1903 ವ್ಯಾ ವರಾ ಬ್ರಿಟಿಶಾಂನಿ ಭುಂಯ್ಚ್ಯಾ ಹಕ್ಕಾಚಿಂ ದಸ್ತಾವೆಜಾಂ (ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ) ವಾಂಟ್ಲೆಂ. ತ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ 70ವ್ಯಾ ಧಾಕ್ಟಾಂತ್ ಭೂ ಸುದಾರಣ್ ಕಾಯ್ದೆ ಜಾರಿಯೆಕ್ ಯೆವ್ನ್ ಜಾಯ್ತ್ಯಾ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಕ್ ಭುಂಯ್ಚೆಂ ಧನಿಪಣ್ ಲಾಬ್ಲೆಂ. ತ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ಲ್ಯಾ 15 ವರಾಂ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಕ್ ಭುಂಯ್ ಹೆರಾಂಕ್ ವಿಕಲ್ಪಾಕ್ ಆವ್ಕಾಸ್ ಲಾಬ್ಲೆಲ್ಲೆ ಆನಿ ಭುಂಯ್ಚಿಂ ಕಾಪಾಂ ವಿಕಲ್ಪಾಕ್ ಮೆಳುಂಕ್ ಸುರ್ವಾತ್ ಜಾಲ್ಲಿ. ಆತಾಂ ಬದ್ಲೆಲೆ ಪರಿಗತಿಂತ್ ಆಯ್ಲೆವಾರ್ಚ್ಯಾ ವರಾಂನಿ ಭುಂಯ್ ಮಾಫಿಯಾ ರಾಕ್ಸಗಾತ್ರಾಕ್ ವಾಡೊನ್ ರಾವ್ಲಾ. ಶ್ವೆರಾಂ ಭೊಂವಾರಾಂತ್ ಸಲಿಸಾಯೆನ್ ಲಾಬ್ಚ್ಯಾ ಥೊಡ್ಯಾ ಸವ್ಲತಾಯಾಂ ವರ್ವಿಂ ಲೋಕ್ ಹಳ್ಳೆಂತ್ಲೆ ಅಪ್ಲೆ ಜಾಗೆ ವಿಕುನ್ ವಸ್ತೆ ಖಾತಿರ್ ಶ್ವೆರಾ ಕುಶಿಕ್ ವೊಂದ್ಲೊಂಕ್ ಲಾಗ್ಲಾ. ಮಂಗ್ಳುರಾ ಭೊಂವಾರಿಂಚೊ ಥೊಡೊ ಲೋಕ್ ಹೆರ್

ಪ್ರಾಂತ್ಯಾನಿ ವಸ್ತೆಕ್ ಗೆಲಾ.

ವಾಡ್ಲೆಲ್ಯಾ ಶ್ಲೆರಾಂನಿ ಥೊಡ್ಯೊ ಸವ್ಲತಾಯೊ ಲಾಬ್ತಾತ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ಪುರೊ. ಕಾಂಯ್ ಥೊಡ್ಯಾ ಜಯ್ತ್ ವಿಕ್ರಾ ಬಾಂದ್ವಾಂನಿ (mall) ಥೊಡ್ಯೊ ವೊರ್ಟ್ವೊ ಸಲೀಸ್ ಮೊಲಾಕ್ ಮೆಳ್ತಾತ್ ಆಸ್ಯೆತ್. ಪೂಣ್ ಜಾಣ್ವಾಂನಿ ಸಾಂಗ್ವಾಂ ಪರ್ಯಾಣ್ ಹೆರ್ ಸುವಾತೆಕ್ ವಸ್ತೆಕ್ ವೆಚೊ ಲೋಕ್ ದುಬ್ಯೊ ಆನಿ ಅಸ್ಕತ್ ಜಾತಾ. ಆಪ್ಲೆಂ ಖಾಶೆಲೆಪಣ್ ಹೆರ್ ಸುವಾತೆರ್ ಉಗಡ್ಡೆ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಜಾಯ್ತಿಂ ಮತಿ ರಿತೆಪಣ್ ಭೊಗ್ತಾತ್.

ವಕ್ತಾ ಸಕ್ತೆಚಿಂ ಝಾಡಾಂ ಆನಿ ಭುಂಯ್ : ಭುಂಯ್ಚೆ ಮಾತಿಯೆಂತ್ ಎಕಾಚ್ ರಂಗಾನ್ ಸೊಬ್ಬಿಂ ಹಜಾರೊಂ ಪಾನಾಂ ಆಟಾಪ್ಲೆಲಿಂ ವೆವೆಗ್ಳಿಂ ಝಾಡಾಂ ವೆವೆಗ್ಳಿ ವಕ್ತಾಂ ಗೂಣ್ ಆಟಾಪುನ್ ಆಸ್ತಾತ್. ಆಜ್ ವಕ್ತಾಂ ವಿಗ್ಯಾನ್ ಇತ್ಲೆಂ ವಾಡ್ಲಾಂ ತರೀ ಚಾರಾಂತ್ ಏಕ್ ವಾಂಟೊ ವಕ್ತಾಂಚೆಂ ಮೂಳ್ ಝಾಡಾಂಚ್ ಜಾವ್ನಾಸಾತ್. ಪಾಟ್ಲ್ಯಾ ಥೊಡ್ಯಾಚ್ ವರಾಂ ಪಯ್ಲೆಂ ಗಾಂವಾರ್ ಚಿಕುನ್‌ಗುನ್ಯಾ ತಾಪ್ ಥೊಸುನ್ ಆಸ್ತಾನಾ, ಜಾಯ್ತಿಂ 'ಅಮೃತ್ ವಾಲ್' ಸೊಧ್ತಾಲಿಂ. ಮ್ಹಜ್ಯಾ ಘರಾ ಆಮೃತ್ ವಾಲಿಚೊ ಮಾಟೊವ್ ಆಸಾ. ಗಾಂವಾಂ ಜಾಯ್ತ್ಯಾಂನಿ ಹೆ ವಾಲಿಚೆ ಕುಡ್ಡೆ ವಿಚಾರ್ನ್ ವ್ಹೆಲ್ಲೆ. ಶೆಕ್ಡಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಲೊಕಾಕ್ ಭಲಾಯ್ಕಿ ಸಾಂಬಾಳುಂಕ್ ಕಾರಣ್ ಜಾಲ್ಲೊ ಪಾರಿಯೆ ಪಾಲೊ. ರಂಗಾಚಿ ಸಾಲ್, ಬೆಂಗಾಚಿ ಸಾಲ್, ಧೆಂಡ್ಲೊ ಅಸಲ್ಯಾ ಜಾಯ್ತ್ಯಾ ಝಾಡ್ ಪಾಲ್ಯಾಂನಿ ಆಜ್ ತರೀ ಆಪ್ಲೊ ಮುಳಾವೊ ವಕ್ತಾ ಗೂಣ್ ಹೊಗ್ಡಾವ್ನ್ ಘೆಂವ್ಕ್ ನಾ!!

ಮಂಗ್ಳುರಾ ಥಾವ್ನ್ ಮುಡ್ಲಾ ಕುಶಿನ್ ಚಾರಿತ್ರಿಕ್ ಫಾಡ್ಲಾ ಫಾಟ್ ಪಳವ್ಯೆತ್. 1600 ಕಿ.ಮೀ. ವಿಸ್ತಾರ್ ಆಸ್ಲ್ಯಾ ಹ್ಯಾ ಫಾಟ್ ಪ್ರದೇಶಾ ಥಾವ್ನ್ 60 ತಿತ್ಲೊ ನ್ಹಂಯೊ ಉಬ್ಜಾತಾತ್ ಆನಿ ದಕ್ಷಿಣ್ ಭಾರತಾಚ್ಯಾ ನ್ಹಂಯಾಂಕ್ ಜಿವಾಳ್ಪಣ್ ಲಾಬಯ್ತಾತ್. ಹೊ ಜಯ್ತ್ ಫಾಟ್ ದೋನ್ ಕೊರೊಡ್ ವರಾಂಚೆಂ ಇತಿಹಾಸ್ ವ್ಯಾವಯ್ತಾ ಮ್ಹಣ್ ಏಕ್ ವರ್ಧಿ ಸಾಂಗ್ತಾ. ಆದ್ಲ್ಯಾ ವರಾ ಫಾಡ್ಲಾ ಫಾಟಾಚ್ಯಾ ಕೊಡಚಾದ್ಲಿಂತ್ ಬೆಂಗ್ಳುರಾಚ್ಯಾ ಆಟೊಮಿಕ್ ಮಿನರಲ್ ಡಾಯ್ಲೆಕ್ವರಾಚ್ಯಾ ಮುಕೆಲ್‌ಪಣಾಖಾಲ್, ಇಸ್ರೊಚ್ಯಾ ಸಾಂಗಾತ್‌ಪಣಾಖಾಲ್, ಗಾಂವಾಂ ಜಾಯ್ತ್ಯಾ ಉರ್ಟೆಸ್ತ್ ಸಾಂದ್ಯಾಂ ಸಾಂಗಾತಾ ಏಕ್ ಹಪೊಭರ್ 'ಕುಟಜ' ಝಾಡಾಚಿಂ ಸೊದ್ಯಾಂ ಚಲ್ಲಿಂ. ಎಕಾ ವೆಳಾರ್ ಜಾಯ್ತಿಂ ಝಾಡಾಂ ತೆ ಸುವಾತೆರ್ ಆಸ್ಲಿಂ. ಝಾಡಾಂ ಲಾಬನಾಸ್ತಾಂ ಸಗ್ಳೊ ಪಂಗಡ್ ಪಾಟಿಂ ಚಲ್ಲೊ. ದುರಂತ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಹಿ ಸುವಾತೆಯೀ ಉದ್ಯಮಾಖಾತಿರ್ ವಿಕುಂಕ್ ಭಾಯ್ ಸರ್‌ಲ್ಲಿ ಖಬರ್ ಆಯ್ಲೆವಾರ್ ಪರ್ಗಟ್ ಜಾಲ್ಲಿ.

ನಿಕೆಪುನ್ ಗೆಲ್ಲಿ ನೈಸರ್ಗಿಕ್ ಗ್ರೇಸ್ತಕಾಯ್ : ಆತಾಂ ಆಮ್ಚ್ಯಾಚ್ ಮಂಗ್ಳುರಾಚಿ ಗಜಾಲ್ ಪಳೆಯಾ. ಆಜ್ ಮಂಗ್ಳುರಾಚ್ಯಾ ರಸ್ತಾಂ ಭೊಂವಾರಿ ಶೆತಾಂ ದುರ್ದಿನ್ ದವರ್ನ್ ಪಳೆಯ್ಲೊರಿ ಸಾಂಪಡ್ಲಿನಾಂತ್. ಶೆತಾಂ ಆಸ್ಲೆಲೆ ಸುವಾತೆರ್ ಫಕ್ತ್ ಬಾಂದ್ವಾಂಚ್ ದಿಸ್ತಾತ್. ಹಿ ಏಕ್ ವಾಡಾವಳ್ ಅಶೆಂ ಸಾಂಗ್ತಾತ್, ಪೂಣ್ ಹೆ ಸುವಾತೆರ್ ನಿಕೆಪುನ್ ಗೆಲ್ಲಿ ನಯ್ಸರ್ಗಿಕ್ ಗ್ರೇಸ್ತಕಾಯ್ ಸಂಸಾರಾಕ್ ಶಾಶ್ವತ್ ಜಾವ್ನ್ ಆಕ್ಲೊನ್ ಗೆಲ್ಯಾ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಗಜಾಲ್ ಸತಾಚಿ.

ಥೊಡ್ಯಾಚ್ ಮ್ಹಯ್ಯಾಂ ಆದಿಂ ಎಕಾ ದುಡ್ವಾ ವೆವ್ಹಾರ್ ಸಂಸ್ಕಾಂತ್ ಉಂಚ್ಚ್ಯಾ ಹುದ್ಯಾರ್ ಆಸ್ಲೆಲ್ಯಾ ಮಾನೆಸ್ತಾಕ್ ಮೆಳ್ಚೊ ಆವ್ಯಾಸ್ ಲಾಬ್‌ಲ್ಲೊ. 'ಹಾಂವ್ ಹ್ಯಾಚ್ ಗಾಂವ್ಚೊ', ತಾಣೆ ತಾಚ್ಯಾ ಘರಾಣ್ಯಾಚ್ಯಾ ಮ್ಹಾಲ್ಗಡ್ಯಾಂಚೆಂ ನಾಂವ್ ಉಚಾರ್ಲೆಂ. 'ಹಾಂವ್ ತಾಂಚ್ಯಾ ನಾಂವಾಕ್ ವಳ್ಕತಾಂ' ಹಾಂವೆಂ ಸಾಂಗ್ಲೆಂ. 'ತಾಂಚ್ಯಾ ನಿಸ್ವಾರ್ತಿ ವಾವ್ರಾಕ್ ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ಲೆ ಸರ್ವ್ ವಳ್ಕತಾತ್'. 'ಹಾಂವ್ ಜಾಯ್ತಿಂ ವರಾಂ ಪರ್ಗವಾಂತ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊಂ. ಆಯ್ಲೆವಾರ್ ಮಂಗ್ಳುರಾಕ್ ವರ್ಗ್ ಜಾಲೊಂ' ತೊ ಸಾಂಗಾಲಾಗ್ಲೊ. ತವಳ್ ಜಯ್ತ್ ಚ್ಯಾರ್ ಮಾಳಯಾಂಚೆಂ ಬಾಂದಪ್ ಆನಿ ತಾಂತುಂ ವಸ್ತೆಕ್ ಆಸ್ಲೆಲಿ 20-25 ಘರಾಂ ಮ್ಹಜ್ಯಾ ದೊಳ್ಯಾಂ ಮುಕಾರ್ ಆಯ್ಲಿಂ. 'ಮ್ಹಾಲ್ಗಡ್ಯಾಂಕ್ ತೆದಿ ವ್ಹಡ್ ಸುವಾತ್ ಆಟಾಪುಂಕ್ ಜಾಲೆನಾ. ಧಾ ವರಾಂ ಆದಿಂ ತಾಂಣಿ ತಿ ಭುಂಯ್ ವಿಕಿ ಪಡ್ಲಿ. ಆತಾಂ ತೆದ್ನಾ ಲಾಬ್ಲೆಲ್ಯಾ ಸಗ್ಳ್ಯಾ ದುಡ್ವಾನ್ ತೆ ಸುವಾತೆರ್ ಏಕ್ ಸೆಂಟ್ಸ್ ಭುಂಯ್ ಮೆಳನಾ' ತೊ ಮ್ಹಣಾಲೊ. ಹಾತಾಂತ್ ಆಸ್ಲೆಲೆ ಭುಂಯ್ಚೆಂ ಖರೆಂ ಮೊಲ್ ಜಾಣಾ ಜಾಂವ್ಚೆಂ ಗಿನ್ಯಾನ್ ಮನ್ಯಾನ್ ವಾಡವ್ನ್ ಘೆತಲ್ಲೆಂ ತರ್?

ಪ್ರಕೃತೆಚಿ ಗ್ರೇಸ್‌ಕಾಯ್, ಸಂಪತ್ತಿ ಸಾಂಬಾಳ್ನ್ ಮುಕ್ತೆ ಪಿಳ್ಗೆಕ್ ಪಾವಂವ್ಚಿ ತಾಂಕ್ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಕ್, ಭುಂಯ್ಕಾರಾಂಕ್ ಆಸಾ. ಹ್ಯಾ ಮಹತ್ವಾಚ್ಯಾ ವಾವ್ರಾ ಥಾವ್ನ್ ಲಾಬ್ಲಿ ಮತಿ ಧಾದೊಸ್ಕಾಯ್ ಜೊಡ್ವಾಕ್ ಕೊಣೆಂಚ್ ಪಾಟಿಂ ರಾವನಾಯೆ.

ಶೆಂಬೊರ್ ವರಾಂ ಪ್ರಾಯೆಚೊ ಕಾಸೊವ್ ಆನಿ ವಿಗ್ಯಾನಾಕ್ ಸವಾಲ್

ಪಾಂಚ್ ಫುಟಿ ಉಬಾರಾಯೆಚೊ, 90 ಕಿಲೊ ಜಡಾಯೆಚೊ, ಪಾಟ್ಲ್ಯಾ ವರಾಂನಿ ಜಾಯ್ತಾಂಚ್ಯಾ ಮತಿ ವಾವ್ರಾಕ್ ಕಾರಣ್ ಜಾಲ್ಲೊ, ಕಾಸ್ತಾ ಸಂತತೆಚೊ ಅಪ್ರೊಪ್ ಉಪ ಪ್ರಬೆದಾಚೊ ವಾಂಚುನ್ ಉರ್‌ಲ್ಲೊ ಏಕ್ ಮಾತ್ ಶೆಂಬೊರ್ ವರಾಂ ಪ್ರಾಯೆಚೊ 'ಜೊರ್ಡ್' ನಾಂವಾಚೊ ಕಾಸೊವ್ ಪೊರ್ಚ್ಯಾ ಜೂನ್ 24, 2012 ವೆರ್ ಮರಣ್ ಪಾವ್ಲೊ. ತೊ ಕಾಸೊವ್ ಪಾಟ್ಲ್ಯಾ 100 ವರಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಎಕ್ಸುರೊಚ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ. ಸಂಸಾರ್‌ಭರ್ ಸೊದ್ನಾಂ ಚಲ್ಲಿಂ ತರೀ ಏಕ್ ಪುಣಿ ಸಾಂಗಾತಿಣ್ ತಿಕಾ ಲಾಬ್ಲಿ ನಾ. ವಿಶೇಸ್ ಜಾತಿಚ್ಯಾ ಕಾಸ್ತಾಚಿ ಸಂತತ್ ಸಂಸಾರಾಕ್ ಆಳ್ವಾಲಿ. ಹ್ಯಾ ಕಾಸ್ತಾಚ್ಯಾ ಮರಣ್ನ್ ವಿಗ್ಯಾನಾನ್ ಜಿವಿಂಕ್/ರೂಕ್ ಝಾಡಾಂಕ್ ಸಾಂಬಾಳ್ಚೆ ತಾಂಕಿಕ್ ಸವಾಲ್ ಕೆಲೆಂ.

ಖಾಣ್ ಆಮ್ಚೆಂ ಜಾಂವ್ ವೀಕ್ ನಾತ್ಲೆಂ

ಖಾಣ್ ಸೆವಿಜೆ ಆಮ್ಚೆ ರುಚಿಚೆಂ, ಸ್ಲೆಸಣ್ ಸ್ಲೆಸಜೆ ಪೆಲ್ಯಾಕ್ ದೆಕಿಚೆಂ - ಕೊಂಕ್ಣೆಂತ್ಲಿ ಏಕ್ ಲೋಕಾಮೋಗಾಳ್ ಸಾಂಗ್ಲಿ ಹಿ. ಮನ್ಶಾಚಿ ಕೂಡ್ ಆನಿ ಮತ್ ಭಲಾಯ್ಕೆಭರಿತ್ ಉರ್ಬಾಕ್ ನಿತಳ್, ರುಚಿಕ್ ಆನಿ ಘಟಾಯ್ ಆಟಾಪ್ಲೆಂ ಖಾಣ್ ಸೆಂವ್ಚೆಂ ಗರ್ಡ್. ಹೆಂ ಉತರ್ ರಂಗೊವ್ನ್ ಸಾಂಗ್ಲೆಂ ತರ್ 'ಖಾಣ್ ಖಾ ಆನಿ ಭಲಾಯ್ಕೆಭರಿತ್ ಜಾ'. ಹೆಂ ಉತರ್ ವಾಚುಂಕ್/ಆಯ್ಕುಂಕ್ ಸೊಬ್ತಾ, ಪೂಣ್ ಆಮಿ ಸೆಂವ್ಚ್ಯಾ ಖಾಣಾಂತ್ ವೀಕ್ ಲಿಪೊನ್ ಆಸತ್ ತರ್?

ಖಿರಿ ಗಜಾಲ್ ಆಡ್ಲೂಕ್ ಲಾಗ್ತೆಲಿ, ತರೀ ಆಮಿ ದಿಸ್ತಡ್ಡೆಂ ಸೆಂವ್ಚ್ಯಾ ಜಾಯ್ತಾ ಖಾಣಾಂನಿ ವೀಕ್ ಲಿಪ್ತೆಂ ಆಸಾ. ಹಾಂಗಾಸರ್ ಫಕತ್ ದೋನ್ ದಾಕ್ಲೆ ಬರಯ್ತಾಂ. ವಿಕ್ಟಾಕ್ ಹಾಡ್ಚಿ ರಾಂದ್ವಯ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಘರಾಂತ್ ರಾಂದಿನಾಸ್ತಾಂ, ಪೊಸ್ಲೆಲ್ಯಾ ಮನ್ಶಾತಿಂಕ್ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಖಾಂವ್ಕ್ ದೀನಾಸ್ತಾಂ ಮಾಡಾಮುಳಾಚೆರ್ ವಿಬಾಡ್ಲೆವಿಶಿಂ ಬರಂವ್ಚೊ ಆವ್ಕಾನ್ ಮ್ಹಾಕಾ ಲಾಬ್ಲೆಲೊ. ಹೆ ಮಾಹೆತಿಚೊ ಮುಕ್ಲೊ ವಾಂಟೊ ಜಾವ್ನ್, ಬೆಂಗ್ಳುರಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಎಕಾ ಕೃಶಿ ಅಧಿಕಾರಿನ್ ವಿಕ್ಟಾಕ್ ಸುವಾತೆಂತ್ಲಿ ರಾಂದ್ವಯ್ ತಪಾಸಣ್ ಕರವ್ನ್ ಫಳಿತಾಂತ್ ಪಳೆಯಾನಾ ಅಕಾಂತುನ್ ಪಡ್ಚೆ ತಸಲಿ ಮಾಹೆತ್ ಲಾಬ್ಲೆಲಿ. ಹೊ ಅಧಿಕಾರಿ ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಎಕ್ಳೆ ಜಮಾತಿಚೆರ್, ಪತ್ರ್ಕರ್ತಾಂ ಮುಕಾರ್ ರಾಂದ್ವಯ್/ಫಳಾಂತ್ ಆಟಾಪ್ಲೆಲ್ಯಾ ವಿಕಾ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ಲೆ ಆಂಕ್ಲೆ-ಸಾಂಕ್ಲೆ ದಾಕವ್ನ್ ಸಾಂಗಾಲಾಗ್ಲೊ. ಲೋಕ್ ಹಿ ಮಾಹೆತ್ ಆಯ್ಕೊನ್ ಧರ್ತರಿತ್ ಮ್ಹಣ್ ಎದೊಳ್ ತಿ ಉಗ್ಡಾಪೆಂ ಕರುಂಕ್ ನಾ.

ಗಾಂವಾಂನಿ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಪಾರ್ ಆನಿ ರಾಶ್ಟ್ರ ಮಟ್ಪಾರ್ ನೈಸರ್ಗಿಕ್ / ಸಾವಯವ್ ಪ್ರಚಾರಾಚೊ ವಾವ್ರ್ ಸುರ್ವಾತ್ಲೆ ಆದಿಂ ಅಸಲ್ಯಾ ಪಾಟ್ ಧಳಾರ್ ರಾವೊನ್ ಮತಿ ದಬಾವ್ ಸೊಸ್ಲೆಲೆ ಆಸ್ಲೆಲೆ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಗಜಾಲ್ ಲಿಪೊನ್‌ಚ್ ಆಸಾ.

ಧಾನಿ, ರಾಂದ್ವಯ್, ಭಾಜಿ, ಪಿಕಿಂ ಫಳಾಂ ಪುಲಾಂ ಪ್ರಕೃತೆನ್ ಆಮ್ಕಾಂ ದಿಲ್ಲೆಂ ಏಕ್ ಗ್ರೇಸ್ತ್ ದಾಯ್ಜ್. ಪೊಟಾ ಭುಕ್ ಥಾಂಬಂವ್ಚ್ಯಾಕ್, ಮಾನಾಚ್ಯಾ ಸಯ್ರಾಂಕ್ ದಿಂವ್ಚ್ಯಾಕ್, ದೆವಾಕ್ ಅರ್ಪಣ್ ಕರ್ಚ್ಯಾಕ್ ಹಾಂಚೊ ವಾಪರ್ ಜಾತಾ. ಹೆಂ ಸರ್ವ್ ಅಪುಟ್ ನಿತಳ್ ಆಸ್ಲೆಂ ತರ್ ಹಾಂಚೊ ಭರ್ತ್ಮೆ ವೆಗ್ಳೊಚ್. ಆದ್ಲ್ಯಾ ಶೆಕ್ಡ್ಯಾಚ್ಯಾ ಸಾತ್ಲ್ಯಾ ಧಾಕ್ಡ್ಯಾ (1970) ಪರ್ಯಾಂತ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ದೆಶಾಂತ್ಲೆ ಶೆತ್ಕಾರ್ ಹೆಚ್ ವಾಟೆನ್ ಚಮ್ಕಾಲ್ಲೆ. ಶೆತ್ಕಾರ್ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಚ್ಯಾ ಘರಾಂತ್ಲೆ ಸಾಂದೆ ಆನಿ ಖಾಣ್ ವಾಪರ್ಯೊ ಲೋಕ್ ಭಲಾಯ್ಕೆಭರಿತ್ ಆಸ್ಲೆಲ್ಲೊ. ಪೂಣ್ ರಾಜ್ ಕಾರ್ಪರಾಂಕ್ ಚೂಕ್ ವಾಟ್ ದಾಕವ್ನ್ ದಿಲ್ಲೆವರಿಂ ತಾಂಚ್ಯಾ ಉತ್ರಾಂಕ್ ಲಾಗುನ್ ದೆಶಾಂತ್ಲೆ ಶೆತ್ಕಾರ್ ಚೂಕ್ ವಾಟೆನ್ ಚಲ್ಲೆ ಆನಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಸಾರೆಂ ಆನಿ ವಿಕಾಚೊ ಧಾದೊಶಿ ವಾಪರ್ ಶೆತ್ಕಾರಾಂನಿ ಕರ್ಚ್ಯಾಕ್ ಪ್ರೇರಣ್ ದಿಲ್ಲೆಂ.

ಧೊಡ್ಯಾಚ್ ವರ್ಸಾಂನಿ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಕ್ ಪಿಕಾವಳ್ ಉಣಿ ಲಾಬೊಂಕ್ ಸುರ್ವಾತ್ಲಾನಾ, ತಾಂಚಿ ಭುಂಯ್ ವಾಂಚ್ ಜಾಂವ್ಚೆ ಗತಿರ್ ಪಾವ್ತಾನಾ ಲಾಬ್ಲೆಲಿ ಏಕ್‌ಚ್ ವಾಟ್ - ಆದ್ಲೆ ಮ್ಹಾಲ್ಗಡೆ ಶೆತ್ಕಾರ್ ವಾಪರುನ್ ಆಸ್ಲೆಲಿ ನೈಸರ್ಗಿಕ್ ನೈಸರ್ಗಿಕ್ ಸಾವಯವ್

ಕೃತಿ ರೀತ್. ಮ್ಹಜೆಂ ನಶಿಬ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಸರ್ಕಾರಿ ಸಾರೆಂ ಆನಿಕ್ಯಾಯಿ ವಾಪರ್ನ್ ಆಸ್ಚೊ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಕ್ ಆನಿ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಸಾವಯವ್ ರಿತಿನ್ ಶೆತಾವಾವ್ ಕರ್ನ್ ಜಯ್ವಂತ್ ಜಾವ್ನ್. ಮತಿ ಅಡ್ಲಣೆ ಥಾವ್ನ್ ಬಜಾವ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಕ್ ಲಾಗಿಂ ಥಾವ್ನ್ ಪಳೆಂವ್ಚೊ ಆವ್ಕಾಸ್ ಲಾಬ್ಲೆಲ್ಲೊ.

ಶೆರಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಚಡ್ ಆನಿ ಚಡ್ ಲೊಕಾಕ್ ಸಾವಯವ್ ಪಿಕಾವಳ್ ಲಾಬಜೆ ಮ್ಹಳ್ಯೊ ಅತ್ರಗ್ ಕಾರ್ಯಾರೂಪಾಕ್ ಯೆಂವ್ಚ್ಯಾಕ್ ಥೊಡ್ಯೊ ಅಡ್ಲಣ್ಯೊ ಆಸ್ಲೆಲ್ಲೊ.

ಶೆತ್ಕಾರಾಂಕ್ ಗರ್ಜ್ ಸಾವಯವ್ ರೀತ್ : ಘಟಾಯೆಭರಿತ್, ವೀಕ್ ಮುಕ್ತ ಖಾಣ್, ತೆಂ ಸೆವೆಲ್ಯಾಂಕ್ ಬರೆಪಣ್ ದಿತಾ. ಸಾವಯವ್ ಕೃತಿ ಪ್ರಕೃತಿ ಸಾಂಗಾತಿ ರೀತ್. ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಭೊಂವಾರಿಂ ಲಾಬ್ಜೆ ಸಾಹೆತಿ ಥಾವ್ನ್ ಸಾರೆಂ ಕರ್ನ್ ಶೆತಾ ವಾವ್ರ್ ಕರ್ಚೆಂ. ಹ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ಭುಂಯ್ಚೆರ್ ಮೊಲಾಕ್ ಹಾಡ್ಲೆಲೆಂ ಸರ್ಕಾರಿ ಸಾರೆಂ ವೀಕ್ ಶಿಂಪ್ಲಾಯ್ ಮ್ಹಣ್ ನಾ. ದುಡು ವಿಬಾಡಿಜೆ ಮ್ಹಣ್ ನಾ. ಸರ್ಕಾರಿ ಸಾರೆಂ ವ್ಹಾವ್ನ್ ಹಾಡ್ನ್ ಕುಡಿಕ್ ಬೆಸೊರ್ ದೀಜೆ ಮ್ಹಣ್ ನಾ. ಫಳಾಂಕ್, ರಾಂದ್ಪಯೆಕ್ ತಾಚೆಂ ಜಿವಾಳ್ಪಣ್ ಉರ್ಟಿ ಏಕ್ ಆಪ್ಲಿ ಆಸಾ. ತ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ತಿಂ ಬಾವ್ರಾತ್/ಸುಕ್ತಾತ್/ ಕುಸ್ತಾತ್. ಪೂಣ್ ಸಾವಯವ್ ಪಿಕಾವಳೆಂತ್ ತಿ ಆಪ್ಲಿ ಥೊಡಿ ಲಾಂಬಾಚ್ ಆಸಾ. ಹಿ ಗಜಾಲ್ ಖರಿ, ಅನ್ಬೊಗಾನ್ ಸಾಂಗುನ್ ಆಸಾಂ ಹಾಂವ್.

ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಆನ್ವಾರಾಂಕ್ ಸಾವಯವ್ ರಿತಿಚಿ ಭುಂಯ್ ಪುಡ್ ಕರುಂಕ್ ಸಕ್ತಾ? ದೋನ್-ತೀನ್ ವರ್ವಾಂ ಅದಿಂ ಉತ್ತರ್ ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ ಭಿರಾಂಕುಳ್ ಪಾವ್ ಆಯಿಲ್ಲೊ. ಜಾಯ್ತಿಂ ಶೆತಾಂ, ಶೆತ್ಕಾರಾಂಚಿಂ ಘರಾಂ, ಜಾನ್ವರಾಂ ದೆಸ್ವಾಟುನ್ ಗೆಲ್ಲಿಂ. ತ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ನಿರಾಶ್ರಿತ ಲೊಕಾಕ್ ಘರಾಂ ಬಾಂದ್ಚ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ ಬೆಂಗ್ಕುರಾಂತ್ ಮುಕೆಲ್ ಮಂತ್ರಿನ್ ಬಾಲ್ಡಿ ಬಾಲ್ಡಿ ನೋಟ್ ಜಮೊ ಕೆಲ್ಲೆ. ಹ್ಯಾಚ್ ವೆಳಾರ್ ಸಾವಯವ್ ರಿತಿನ್ ಶೆತಾ ವಾವ್ರ್ ಕರ್ಲಲ್ಯಾ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಚೆ ಭುಂಯ್ಚೆರ್ ಧಾದೊಶಿ ಪಾವ್ನ್ ಪಡ್ಲೆಲ್ಲೊ. ಪಾವ್ಕಾಕ್ ಫಳ್ ದಿಂವ್ಚಿಂ ವಾಲಿ ರುಾಡಾಂ ದೆಸ್ವಾಟ್ ಜಾಲ್ಲಿಂ. ಪೂಣ್ ತಾಂಚೆ ಭುಂಯ್ಚೆರ್ ಪಡ್ಲೆಲೆಂ ಪಾವ್ನ್ ಉದಕ್ ಭಾಯ್ರ್ ವ್ಹಾಳನಾಸ್ತಾಂ, ಸಗ್ಳೆಂ ಉದಕ್ ಗಾಂವಾಂತ್ 'ಭುಂಯ್ ಮಾಡ್' ಆಸ್ಲೆಲ್ಯಾಪರಿಂ ತ್ಯಾ ಗಾಂವಾಂತ್ ಹೆರ್ ರುಾಡಾಂ ಆಸ್ಲೆಲಿಂ ಜಾಯ್ತಿ. ಗಾಂಯ್ಚೊಳಾಂನಿ ಕರ್ನ್ ದವರ್ಲೆಲೆ ಲಿಪ್ಪೆ ಬುರಾಕ್ ಉದಕ್ ಭುಂಯ್ಚೆರ್ ಜಿರೊಂಕ್ ಕಾರಣ್ ಜಾಲೆ ಆಸ್ಲೆಲೆ. ಹಿ ಆತುರಾಯೆಚಿ ಗಜಾಲ್ ದಿಸಾಳ್ಕಾ ಪತ್ರಾರ್ ಕಳಯ್ಲಿಲಿ.

ಖಾಣ್ ಸೆಂವ್ಚ್ಯಾ ಲೊಕಾಕ್ ಆನಿ ಖಾಣ್ ಲಾಬಂವ್ಚ್ಯಾ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಕ್ ಫಾಯ್ದಾಂಭರಿತ್ ಸಾವಯವ್ ಪಿಕಾವಳ್ ಗ್ರಾಯ್ಕಾಂಕ್ ಲಾಬಂವ್ಚ್ಯಾ ವಾವ್ರಾಕ್ ಮಂಗ್ಕುರಾಂತ್ 2013 ನವೆಂಬರ್ 14ವೆರ್ ಸಂಚಾರಿ ಸಾವಯವ್ ಖಾಣಾ ವಸ್ತು ವಿಕ್ರಾ ಮಾಳಯೆಚೆಂ ಉಗ್ರಾವಣ್, ಮಂಗ್ಕುರ್ಟೆ ಶಾಸಕ್ ಆನಿ ಹೆರ್ ಪುಡಾರ್ಯಾಂ ಸಮೊರ್ ಜಾಲೆಂ. ಮಂಗ್ಕುರ್ಟೆ ಲೊಕಾಮೊಗಾಳ್ ದಾಕ್ತರ್ ಡೊ.ಬಿ.ಎಮ್. ಹೆಗ್ಡೆ ನೈಸರ್ಗಿಕ್ ಖಾಣ್ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಗರ್ಜ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾ ವಿಶಯಾಚೆರ್ ಉಲೊವ್ನ್ ದಿಲೆಂ. ಮಂಗ್ಕುರಾಂತ್ಲೆ 'ನೈಸರ್ಗಿಕ್ ಪಿಕಾವಳ್ ಪ್ರೇರಕ್' ಸಾಂಗಾತಾ ಯೆವ್ನ್ ಲಾಗಿಲ್ಯಾ ಆನಿ ಪರ್ಣಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಚೊ ಪಾಟಂಬೊ ಘೆವ್ನ್ ಹೊ ವಾವ್ರ್ ಸುರ್ವಾತ್ಲಾ. ಶೆರಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಲೊಕಾನ್ ಅಸಲ್ಯಾ ವಾವ್ರಾಕ್ ಪಾಟಂಬೊ ದೀವ್ನ್, ಯೆವ್ಜಣೆಕ್ ಜೀಕ್ ಲಾಬ್ಚ್ಯಾಪರಿಂ ಪಳೆಂವ್ಕ್ ಕಾರ್ಪರಾಂನಿ ವಿನಶಿ ಕೆಲ್ಯಾ.

ಶೆತ್ಕಾರಾಂಕ್ ಮೊಗಾಚಿ ರಾಂದ್ವಯ್

‘ಆಜ್ ತರೀ ಸಂಸಾರಾಂತ್ಲೊ ಆರ್ದ್ಯಾಕ್ ಅರೊ ಲೋಕ್ ಫಕತ್ ದಿಸಾಕ್ ಏಕ್ ಜೆವಣ್ ಜೇವ್ನ್ ಜಿಯೆವ್ನ್ ಆಸಾ’

‘ಜರ್ ಸಂಸಾರಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಹರೆಕ್ಲ್ಯಾಕ್ ಪಿಯೆಂವ್ಕ್ ನಿತಳ್ ಉದಕ್ ಲಾಬ್ಲೆಂ, ತರ್ ಸಂಸಾರಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಆರ್ದ್ಯಾಕ್ ಅರ್ದ್ಯಾ ದಾಕ್ತೆರಾಂಕ್ ಕಾಮ್ ಆಸ್ಲೆಂನಾ’.

ವರಾ ಆದಿಂ ವಾಚ್ಲಲ್ಯಾ ವೆವೆಗ್ಳ್ಯಾ ಬರಾಂತ್ಲ್ಯೊ ದೋನ್ ವೊಳಿ ಮತ್ ಹಾಲ್ಕದುಂಕ್ ಸಕ್ಲ್ಯೊ. ಮೊಂತಿ ಫೆಸ್ತಾ ಸಂದರ್ಬಾಚೆರ್ ನವಿ ಪಿಕಾವಳ್ ಲಾಬಂವ್ಚ್ಯಾ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಕ್ ವಯ್ಲೊ ವೊಳಿ ರೆವಡ್ತಾತ್ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಮತಿಂತ್ ದವರ್ನ್ ಹ್ಯಾ ಬರಾಂಚಿ ಸುರಾತ್ ಕರ್ತಾಂ.

ಖಾಣ್ ಆನಿ ಉದಕ್ ಮನ್ಯಾಚ್ಯೊ ಮುಳಾವೊ ಗರೊ. ಸಂಸಾರಾಂತ್ ಉದಕ್ ರಚ್ಚಾರಾ ಥಾವ್ನ್ ಫುಂಕ್ಯಾಕ್ ಲಾಬ್ತಾ ತರ್, ಉದಕ್ ಜಾಯ್ ಪುರ್ಟೆಂ ವಾಪರ್ನ್ ಶೆತ್ಕಾರ್ ಶೆತ್ ವಾಗಯ್ತಾ. ಪಿಕಾವಳ್ ಕಾಡ್ತಾ; ಆಪ್ಲೆ ಗರ್ಟೆಕ್ ಜಾಯ್ ತಿತ್ಲೆಂ ವಾಪರ್ನ್, ಚಡಿತ್ ಆಸ್ಲೆಂ ಗರ್ಟೆವಂತಾಂಕ್ ವಿಕ್ತಾ. ಹಿ ಫಾಡಾವಳ್ ಸಾರ್ಕೆ ಮಾಂಡಾವಳಿನ್ ಆಸ್ಲಿ ತರ್ ಸರ್ವ್ ಸಾರ್ಕೆಂ ಆಸ್ಲೆಂ. ಪೂಣ್ ಸರ್ಕಾರಿ ಯೆವ್ಣಣ್ಯೊ, ಶಹರಾಂತ್ ಯಾರ್ಕಾರಾಂನಿ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಕ್ ಪಿಳ್ಳೆಂ, ವಿಕ್ರಾ ಥಳಾಚಿ ಅಡ್ಡಣ್... ಅಸಲೆ ಪರಿಗತಿಂತ್ ಶೆವ್ಣ್ಯಾಂತ್ ಶಿರ್ಕಲ್ಲ್ಯಾ ಮುಟ್ಲಾಪರಿಂ ಶೆತ್ಕಾರ್ ದುಬೊ, ಅಸ್ಕತ್ ಆನಿ ರಿಣ್ಕಾರಿ ಜಾಲೊ.

ತಾಂದುಳ್ ಆನಿ ಗೋಂವ್ ಸಂಸಾರಾಂತ್ ಚಡಿತ್ ಲೋಕಾನ್ ಖಾಣ್ ಜಾವ್ನ್ ವಾಪರ್ಲಿ ವೊರ್ಲಿ. ಭಾತಾ ಬಿಯಾಂ ಥಾವ್ನ್ ರೋವ್, ನೇಜ್, ಭಾತ್ ಆನಿ ತಾಂದುಳ್ ಜಾತಾ ಪರ್ಯಾಂತ್; ಗೊಂವಾ ರುಾಡಾ ಥಾವ್ನ್ ಗೊಂವಾ ಪೀಟ್ ಜಾತಾ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಜಾಯ್ ಮ್ಹಿನತ್ ಆನಿ ವಾವ್ರ್ ಜಾಯ್ ಪಡ್ತಾ. ತಾಂದುಳ್ ಶಿಜೊಂಕ್ ಆನಿ ಗೊಂವಾ ಭಾಕ್ರೊ ಭಾಜುಂಕ್ ಜಾಯ್ ಜಳವ್ ಗರ್ಲ್ ಪಡ್ತಾ.

ಮನ್ಯಾಚೆಂ ಭುಕೆಚೆಂ ಪೊಟ್ ಭರ್ಚ್ಯಾಕ್ ಕುಡಿಕ್ ಘಟಾಯ್ ಲಾಬ್ಚ್ಯಾಕ್ ಖಾಣ್ ಗರ್ಟೆಚೆಂ. ಪೂಣ್ ಖಾಣ್ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ತೆಂ ಶಿತ್/ಪೇಜ್/ಭಾಕ್ರೊಚ್ ಜಾಯ್ ಮ್ಹಣ್ ನಾ. ಪೆಟುಲಾಂನಿ ಬಂದಿ ಕರ್ನ್ ದವರೆಲ್ಯಾ ಕುಂಕ್ಡಾಂಚಿಂ ತಾಂತ್ಯಾಂ/ಮಾಸ್‌ಚ್ ಜಾಯ್ ಮ್ಹಣ್ ನಾ.

ಮನ್ಯಾಖಾಣಾ ವಿಶಿಂ ಚಿಂತಪ್ ಆಟಯ್ತಾನಾ ರಾಂದ್ವಯ್, ಧಾನಿ ಆನಿ ಫಳ್ ವಸ್ತು ಮನ್ಯಾ ಕುಡಿ ಮತಿಚಿ ವಾಡಾವಳಿಕ್ ಆನಿ ಘಟಾಯೆಕ್ ಜಾಯ್ ಪಡ್ಲೆ ಜಾಯ್ ಘಟಕ್ ಲಾಬಂವ್ಕ್ ಸಕ್ತಾತ್. ರಾಂದ್ವಯ್ ಬೋವ್ ವೆಗಿಂ ಶಿಜ್ತಾ. ಫಳ್ ವಸ್ತು ರುಕಾ ಥಾವ್ನ್ ಕಾಡ್ಲಲ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಚಡಿತ್ ಸರ್ವರಾಯ್ ನಾಸ್ತಾಂ ಮನ್ಯಾ ಪೊಟಾಕ್ ಪಾವ್ತಾತ್. ಹ್ಯಾ ರೂಕ್ ರುಾಡಾಂಚಿ ಕೃಶಿ ವಾವ್ರಾವರ್ಲಿಂ ಭುಂಯ್ಚೆರ್ ಪಾಚೆಪಣ್ ಉರ್ತಾ.

ರಾಂದ್ವಯ್ ರುತಾ ಕರೈಂ ಶೆತ್ಕಾರ್ ಲೋಕಾಕ್ ಬೋವ್ ಆದಿಂ ಥಾವ್ನ್ ಆಂವಡ್ಲಲೊ ವಾವ್ರ್, ಎಕಾಚ್ ರಂಗಾಚೆ ಮಾತಿಯೆ ಥಾವ್ನ್, ಎಕಾಚ್ ರಂಗಾಚಿಂ ಪಾನಾಂ ಆಸ್ಲೆಲ್ಯಾ ಝಾಡಾಂ ಥಾವ್ನ್ ವೆವೆಗ್ಯಾ ರಂಗಾ ರುಚಿಚಿಂ ಫಳಾಂ ಲಾಬ್ಲೆಂ ಅಜ್ಯಾಪಿ ಘಡಿತ್ ಆದ್ಲ್ಯಾ ಮನ್ಶಾಂಕ್ ಶೆತಾ ವಾವ್ರಾ ತೆವ್ಚಿಂ ತಾಂಡುನ್ ಧರೈಲೆಂ ಆಸ್ಲೆತ್.

ಮಂಗ್ಳುರಾ ಭೊಂವಾರಾಂತ್ ಜಾಯ್ತಿಂ ಕುಟ್ಮಾಂ ಕಾಂಯ್ ಶೆಂಬೊರ್ ವರಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಶೆತಾ ವಾವ್ರಾ ಸಂಗಿಂ ರಾಂದ್ವಯ್ ಕರ್ನ್ ಆಸ್ಲೆಲಿಂ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ತೊಂಡ್ವಾಶಿಂ ಮಾಹೆತ್ ಮೆಳ್ತಾ. ಕಶೆಂ ಘರ್, ಆಂಗಣ್, ಗೊಟೊ ನಿತಳ್ ಸಾಂಬಾಳ್ತಾಲೆ; ತಶೆಂ ಕಣ್ಣಿ, ಚುರಾ ಕಾಂದೆ ಧುವ್ನ್ ನಿತಳ್ ಕರ್ನ್ ವಿಕ್ರಾಕ್ ಘೆವ್ನ್ ವೆಚೆಂ ಖಾಲೆಪಣ್ ತ್ಯಾ ಶೆತ್ಕಾರಾಂನಿ ಸಾಂಬಾಳ್ನ್ ಹಾಡ್ಲೆಂ. ಹೆಂ ಏಕ್ ವಿಶೇಸ್‌ಪಣ್ ಭೊಂವಾರಿಂಚ್ಯಾ ಶ್ಲೆರಾಂನಿ, ಸಾಂತೆನಿ ಪಳೆಂವ್ಕಾಚ್ ಮೆಳನಾ ತಿತ್ಲೆಂ ಅಪ್ಸೂಪ್ ಜಾಲಾಂ.

ಖಾಸ್ಗಿ ಗರಾಂ ಖಾತಿರ್ ದುಡು ಲಾಬಂವ್ಚ್ಯಾ ಶೆತಾ ವಾವ್ರಾಂತ್ ರಾಂದ್ವಯ್ ಚಡ್ ಮಹತ್ವ್ ದಿಂವ್ಚೊ ಪಡ್ತಾ. ಥೊಡ್ಯಾಚ್ ಮ್ಹಯ್ಯಾಂನಿ ಪಾವ್ನ್ ಉದ್ಯಾಚೆ ಕುರೈನ್ ರಾಂದ್ವಯ್ ವಾಡ್ವನ್ ಜಿಯೆಲ್ಲಿಂ ಕುಟ್ಮಾಂ ಜಾಯ್ತಿಂ ಆಸಾತ್. ಪೂಣ್ ದುಡ್ಡಾಗರ್ಜ್ ಆನಿ ಪೆಂಟೆನಿ / ಶ್ಲೆರಾಂನಿ ರಾಂದ್ವಯ್ ಖಾಯ್ ಚಡ್ವಾಸ್ತಾಂ ಚಡಿತ್ ಲೋಕಾಕ್ ಆಂವಡ್ಲಲೊ ಶೆತಾ ವಾವ್ರ್ ವ್ಹಾಳ್ಚೆ ಭಾಜಿಯೆಚೊ. ವರಾಂಚ್ಯಾ ಧಾ ಮ್ಹಯ್ಯಾಂನಿ (ಭೊರಾಚ್ಯಾ ಪಾವ್ನ್‌ಚೊ ವೆಳ್ ಸೊಡ್ನ್) ದಿಸ್ವಡ್ಲೆಂ ಪನ್ನಾಸ್ ವೊಜಿಂ (ಅಡೆಚ್ ಟನ್) ತಿತ್ಲಿ ವ್ಹಾಳ್ಚೆಭಾಜಿ ಮಂಗ್ಳುರಾ ವಿಕ್ರಾಕ್ ಧಳಾಕ್ ಪಾವ್ರಾ ಆನಿ ವರಾಕ್ ರುಪಯ್ ಏಕ್ ಕೊರೊಡಾ ತಿತ್ಲೊ ದುಡು ಶೆತ್ಕಾರಾಂ ಹಾತಿಂ ಪಾವ್ರಾ.

ಪಾಚ್ಚಿಂ ಪಾನಾಂ ಆನಿ ಪಾಚ್ಚಿಂ ತಾಡಾಂ ಸುರಾ ಥಾವ್ನ್ ಲಾಬ್ಚ್ಯಾ ವೊತಾಂತ್ಲಿ ಸಕತ್ ಚಿಂವೊನ್ ಘಟಾಯೆ ಘಟಕ್ ಪುಂಜಾವ್ನ್ ದವರಾ ಆನಿ ಸೆವ್ಲೆಲ್ಯಾಂಕ್ ಘಟಾಯೆ ಲಾಬ್ತಾ.

ವ್ಹಾಳ್ಚೆಭಾಜಿ ರಾಂದ್ವಯ್ ವಾವ್ರಾಕ್ ಬೋವ್ ಉಣೊ ಜಳವ್ ಪಾವ್ರಾ ಆನಿ ಭಾಯ್ರ್ ಉಡಂವ್ಚೊ ವಾಂಟೊ ಬೋವ್ ಉಣೊ ಜಾಲ್ಲೆ ವರ್ದಿಂ ಚಡಿತ್ ಲೋಕ್ ವ್ಹಾಳ್ಚೆ ಭಾಜಿ ಕೊಂಡ್ಲೆ ಕರ್ನ್ ಬಾಂದುಂಕ್ ಥೊಡೊ ವಾವ್ರ್ ಪಡ್ತಾ. ಆನಿ ಮಾತ್ಯಾ ವೊಜ್ಯಾಂತ್ ಹಾಡುಂಕ್ ಹೆರ್ ರಾಂದ್ವಯೆ ತಿತ್ಲಿ ಜಡ್ ಆಸನಾತ್ಲೆ ವರ್ದಿಂ ಶೆತ್ಕಾರ್ ಹ್ಯಾ ವಾವ್ರಾ ತೆವ್ಚಿಂಚ್ ಚಡಿತ್ ದೀಶ್ಪ್ ದವರಾ.

ಭಾಂಗಾರಾ ವಾಕ್ಚಿ ತಸಲಿ ಭುಂಯ್, ಸರ್ಕಾರಿ ಈಟ್ ಆನಿ ವೀಕ್ ಶಿಂಪ್ಡಾವ್ನ್ ವಿಬಾಡಿನಾಸ್ತಾಂ ನೈಸರ್ಗಿಕ್ ಕೃಶಿ ರೀತ್ ಆಪ್ಣಾವ್ನ್ ಮುಕಾರ್ ವೆತೆಲ್ಯಾ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಕ್ ಜಯ್ ಲಾಬ್ಚ್ಯಾಂತ್ ಕಾಂಯ್ ದುಬಾವ್ ನಾ. ಹ್ಯಾ ವರಾಂಚ್ಯಾ ಆಗೊಸ್ತಾಚ್ಯಾ ತಿಸ್ರಾ ಹಪ್ಪಾಚ್ಯಾ ಖಳನಾತ್ಲೆಲ್ಯಾ ಪಾವ್ನ್‌ವರ್ದಿಂ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಕ್ ಜಾಲ್ಲೊ ಆಕಾಂತ್ ಸಮ್ಜೊನ್ ಘೆಂವ್ಚೊ ಆವ್ಕಾಸ್ ಹ್ಯಾ ಬರವ್ಪಾಕ್ ಲಾಬ್ಲೊ. ನೈಸರ್ಗಿಕ್ ಕೃಶಿ ರೀತ್ ಆಪ್ಣಾಯ್ಲೆಲೊ ಎಕ್ಲೊ ಶೆತ್ಕಾರ್ ಸಾಂಗಾಲಾಗ್ಲೊ 'ಮ್ಹಜೊ ಮಾಟೊವ್ ಭಲಾಯ್ಕೆಂತ್ ಆಸಾ. ಪಿಕಾವಳ್ ಉಣಿ ಜಾಲ್ಲಿ ದಿಸಾನಾ. ಕಾಂಯ್ ಥೊಡಿ ಚಡೊಂಕ್ ಪುರೊ'.

ಪಾಟ್ಲಾ ಕಾಂಯ್ ಪಂಚ್ಚೀಸ್ ವರಾಂಚ್ಯಾ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಚ್ಯಾ ಬಾಂದಾ ಥಾವ್ನ್ ಹ್ಯಾ ಬರವ್ಪಾನ್ ಶಿಕ್ಷೆಲೆಂ ಲಿಸಾಂವ್ ಮ್ಹಳ್ಳಾರ್, ಶೆತಾಂನಿ ಚಡಿತ್ ವೆಳಾಚೊ ಸಮರ್ಪಿತ್ ವಾವ್ರ್ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಕ್ ರಾಕೊಂಕ್ ಸಕ್ತಲೊ ಶಿವಾಯ್ ಸರ್ಕಾರಿ ಈಟ್ ಆನಿ ವೀಕ್ ನ್ಹಯ್. ನೈಸರ್ಗಿಕ್/ಸಾವಯವ್ ಕೃಶಿ ರೀತ್ ರಚ್ಣಾರಾಚೆ ಮಂಡಾವಳಿಕ್ ಆಡ್ ವೆಚಿ ರೀತ್ ನ್ಹಯ್ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಶೆತ್ಕಾರಾಂನಿ ಸಮ್ಜೊನ್ ಘೆತ್ಲೆಲ್ಯಾ ದಿಸಾ, ನಿಶಳ್ ಖಾಣ್ ಆನಿ ಉದಕ್ ಲಾಭ್ಚ್ಯಾಕ್ ಸುರ್ವಾತ್ ಜಾತಾ. ಗಾಂವ್ಚೊ/ಶಹರಾಂನಿ ಜಿಯೆಂವ್ಚೊ ಲೊಕ್ ಭಲಾಯ್ಕೆವಂತ್ ಜಾತಾ, ವಾವ್ರಾ ಆವ್ಡಿ ಚಡ್ತಾ, ದೇಶಾಚಿ ಸಂಪತ್ತಿ ಚಡ್ತಾ.

ಆಮಿ ಹೊಗ್ಡಾವ್ನ್ ಆಸ್ಚಿ ಖಾಣಾ, ವಕ್ರಾಂಚಿ ಶಿಂಕ್ಳಾ

ಉಗ್ಡಾಸ್ ಕರ್ ಮನ್ಯಾ ತುಂ ಜಾವ್ನಾಸಾಯ್ ಧುಳ್, ಧುಳಿಕ್ ಪಾಟಿಂ ವೆತಲೊಯ್! ಫಕತ್ ವರಾಕ್ ಏಕ್ ಪಾವ್ಪಿಂ ಆಯ್ಕುಂಕ್ ಮೆಳ್ಳಿಂ ಉತ್ತಾಂ ಹಿಂ. 'ಪಾಟಿಂ ವೆಚಿ ಆದಿಂ ಪ್ರಕೃತೆ ಮದೆಂ ಜಿಯೆಯಾ' ಅಶೆಂ ಕುಡ್ಲನ್ ಆಸ್ಲೆಲೆಂ ತರ್ ಆಜ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಭೊಂವಾರಾಂತ್ ಪಳೆಂವ್ಕ್ ಮೆಳ್ಳೊ ಪ್ರಕೃತೆಚೊ ವಿಬಾಡ್ ಇತ್ಲೊ ಜಾತೊ ನಾ ಅಶೆಂ ಭೊಗ್ತಾ'.

ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಮಧ್ಲ್ಯಾ ಜಾಯ್ತಾಂಕ್ ಉಗ್ಡಾಸ್ ಆಸುಂಕ್ ಪುರೊ, ನವ್ಯಾ ವರಾಚಿ ಸುರ್ವಾತ್ ಜಾತಾಸ್ತಾಂ ಗಾಂವಾ ಮಧ್ಲ್ಯಾ ಪಾಂಯ್ ವಾಟೆನ್ ಚಲ್ತಾಸ್ತಾನಾ ಚಿಂಚಿಚಿಂ ಕರ್ಲಾಂ, ಶೆಂಕಾರಿ ಪಾಂಯಾಂಕ್ ಮಸ್ತುಂಕ್ ಮೆಳ್ತಾಲಿಂ. ಥೊಡೆ ಪಾವ್ಪಿಂ ಮಿರಿಯಾಚಿಂ ತೋಡಿ ಹ್ಯಾಚ್ ಸುವಾತೆರ್ ಆಸ್ತಾಲಿ.

ಗಾಂವಾಂನಿ ಭೋವ್ ಸಸಾರಾಯೆನ್ ಚಡಿತ್ ಪೋಸ್ ಗರ್ಜ್ ನಾಸ್ತಾಂ ಲಾಬ್ಲಿಂ ಮಿರಿಂ, ಚಿಂಚ್, ವೊಂಟಿ ಸೊಲಾಂ, ಧಾರಾಂಚ್ಯಾ ಸೊಲಾಂ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ತಿಕ್ಯಾ ರಾಂದ್ಪಾಕ್ ಮಾತ್ ನ್ಹಯ್ ಆಸ್ತಾಂ ಜಾಯ್ತಾ ವಕ್ರಾಂ ಖಾತಿರ್ ತಾಂಚೊ ವಾಪರೊ ಜಾತಲೊ ಆನಿ ಬಿಗಡ್ಲೆಲಿ ಭಲಾಯ್ಕಿ ಬೋವ್ ವೆಗ್ಗಿಂ ಪಾಟಿಂ ಜೊಡ್ನ್ ಘೆಂವ್ಕ್ ಆಧಾರ್ ಜಾತಲೊ. ರಾನಾ ಭೊಂವಾರಿಂ ಲಾಬ್ಲಿ ತಿಕೆಸಾಲ್ ಆನಿ ತಿಕೆ ಪಾಲೊ ರಾಂದ್ಪಾಕ್ ಪರ್ಮಳ್ ದಿಂವ್ಚೆ ಸವೆಂ ಮಾಸಾ ನಿಸ್ತಾಂತ್ ಆಮ್ಚಾಣ್ ಆಸ್ಲಾರ್ ನಿವಾರುಂಕ್ ಉಪ್ಕಾರ್ತಾ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಗಜಾಲ್ ಆದ್ಲ್ಯಾಂಕ್ ಕಳಿತ್ ಆಸ್ಲಾಲಿ.

ಜಾಂವ್ ಗೊಂಯಾಂ, ಕಾರ್ವಾರ್ ನ್ಹಯ್ ತರ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ಚ್ಯಾ ಭಂವ್ಚಿಚೊ ಚಡಾವತ್ ಲೋಕ್ ರಾನಾ ಭೊಂವಾರಾಂತ್ ವಸ್ತಿ ಕರ್ನ್ ಆಸ್ಲೊ ಪಳೆವ್ಚೆತ್. ರಾನಾ ಮಧೆಂ ಜಯ್ ರೂಕ್, ಭೊಂವಾರಿ ಬಾರಾ ಮ್ಹಯ್ನಿ ಪಾಚ್ಚೆಂ ಪಾನಾಂ ಆಸ್ಚಿಂ ಬೊಲಿಂ, ಪುಲಾಂ-ಫಳಾಂಚಿ ರೂಕ್, ವಾಲಿ, ವರಾಚಿ ಸ ಮ್ಹಯ್ನಿ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಪಾವ್ನ್ ದೆಣೆ ಭರ್ಲೆಲಿಂ ತಳಿಂ, ವಾಳ್ ಆನಿ ನ್ಹಯ್ನೊ. ಹ್ಯಾ ವರ್ಲಿಂ ರಾನ್ ಮನ್ಶಾತೆಚಿ ಶಿಕಾರಿ ಆನಿ ಮಾಸ್ಚಿ ಧರ್ಲಿ ಸವಯ್ ಜಾಂವ್ಚಿ ಕಾಂಯ್ ಚಡಿತ್ ನ್ಹಯ್. ಹ್ಯಾ ಮಾಸಾ ಮಾಸ್ಚೆಚ್ಯಾ ರಾಂದ್ಪಾಕ್ ಆಮ್ಚಿ ತಿಕ್ಲಿ ರೂಚ್ ಬರಿ ಲಾಗ್ತಾ. ತೆಂ ಕಳಿತ್ ಜಾತಾನಾ ರಾನಾಂತ್ಲ್ಯಾ ರುಕಾಚ್ಯಾ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಫಳಾಂಚಿ ಸೊಲಾಂ, ಮಿರಿಂ ವಾಪರ್ಲಿ ಸವಯ್ ಜಾಲಿ. ಪೂಣ್ ಶೆಕ್ಡಾಂ ಧಾವ್ನ್ ಕೊಂಕ್ಲಿ ಮನ್ಯಾಂಕ್ ಆವಡ್ಲೆಲೆಂ ಮಿರಿಂ, ಸೊಲಾಂ ಆತಾಂ ಮುಳಾವ್ಯಾ ಗುಣಾಂಚೆ ಆವ್ಕಾಸ್ ಹೊಗ್ಡಾವ್ನ್ ಯೆತಾತ್.

ಖಿಂಯ್ಚ್ಯಾಯ್ ಫಳಾಂನಿ ತಾಂಚಿ ಮುಳಾವಿ ರೂಚ್, ವಕ್ರಾ ಗೂಣ್ ಆಸಾಚೆ ತರ್ ಜಾಯ್ ಪುರೊ ಕಳಿತ್ ರುಕಾಂ ವಾಲಿಂನಿ ಆಸಾಚೆ ಪಡ್ತಾ. ಸಾರ್ಕೆಂ ಜೂನ್ ಜಾಯ್ತೆ ಆನಿ ಪಿಕೊಂಕ್ ಧರಿಚೆ. ತೆದ್ನಾ ಪರ್ಯಾಂತ್ ರುಕಾ/ವಾಲಿ ಧಾವ್ನ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಗುಣಾಂಕ್ ಜಾಯ್ ಪಡ್ಲಿ ಸಕತ್ ಚಿಂವೊನ್ ಘೆತಾ ಆನಿ ಆಪ್ಲೆಂ ಖಾಶೆಲೆಂಪಣ್ ಸಾಂಬಾಳ್ನ್ ಘೆತಾ. ಹ್ಯಾ ವಿಷ್ಯಾಂತ್ ಸರ್ ದಿಂವ್ಚಿ ತರ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಭೊಂವಾರಾಂತ್ ರುಕಾರ್ ಪಿಕ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಆಂಬ್ಯಾಂಚ್ಯಾ ರುಚಿಕ್ ಆನಿ ವಿಕ್ರಾ ಧಾವ್ನ್

ಹಾಡೆಲ್ಯಾ ರಂಗ್ ನೆಟಯ್ಲೆಲ್ಯಾ ಅಂಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾವ್ನ್ ಪಳೆವ್ನ್ ಸಮ್ಜೆನ್ ಘೆವೈತ್.

‘ಮಿರಿಂ’ ಹಾಚೊ ಮೂಳ್ ‘ಪಶ್ಚಿಮ್ ಫಾಟ್’ ಆಶಿ ಜಾಣ್ವಾಂಚಿ ಪಾತ್ಯೆಣಿ. ಚರಿತ್ರೆಯಾ ಪಾನಾಂನಿ ಫಾಡ್ಲಾ ಕರಾವಳಿ ಥಾವ್ನ್ ಭಾಯ್ಲ್ಯಾ ಗಾಂವಾಕ್ ದರ್ಯಾ ವಾಟೆನ್ ವಿಕ್ಯಾಕ್ ವೆತಾಲೆಂ ಮ್ಹಳ್ಳೆ ದಾಕ್ಲೆ ಮೆಳ್ತಾತ್. ಚೊವ್ಡಾವ್ಯಾ ಶೆಕ್ಡಾಂತ್ ಭುಂಯ್ಚಿ ಮ್ಹೂಲಕ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ವಕ್ಲಾಂಕ್ ಗೇಣ್ ಜಾವ್ನ್ ತಾಂದುಳ್ ದಿಂವ್ಚ್ಯಾ ಬದ್ಲಾಕ್ ಮಿರಿಂ ದಿಂವ್ಕ್ ದಬಾವ್ ಫಾಲ್ತಾಲೆ. 16ವ್ಯಾ ಶೆಕ್ಡಾಂತ್ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಾಕ್ ಪಾವ್ಲ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಫಾಡ್ಲಾ ಕರಾವಳಿರ್ ಮಿರಿಯಾಚೊ ಖಾಯ್ನ್ ಭೋವ್ ವಾಡ್ಲೊ. ಹ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ರಾನಾ ಮಧೆಂ ಆಸ್ಲಿ ಮಿರಿಯಾಚಿ ವಾಲ್ ಶೆತಾಂ ಭಾಟಾಂ ಭಂವಾರಿ ಆಯ್ಲಿ. ಪೂಣ್ ತೆದ್ನಾಂ ತಾಣಿಂ ವಾಲ್ ಲಾಯ್ಲೆಲಿ ಚಡ್ ವರಾಂ ಬಾಳ್ವೊಂಚ್ಯಾ ಆನಿ ವರ್ನ್ಭರ್ ಪಾಚ್ಚಿಂ ಪಾನಾಂ ಆಸ್ಚ್ಯಾ ಪೊಣ್ಣಾ ರುಕಾ ತಸಲ್ಯಾ ರುಕಾ ಮುಳಾಂತ್. ಹ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ಪ್ರಕೃತೆಚೆರ್ ಚಡಿತ್ ತಪಾವತ್ ಪಡ್ಲೊನಾ.

ಲೊಕಾಂ ಹಾತಿಂ ತಾಂಬ್ಯಾಚಿಂ ರುಪ್ಯಾಚಿಂ ನಾಣಿಂ ಪಾವ್ತಾನಾ ರಾನ್ವಟ್ ಸಾಹೆತ್ ವಿಕ್ಯಾಕ್ ಪಾವ್ಲಿ. ಮಿರಿಂ, ಕಾದ್ರ್ಯಾ ಫಳಾಂಚೊ ಬಿಯೊ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಾಕ್ ಆನಿ ಹೆರ್ ರಾಷ್ಟ್ರಾಂಕ್ ಪಾವ್ಲೊ ತರ್ ಆಮ್ಗಣ್, ವೊಂಟಿ ಸೊಲಾಂ, ಧಾರಾಂಬ್ಯಾ ಸೊಲಾಂಕ್ ಗಾಂವ್ಚಿ ವಿಕ್ಯಾ ಥಳಾರ್ ಖಾಯ್ನ್ ಆಯ್ಲೊ. ಹ್ಯಾ ರುಕಾಂಕ್ ಲಾವ್ನ್ ಪೊಣ್ ಕರ್ಚಿ ಗರ್ಜ್ ನಾತ್ಲೆ ವರ್ವಿಂ ರಾನಾಂ ಮದೆಂ ಸರ್ವಿ ಭರ್ಶಿಕ್ ವಾಂಟುನ್ ಆಸ್ಲೆ ವರ್ವಿಂ ರಾನಾಂ ಶಾಬಿತ್ ಉರಿಂ.

ವರಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಪಿಳ್ಗ್ಕ್ ಧನ್ ದಿವ್ಯಾಚಿ ವೊಡ್ ಚಡ್ತಾನಾ ಲೊಕಾಂ ಹಾತಿಂ ಖರೆಲ್ಲಾಂತ್ ಆಯ್ಲೊ. ಜಯ್ತ್ ರೂಕ್ ಶೆವ್ವಾಲೆ. ಉರ್ದೆಲೆ ರೂಕ್ ಬೊಲಿಂ ಜಳ್ಳಿಂ ಆನಿ ಎಕೆಕ್ಚೆ ಬೆಳೆಂ ಲಾಂವ್ಚಿ ರಿವಾಜ್ ಸುರು ಜಾಲಿ.

ಹ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ಶೆಕ್ಡ್ಯಾ ಥಾವ್ನ್ ಗಾಂಚ್ ಜಾವ್ನ್ ಆಸ್ಲೆಲಿಂ ಪಾನಾಂ, ಪುಲಾಂ-ಫಳಾಂ, ಕಿಡಿ-ಕಿಟಾಂ, ಸುಕ್ಣಿಂ-ಸಾಪ್ಪಾಂ ಮದ್ಲೊ ಗಾಂಚ್ ತುಟೊ. ಹಾಚೊ ವಾಯ್ ಪರಿಣಾಮ್ ಜಾವ್ನ್ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಚ್ಯಾ ಶೆತಾ ಭಾಟಾಂಕ್ ವೆವೆಗ್ಳೊ ಧೂಶಿ, ಪಿಡಾ ಯೆವ್ನ್ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಚೆರ್ ಆನ್ವಾರ್ ಆಯಿಲ್ಲೆಂ. ಹ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ ಶೆತಾ ಭಾಟಾಂಕ್ ವೀಕ್ ಶಿಂಪ್ಡಾವ್ನ್ ಪ್ರಕೃತೆಕ್ ದೆಸ್ವಾಟ್ ಕೆಲ್ಲೆಂ ಜಾಯ್ತ್ಯಾಂಕ್ ಕಳಿತ್ ಆಸಾ.

ವೆಳಾ ಕಾಳಾಚೆಂ ರೋದ್ ಪಾಟಿಂ ಗುಂವ್ತಾ ತಶೆಂ, ಹ್ಯಾ ದಿಸಾಂನಿ ಆದ್ಲ್ಯಾ ಗಾಂವ್ಚಿ ವಕ್ಲಾಂಕ್, ವಕ್ತಾ ಗುಣಾಂಚ್ಯಾ ಸೊಲಾಂಕ್ ಖಾಯ್ನ್ ಆಯಿಲ್ಲೊ ಜಾಯ್ತ್ಯಾಂಕ್ ಕಳಿತ್ ಆಸಾ. ಹ್ಯಾ ವಸ್ತುಂಚ್ಯಾ ಗಿರಾಯ್ಕಾಂ ಪಯ್ಕಿ ಜಾಯ್ತ್ಯೆ ವ್ಹಡ್ ಶ್ಲೆರಾಂನಿ ಜಿಯೆಂವ್ಚೆ ಅನ್ವೂಲ್ವಂತ್ ಆನಿ ಗಲ್ಫ್ ಗಾಂವಾಂನಿ ಜಿಯೆತಲೆ. ಬರಿ ಗಾಂವ್ಚಿ ಆಮ್ಗಣ್ ಆನಿ ಸೊಲಾಂ ಜಾಯ್ಚಿ ಮ್ಹಣ್ ಜಾಯ್ತ್ಯೆ ಸೊದುನ್ ಯೆತಾತ್. ಥೊಡೆ ನವ್ಯಾ ರುಚಿಚ್ಯಾ ಖಾಣಾಂಕ್ ಉಬೊವ್ನ್ ಆದ್ಲ್ಯಾ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ತಿಕ್ಯಾ ಖಾಣಾಂಕ್ ಆಶೆತಾತ್ ತರ್ ಹೆರಾಂಕ್ ಭಲಾಯ್ಕಿ ಖಾತಿರ್ ಗರ್ಜ್ ಪಡ್ತಾ. ಹ್ಯಾ ಮದೆಂ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ನಾಡಾಂನಿ ಆಸ್ಲೆಲ್ಯಾ ಆಡ್ವಣೆಚ್ಯಾ ಪರಿಗತೆಂತ್ ಹ್ಯಾ ವಸ್ತುಂಕ್ ಗಿರಾಯ್ಕಾಂ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಪಾವೊಂವ್ಕ್ ಕಷ್ಟ್ ಜಾತಾತ್.

ಗಾವಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಘರಾಂನಿ ಎಕ್ಲಿ ದೊಗಾಂ ಪ್ರಾಯ್ವಂತಾಂ ಜಿಯೆತಾತ್ ತರ್ ದೀಸ್ ಕೊಲಿಚ್ಯಾ ಕಾಮೆಲ್ಯಾಂಚಿ ಸವ್ಲತ್ ನಾಂಚ್ ಮ್ಹಳ್ಳೆ ತಿತ್ತಿ ಆಸ್ತತ್ ಜಾಲ್ಯಾ ಹ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ಮಿರಿಂ, ಚಿಂಚಿ ರೂಕ್, ಆಂಬ್ಯಾ ರೂಕ್, ವೊಂಟಾಂ ರೂಕ್ ಹಾಂತ್ಲೆಂ ಪಿಕಾವಳ್ ಕಾಡುಂಕ್ ವರಾಕ್ ಸಾಟೊ ದಿತಾತ್. ವಿಕ್ತೆ ಘೆತ್ಲಲೊ ಸಾರ್ಕೆಂ ಜೂನ್ ಜಾಂವ್ಚೆ ಆದಿಂಚ್ ತಾಚ್ಯಾ ಕಾಮೆಲ್ಯಾಂಕ್ ಹಾಡ್ತಾ, ಖುಂಟಾ ಆನಿ ವಿಕ್ಲ್ಯಾಕ್ ಘಾಲ್ತಾ. ಹ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ಸಾರ್ಕಿ ರೂಚ್ ಆನಿ ವಕ್ತಾ ಗೂಣ್ ಆಸ್ಲೆಲಿ ಸಾಹೆತ್ ಲೊಕಾಂಕ್ ಪಾವನಾ.

ಮುಕ್ಲ್ಯಾ ವರಾಂನಿ ಸಾಟೊ ಘೆತ್ಲ್ಯಾಚೊ ಖರ್ಚ್ ವರಾ ವರಾಂ ಚಡ್ತಾ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್ ರುಕಾಚ್ಯಾ ಧನ್ಯಾಂಕ್ ತಾಣಿ ದಿಂವ್ಚೊ ದುಡು ಉಣೊ ಲಾಬ್ಲೊಲೊ. ಪೂಣ್ ತಾಂಚಿ ಮುನಾಪ್ಯಾಚಿ ಆಶಾ ಚಡ್ತಲಿ. ಹ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ರುಕಾಂ ಧಾವ್ನ್ ಮೆಳ್ಳೊಲೊ ದುಡು ಉಣೊ ಜಾಲೊ ತರ್ ತೀನ್ ಮುಕ್ತಲಾಚೊ ವ್ಯಾರ್ಚ್ ನಾಕಾ ಮ್ಹಣ್ ಆಸ್ಲೆಲೆ ರೂಕ್ ಧರ್ಣಿಕ್ ಶೆವ್ಪಾತಲೆ.

ನವ್ಯೊ ಕಿತ್ಲೊ ರುಚಿ ಜಿಬೆಕ್ ಲಾಬ್ಲೊ ತರಿ ಆದಿಂ ಖೆಲ್ಲಿ ಆಮ್ಚಿ ತಿಕ್ತಿ ಕಡಿ ಪರತ್ ಪರತ್ ಉಗ್ಡಾಸ್ ಯೆತಲಿಚ್. ಕಶೆಂ ಕಿತ್ತಿಂ ಮೊಲಾಧಿಕ್ ವಕ್ತಾಂ ವಿಕ್ಲ್ಯಾಕ್ ಆಯ್ಲಿಂ ತರೀ ಗಾಂವ್ಚಿ ವಕ್ತಾಂಕ್ ಆಸ್ಚೊ ಖಾಯ್ನ್ ಹಾಂಗಾಸರ್ ಉಗ್ಡಾಸ್ ಕರ್ಯೆತ್.

ರಾಂದ್ಪಾ ಖಾತಿರ್ ವಾಪರ್ಚಿಂ ಸೊಲಾಂ, ಆಮ್ಗಾಣ್ ಹಾಂಚೊ ಖಾಯ್ನ್, ವಿಕ್ಲೊ ಮುಕ್ಲ್ಯಾ ವರಾಂನಿ ಚಡ್ತಲೊ. ಕಶೆಂ ಗಾಂವ್ಚಿ ಮ್ಹೊಂವಾಕ್ ಖಾಯ್ನ್ ಆಸಾ ತಶೆಂ ಆಮ್ಗಾಣ್, ಸೊಲಾಂ ಹಾಕಾಯ್ ತಾಚೊಚ್ ಖಾಯ್ನ್ ಆಸ್ತಲೊ. ಹೆಂ ಸರ್ವ್ ಲಾಬ್ಚೆಂ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಭೊಂವಾರಿಚ್ಯಾ ರಾನ್ವಟ್ ರುಕಾಂನಿ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಜಾಣಾ ಆಸ್ಲೆಲ್ಯಾಂಕ್, ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಭೊಂವಾರಿಂಚೆಂ ರಾನ್ ರಾಕ್ಚೆಂ ಕಿತ್ಲೆಂ ಗರ್ಜೆಚೆಂ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಕೊಣೆಂಯ್ ಸಾಂಗ್ಚಿ ಗರ್ಜ್ ನಾ.

* ಮಿರಿಯಾಚೆಂ ಮೂಳ್ ಭಾರತ್. ಯುರೊಪಾಂತ್ ಆಮಾಲ್ ಪಿಯೊವ್ಚೆ ತಯಾರ್ ಕರುಂಕ್ ಮಿರಿಂ ವಾಪರ್ತಾತ್.

* ಈಜಿಪ್ತಾಂತ್ಲ್ಯಾ 'ಮಮ್ಚಿ'ಂನಿ ಮಿರಿಂ ಆಸ್ಲೆಲೆಂ ಕಳಿತ್ ಜಾಲಾಂ. ಮಿರ್ಯಾ ಧಾವ್ನ್ ತೇಲ್ ಕಾಡ್ತಾತ್. ಹಾಂತುಂ ಮಿರಿಯಾಚೊ ಘಾಟ್ ಆಸ್ತಾ. ತಿಕ್ಲಾಣ್ ಆಸಾನಾ.

* ಮಿರ್ಯಾವಾಲ್ ಫುಲಾಂ ಚಟ್ಲೆಂನಿ ಲಾವ್ನ್ ಫಳ್ ಕಾಡ್ತಾತ್. ಥೊಡ್ಯಾ ಗಾಂವಾಂನಿ 'ಪೆಪ್ಪರ್ ಟಿ' ಲೊಕಾ ಮೊಗಾಳ್ ಜಾವ್ನ್ ಯೆತಾ. ಮಿರ್ಯಾಂತ್ 'ಪಿಪೆರಿಸ್' ಘಟಕ್ ಆಸಾ. ಹಾಚೆ ವರ್ವಿಂ ಫುಡಾರಾಂತ್ ಕಿಟಾಂನಾಶಕ್ ಕರ್ಚೆ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಸೊದ್ನಾಂ ಜಾತೆ ಆಸಾತ್.

* ತಾಂದ್ಯಾಂತ್ ಕಿಡಿ ಪಡ್ತಾತ್ ತರ್ ಚ್ಯಾರ್ ಮಿರಿಯಾಂ ಲುಗ್ಡಾನ್ ಬಾಂದುನ್ ದವರುಂಕ್ ಜಾಯ್.

ಹಿ ಪೃಥ್ವಿ ಮ್ಹಜಿ

ದೋನ್ ಹಪ್ಪಾಂ ಆದಿಂ ಎಕಾ ದಿಸಾಳ್ಕಾ ಪತ್ರಾರ್ ಮತಿಕ್ ಕಾವ್ಣೆಣಿ ಹಾಡ್ಲೆ ತಸಲಿ ಖಬರ್ ಪರ್ಗಟ್ ಜಾಲಿ. ಸಿಂಗಾಪುರ್ ಮುಳಾಚ್ಯಾ ಎಕಾ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾನ್ ಚಲಯ್ಲೆಲೆ ಸಮಿಕ್ಯೆಂತ್, ಭಾರತಾಂತ್ ಖಂಚೆಂಚ್ ಶಹರ್ ಮನ್ಯಾ ವಸ್ತೆಕ್ ಫಾವೊನಾ ತಸಲೆಂ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಖಬರ್ ತಿ. ಶಹರಾಂನಿ ವಿಕಾಳ್ ವಾರೆಂ, ಉದಕ್, ಮಿತಿ ಭಾಯ್ಲೊ ಆವಾಜ್ ಆನಿ ಆಡ್ಲಣೆವರಿಂ ಅಸಲಿ ಪರಿಗತ್ ಉಬಿ ಜಾಲ್ಯಾ ಆಸ್ತಲಿ. ಪೂಣ್ ಶಹರಾ ಭಾಯ್ ಪಳೆಲೆಂ ತರೀ ನಾಡಾಂನಿ (ಹಳ್ಳಿ) ಹೆ ಪರಿಗತಿ ಪ್ರಾಸ್ ಚಡಿತ್ ಸುಶೆಗಾಚಿ ಅಶೆಂ ಚಿಂತುಂಕ್ ಜಾಯ್ನಾ. ಮುಕ್ಲ್ಯಾ ದಿಸಾಂನಿ ಪರಿಸರ್ ರಾಕಣೆವಿಶಿಂ ಚಡಿತ್ ಚಿಂತುಂಕ್ ಆನಿ ವಾವ್ರಾಕ್ ಲಾಗ್ಚಾಕ್ ಏಕ್ ಜಾಗ್ಣಣ್ ತಶಿ ಹಿ ವರಿ ಘೆವ್ಣೆತ್.

ಕರ್ನಾಟಕಾಚಿ ಫಾಡ್ಲಾ ಕರಾವಳ್, ಫಾಡ್ಲಾ ಫಾಟಾ ಮುಳಾಂತ್ ವಿಸ್ತಾರ್ಲ್ಯಾ ಹಿ ಕರಾವಳ್ 320 ಕಿ.ಮಿ. ಲಾಂಬಾಯೆಕ್ ಆನಿ 25-65 ಕಿ.ಮಿ. ಪರ್ಯಾಂತ್ ರುಂದಾಯೆಕ್ ಆಸಾ. ಹ್ಯಾ ಭೊಂವಾರಾಂತ್ ಜೂನ್ ಥಾವ್ನ್ ಸಪ್ಟೆಂಬ್ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಪಾವ್ನಾಕಾಳ್ ಆನಿ ಉಪ್ರಾಂತ್ ದಶೆಂಬ್ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಥೊಡೊ ಥೊಡೊ ಪಾವ್ನಾ ಪಡ್ಲಾ. ವರ್ಸಾಚೊ ಬೋವ್ ಥೊಡೊ ಕಾಳ್ ಹಿಂವ್ ಆಸ್ತಾ ತರ್ ಹೆರಾ ವೆಳಾರ್ ಜಾಯಿತ್ತೆಂ ವೊತ್ ಆಸ್ತಾ. ಪಾವ್ನಾಳ್ಕಾಂತ್ ಹ್ಯಾ ಭೊಂವಾರಾಂತ್ 26 ಸೆಂಟಿಗ್ರೆಡ್ ಥಾವ್ನ್ 29 ಸೆಂಟಿಗ್ರೆಡ್ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಉಬ್ ಆಸ್ತಾ. ಗಿಮಾಂತ್ 26 ಸೆಂಟಿಗ್ರೆಡ್ ಥಾವ್ನ್ 34 ಸೆಂಟಿಗ್ರೆಡ್ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಧಗ್ ಆಸ್ತಾ. (ಹ್ಯಾ ವರ್ಸಾ ದಾಕ್ಟಾಭರಿತ್ 40 ಸೆಂಟಿಗ್ರೆಡ್ ತಿತ್ತಿ ಧಗ್ ಚಡ್ಲಲಿ.) ವರ್ಸಾಕ್ 300 ಸೆಂಟಿ ಮೀಟರ್ ಥಾವ್ನ್ 1,000 ಸೆಂಟಿ ಮೀಟರ್ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಪಾವ್ನಾ ಪಡ್ಲಾ. ಹೆ ಸುವಾತೆಚಿ ಮಾತಿ ಇಟಾಳ್ ಜಾವ್ನಾಸುನ್ ಉದ್ಯಾ ಶೆಳ್ ಉರವ್ನ್ ಘೆಂವ್ಣೆ ತಸಲಿ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಜಯ್ತ್ ರೂಕ್ ರುಾಡಾಂ, ಬೊಲಿಂ, ವಾಲಿ, ರುಾಡ್ಕುಟಾಂ ಆನಿ ತಣ್ ಸಲಿಸಾಯೆನ್ ವಾಡ್ತಾತ್.

ಹಿ ಕರಾವಳ್ ಉಬೆವಲಯಾರ್ ಆಸಾ ಆನಿ ವಾರ್ಯಾಂತ್ ಉದ್ಯಾಶೆಳ್ ಭರ್ಸುನ್ ಆಸ್ತಾ. ಹ್ಯಾ ಭೊಂವಾರಾಂತ್ ವರ್ಸಾಚಿ ಬಾರಾಯ್ ಮ್ಹಯ್ಣಿ ಪಾಚ್ಚಿಂ ಪಾನಾಂ ಆಸ್ಲೆ ರೂಕ್ ಆನಿ ಗಿಮಾಳ್ಕಾಂತ್ ಪಾನಾಂ ರುಾಡಂವ್ಣೆಂ ರೂಕ್ ಚಡಿತ್ ವಾಂಟ್ಕಾನ್ ಆಸ್ಲೆ ಪಳೆವ್ಣೆತ್. ಹ್ಯಾ ರುಕಾಂ ಥಾವ್ನ್ ರುಾಡ್ಚಿಂ ಪಿಕ್ರಿಂ ಪಾನಾಂ, ಬಾರಿಕ್ ಬೊಡಿಯೊ, ಫುಲಾಂ, ಪಿಂಪ್ರೊ, ಫಳಾಂ, ಸಾಲಿ ಆನಿ ಬಿಯೊ ನೈಸರ್ಗಿಕ್ ಸಾರೆಂ ಜಾವ್ನ್ ಬದಲ್ತಾತ್. ಅಸಲೆ ಇಟಾಳ್ ಮೂಟ್‌ಭರ್ ಮಾತಿಯೆಂತ್ ತೀನ್ ಕೊರೊಡಾಂ ತಿತ್ಲೊ ನಾದಿಸ್ತೊ (ಮೈಕ್ರೊ ಒರ್ಗನಿಕ್) ಜೀವಿ ಆಸ್ತಾತ್. ಹ್ಯಾ ನಾದಿಸ್ತಾ ಜಿವಿಂಚಿಂ ಮೊಡಿಂ ಆನಿ ವಿಸರ್ಜನ್ ರುಕಾ ರುಾಡಾಂಚಿಂ ಕೆಸಾಂ ತಿತ್ತಿಂ ಬಾರಿಕ್ ಪಾಳಾಂ ಜಿರಯ್ತಾತ್ ಆನಿ ರುಕಾಚಿ ಭಲಾಯ್ಕೆಭರಿತ್ ವಾಡಾವಳಿಕ್ ಉಪ್ಕಾರ್ತಾತ್. ಹೆಂ ರಾನಾಚೆಂ ಧಳ್.

ರುಕಾ ರುಾಡಾಂಚ್ಯಾ ಪಾಚ್ಚ್ಯಾ ಪಾನಾಂನಿ ಆಸ್ಲೆ ನಾದಿಸ್ತೆ ಬುರಾಕ್ ವಾರ್ಯಾಂತ್ಲೆಂ ಮ್ಹೆಳೆಂ ಚಿಂವ್ತಾತ್ ಆನಿ ಜಿವಾವಾರೆಂ (ಆಮ್ಲಜನಕ್) ಪಾಟಿಂ ಸೊಡ್ತಾತ್. ಹೆಂ

ರಚ್ಚಾರಾನ್ ದಿಲ್ಲೆಂ ಬೋವ್ ವರೆಂ ಇನಾಮ್.

ಮನ್ಯಾ ಭಲಾಯ್ಕೆ ಗರ್ಜ್ ಆಸ್ಲೆ ಸಕ್ತೆಂತ್ ಧಾಂತ್ ಸ ವಾಂಟೆ ಆಮಿ ಸೆಂವ್ಚ್ಯಾ ಖಾಣಾವರಿಂ ಲಾಬ್ತಾ ತರ್ ದೋನ್ ವಾಂಟೆ ಉದ್ಕಾವರಿಂ ಆನಿ ದೋನ್ ವಾಂಟೆ ವಾರ್ಯಾ ಥಾವ್ನ್ ಲಾಬ್ತಾ ದೆಕುನ್ ಮನ್ಯಾಕುಳಾಚೆ ಭಲಾಯ್ಕೆ, ವಾಡಾವಳಿಕ್ ಭಲಾಯ್ಕೆಭರಿತ್ ಪ್ರಕೃತಿ ಸಾಂಬಾಳ್ಚಿ ಬೋವ್ ಗರ್ಜೆಂ.

ಗಿಮಾಂತ್ ಪಾವ್ನಾ ಉದಕ್ ಲಾಬಾನಾ ತೆದ್ನಾ ಉದ್ಕಾಶೆಕ್ ಸಾಂಬಾಳ್ಚಿ ದವರ್ಚ್ಯಾಕ್ ರುಕಾ ಪಾಳಾಂನಿ ಮಾಂಡಾವಳ್ ಆಸ್ತಾ. ಗಿಮೆಕಾಳಾರ್ ಪಾನಾಂ ಝಾಡಂವ್ಚ್ಯಾ ರುಕಾಚ್ಯಾ ಪಾಳಾಂನಿ ಆಸ್ಲೆಲೆಂ ಉದಕ್ ಭುಂಯ್ಚೆರ್ ಜಿರ್ತಾ ಆನಿ ಝುರ್ ಜಾವ್ನ್ ಮನ್ಯಾಂಕ್ ಲಾಬ್ತಾ. ಆದ್ಲ್ಯಾ ಕಾಳಾರ್ ಜಾಣ್ಣೆ ಶೆತ್ಕಾರ್ ರಾನಾ ದೆಗೆಚ್ಯಾ ತಳ್ಯಾಂ ಭೊಂವಾರಿಂ ಅಸಲೆ ರೂಕ್ ಲಾಯ್ತಾಲೆ. ಧುಂಪಾ ರೂಕ್, ಕಾಟ್ ಚಾಂಪ್ಯಾ ರೂಕ್, ಬಾಂಯೊ, ತಳ್ಯಾ ಭೊಂವಾರಿಂ ಆಸ್ಲೆ ಥೊಡ್ಯಾಂನಿ ಪುಣೆ ಪಳೆಲಾಂ ಆಸ್ಲೆಲೆಂ.

ರಾನಾ ಥಾವ್ನ್ ವಾರೆಂ ಉದಕ್, ಮಾತಿಯೆ ರಾಕೊಣಿ, ಖಾಣ್, ಮೊಡ್, ಆನಿ ವಕ್ತಾಂ ಲಾಬ್ತಾತ್. ಅಸಲಿಂ ರಾನಾಂ ಆಳ್ವತಾತ್, ನಾಸ್ ಜಾತಾತ್ ಆನಿ ಬೋವ್ ಉಣಿಂ ಜಾತಾತ್. ಹಿ ಪರಿಗತ್ ಬೋವ್ ಆಪಾಯಾಚಿ. ಶೆಂಬೊರೊಂ ವರ್ಣಂ ಥಾವ್ನ್ ವಾಡ್ಲೆಲ್ಯಾ ರುಕಾಂನಿ ಮನ್ಯಾಕ್, ಮನ್ಯಾತಿಂಕ್ ಆನಿ ಕಿಡಿ ಕಿಟಾಂಕ್ ದಿಲ್ಲಿ ಜಾಯ್ತಿ ದೇಣ್ಣಿ, ತೆ (ರೂಕ್) ಘಡಿಯೆನ್ ಕಾತರ್ಲೆಲ್ಯಾ ವರಿಂ ರಿತೆಪಣ್ ಉಬ್ಜತಾ ಆನಿ ಹೆಂ ರಿತೆಪಣ್ ಭರಿ ಕರುಂಕ್ ಹೆರ್ ಕಿತೆಂಚ್ ಲಾಗ್ನಾರ್ ನಾತ್ಲೆಲ್ಯಾವರ್ವಿಂ ಪ್ರಕೃತೆಂತ್ಲೆಂ ಸಮತೋಲನ್ ಚುಕ್ತಾ. ಹ್ಯಾ ವರಿಂ ದರ್ಯಾ ಪೊಕೊರಿ, ಆವ್, ಧಗ್, ಉದ್ಕಾಚೊ ಆಬಾವ್, ಖಾಣಾ ನಿತಳ್ ವಾರ್ಯಾಚೊ ತತ್ಕಾರ್, ವಕ್ತಾಂಚೊ ತತ್ಕಾರ್, ಮನ್ಯಾಂ ಮುಕಾರ್ ಉಬೊ ಜಾತಾ. ಮನ್ಯಾಕ್ ಅಸ್ಕತ್ ಕರ್ತಾ. ಅಡ್ವಿತಾ ಆನಿ ಪಿಡೆಸ್ತ್ ಕರ್ತಾ. ಹ್ಯಾ ವರಿಂ ಮನ್ಯಾಕುಳಾಚ್ಯಾ ದಿಸ್ಪಡ್ತ್ಯಾ ವಾವ್ರಾಕ್ ಅಡ್ವಣ್ ಭೊಗ್ತಾ ಆನಿ ದುಬ್ಳಿಕಾಯ್ ರಾಕ್ಸಾ ರುಪಾರ್ ಉಬಿ ಜಾತಾ.

ಅಸಲಿ ಮಾರೆಕಾರ್ ಪರಿಗತ್ ಫುಡ್ ಕರುಂಕ್ ಆಮಿ ಕಿತೆಂ ಕರ್ತೆಂತ್? ಫಕತ್ ಏಕ್ ವಾತ್ ಭೊಂವಾರಾಂತ್ಲೊ ಕಾಳೊಕ್ ಪಯ್ಸ್ ಕರ್ಲೆಪರಿಂ ಪ್ರಕೃತಿ ಬಾಂದುನ್ ಹಾಡುಂಕ್ ಚಲ್ಚೆ ಪೆಚಾಡ್ ಕಾಂಯ್ ತರೀ ಬರಿ ಬದ್ಲಾವಣ್ ಹಾಡುಂಕ್ ಸಕ್ತಾತ್. ಅಸಲ್ಯಾ ಪ್ರಕೃತಿ ಬಾಂದುನ್ ಹಾಡ್ಚ್ಯಾ ವಾವ್ರಾಂತ್ ಆಮಿ ಕರ್ತೆಂತ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ತೀನ್ ಮೆಟಾಂವಿಶಿಂ ಚಿಂತ್ಯಾಂ - ಪಯ್ಲ್ಯಾನ್, ಆತಾಂ ಆಸ್ಲೆಲೆಂ ರಾನ್, ರೂಕ್ ಝಾಡಾಂ ಸಾಂಬಾಳ್ಚೆಂ ಆನಿ ವಾಗಂವ್ಚೆಂ. ವಾಡ್ಲೆಲ್ಯಾ ರುಕಾಂನಿ ಮನ್ಯಾಕುಳಾಕ್ ದಿಂವ್ಚಿಂ ದೇಣ್ಣಿ ಉಗ್ಡಾಸಾಂತ್ ದವರ್ಚ್ಯಾರ್ ಹೆಂ ಕಾಮ್ ಕರುಂಕ್ ಆಪಾಪಿಂ ಉರ್ಪಾ ಯೆತಲೆ.

ದುಸ್ರೆಂ ಮೇಟ್, ರಿತೆ ಸುವಾತೆರ್ ರಾನ್ ವಾಡೊಂಕ್ ಕಾರಣ್ ಕರ್ತೆಂ ಜಾಂವ್ಚೆಂ. ಎಕಾ ಮ್ಹಾಲ್ಗಡ್ಯಾ ಕನ್ನಡ ಬರಯ್ಣಾರಾನ್ ಕೆಲ್ಲೊ ಪ್ರಯೋಗ್ ಹೊ - ರಿತೆ ಸುವಾತೆರ್ ಭೊಂವಾರಿಂ ವೋಂಯ್ ಫಾಲಿ. ಪಾವ್ನಾ ಉದ್ಕಾವರಿಂ ಥೊಡಿಂ ಝಾಡಾಂ, ಬೊಲಿಂ ಕಿರ್ಲಾಲಿಂ. ಗಿಮೆ ಕಾಳಾರ್ ಸುಕ್ಲೆಂ ಯೆವ್ನ್ ತ್ಯಾ ಬೊಲ್ಯಾಂಚೆರ್ ವಿಶೆವಾಕ್ ಬಸ್ಲಿಂ. ದುಸ್ರ್ಯಾ ವರ್ಣಾಚ್ಯಾ ಪಾವ್ನಾಚ್ಯಾಂತ್ ಲಾಗ್ನಾರ್ ನಾತ್ಲೆಲೆ ತಸಲೊ ರುಕಾ ರೊಂಪಿಯೊ ಕಿರ್ಲಾಯ್ಲೊ. ಮುಕ್ಲ್ಯಾ ವರ್ಣಾಂನಿ ತಣ್ ಆನಿ ನಾಕಾರಿ ಝಾಡಾಂನಿ

ಹ್ಯಾ ರುಕಾ ರೂಡಾಂಕ್ ಆಡ್ವಂಕ್ ಪಳೆಲಿಂ. ತ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಕಾಟ್ ಉಡ್ವಾವಾಲಿಚ್ಯೊ ಬಿಯೊ ಶಿಂಪ್ಡಾಯ್ಚ್ಯೊ ಹ್ಯಾ ವಾಲಿಂನಿ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ತಸಲ್ಯಾ ನಾಕಾರಿ ರೂಡಾಂಕ್ ಪೆರ್ಮೆನ್ ಕೊಲ್ಯಾಂಕ್ ರೆವೊಡ್ ಫಾಲ್ಲೆಪರಿಂ ರೆವ್ಡಾವ್ನ್ ಶೆವ್ಪಾಯ್ಲಿಂ. ಅಶೆಂ ಪಾಂಚ್-ಧಾ ವರಾಂ ಭಿತರ್ ನೈಸರ್ಗಿಕ್ ರಾನ್ ಉಬೆಂ ಜಾಲೆಂ.

ತಿಸೆಂ ಮೇಟ್, ಆಮಿ ಜಿಯೆಂವ್ಚ್ಯಾ ಭೊಂವಾರಾಂತ್ ಏಕ್ ಫಳ್ ದಿಂವ್ಚೊ ರೂಕ್ ಲಾಂವ್ಚೊ. ತಾಕಾ ನಾಂವ್ ದವರ್ಚೆಂ ಆನಿ ದಿಸ್ವಡೆಂ ಉಲೊಂವ್ಚೆಂ. ತ್ಯಾ ರುಕಾಮುಳಾಂತ್ ಆಮ್ಚೆ ವಾಲ್ ಲಾಂವ್ಚಿ ಆನಿ ಥೊಡೆ ಉಂಚಾಯೆಕ್ ಪಾವ್ಲೆಲ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ವಾಲಿ ಪಾಟಿಂ ಹಾಡಂವ್ಚೊ. ಹ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ರುಕಾ ಫಾಂತ್ಯಾಂಕ್ ಬಾದಕ್ ಜಾಯ್ನಾ. (ಅಮ್ಚೆ ವಾಲ್ ಮಾರ್ಚಾಂತ್ ಧಗ್ ಪಡೊನ್ ಯೆತಾಸ್ತಾನಾ ದಾಟ್ ಪಾಚ್ಚ್ಯಾ ರಂಗಾಂಚಿಂ ಪಾನಾಂ ದಿತಾತ್) ಆನಿ ರುಕಾಮುಳಾಂತ್ ಆಬೊಲೆಂ, ವಿಟಮಿನ್ ಭಾಜಿ ಆಸಲಿಂ ರೂಡಾಂ ಲಾಂವ್ಚಿಂ. ವಿಟಮಿನ್ ಭಾಜಿ ಮುಸ್ಕಾ ಭಾಜಿಯೆಪರಿಂ ರಾಂದುಂಕ್ ಜಾತಾ. ಬೋವ್ ಥೊಡೆಂ ಉದಕ್ ಆಸ್ಲಾರ್ ಸಯ್ತ್ ಭಲಾಯ್ಕೆಂತ್ ಆಸ್ತಾ ಆನಿ ಪಿಡಾ, ಕಿಡಿಂಚಿ ಧೊಸ್ ಚಡ್ ಆಸಾನಾ. ಕುಜ್ನಾಂತ್ ವಾಪರ್ಲೆಲೆಂ ಉದಕ್ ಆನಿ ಕೋಯ್ತ್ ವಾಲಿ ರೂಡಾಂಕ್ ಪಾವ್ತಾ. ಹರೈಕ್ಲಾನ್ ಹ್ಯಾ ವಾವ್ರಾತೆವ್ಚಿಂ ಮನ್ ಕೆಲೆಂ ತರ್ ಪ್ರಕೃತೆ ರಾಕಣೆಚೆಂ ಜಾಯ್ತೆಂ ಬರೆಂ ಕಾಮ್ ಜಾಲ್ಲೆಪರಿಂಚ್.

ರಾನಾ ದೆಸ್ವಾಟೆವರ್ವಿಂ ಮನ್ಶಾಂಕ್ ಧೊಸ್ಚೊ ಪ್ರಮುಕ್ ಸಮಸ್ಸೊ ದರ್ಯಾ ಪೊಕೊರ್ಲಿ ಆನಿ ಆವ್. ರಿಶೆ ಭುಂಯ್ಚೆರ್ ಪಾವ್ನ್ ಥೆಂಬೆ ಆಪ್ಣಾತಾಸ್ತಾನಾ ಮಾತಿ ಕರ್ಗತಾ ಆನಿ ವ್ಹಾಳ್ತಾ. ಹ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ತೋಡ್, ವ್ಹಾಳ್ ಆನಿ ನ್ಹಂಯೊ ಭರ್ತಾತ್ ಆನಿ ದರ್ಯಾಕುಶಿಕ್ ಚಡಿತ್ ಉದಕ್ ವ್ಹಾಳ್ತಾ. ದರ್ಯಾ ಪೊಕೊರ್ಲೆಚ್ಯೊ ಭಿರಾಂಕುಳಾಯೊ ಪಾಟ್ಲಾ ವರಾಂನಿ ಹರೈಕಾ ವರಾ ಆಮಿ ಪಳೆತಾಂವ್. ಹಿಮಾಲಯ ದೊಂಗೊರ್ 60 ವರ್ಸಾಂ ಆದಿಂ ಆಸ್ಲೆಲೆ ಉಬಾರಾಯೆ ಪ್ರಾಸ್ 20 ಮಯ್ಲಾಂ ತಿತ್ಲೊ ಜಿರಾ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಖಬರ್ ಲಾಭ್ತಾ. ಹಿ ಮಾಹೆತ್ ಮನ್ಶಾಂಕ್ ತಾಂಚೆಂ ಥಳ್ಚೆ ಕೊಸ್ಕಾಂವ್ಚೆ ತಸಲಿ ಭಿರಾಂತ್ ಉಬ್ಜಾಯ್ತಾ. ತರಿಪೂಣ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಭೊಂವಾರಾಂತ್ ಆಸ್ಲೆ ಲ್ಹಾನ್ ದೊಂಗೊರ್ಯಿ ಆತಾಂ ಕಶೆ ಆಸಾತ್? ಉಬಾರಾಯೆ ವಾಡ್ಲಾ? ಚಡ್ಲಾ? ಹ್ಯಾ ವಿಶಿಂ ತಕ್ಲಿ ಆಟವ್ನ್ ಬಸ್ಚ್ಯಾ ಪ್ರಾಸ್ ಥೊಡೆಂ ಪುಣಿ ಉದಕ್ ಜಿರಂವ್ಕ್ ಮ್ಹಿನತ್ ಘೆವ್ಚ್ಯಾಂ. ಉಗ್ಡಾಸ್ ದವರ್ಯಾಂ ಆಮ್ಕಾಂ ಜಿಯೆಂವ್ಕ್ ಫಾವೊ ಆಸ್ಚಿ ಹಿ ಏಕ್ಚೆ ಭುಂಯ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ.

ತುಕಾ ಪ್ರಕೃತೆ ಮೊಗಿ ಜಾಂವ್ಕ್ ಜಾಯ್?

* ದಿಸ್ವಡೆಂ ಉದೆಂವ್ಚ್ಯಾ ಸುರ್ಯಾಚಿ, ಸುಕ್ಲ್ಯಾಂಚಿ ಸೊಬಾಯ್ ಚಾಕ್ಲಿ ಆನಿ ತಾಂಚೊ ಉಲೊ ಆಯ್ಕೊಂಚಿ ಸವಯ್ ಕರ್.

* ಖಿಂಚೊಯ್ ಏಕ್ ಬಿಯಾಳೊ ಕಿರೊನ್ ಯೆತಾಸ್ತಾಂ ತಾಚಿಂ ಪಾಳಾಂ ಆನಿ ಪಾನಾಂ ವಾಡ್ಚಿಂ ಪಳೆಂವ್ಕ್ ಮೆಳ್ಚೆಪರಿಂ ಕರ್. ತಿಂ ನಾಜೂಕ್ ಪಾಳಾಂ ಕಟಿಣ್ ಭುಂಯ್ತ್ ರಿಗೊಂಕ್ ಪೆಚಾಡ್ಚೆಂ, ತೆಲ್ಲಿಂ ಪಾನಾಂ ವೊತಾದಾವ್ ಸೊಸ್ಚೆಂ ಪಳೆಯ್ಲಿಂ ತರ್ - ಜಾಯ್ತೆಂ ಲಿಸಾಂವಾಂ ಶಿಕೊಂಕ್ ಮೆಳ್ತಲಿಂ.

* ವರಾಂಚೊ ಪಯ್ಲೊ ಪಾವ್ನ್ ಪಡ್ಲೆಲ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಭುಂಯ್ಚೆರ್ ಘಡ್ಚಿ ಬದ್ಲಾವಣ್

ಪಾರ್ಥಿ. ಪಾಚ್ಚ್ಯಾ ಪಾನಾಂಚಿ ಸೊಬಾಯ್ ಆನಿ ಭಲಾಯ್ಕಿ ತಾನ್ ಭುಕ್ ನಿವಯ್ತಾ.

* ಸುರ್ದಿಲ್ಯಾ ಪಾವ್ಲಾ ವೆಳಾ ಪಳೆಂವ್ಕ್ ಮೆಳ್ಳೆ ಕಾಜುಲೆ, ದೆವಾಚೆಂ ಗೊರುಂ, ವಾಳಯ್ ಹಾಂಚಿ ಜಿಣಿಯೆರೀತ್ ಸಮ್ಜುನ್ ಘೆ. ವೆವೆಗ್ಲ್ಯಾ ಭಾತಾಂಚಿಂ ನಾಂವಾಂ ಆರಾಯ್. ಮ್ಹಾಲ್ಗಡ್ಯಾಂಚ್ಯಾ ತೊಂಡಾಂತ್ ಆಸ್ಲೆಲ್ಯೊ ಕಾಣಿಯೊ ಆಯ್ಕೊನ್ ಘೆ.

* ಎಕ್‌ಚ್ ತಕ್ಲೆ ಆದಿಂ ಗಾಂವಾ ಗಾಂವಾಂನಿ ಭೊಂವ್ಲೆಲ್ಯಾ ವಾಗಾಂಚಿ ಘಮಂಡಾಯ್, ಕೆಲ್ಲ್ಯೊ ನಶ್ಟ್ ಆನಿ ಲೊಕಾನ್ ಭೊಗ್ಲೆಲಿ ಭಿರಾಂತ್ ಆಯ್ಕೊನ್ ಘೆ.

* ಉದ್ಯಾ ಭಿತರ್ ಜಿಯೆಂವ್ಚೊ ಕೊರ್ಟೊ ಕೊಂಗೆ, ದೆಂಕೆ, ಪುರೊಳ್, ಮಾಡೊಂಚಿ, ಯೆವಾಳಿಂ, ಕುರ್ಟೊ, ಕಾಸೊವ್, ಕಿಜಾನಾಂ ಹಾಂಚೆವಿಶಿಂ ಜಾಣಾ ಜಾ. ಹ್ಯಾ ಉದ್ಯಾ ಜೀವಿಂಕ್ ಆನಿ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಲೊಕಾಕ್ ಆಸ್ಲೆಲೊ ಬಾಂದ್ ಜಾಣ ಜಾಂವ್ಚೆಮ್ ಧಾದೊಸ್ಕಾಯೆಚಿ ಗಜಾಲ್ ಮ್ಹಣ್ಣೆತ್.

* ಆಮಿ ಹೊಗ್ಡಾಯ್ಲೆಲೆಂ ಪರತ್ ಜೊಡುಂಕ್ ಸಕನಾಂವ್. ಹಾಕಾ ದೋನ್ ದಾಕ್ಲೆ ದಿಂವ್ಚೆ ತರ್ ಏಕ್ ಶಿತಾಳಿ ಮಾಡ್, ಹರೈಕಾ ಘರಾಂನಿ ಮ್ಹಳ್ಳೆ ಪರಿಂ ಆಸ್ಲೆಲ್ಯಾ ಘರಾಂಚೆಂ ಜಾಯ್ ತಿತ್ಲೆ ಶಿತಾಳಿ ಮಾಡ್ ಗಾಂವಾಂ ಭೊಂವ್ತಿಂ ಆಸ್ಲೆಲೆ. ಆಜ್ ಹಾಂಚೆಂ ನಾಂವ್ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಪರ್ತಿ ಜಾಲಾಂ. ದೋನ್, ಹರೈಕಾ ಘರಾ ಲಾಗ್ಸಾರ್ ಆಸ್ಲೆಲೆ ಪಣ್ಸಾರೊಕ್, ಜಿಣಿಯೆಚೊ ವಾಂಟೊ ಮ್ಹಳ್ಳೆ ತಿತ್ಲೆ ಲಾಗ್ಲೆಲೊ ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲೊ. ವೆವೆಗ್ಲ್ಯಾ ರೂಚ್, ಪರ್ಮಳ್ ಆನಿ ರಂಗಾಚೆ ಘರೆ ದಿಂವ್ಚೆ ರೂಕ್ ಆಸ್ಲೆಲೆ. ತೆ ಆಮಿ ಹೊಗ್ಡಾಯ್ಲಾತ್ ತೆ ಸಾಸ್ಣಾಕ್ ಹೊಗ್ಡಾಯ್ಲಾತ್!!

* ಘರಾ ಲಾಗ್ಸಾರ್ ಶಿರ್ಟೊ, ಹರೈಕಾ ಆಯ್ಲಿಂ ತರ್ ಕಾವ್ಣೆನಾಕಾ. ತಾಂಚೊ ಖೆಳ್, ಮೇಳ್ ಆನಿ ಜಿಣಿಯೆ ರುಚ್ ಬೋವ್ ಅತುರಾಯ್ ದಿತಾ.

* ಘರಾ ಭೊಂವಾರಾಂತ್ ಆಸ್ಚ್ಯಾ ರುಕಾಂ ರುಚಾಂಚಿಂ ನಾಂವಾಂ, ವೆವೆಗ್ಲ್ಯಾ ಭಾತಾಂಚಿಂ ನಾಂವಾಂ, ತಾಂಚೊ ವಾಪರ್, ಆವ್ಯಾ ಆವ್ಡಿ ಅಸಲಿ ಮಾಹೆತ್ ಜಮವ್ನ್ ಬರವ್ನ್ ದವರ್. ಥೊಡ್ಯಾ ವಿದೇಶಿ ಗಾಂವಾಂನಿ ಹೊ ಹವ್ಯಾಸ್ ಲೊಕಾಮೊಗಾಳ್!

* ರಾವ್ಲೆಲ್ಯಾ ಉದ್ಯಾಂತ್ ವರುಲಾ ರುಪಾರ್ ಭೊಂವ್ಚೊ ವೊಡ್ಲೊಳ್ ಮೂಸ್ ಪಳೆವ್ನ್ ಕಾಂಟಾಳ್ನಾಕಾ. ಉದ್ಯಾಂತ್ ಅಸಲ್ಯೊ ಜೀವಿ ಆಸ್ತಾ ಪರ್ಯಾಂತ್ ತೆಂ ಉದಕ್ ವಿಕಾಳ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ನಾ ತೆಂ ಕಳಿತ್ ಕರ್ತಾ. ಮನ್ಶಾವಸ್ತೆಕ್ ಘಾವೊ ಆಸ್ಚಿ ಸುವಾತ್ ಫಕತ್ ಹಿ ಪೃಥ್ವಿ!!

ಪೃಥ್ವಿ ಆನಿ ಮನ್ಶಾ ವಸ್ತೆಚೊ ಗಾಂಚ್ ಮ್ಹಳ್ಳೆ ಪರಿಂ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಪರಿಸರಾವಿಶಿಂ ಸಮ್ಜುನ್ ಘೆಂವ್ಕ್ ಚಿಂತಪ್ ಆಟಂವ್ಕ್ ಆನಿ ಕಾರ್ಯಾಳ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ಆಸ್ಚೊ ಏಕ್ ಆವ್ಯಾಸ್ ವಿಶ್ವ್ ಪರಿಸರ್ ದಿವಸ್. ಹರೈಕಾ ವರಾ ಜೂನ್ 5 ವಿಶ್ವ್ ಪರಿಸರ್ ದಿವಸ್ ಜಾವ್ನ್ ಆಚರಣಾಂ ಚಲ್ತಾತ್. ಮನ್ಶಾವಸ್ತಿ ಆಸ್ಚೆ ಹೆ ಭುಂಯ್ಚೆರ್ ಹೆರ್ ಜಾಯ್ತ್ಯೊ ಲ್ಹಾನ್-ವ್ಹಡ್ ಆನಿ ಜಯ್ತ್ ಜಿವಿ ಜಿಯೆವ್ನ್ ಆಸೊನ್, ಬೋವ್ ಲ್ಹಾನ್ ತಣಾ ಥಾವ್ನ್ ಸುರ್ರಾತುನ್ ರುಚಾಂ, ವಾಲಿ ಆನಿ ಜಯ್ತ್ ರೂಕ್ ಹೆ ಭುಂಯ್ಚೆರ್ ಪಳವ್ತೆತ್. ಮನ್ಶಾವಸ್ತೆಕ್ ಗರೆಚೆಂ ಖಾಣ್, ಉದಕ್ ಆನಿ ಜೀವ್ - ವಾರೆಂ ಹಾಂಕಾಂ ಆನಿ ಪರಿಸಾರಾಕ್ ಲಾಗ್ಲೆಲೊ ಗಾಂಚ್ ಆಸಾ.

ಭುಂಯ್ಚೆರ್ ಆಸ್ಲೆಲಿ ಗ್ರೇಸ್‌ಕಾಯ್ ವಿಕ್ರಾಂತ್ ವಾಪರ್ನ್ ಜಾಯ್ತ್ಯಾಂನಿ ಜಾಯ್ತಿಂ

ಜೊಡ್ಲಾಂ. ಪೂಣ್ ಹೊಗ್ಡಾವ್ನ್ ಫಾಲ್ಡಿ ಪ್ರಕೃತಿಕ್ ಸಂಪತ್ತಿ ಪರತ್ ಮನ್ಯಾಕ್ ರುತಾ ಕರುಂಕ್ ಜಾಲ್ಚಿ ನಾ. ಭುಂಯ್ಲೆ ಸಂಪತ್ತೆಚೊ ವಿಕೊ ತಶೆಂ ದೆಸ್ವಟ್ ಆನಿ ಭುಂಯ್, ರಾನಾಂ, ಪರಿಸರ್ ರಾಕ್ಷಣೆವಿಶಿಂ ವಾವುರ್ಚೆ ವಾವ್ರಾಡಿ ಹಾಂಚೆ ಮದೆಂ ಪಾಟ್ಲ್ಯಾ ಸಬಾರ್ ವರಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಸಂಘರ್ ಚಲುನ್ ಆಯ್ಲಾಂ.

ಪಾಟ್ಲ್ಯಾ ದಿಸಾಂನಿ ಕೆನ್ಯಾ ದೆಶಾಂತ್ ಪರಿಸರ್ ವಾವ್ರಾಕ್ ನಾಂವಾಡ್ಲೆ, 2004 ವ್ಯಾ ವರಾಚೊ ನೊಬೆಲ್ ಶಾಂತಿ ಪುರಸ್ಕಾರ್ ಜೊಡ್ಡಿ ವಾಂಗರಿ ಮುಟಾ ಮಾಥ್ಯೆ ಹಿಚೆವಿಶಿಂ ವಾಚುನ್ ಜಾಣಾ ಜಾಂವ್ಚೊ ಆವ್ಕಾಸ್ ಲಾಬ್ಲೊ. ಕೆನ್ಯಾ ದೆಶಾಂತ್ ಪಾಟ್ಲ್ಯಾ ದೆಡ್ಡೆಂ ವರ್ಸಾಂ ಥಾವ್ನ್ ರಾನಾಚಿ, ಪರಿಸರಾಚಿ ದೆಸ್ವಟ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ಸುರ್ವತ್ ಜಾಲಿ. 1977 ವ್ಯಾ ವರಾ ಫಕತ್ ದೋನ್ ರಕ್ಕೆ ರಾನ್ ಕೆನ್ಯಾ ದೆಶಾಂತ್ ಉರ್ದೆಂ.

ಶಿಕ್ವಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನಾತ್ಲೆಲ್ಯಾ ಗಾಂವಾಂತ್ ಜಲ್ಮಲ್ಲ್ಯಾ ವಾಂಗರಿ ಮುಟಾ ಮಾಥ್ಯೆ ಹಿಣೆ ಉಂಚೆಂ ಶಿಕ್ವಾ ಜೊಡ್ಡೆಂ ಆನಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಾಂತ್ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಜಾವ್ನ್ ವಾವ್ರಾಕ್ ಲಾಗಿ. 1977 ವ್ಯಾ ವರಾ ವಿಶ್ವ ಪೃಥ್ವಿ ಆಚರಣ್ ದಿಸಾ ಸಾತ್ ಝಾಡಾಂ ಲಾವ್ನ್ ರಾನಾ ರಾಕ್ಷಣೆ ವಾವ್ರ್ ತಿಣೆ ಸುರ್ವತ್ಲೊ. ಮುಕ್ಲ್ಯಾ ವರಾಂನಿ 'ಗ್ರೀನ್ ಬೆಲ್ಡ್ ಮೂವ್‌ಮೆಂಟ್' ನಾಂವಾನ್ ದೇಶ್‌ಭರ್ ಲೊಕಾಕ್ ಜಮವ್ನ್ ರಾನಾ ರಾಕ್ಷಣೆ ಆನಿ ಝಾಡಾಂ ಲಾಂವ್ಚ್ಯಾ ವಾವ್ರಾಕ್ ಲಾಗಿ. ತಿಚೊ ವಾವ್ರ್ ಲೊಕಾಕ್ ಇತ್ಲೊ ಆಂವಡ್ಲೊ ಕಿ ದೋನ್ ಮಿಲಿಯಾ ಝಾಡಾಂ ಸರ್ಕಾರಿ ಭುಂಯ್ಚೆರ್, ಇಸ್ಕೂಲಾಂ ಭೊಂವಾರಿಂ ಆನಿ ಇಗರ್ಜಾಂ ಭೊಂವಿಂ ಲಾಯ್ಲಿಂ.

1988ವ್ಯಾ ವರಾ ತ್ಯಾ ದೆಶಾಚ್ಯಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷಾನ್ ರಾನಾ ಮದೆಂ ಜಯ್ ಬಾಂದಪ್ ಉಬಾರುಂಕ್ ಯೆವ್ಜಣ್ ಮಾಂಡಾನಾ ತಿಣೆ ಜಯ್ ಪ್ರತಿಭಟನ್ ಮಾಂಡುನ್ ಹಾಡ್ಲೆಂ ಆನಿ ಅಂತಾರಾಶ್ಟ್ರೀಯ್ ಮೆಟ್ರಾರ್ ತಿಕಾ ಪ್ರಚಾರ್ ಲಾಬ್ಲೊ. 1999ವ್ಯಾ ವರಾ ಲೊಕಾ ಸಂಗಿಂ ಝಾಡಾಂ ಲಾಂವ್ಚ್ಯಾ ವಾವ್ರಾರ್ ಆಸ್ತಾಂ ಥೊಡ್ಯಾಂನಿ ತಿಚೆರ್ ಹಲ್ಲೊ ಚಲಯ್ಲೊ.

ಅಂತಾರಾಶ್ಟ್ರೀಯ್ ಮೆಟ್ರಾರ್ ಪ್ರಚಾರ್ ಲಾಬ್ಲೆಲ್ಯಾ ತಿಕಾ 2002ವ್ಯಾ ವರಾ ಯೇಲ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಾಂತ್ 'ಗ್ಲೋಬಲ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಫೊರ್ ಸಸ್‌ನೇಬಲ್ ಫೊರೆಸ್ಟ್ರಿ' ವಿಶಯ್ ಶಿಕಂವ್ಕ್ ಪ್ರಾದ್ಯಾಪಕ್ ಜಾವ್ನ್ ಆಪವ್ಣೆಂ ಲಾಬ್ಲೆಂ.

ಧಾ ವರ್ಸಾಂ ಆದಿಂ 2004ವ್ಯಾ ವರಾ ತಿಕಾ ನೊಬೆಲ್ ಶಾಂತಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಲಾಬ್ಲಿ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಖಬರ್ ಲಾಬ್ಲ್ಯಾ ತೆದ್ನಾ ಹಾತಿಂ ಏಕ್ ಝಾಡ್ ಘೆವ್ನ್ ತೆಂ ಲಾಂವ್ಚ್ಯಾಕ್ ಕೆನ್ಯಾಚ್ಯಾ ಉಬಾರ್ ದೊಂಗ್ರಾಕ್ ಪಾವ್ಲಿ ಆನಿ ಆನಂದಾಚಿಂ ದುಕಾಂ ಘೆವ್ನ್ ಅಶೆಂ ಉದ್ಗಾರ್ಲಿ : 'ಹಾಚೆ ಪ್ರಾಸ್ ಚಡಿತ್ ಧಾದೊಸ್ಕಾಯ್ ಲಾಬ್ಲಿ ಆಸತ್ ತರ್ ತಿ ಸರ್ಕಾರಾಜಾಂತ್ ಮಾತ್'. 2004 ದಶೆಂಬ್ರ್ 10ವೆರ್ ಸ್ವೀಡನಾಚ್ಯಾ ಓಸ್ಲೊ ಶ್ಲೆರಾಂತ್ 1.36 ಮಿಲಿಯಾ ಡೊಲರಾಂಚೊ ನೊಬೆಲ್ ಪುರಸ್ಕಾರ್ ಆಪ್ಣಾವ್ನ್ ತಿ ಸಾಂಗಲಾಗಿ: 'ಆಮ್ಚೆಂ ಜಿವಂತ್ ಪರಿಸರ್ ಉರಂವ್ಚೊ ವಾವ್ರ್ಚ್ ಶಾಂತಿಚಿ ವಾಟ್'.

ಫಾಡ್ಲಾ ಫಾಟಾ ಭೊಂವಿಂಚಿ ಇಟಾಳ್ ಮಾತಿ, ಧಾದೊಶಿ ಪಾವ್ನ್ / ಉದಕ್ ಆನಿ ವೋತ್ ಆಸೊನ್, ರೊಕ್, ಝಾಡಾಂ, ರಾನಾಂ ವಾಡಂವ್ಕ್ ಪೂರಕ್ ಜಾವ್ನಾಸಾತ್. ಆಸ್ಲೆಲೆಂ ರಾನ್ / ಪರಿಸರ್ ಸಾಂಬಾಳ್ಚೆಂ, ನವೆಂ ರಾನ್ ರಚುಂಕ್

ವಾವುರ್ದೆಂ ಆಮ್ಚೆ ಜಿಣ್ಯೆಕ್ ಸಾರ್ತಕ್ ಪಣ್ ದೀಂವ್ಕ್ ಸಕ್ತಾ. ಜಾಗತಿಕ್ ಹಳ್ಳಿ ಚಿಂತ್ನಾಚೊ ಫಳ್ ಜಾವ್ನ್ ಆಮ್ಚೊ ಲೋಕ್ ಸಂಸಾರ್ ಭರ್ ಶಿಂಪಡ್ಲಾ. ತಾಂಕಾಂ ಮಾಂಯ್ ಗಾಂವ್ಚಿ ವೋಡ್ ಯೆಂವ್ಚ್ಯಾಕ್, ಹ್ಯಾ ಗಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಪರಿಸರಾಂತ್ ಆಟಾಪ್ಲೆಲಿ ಹ್ಯಾ ಗಾಂವ್ಚಿ ವಿಶೇಸ್ ಪಣಾಂ ದಾಕಲ್ ಕರ್ಚೆಂ/ಪ್ರಚಾರ್ ಕರ್ಚೆಂ ಗರ್ಜೆಚೆಂ.

ರಿತೆ ಸುವಾತೆರ್ ವಾರೆಂ ಭರ್ತ್ಯಾಬರಿಂ ವಾರೆಸ್ ದಾರ್ ನಾತ್ಲೆಲೆ ಭುಂಯ್ಚೆರ್ ಆನಿ ಕೋಣ್ ಯೇವ್ನ್ ವಸ್ತೆಕ್ ಲಾಗ್ಚ್ಯಾ ಆದಿಂ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಪರಿಸರಾಚೊ ಮೋಗ್ ವಾಡವ್ನ್ ಘೆಂವ್ಚೆಂ ಗರ್ಜೆಚೆಂ. ಪರಿಸರ್ ಪ್ರೇಮಿಂಚೊ ಕಾರ್ಯಾಳ್ ವಾವ್ರ್ ಮುಕ್ಲ್ಯಾ ದಿಸಾಂನಿ ರಾಜಕೀಯ್ ಬದ್ಲಾವಣೆಚಿ ಬುನ್ಯಾದ್ ಜಾವ್ನ್ ಬದ್ಲೊಂಕ್ ಸಾದ್ಯ್ ಆಸಾ.

ಶೆತ್ಕಾರಾಂ ಮತೀಂತ್ಲೆಂ ಗಿನ್ಯಾನ್ ಜಾತಲಿ ಪುಡಾರಾ ದಿವ್ಚಿ !

ಪಾಟ್ಲ್ಯಾ ಮ್ಹಯ್ಚ್ಯಾಂನಿ ಭಾರತಾಚ್ಯಾ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಚೆಂ ಉತ್ಪನ್ನ ವಿದೇಶಾಂ ಥಾವ್ನ್ ನಿಶೇದ್ ಜಾಲ್ಲೆ ವಿಶಿಂ ಖಬರ್ ಜಾಲ್ಲಿ. ವಿದೇಶಾಕ್ ವಿಕ್ರಾಕ್ ವೆಚೆ ಆಂಬೆ, ಮಿರ್ಲಾಂಗ್ ಆನಿ ಪಡ್ಲಳೆಂ ವಿದೇಶಿ ವಿಕ್ರಾ ಥಳಾ ಥಾವ್ನ್ ಭಾಯ್ರ್ ಪಡ್ಲಿಂ. ಪೂಣ್ ದೇಶಾಚ್ಯಾ ಲೋಕಾಂಚಿ ವಿಕೆಂ ಘೆಂವ್ಚಿ ತಾಂಕ್ (ಪರ್ಚಿಸಿಂಗ್ ಪವರ್) ಬಳಿಶ್ ಆಸ್ಲೆಲ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ಮೊಲಾಂತ್ ಜಾಂವ್, ಖಾಯ್ಲಾಂತ್ ಜಾಂವ್ ಚಡಿತ್ ಮಾರ್ ಪಡ್ಲೊ ನಾ. ಹ್ಯಾಚ್ ಕಾರಣಾ ವರ್ವಿಂ ಖಂಯ್ಚ್ಯಾಯ್ ಗಾಂವಾಂನಿ ವಿದೇಶಿ ವಿಕ್ರಾ ಆಡ್ಕಳಿವಿಶಿಂ ಚಡಿತ್ ಆವಾಜ್ ಜಾಲ್ಲೊ ನಾ. ಪೂಣ್ ರಾಜ್ ಕಾರ್ಪಾರಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಜಾಂವ್, ಕೃಶಿ ಇಲಾಕೆಚ್ಯಾ ಅಧಿಕಾರಿಂ ಥಾವ್ನ್ ಜಾಂವ್ ಹ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಚ್ಯಾ ಉತ್ಪನ್ನಾಚೆ ಗೂಣ್ ಸಾಂಬಾಳ್ತಲ್ಯಾಂವ್ / ಸುದ್ರಾಪ್ ಹಾಡ್ತಲ್ಯಾಂವ್ ಅಶೆಂ ಭಾಸಾಪ್ಲಿ ಲಾಬ್ಲೆಲಿ ನಾ. ಹ್ಯಾ ಸಂಬಂಧಿ ಅಧಿಕಾರಿ ತೊಂಡ್ ಉಗಡ್ಣೆ ಖಾತಿರ್ ಆನಿ ಥೊಡ್ಯಾ ದೇಶಾಂನಿ ನಿಶೆದ್ ಉಚ್ಕಾರ್ ತೆ ರಾಕ್ತಾತ್ ಆಸ್ತೆಲೆ!!

ಮಂಗ್ಳುರಾ ಭೊಂವ್ಚಿಚಿ ಶೆತ್ಕಾರ್ ಕಾಂಯ್ ಶೆಕ್ಡ್ಯಾಂ ಆದಿಂಚ್ ಶೆತಾ ವಾವ್ರಾಂತ್ ಹೆಳ್ಲೆಲೆ. ತಾಂಚ್ಯಾ ಶೆತಾ ಭಾಟಾಂನಿ ಲಾಬ್ಲೊ ತಾಂದುಳ್, ಕೊಬ್ಲೆಂ, ಮಿರಿಂ, ಬೆಡೆ, ಆಲೆಂ, ರಾಂದ್ಲಯ್ ಹಾಕಾ ದೇಶ್ ವಿದೇಶಾಂತ್ / ಗಾಂವಾಂನಿ ಖಾಯ್ನ್ ಆಸ್ಲೊ. ಪೂಣ್ ಖಂಯ್ಚ್ಯಾ ಕಾಳಾರ್ ತರೀ ಹಾಂಗಾಚೆ ವಿಕ್ರಾ ಸಾಹೆತಿಕ್ ವಿದೇಶಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಗಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಗ್ರಾಯ್ಕಾಂ ಥಾವ್ನ್ ನಿಶೇದ್ ಉಚಾರ್ಲೊ ದಾಕ್ಲೊ ಆಸ್ಲೊ ನಾ. ಘರಾಂತ್ / ಸೆಜಾರಾಂತ್ ವಾಪರ್ಚಿ ವೊರ್ವಿ, ರಾಂದ್ಲಯ್ ವಿಕ್ರಾಕ್ ದಿಂವ್ಚಿ ಸವಯ್ ಶೆತ್ಕಾರಾಂನಿ ಸಾಂಬಾಳ್ನ್ ಹಾಡ್ಲೆಲಿ ಆನಿ ಹೆ ಭುಂಯ್ಚೆರ್ ವೊಳ್ಲಾಲ್ಲೊ ಬರಿ ಪಿಣಾವಳ್ ದಿಂವ್ಚೊ ಬಿಯಾಳೊ ಸಾಂಬಾಳ್ನ್ ದವರ್ಚಿ ಮಾಂಡಾವಳ್ ಶೆತ್ಕಾರಾಂನಿ ವಾಡವ್ನ್ ಹಾಡ್ಲೆಲಿ. ಹಿ ಏಕ್ ಗಜಾಲ್ ಹೆರ್ ಗಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಶೆತ್ಕಾರಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಗಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಕ್ ಮೆಕ್ಳೆಂ ಕರುಂಕ್ ಸಕ್ಚೆ ತಸಲಿ ಜಾವ್ನಾಸಾ. ಪಾವ್ಲಾ ಸುರ್ದೆರ್ ಬಿಯಾಳೊ / ಸರ್ಕಾರಿ ಸಾರೆಂ ಪಾವಾನಾ / ಲಾಬಾನಾ ಮ್ಹಳ್ಳೊ ವಿವಾದ್ ಹ್ಯಾ ಭಂವಾರಾಂತ್ ಜಾಲ್ಲೊಚ್ ನಾ. ಹ್ಯಾ ಗಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಚೆಂ ಖಾಶೆಲೆಂಪಣ್ ಹೆರ್ ಗಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಶೆತ್ಕಾರಾಂನಿ ಆಪ್ಣಾವ್ಣಾಕ್ ಪ್ರೇರಣ್ ಲಾಬ್ಲೆಂ ತರ್, ಶೆತ್ಕಾರಾಂಕ್ ಜಾಯ್ತೆಂ ಬರೆಂಪಣ್ ಲಾಬ್ತೆಲೆಂ ಆನಿ ಕೃಶಿ ಇಲಾಕಾಚೊ ಜಾಯ್ತೊ ವಾವ್ರ್ / ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಉಣಿ ಜಾತಲಿ.

ಶೆತಾ ವಾವ್ರ್ ಶಿಕ್ಪ್ಯಾಂ ಹಾತಿಂ - ದೆಸ್ವಾಟ್ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಚಿ ?

ಶ್ವೆರಾಂತ್ಲ್ಯಾ ನಾಂವಾಡ್ಡೆಕ್ ಕೊಲೆಜಿ ಥಾವ್ನ್ ಆಯ್ಲೆಲೆ ಶಿಕ್ಪಿ ಮಾನೆಸ್ತ್ ಜಯ್ ದುದಿಂ ಮೊಲಾಕ್ ಘೆಂವ್ಕ್ ಲಾಗ್ಲೆ. 'ಎದೆಂ ವ್ಹಡ್ ದುದಿಂ ಪ್ರದರ್ಶನಾಕ್ ದವರುಂಕ್?' - ಸವಾಲ್ ವಿಚಾರ್ಲೆಂ. 'ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಕೊಲೆಜಿಚೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ದುದ್ಯಾ ಬಿಯಾಂಚೆ ಖಣ್ ಮೆಕ್ಳೆ ಕರ್ನ್ ಹೆರ್ ಬಿಯಾಚೆ ಖಣ್ ಸಾಂಗಾತಾ ಭರ್ಜನ್ ನವೆಂ ಫಳ್/ರಾಂದ್ಪಯ್ ಕರುಂಕ್ ಸೊದ್ನಾ ಚಲಂವ್ಚ್ಯಾ ವಾವ್ರಾರ್ ಪಡ್ಲ್ಯಾತ್. ತ್ಯಾ ದೆಕುನ್ ಲಾಬ್ತಾ ತಿತ್ಲೆಂ ವ್ಹಡ್ ದುದಿಂ ಸೊದುನ್ ಆಯ್ಲಾಂವ್'. ಶಿಕ್ಪಿ ಮಾನೆಸ್ತಾಂಚಿ ದೀಶ್ಟ್ ವ್ಹಡ್ ದುದ್ಯಾಚೆರ್ ಆಸ್ಲಿ. ಬಿಯಾಳೊ ಫಳಾಭರಿತ್ ಆಸ್ಲಲ್ಯಾ ಜೂನ್ ದುದ್ಯಾಚೆರ್ ನ್ಹಯ್. ತರೆಂ ಬಾವ್ಲೆಂ ದುದಿಂ ವಿಕೆಂ ಘೆಂವ್ನ್ ವ್ಹರ್ಟೆಂ ಪಡ್ಲೆಂ. ತರ್ಯಾ ದುದ್ಯಾಚ್ಯಾ ನಾ ಫಳಾದಿಕ್ ಪಣಾ ವರ್ವಿಂ ಸಗ್ಳೊ ವಾವ್ರ್ ಫ್ಲಿನತ್, ಯೆವ್ಜಣ್ ಕೊಸ್ಯುನ್ ಪಡ್ಲಿ ಆಸ್ಲಿ. ಶಿಕ್ಪಿ ಲೊಕಾಂಚೆಂ ಗಿನ್ಯಾನ್ ಆನಿ ಶೆತ್ಕಾರ್ ಲೊಕಾಂಚೆ ಜಾಣ್ಣಿಕಾಯ್ ಕಳಂವ್ಚ್ಯಾಕ್ ಹೆಂ ಘಡಿತ್ ಬರಯ್ಲಾಂ. ಅಸಲ್ಯಾಚ್ ಶಿಕ್ಪಾ ಆವ್ಯಾಸಾಂತ್ಲೆ ಪಾಶಾರ್ ಜಾವ್ನ್ ಇಲಾಕಾಂಚೆ ಮುಕೆಲಿ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಕ್ ಕಿತ್ಲಿ ಮಾಹೆತ್ ಲಾಬಾತ್? ಅಸಲಿ ಗಜಾಲ್ ಚಿಂತ್ಲಾಂಕ್ ಧೊಸ್ಲಾರ್ ಪುರೊ.

ಹ್ಯಾ ಗಾಂವಾಂತ್ ಲಾಬ್ಚ್ಯಾ ಪಡ್ವಳ್ಯಾಕ್ ತಾಚೊ ರಂಗ್ ರೂಚ್ ಆನಿ ಗಾತ್ ಆಸಾ. ಬೆಲಾಂಕ್/ವಾಲಿಂಕ್ ಪಿಕಾವಳ್ ದಿಂವ್ಪಿ ಆವ್ಪಿ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಆಸಾ. ಪಿಕಾವಳ್ ದಿಂವ್ಪಿ ತಿತ್ಲಿಚ್ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ತಾಂಕ್ ಆಸಾ. ವರಾ ಆದಿಂ ಗಾಂವಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಕ್ ಪಡ್ವಳೆಂ ಲಾಬ್ಲೊ ವೇಳ್ ನ್ಹಯ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ, ಪಾವ್ಣಾಚ್ಯಾ ಸುರ್ವಿಲ್ಯಾ ಹಪ್ಪಾಂತ್, ಸರ್ಕಾರಾಚ್ಯಾ ಇಲಾಕಾ ಥಾವ್ನ್ ಲಾಬ್ಲೊ ಬಿಯಾಳೊ ವಾಪರ್ನ್ ವಾಡಯಿಲ್ಲೆಂ ಪಡ್ವಳೆಂ ವಿಕ್ರಾಕ್ ಆಯ್ಲೆಂ. ಬೋವ್ ಆಕರ್ಶಿತ್ ಸೊಬಾಯ್, ಹಳ್ತಾಚೊ ಗಾತ್, ಪಿಕಾವಳ್ ಗಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಬಿಯಾಳ್ಯಾ ಥಾವ್ನ್ ಲಾಬ್ಚ್ಯಾ ಪಡ್ವಳ್ಯಾ ಪ್ರಾಸ್ ಜಾಯ್ತಿಂ ಚಡಿತ್ ಲಾಬ್ತಾ ಮ್ಹಣ್ ಕೃಶಿ ಇಲಾಕಾಚ್ಯಾ ಅಧಿಕಾರಿಂನಿ ಕಳಯ್ಲೆಂ ಮ್ಹಣ್ ಶೆತ್ಕಾರ್ ಸಾಂಗಾಲಾಗ್ಲೊ. ಧಾದೊಶಿ ಥರಾನ್ ಲಾಬ್ಲೆಂ ಪಡ್ವಳೆಂ ಪಳೆವ್ನ್ ಶೆತ್ಕಾರ್ ಯಾರ್ಕಾರ್ ಆನಿ ಗಿರಾಯ್ಕ್ ಧಾದೊಶಿ ಜಾಲೆ. ದೋನ್‌ಂಚ್ ಹಪ್ಪಾಂನಿ ಸರ್ವಾಂಚಿ ಧಾದೊಸ್ಕಾಯ್ ಕೊಸ್ಯೊನ್ ಪಡ್ಲಿ. ಶೆಂಬೊರೊಂ ಪಡ್ವಳ್ಯಾಂ ವಾಲಿ ಮದೆಂ ಏಕ್ ದೋನ್ ವಾಲಿ ಕೊಡು ಪಡ್ವಳ್ಯಾಚೊ ಆಸ್ಲೆಲ್ಯೊ ಆಸ್ಲೆಲೆಂ. ಪಡ್ವಳ್ಯಾಂತ್ ಕೊಡು ಪಡ್ವಳೆಂ ಸೊದುನ್ ಕಾಡುಂಕ್ ಶೆತ್ಕಾರ್ ಸಲ್ತಾಲೊ. ವಿಕೆಂ ಘೆತೆಲ್ಯಾಂನಿ ಘೆಂವ್ಚೆಂ ರಾವಯ್ಲೆಂ. ಗಾಂವಾಂತ್ ಲಾಬ್ಚ್ಯಾ ರಾಂದ್ಪಯೆಂನಿ ಅಸಲೊ ಆಡಳಿ ಉದೆಲೊ ತರ್ ವೆಗಿಂಚ್ ಶೆತ್ಕಾರ್ ಸೊದುನ್ ಕಾಡುಂಕ್ ಸಕ್ತಾತ್. ನವ್ಯಾ ಬಿಯಾಳ್ಯಾಚ್ಯಾ ಪಡ್ವಳ್ಯಾಂನಿ ಅಸಲೊ ಕಸಲೊಚ್ ಫರಕ್ ದೊಳ್ಯಾಂ ದೆಕೆಕ್ ದಿಸ್ಲೊ ನಾ. ಅಸಲ್ಯಾ ಬಿಯಾಳಾಂತ್ಲಿಂ ಪಡ್ವಳೆಂ ವಿದೇಶಾಂತ್ ನಿಶೇದಾಕ್ ವಳಗ್ ಜಾಲ್ಲಿಂ ಆಸ್ಲೆಲಿಂ.

ಎಕ್ಲಿ ಮಾನೆಸ್ತೆನ್ ರುಕಾ ರುಪಾಡಾಂಚ್ಯಾ ಮೊಗಾರ್ ಪಡ್ಚ್ಯಾ ತಶೆಂ ಫಳ್ ದಿಂವ್ಪಿ ಸರ್ವ್ ರೂಕ್ ರುಪಾಡಾಂ ಆಪ್ಲೆ ಬಾಗಿಂತ್ ಆಸಾಚೆ ತಶೆಂ ವಾವುರ್ತಾ. ಎಕಾ ವಿದೇಶಿ ಮುಳಾಚ್ಯಾ ಫಳಾಂ ರುಕಾಕ್ ಹ್ಯಾ ಗಾಂವಾಂತ್ ಫಳಾಂ ಲಾಬ್ಲಿನಾಂತ್. ಹ್ಯಾ ವಿಶಿಂ ಕಾಂಯ್ ಪರ್ಯಾರ್ ವಿಚಾರ್ನ್ ಕೃಶಿ ಇಲಾಕಾಚ್ಯಾ ದಪ್ತಾರಾಕ್ ಪಾವ್ಲಿ. ತಾಂಣಿಂ

ದಿಲ್ಲೊ ಪರ್ಯಾರ್ ಥೊಡೊ ದುಬಾವ್ ಉಬ್ಜಂವ್ಚೆ ತಸಲೊ ದೆಕುನ್ ತಿಣೆ ರುಕಾಕ್ ಪ್ರಯೋಗ್ ಕರಿನಾಸ್ತಾಂ ಫಾಂಟ್ಯಾಚೆರ್ ಕೆಲೊ. ಹಪ್ಪಾನ್ ಫಾಂಟೊ ಮರೊನ್ ಸುಕೊನ್ ಗೆಲೊ. ಥಳಾವಿ ಮಾಹೆತ್ ನಾಸ್ತಾಂ, ಕೊಲೆಜಿಚಿಂ ಶಿಕಪ್ ಸಂಪವ್ನ್ ಅದಿಕಾರಿ ಜಾಲ್ಲೆ ತೆ ಖಂಚಿ ಮಾಹೆತ್ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಕ್ ವಾಂಟುಂಕ್ ಸಕ್ತೆತ್?

ಜಾಣ್ತ್ಯಾ ಶೆತ್ಕಾರಾಂನಿ ಆಪ್ಣಾ ಮದೆಂ ಏಕ್ ಸಂಪರ್ಕ್ ಮಾಜೊ ಉಗಡ್ನ್ ಗರ್ಜೆಚಿ ಮಾಹೆತ್ ಆಪ್ಣಾ ಮಧೆಂ / ಭೊಂವ್ಪಿಚಾಂಕ್ ಗರ್ಜೆವಂತ್ ಶೆತ್ಕಾರಾಲಾಗಿಂ ವಾಂಟ್ಯಾಕ್ ಮೆಟಾಂ ಘೆಂವ್ಚಿ ಆಯ್ಲಿ ಗರ್ಜೆ. ಶೆತಾ ವಾವ್ರಾಚಿ ಜಾಣ್ಣೆಕಾಯ್ ಮಾತ್ಯೆ ಸಾರೆಂ ಜಾಲೆಂ ತರ್ ಕೊಣಾಕ್‌ಚ್ ಫಾಯ್ಲೊ ಜಾಂವ್ಚೆ ನಾ ಸ್ವಯ್?

ಶೆತ್ಕಾರಾಂ ಮತಿಂತ್ಲೆ ಪ್ರಯೋಗ್ - ಲಾಬ್ಲೊ ಫಳ್ :

‘ವೆಗಿಂಚ್ ಉಬ್ಣೆಕ್ ಲಾಬ್ಲ್ಯಾ ಸುಕ್ಲ್ಯಾಚೆಂ ಪೊಟ್ ವೆಗಿಂ ಭರ್ತಾ’ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಸಾಂಗ್ಣೆ ಪರಿಂ, ಏಕ್ತ್ಯಾಕ್ ಹಾಡ್ಲೆಲ್ಯಾ ಶೆತ್ಕಾರಾಕ್ ಥೊಡೊ ಫಾಯ್ಲೊ ಚಡಿತ್ ಲಾಬ್ಲ್ಯಾ ಪೂಣ್ ಬಿಯಾಳೊ ಕಿರೊಂಕ್ ತಾಚೊಚ್ ಮ್ಹಳ್ಳೊ ವೆಳ್ ಆಸ್ತಾ. ಏಕಾ ಶೆತ್ಕಾರಾನ್ ಏಕ್ ಪ್ರಯೋಗ್ ಕರ್ನ್ ಜಯ್ತ್ ಜೊಡ್ಲೆಂ. ಸೊರುಣ್ ಆನಿ ಶೆಣಾ ಪಿಟೊ ಗೊಣ್ಯೆಂತ್ ಭರ್ನ್ ಪಡ್ಲೆಲ್ಯಾ ಬಿಯಾಳೊ ಗೊಣ್ಯೆಂತ್ ಭರ್ನ್, ಗೊಣ್ಯೊ ತೊಂಡ್ ಬಾಂದುನ್ ಗೊಣ್ಯೆಚೆರ್ ಜಡಾಯ್ ದವರ್ಲಿ. ಊಬ್ ಆನಿ ಜಡಾಯೆವರ್ಲಿಂ ಬಿಯಾಳೊ ಪುಟೊ. ತೊ ಬಿಯಾಳೊ ವೊಳಿಂನಿ ಲಾಯ್ಲೊ. ಅಶೆಂ ಹೆರ್ ಶೆತ್ಕಾರಾಂ ಪ್ರಾಸ್ ಹಪ್ಪ್ಯಾ ಆದಿಂಚ್ ತಾಚಿ ಪಿಕಾವಳ್ ಏಕ್ತ್ಯಾಕ್ ಪಾವ್ಲಿ.

ಮಾಟ್ವಾರ್ ವಾಡ್ಲಿ ರಾಂದ್ವಯ್ ಫಳ್ ದೀವ್ನ್ ಆಸ್ತಾಂ, ಲಾಂಬಾಯೆಕ್ ಥೊಡೆ ದೀಸ್ ಪಾವ್ನ್ ಆಯ್ಲೊ ತರ್ ರಾಂದ್ವಯೆ ವಾಲಿ ಮೊರ್ಚೆ ಗತಿಕ್ ಪಾವ್ತಾತ್. ಪರತ್ ಖರಟೆಂ ವೊತ್ ಪಡ್ಲೆಂ ತರ್ ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಮಾಟ್ವಾಚಿ ಆಶಾ ಸಾಂಡ್ಲಿ ಪಡ್ತಾ. ಹ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಏಕಾ ಶೆತ್ಕಾರಾನ್ ಕೆಲ್ಲೊ ಪ್ರಯೋಗ್ ಅಸೊ ಆಸ್ಲೊ. ಆಯ್ಲಾನಾಂತ್ ಶೆಣಾ ಉದಕ್, ಭುಂಯ್ ಚಣ್ಯಾಂಚಿ ಪೇಂಡ್ ಆನಿ ಥೊಡೆಂ ಗೋಡ್ ಫಾಲ್ನ್ ತಯಾರ್ ದವರ್ಲೆಂ. ಪಾವ್ನ್ ಆಕೇರ್ ಜಾವ್ನ್ ವೊತ್ ಪಡೊನ್ ಯೆತಾನಾ ತಯಾರ್ ಆಸ್ಲೆಲ್ಯಾ ಈಟಾಕ್ ಉದಕ್ ಭರ್ನ್ ಬೆಲಾ ಮುಳಾಕ್ ವೊತ್ಲೆಂ. ತರ್ಲ್ಯಾ ವೊತಾಕ್ ಸುಡ್ಲೆಡಾಯ್ ಭೊಗ್ಲೆಲ್ಯಾ ಬೆಲಾಂಕ್ ಲಾಬ್ಲೆಂ ಸಾರೆಂ, ಪಾವ್ನ್ ಜಾಲ್ಲೊ ಧಕೊ ವಿಸರ್ನ್ ಧಾದೊಶಿ ಫಳ್ ದೀಂವ್ಕ್ ಲಾಗ್ಲಿಂ.

ಪಾವ್ನ್ ಆದ್ಲೆಂ ‘ಪರೆಂ ಉದಕ್’ ವಾಪರ್ನ್ ಥೊಡೆ ಶೆತ್ಕಾರ್ ಪ್ಲಾಸ್ತಿಕಾಂನಿ ರೇಂವ್ ಮಾತಿ ಭರ್ನ್ ರೊಂಪೆ ತಯಾರ್ ಕರ್ತಾತ್. ಹೆ ರಿತಿಂತ್ ಬದ್ಲಾವಣ್ ಕರ್ನ್ ಪ್ಲಾಸ್ತಿಕಾಂ ಬದ್ಲಾಕ್ ರೊಂದ್ ಪಾನಾಂ (ಸಾಂದಾಡೊ, ಕುಂಬೊ) ಇಡಿಯೊ ಪೊಳಿ ಕರುಂಕ್ ಪೊಣಾಪಾನಾಂ ಆಯ್ಲಿಂ ಕೆಲ್ಲೆಪರಿ ಇರ್ ತೊಪುನ್ ಆಯ್ಲಿಂ ಕರ್ನ್ ಶೆಣಾಪಿಟೊ, ರೇಂವ್, ಮಾತಿ, ಭರ್ನ್ ರೊಂಪಿಯೊ ಕರ್ನ್ ದವರ್ತಾತ್ ಆನಿ ಪಾನಾಂ ಸಮೇತ್ ವೊಳಿಂನಿ ಲಾಯ್ತಾತ್.

ಉರ್ಲೆನ್ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಚಿ ಅನ್ನೊಗ್ ಆರಾವ್ನ್ ಘೆವ್ನ್ ನವ್ಯಾನ್ ಆಯ್ಲೆಲ್ಯಾ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಕ್ ಪ್ರೇರಿತ್ ಕರ್ಚಿ ಆಯ್ಲಿ ಗರ್ಜ್. ಮನ್ಯಾ ಪೊಟಾಂಚಿ ಭುಕ್ ಥಾಂಬಂವ್ಕ್ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಚ್ಯಾ ವಾವ್ರಾಚಿ ಗರ್ಜ್ ಆಸಾ. ಕೃಶಿ ಇಲಾಕ್ಯಾಚಿ ಅದಿಕಾರಿ ಗಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಶೆತ್ಕಾರಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಶಿಕೊಂಕ್ ಸಕ್ಲೆ ತರ್ ದೇಶಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಶೆತಾ ವಾವ್ರಾಕ್ ನವಿ ದಿಶಾ ಲಾಬ್ತಲಿ.

ಅಸಮತೋಲಿತ್ ಪರಿಸರಾ.... ಆಮ್ಕಾಂ ಕೆದ್ನಾ ಸುಟ್ಕಾ ದಿಶಿ ?

ಶೆತ್ಕಾರಾಂಚೊ ಧಕೊ :

ಎಕಾ ಗಾಂವ್ಚೆ ಥೊಡೆ ಶೆತ್ಕಾರ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಶೆತಾ ಭಾಟಾಂನಿ ರಾಂದ್ವಯ್ ಕರ್ನ್ ಫಾಂತ್ಯಾರ್ ವಿಕ್ರಾಕ್ ಹಾಡ್ನ್ ಆಪ್ಲಿ ಜೋಡ್ ಜೊಡ್ತಾಲೆ. ರಾಂದ್ವಯ್ ಲಾಬ್ಚ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಆಯ್ಲೆಲೊ ಜೊವಿಸ್ ವೊರಾಂಚೊ ಪಾವ್ನ್, ತ್ಯಾ ಗಾಂವ್ಚಿ ಸರ್ವ್ ರಾಂದ್ವಯ್ ದೆಸ್ವಟ್ ಕರ್ನ್ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಕ್ ಜಾಯ್ತೆಂ ಲುಕ್ನಾಣ್ ಜಾಲೆಂ. ರಾಂದ್ವಯ್ ವಿಕ್ರಾಚಿ ಜೊಡೆನ್ ಸಗ್ಳ್ಯಾ ವರಾಚಿ ಜೋಡ್ ಜೋಡ್ನ್ ಫರಾಣೆಂ ಚಲವ್ನ್ ಆಯ್ಲೆಲೆ ಶೆತ್ಕಾರ್ ಪಾವ್ನ್ ದೆಸ್ವಟೆಚೊ ಧಕೊ ಸೊಸುಂಕ್ ಸಕ್ಲೆನಾಂತ್.

ಉಪ್ರಾಂತ್ಲ್ಯಾ ವರಾ ತ್ಯಾ ಶೆತ್ಕಾರಾಂ ಮದ್ಲೊ ಉಲಂವ್ಕ್ ಮೆಳ್ಳೊ. 'ಆಂವ್ಡ ಪುಣಿ ವೆಳಾರ್ ರಾಂದ್ವಯ್ ಹಾಡ್ಲಲ್ಯಾತ್?' ಅಶೆಂ ವಿಚಾರ್ಲೆಂ. 'ಖಂಯ್ ಥಾವ್ನ್ ಹಾಡ್ಲಿ ಆಮಿ? ಆಮ್ಚೆ ಭುಂಯ್ಕ್ ವೊಳ್ನಲ್ಲೊ ಬಿಯಾಳೊ ಪಾವ್ನಾವರ್ವಿಂ ನಾಸ್ ಜಾಲಾ. ಆತಾಂ ಆಮಿ ಗಾಂವಾರ್ ದೀಸ್ ಕುಲಿಚೊ ವಾವ್ರ್ ಕರ್ತಾಂವ್' ಪಾಟ್ಲ್ಯಾ ಥೊಡ್ಯಾ ತಕ್ಲೆಂ ಥಾವ್ನ್ ವಾಡೊನ್ ಆಯ್ಲೆಲಿ ಏಕ್ ಮಾಂಡಾವಳ್ ಥೊಡ್ಯಾ ವೊರಾಂಚ್ಯಾ ಪಾವ್ನಾವರ್ವಿಂ ದಂಡಳುನ್ ಪಡ್ಲಿ. ತ್ಯಾಚ್ ವರಾ ಶೆತಾಂತ್ ಉಂವೊನ್ ದವರ್ಲೆಲ್ಯೊ ಭಾತಾ ಪೆಂಡಿಯೊ ಉದ್ಯಾ ವ್ಹಾಳ್ಯಾಕ್ ವ್ಹಾಳುನ್ ಗೆಲ್ಲ್ಯೊ ಮ್ಹಳ್ಳೊ ಉಗ್ಡಾಸ್ ಕಾಡ್ತಾನಾ ತಾಂಚ್ಯಾ ತೊಂಡಾರ್ ತಾಣಿ ಭೊಗ್ಲೆಲೆ ಕಳ್ಳೆಲೆ ಸಮ್ಜೊನ್ ಘೆಂವ್ಕ್ ಜಾತಾಲೆಂ.

ಮನ್ಯಾ ಹೊರೊಸ್ತಾಚೊ ಪರಿಣಾಮ್ :

ಮನ್ಯಾಕುಳ್ ಹೆ ಭುಂಯ್ಚೆರ್ ಪಯ್ಲಾರಿ. ಮನ್ಯಾಕ್ ಜಿಣ್ಯೆ ಪಯ್ಲಾಕ್ ಗರ್ವ್ ಆಸ್ಲೆಂ ತೆಂ ರಚ್ಕಾರಾನ್ ಮಾಂಡಾವಳಿನ್ ಘಡುನ್ ದವರ್ಲಾಂ. ಪೂಣ್ ಮನ್ಯಾ ಕಾಲೆತಿಚೊ ಹೊರೊಸ್ತಾ ಹೆ ಭುಂಯ್ಚೆರ್ ವೆವೆಗ್ಳಿಂ ಅನ್ವಾರಾಂ ಹಾಡುಂಕ್ ಸಕ್ಲ್ಯಾಂತ್ ಆನಿ ತ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ಪರಿಸರಾಚಿಂ ಘಡಾವಳೆಚಿಂ ನೆಮಾಂ/ಮೆರೊ ಹಲ್ಕಾಂವ್ಚ್ಯಾತ್ ಆನಿ ಸಂಸಾರ್ ಭರ್ ಅಕಾಲಿಕ್ ಪಾವ್ನ್ /ವೊತ್/ಧಗ್ ಧೊಸ್ತೆಚ್ ಆಸಾ. ಶೆಕ್ಡ್ಯಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಆಪ್ಲಿ ಅಸ್ತಿತಾಯ್ ಸಾಂಬಾಳ್ನ್ ಉಬೆ ಆಸ್ಲೆಲೆ ಬರ್ಫಾ ದೊಂಗೆರೊ ಕರೊಂಕ್ ಲಾಗ್ಲ್ಯಾತ್. ಮುಕ್ಲ್ಯಾ ವರಾಂನಿ ದರ್ಯೊ/ಸ್ವಂಯಾ ಭೊಂವ್ಪಿಚಿಂ ಶ್ಲೆರಾಂ ಆನಿ ಗಾಂವ್ ಉದ್ಯಾ ಪಂದಾ ಬುಡೊನ್ ನಾಸ್ ಜಾತಾತ್ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಭಿರಾಂತ್ ಪರಿಸರ್ ವಿದ್ಯಾನಿಂಕ್ ಧೊಸುಂಕ್ ಲಾಗ್ಲ್ಯಾ. ಮನ್ಯಾ ಕುಳಾಚ್ಯಾ ವಾವ್ರಾ/ಚಿಂತ್ನಾ ಶಾತೆವರ್ವಿಂ ಉಬಿಂ ಜಾಲ್ಲಿಂ ಶ್ಲೆರಾಂ ಗಾಂವ್ ನಾಸಾಕ್ ಲಾಗ್ಗಾರ್ ಆಸಾತ್ ತರೀ ಅಜೂನ್ ತರೀ ಸ್ವಂಯಾ ಉದ್ಯಾಂತ್ ಖೆಳ್ಳೆಂ, ಸ್ವಂಯ್ ಉದ್ಯಾಕ್ ಆಪ್ಣಾಕ್ ಜಾಯ್ ಜಾಲ್ಲೆ ಕುಶಿಕ್ ಘುಂವ್ಡಾಂವ್ಕ್ ಚಿಂತ್ಲ್ಯಾ ರಾಜ್ ಕಾರ್ಪೊಂಕ್ ಥಾಪ್ ಮಾರುಂಕ್ ರಚ್ಕಾರ್ ವೆಗ್ಳಿಚ್ ವಾಟ್ ವಿಂಚ್ತಾ ಆಸ್ಲೆತ್. ಮನ್ಯಾ ಕಾಲೆತಿಚಿ ಥೊಡಿಚ್ ಗಿನ್ಯಾನ್ ಆಸ್ಚ್ಯಾಂಕ್ ಮನ್ಯಾಕುಳಾ ಮುಕಾರ್ ಪ್ರಕೃತೆಚಿ ಘಮಂಡಾಯ್ ಬೊವ್ಚ್ ಆಲ್ಪಿ ಮ್ಹಣ್ ಭೂಗ್ರಾ ಆಸ್ಲೆಲೆಂ.

ಪಾಟ್ಲ್ಯಾ ಸಬಾರ್ ವರಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಅಕಾಲಿಕ್ ಪಾವ್ನಾ/ವೊತಾಚ್ಯಾ ಧೊಶಿವರ್ಡಿಂ ಸಂಸಾರ್‌ಭರ್ ಜಾಯ್ತಿ ಖಾಣಾ ವೊರ್ಡಿ ವಿಬಾಡ್ಲ್ಯಾ ಜಾಯ್ತಿಂ ಲುಕ್ನಾಣ್ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಕ್ ಜಾಲಾಂ. ಸರ್ಕಾರಾ ಥಾವ್ನ್ ಕಾಂಯ್ ಥೊಡೊ ಪರ್ಯಾರ್ ಬೊವ್ ಥೊಡ್ಯಾಂಕ್ ಲಾಬ್ಲಾ ಆಸ್ತಲೊ. ಪೂಣ್ ಪಂಗಡ್ ವಾವ್ರಾನ್ ಹೆ ಪರಿಗತಿ ಥಾವ್ನ್ ವಾಟಂವ್ಚ್ಯಾಕ್ ಕಾಂಯ್ ವಾವ್ ಚಲ್ಲೊ ನಾ. ಪಾಟ್ಲ್ಯಾಚ್ ದಿಸಾಂನಿ ಲಾಬ್ಲೆಲೆ ಮಾಹೆತಿ ಪರ್ಯಾಣೆ ಆನಿ ಪಂಜ್ಜೀಸ್ ವರಾಂನಿ 2040 ವ್ಯಾ ವರಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಸಂಸಾರಾರ್ ನಿತಳ್ ಉದ್ಕಾಚೊ ತತ್ವಾರ್ ಬೊವ್ ಥೊಸ್ತಲೊ ಅಶೆಂ ಜಾಣ್ವಾಂನಿ ಉಚಾರ್ಲಾಂ. ಸಂಸಾರಾಚೊ ಪುಡಾರಾ ಹುಸ್ಕೊ ಆಸ್ಚ್ಯಾಂಕ್ ಥರ್ತಾರಾಂವ್ಚಿ ಹಿ ಮಾಹೆತ್ ಚಡ್‌ಶ್ಯಾ ಲೊಕಾಂಕ್ ಏಕ್ 'ಮಾಹೆತ್' ಮಾತ್.

ಬದ್ಲಾಪಾಂಚ್ಯೊ ಧೊಶಿ :

ಮನ್ಯಾಕ್ ಖಾಣ್ ಲಾಬೊಂವ್ಚಿಂ ಥೊಡಿಂಚ್ ರುಾಡಾಂ/ವಾಲಿ ಮನ್ಯಾ ವರುಲಾಕ್ ವೊಳ್ಳಾಲ್ಯಾಂತ್. ಹ್ಯಾ ರುಾಡಾಂ/ವಾಲಿಂಕ್ ಪಿಕಾವಳ್ ಲಾಬೊಂವ್ಚ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ ಫಾವೊತಿ ಊಬ್/ಥಂಡಾಯ್/ಉದಕ್ ಗರ್ಡ್ ಆಸ್ತಾ ತಾಂಕಾಂ ಫಾವೊ ತೆ ಪರಿಗತಿಂತ್ ಮಾತ್ ಪಿಕಾವಳ್ ಲಾಬಯ್ತಾತ್. ಪೂಣ್ ಆಪ್ಲಿತ್ ಬದ್ಲುಂಚೊ ಹವೊ ಪುಡ್ ಕರುಂಕ್ ತಿಂ ರುಾಡಾಂ / ವಾಲಿ ಸಕನಾಂತ್. ಪಿಕಾವಳ್ ಹೊಗ್ಡಾವ್ನ್ ಶೆತ್ಕಾರ್ ಕಂಗಾಲ್ ಜಾತಾ. ಹೆರ್ ವಾವ್ರಾಶೆತ್ ವಿಂಚ್ತಾ. ಮನ್ಯಾಕ್ ಕಿತ್ಲ್ಯಾಯ್ ಉಂಚ್ಲ್ಯಾ/ಸಕಯ್ಲ್ಯಾ ಕಾಲೆತಿಚ್ಯಾಕ್ ಖಾಣಾವಿಣೆ ಜಿಯೆಂವ್ಕ್ ಸಕ್ತಿ ತಾಂಕ್ ಎದೊಳ್ ಲಾಬುಂಕ್ ನಾ! ಹ್ಯಾ ವರಾ ಸಗ್ಳೊ ಜುಲಾಯ್ ಮ್ಹಯ್ನೊ ಪಾವ್ನಾ ಥಂಡಾಯ್ ಲಾಬೊಂವ್ಚೊ ಮಯ್ನೊ, ಧಗ್ ಸೊಸುನ್ ಸಾರಿಜೆ ಪಡ್ಲೊ. ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಸಂಸಾರಾರ್ ಜುಲಾಯ್/ದಶೆಂವ್ರಾಂತ್ ಧೊಸ್ಚಿ ಶೆಳ್ ಹ್ಯಾ ವರಾ ಪಳೆಂವ್ಚ್ಯಾಚ್ ಮೆಳ್ಳಿ ನಾ.

ಥೊಡ್ಯಾಚ್ ದಿಸಾಂಕ್ ವಾ ಹಪ್ಪ್ಯಾಂಕ್ ಹವ್ಯಾಂತ್ ಚಡುಣೆಂ ಜಾಲೆಂ ತರ್ ತಿ ಬದ್ಲಾವಣ್ ಸೊಸ್ಚಿ ತಾಂಕ್ ಮನ್ಯಾ ಕುಡಿಕ್ ಆಸ್ತಾ. ಪೂಣ್ ತಡವ್ ಕರ್ನ್ ಆಯ್ಲೊ ಪಾವ್ನ್ ಲುವ್ಣೆ ತೆದ್ನಾ ಯೇವ್ನ್ ಧೊಶಿ ಲಾಬಯ್ತಾ ಆನಿ ಥೊಡ್ಯಾ ಹಪ್ಪ್ಯಾಂ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಪಾವ್ನ್ ಯೆವ್ಣೆತ್, ಪೂಣ್ ಹಾಚೊ ವಾಯ್ವ್ ಪರಿಣಾಮ್ ಆಸೊಯಿ ಆಸ್ತಾ. ಮುಖ್ಯಾ ವರಾ ಥೊಡೆ ಹಪ್ಪೆ ತಡವ್ ಕರ್ನ್ ಪಾವ್ನಾ ಕಾಳ್ ಸುರ್ವಾತ್ ಜಾತಾ. ಅಸಲ್ಯಾ ಎಕಾ ಲಾಂಬ್ ಕಾಳಾಚೆ ಬದ್ಲಾವಣೆಕ್ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಕ್ ತಯಾರ್ ದವರೊ ವಾವ್ರ್ ಸಲಿಸಾಯೆಚೊ ನ್ಹಯ್.

ಆಯ್ಲೊ ದೀಸ್‌ಚ್ ನಿಮಾಣೊ? :

ದರ್ಯೊ ಆಸ್ಲೆಲ್ಯಾ ಭೊಂವ್ತಿಚ್ಯಾ ಗಾಂವಾಂನಿ ಖಾಣ್ ಲಾಬೊಂವ್ಕ್ ಮಾಸ್ಚಿ ಪಾಗ್ಲೆಲೆ ಬೊವ್ ಮ್ಹಿನತ್ ಘೆತಾತ್. ಪಾವ್ನಾ ವೆಳಾರ್ ದರ್ಯೊ ಉಚಾಂಬಳ್ ಆಸ್ತಾ ದೆಕುನ್ ಪಾಗ್ಲೆಲೆ ವಿಶೆವಾರ್ ಆಸ್ತಾತ್. ಹ್ಯಾ ವರಾ ಸಗ್ಳೊ ಜೂನ್ ಮ್ಹಯ್ನೊ ದರ್ಯಾ ವಾದಾಳ್ ನಾಸ್ತಾಂ ಶಾಂತ್ ಆಸ್ಲೆಲೊ ಆನಿ ಜುಲಾಯ್ ಮ್ಹಯ್ನಾಂತ್ ದರ್ಯಾಂತ್ ವಾದಾಳ್ ಪಳೆಂವ್ಕ್ ಮೆಳ್ಳೆಂ. ಹಿ ಪರಿಗತ್ ಆನಿ ಥೊಡೆ ಹಪ್ಪೆ ಲಾಂಬತ್ ತರ್ ಜಾಯ್ತ್ಯಾಂ ವಾವ್ರಾಡ್ಯಾಂಕ್ ವಾವ್ರ್ ನಾಸ್ತಾಂ ಸಬಾರಾಂಕ್ ಖಾಣ್ ನಾಸ್ತಾಂ ಧೊಶಿ ಜಾತಲೊ. ಪೂಣ್ ಅಸಲಿ ಪರಿಗತ್ ಉಬ್ಜೊಂಕ್ ಫಕತ್ ಪಾಗಿ ಆನಿ

ದರೊ ಕಾರಣ್ ನ್ವಯ್. ಭುಂಯ್ಚೆರ್ ಊಬ್/ಹುನ್ಸಾಣ್ ಸಾಂಬಾಳುನ್ ಆಸ್ಲೆಲಿಂ ರಾನಾಂ ನಾಸ್ ಜಾಲ್ಲೆಂಯ್ ಏಕ್ ಕಾರಣ್ ಜಾವ್ಯತಾ. ಆಂತ್ರಳಾರ್ ಮಾಂಡ್ಲೆಲಿಂ ಮೊಡಾಂ ಪಾವ್ನಾ ರುಪಾರ್ ಭುಂಯ್ಚೆರ್ ಶಿಂಪಡ್ನ್ ಲಾಂಬ್ ಆವ್ಲೆ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಭುಂಯ್ಚೆರ್ ಉದ್ಯಾ ಅಸೊ ಅಸಾಜೆ ತರ್ ರಾನ್ ಗರ್ಜ್. ಮನ್ಯಾಕ್ ಆವಡ್ಲೆಲೆ ಆಧುನಿಕ್ ಜಿಣ್ಯೆ ರಿತಿಕ್ ಆನಿ ರೂಕ್ ಝಾಡಾಂಕ್ ಗಾಂಚೆಚ್ ನಾ. ಯೆವ್ಜಣೊ ಮಾಂಡ್ಲಿ ರಾಜ್ ಕಾರ್ಪಾರ್ಯಾಂಕ್ ಫಾಲ್ಯಾಂಚೊ ಹುಸ್ಕೊಚ್ ನಾ. ಕಾಂಯ್ ಥೊಡೆ ಪಾವ್ಲಿಂ ಪರಿಸರ್ ಗಜಾಲಿಂಕ್ ಸಂಬಂಧಿ ಚಿಂತ್ಪಾ ಸಮ್ಮೇಳ್ ಘಡೊನ್ ಹಾಡ್ಲೊ ತರೀ ಬಾಗಿದಾರಿಂಕ್ ಭೆಟ್ಲೆಚ್ ನಾ. ದಿಸ್ಚೆಂ ವೆಸ್ತ್ ಮತಿಗತಿಚೊ ಲೋಕ್ ಆಯ್ಲೊ ದೀಸ್‌ಚ್ ನಿಮಾಣೊ ದೀಸ್ ಮ್ಹಣ್ ಮಾಂದುನ್ ಘೆವ್ನ್ ಜಿಯೆತಾಗಾಯ್? ಅಶೆಂ ಚಿಂತಿಜೆ ಪಡ್ತಾ.

ಮನ್ಯಾ ಜಿಣ್ಯೆಚೆಂ ಧಾಂವ್ಲೆ ರೋದ್ ಪಾಟಿಂ ಘಂವ್ಡಾಂವ್ಚೊ ವಾವ್ರ್ ಸಲಿಸಾಯೆಚೊ ನ್ವಯ್ ಪೂಣ್ ಸಂಸಾರಾರ್ ಬದ್ಲೊನ್ ಯೆಂವ್ಚಿ ಪರಿಗತ್, ಭುಂಯ್ಚೆರ್ ಸೊಸ್ಚಿ/ಜಿರಂವ್ಚಿ ಪರಿಗತ್ ಸಂಪ್ಲ್ಯಾ ಮ್ಹಣ್ ದಾಕೊವ್ನ್ ದಿತಾ. ಭುಂಯ್ಚೆರ್ ಆಯ್ಚಿ ಪರಿಗತ್ ಆನಿ ಮನ್ಯಾಕುಳ್ ಶೆವ್ಗ್ಯಾಂತ್ ಆಡ್ಲಲ್ಲ್ಯಾ ಮುಟ್ಲ್ಯಾಪರಿಂ ಅಸಾ ತಶೆಂ ದಿಸ್ತಾ. ದೆಸ್ವಾಟೊನ್ ಯೆಂವ್ಚಿ ಪರಿಗತ್ ಸಂಸಾರಾರ್ ಮನ್ಯಾಕುಳ್ ಕೆದ್ನಾ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಸುಶೆಗಾನ್ ಜಿಯೆತ್ ಮ್ಹಣ್ ಚಿಂತುನ್ ಪಳೆಂವ್ಕ್ ಪುಣಿ ಸುಟ್ಕೆ ದಿಸಾ ಸಂಬ್ರಮಾ ವೆಳಾರ್ ಭೆಟ್ಲೆಚ್ ಲಾಬತ್?

ದುಬ್ಬಿಕಾಯ್ ನಿವಾರುಂಕ್ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಚಿ ದೆಣಿ

ಪಾವ್ನಾ ಉದ್ಯಾಕ್ ಆಪ್ಲಿಚ್ ಸಕತ್ ಅಸಾ. ವರಾಚೊ ಪಯ್ಲೊ ಪಾವ್ನ ಪಡ್ಲಾ ಆದ್ಲ್ಯಾ ದಿಸಾ ಆನಿ ಪಾವ್ನ ಪಡ್ಲೆಲ್ಯಾ ದಿಸಾ ಭುಂಯ್ಕೆರ್ ಘಡ್ಣಿ ಬದ್ಲಾವಣ್ ಪಳೆಯ್ಕುರ್ ಹಿ ಗಜಾಲ್ ಸತ್ ಮ್ಹಣ್ ಕಳ್ತಾ. ಪಾವ್ನಾ ಉದಕ್ ಜಿರೊವ್ಣೆ ವರ್ವಿಂ ಗಿಮೆ ದಿಸಾಚ್ಯಾ ಆಶ್ರೆಚ್ಯಾ ಕಾಳಾ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಜಾಯ್ತಿಂ ತಳಿಂ / ಬಾಂಯೊ ಉದಕ್ ಸಾಂಬಾಳ್ನ್ ದವರುಂಕ್ ಸಕ್ತಾತ್. ಹ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ಏಕ್ ದೋನ್ ಪಿಕಾವಳ್ ಕಾಡ್ಲೆಲ್ಯಾಂಕ್ ಚಡಿತ್ ಪಿಕಾವಳ್ ಕಾಡ್ಲೆ ಆವ್ಕಾಸ್ ಲಾಬ್ಲೆ. ನೈಸರ್ಗಿಕ್ ಶೆತಾ ವಾವ್ರಾಚೆ ಜಾಗ್ರತೆ ವರ್ವಿಂ ಭರ್ತಿಕ್ ಪಿಕಾವಳ್ ಕರ್ಚಿ ಸವಯ್ ಚಡ್ಲಿ ಆನಿ ಜಾಯ್ತ್ಯೊ ಪಿಡಾ ಆನಿ ಕಿಡಿಂ ಕಿಟಾಂಚ್ಯಾ ಧೊಶಿ ವರ್ವಿಂ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಕ್ ಸುಟ್ಕಾ ಲಾಬ್ಲಿ. ಶಹರಾಂನಿ ವಾವುರ್ಚ್ಯಾ ಲೊಕಾಂಚಿ ಘೆಂವ್ಣಿ ತಾಂಕ್ (ಪರ್ಚೆಸಿಂಗ್ ಪವರ್) ಚಡ್ಲೆಲ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ಶಹರಾಂನಿ ವಿಕೊ ಜಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಶೆತಾಂತ್ಲಾ ಪಿಕಾವಳಿಂತ್ಲೊ ಚಡಿತ್ ವಾಂಟೊ ಶಹರಾಂನಿ ವಿಕೊ ಜಾತಾ ದೆಕುನ್ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಕ್ ಚಡಿತ್ ಥೊಡೊ ದುಡು ಲಾಬ್ಲೊ. ಹ್ಯಾ ವರಾ ಗಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಅಡ್ಕುಳ್ಕಾ ತರ್ನಾ ಮಿಸಾಂಗೆಕ್, ಆಲ್ಯಾಕ್, ಕಿಲ್ಯಾಕ್ ಶೆಂಬೊರಾಂ ತಿತ್ಲೆ ಜಾಲ್ಲೆ ತರೀ ಖಾಯ್ಸ್ ಹರ್ಶೆಂಚ್ಯಾ ಪರಿಂಚ್ ಆಸ್ಲಲೊ.

ಶೆತಾಂ ಭಾಟಾಂನಿ ಕರ್ಚಿ ರಾಂದ್ವಯ್ ಗಾಂವಾಂತ್ಲಾ ಥೊಡ್ಯಾ ಘರಾಂಕ್ ಸೆಂವ್ಚ್ಯಾಕ್ ಲಾಬ್ತಾ. ಹ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ಲೊಕಾಚ್ಯಾ ಭುರ್ಗಾಂಚಿ ಭಲಾಯ್ಕಿ ಬರಿ ಉರ್ತಾ. ಹಾಚೆ ಸಾಂಗಾತಾ ಶೆತಾಂ ಭಾಟಾಂಕ್ ಕಿಟಾಂ ನಾಶಕಾಂ (ಪೆಸ್ಟಿಸೈಡ್) ಶಿಂಪ್ಪಾವ್ನ್ ಆಸ್ಲೆಲ್ಯಾ ತೆದ್ನಾಂ ಶಿಂಪ್ಪಾಯ್ಲೆಲೆಂ ವೀಕ್ ಉದ್ಯಾಂತ್ ಭರೊನ್ ಯೆಂವ್ಣಿ ಪಿಡಾ ನಿವಾರ್ಲಾ. ಹ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ಭಲಾಯ್ಕಿ ಬರಿ ಉರೊನ್ ಜೊಡಿ ಆವ್ಕಾಸ್ ಚಡ್ಲಾ. ಅಸಲ್ಯೊ ಜಾಯ್ತ್ಯೊ ಗಜಾಲಿ ದುಬ್ಬಿಕಾಯ್ ನಿವಾರ್ಲೆಲ್ಯಾ ಗಜಾಲಿಂನಿ ಆಟಾಪುನ್ ಆಸಾತ್ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಗಜಾಲ್ ಭೋವ್ ಮಹತ್ವಾಚಿ.

2004 ಥಾವ್ನ್ ಹ್ಯಾ ವರಾ ಪರ್ಯಾಂತ್ ದುಬ್ಬಾ ಲೊಕಾಂಚೊ ವಾಂಟೊ 16 ರಕ್ತೆ ತಿತ್ಲೊ ಉಣೊ ಜಾಲಾ ತರ್ಯಿ ಆನಿಕ್ಯಿ 22 ರಕ್ತೆ ತಿತ್ಲೊ ಲೋಕ್ ದುಬ್ಬಿಕಾಯೆಚ್ಯಾ ಅಡ್ಲಣೆಂತ್ ಆಸಾ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಗಜಾಲ್ ಯೆವ್ಣೆಣೆದಾರಾಂಕ್ ಧೊಸುಂಕ್ ಜಾಯ್. ಹ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ ನಾಡಾಂನಿ ಭಲಾಯ್ಕಿಭರಿತ್ ಪರಿಸರ್ ಆನಿ ತ್ಯಾ ಲೊಕಾಂನಿ ಜಿಯೆವ್ನ್ ಆಸ್ಲೆಲೆ ಸುವಾತೆರ್ ತಾಂಕಾಂ ಜೊಡಿಚೊ ಆವ್ಕಾಸ್ ಉಫಡ್ನ್ ದೀಂವ್ಕ್ ಜಾಯ್. ಪೂಣ್ ದೆಶಾಚೆಂ ದುರಾದೃಷ್ಟ್ ಪಳೆಯಾ. ಖಿಯ್ಕುರ್ ಪಾಚ್ಚೆಪಣ್ ಆಸಾ, ಖಿಯ್ಕುರ್ ಶೆತಾ ವಾವ್ರ್ ಚಲ್ತಾ ತ್ಯಾ ಗಾಂವ್ಚಿ ಭುಂಯ್ ಹೆರ್ ಉದ್ಯಮಾ ಖಾತಿರ್ ದೆಸ್ತಾಚೆ ಕರ್ಚಿ ಮಾಂಡ್ಲಿ ದೆಶಾಂತ್ಲಾ ಜಾಯ್ತ್ಯಾ ಗಾಂವಾಂನಿ ಚಲ್ತಾ. ಭುಂಯ್ ಹೊಗ್ಡಾಯ್ಲೆಲೊ ಶೆತ್ಕಾರ್ ರಿತ್ಯಾ ಹಾತಾಂನಿ ಶಹರಾಂಕ್ ಪಾವ್ತಾ ಆನಿ ದುಬ್ಬಾ ಲೊಕಾ ಪಂಗ್ಡಾಕ್ ಆಪ್ಲೊ ವಾಂಟೊ ಮೆಳಯ್ತಾ.

ಲೊಕಾಕ್ ಆಪ್ಣಾ ಅಧಿನ್ ಆಸ್ಲೆಲ್ಯಾ ಭುಮಿನ್ ದಿಂವ್ಚೆಂ ಭದ್ರತೆ ಭಗಾಪ್ (ಸೆಕ್ಯುರಿಟಿ ಫೀಲಿಂಗ್) ಸಂಸಾರಾಂತ್ಲಾ ಹೆರ್ ಖಿಯ್ಚ್ಯಾಂತೀ ಲಾಬಾನಾ. ಹಿ

ಗಜಾಲ್ ಶೆತ್ಕಾರಾನಿ, ಶೆತ್ಕಾರಾಂ ವಿಶಿಂ ಯೆವ್ಲೊಣ್ಯೊ ವಿರೊದ್ ಕರ್ತಲ್ಯಾನಿ ಮುಶಿಂತ್ ದವರುಂಕ್ ಜಾಯ್.

ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ ಗಾಂವ್ಲಿ ಪ್ರದೇಶಾಂನಿ ಜಿಯೆಂವ್ಚ್ಯಾ ಲೊಕಾಂಚಿ ಗ್ರೇಸ್ತ್ ಕಾಯ್ ದಾಕಂವ್ಚೊ ಹೊ ಅಂಕ್ಡೊ ಪಳಂವ್ಚೊ ತರ್, ನಾಡಾಂನಿ ಜಿಯೆಂವ್ಚ್ಯಾ ಲೊಕಾಂ ಮದ್ಲೊ 89-9 ಲೋಕ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಸ್ವಂತ್ ಘರಾಂನಿ ಜಿಯೆತಾತ್. ಶಹರಾಂನಿ ಸ್ವಂತ್ ಘರಾಂನಿ ಜಿಯೆಂವ್ಚ್ಯಾ ಲೊಕಾಂಚೊ ಸಂಖ್ಯೊ ಫಖಿತ್ 51.1 ಮಾತ್! ಗಾಂವಾಂನಿ ಚಡ್ಶ್ಯಾ ಲೊಕಾಕ್ ಉದಕ್, ಜಳವ್, ಖಾಣ್ ಆನಿ ವಸ್ತೆ ಶಹರಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಲೊಕಾಂ ಪ್ರಾಸ್ ಸಲಿಸಾಯೆನ್ ಲಾಬ್ತಾ. ಉಣೆಂ ಪಡ್ಲೆಂ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಥೊಡೊ ದುಡು ಶಹರಾಂನಿ ಹಾತಾ ಹಾತಾಂನಿ ವಾಳ್ಚೊ ದುಡ್ವಾ ಗಾಂವಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಲೊಕಾ ಹಾತಾಕ್ ಗಾಂಚ್ ಘಡ್ನನ್ ದಿಲೊ ತರ್ ದೆಶಾಚಿ ವಾಡಾವಳ್ ಬೋವ್ ವೆಗಿಂಚ್ ಜಾತಲಿ.

ಶೆತ್ಕಾರಾಂ ಮುಕಾರ್ ಭಾಂಗ್ರಾಳೊ ಆವ್ಕಾಸ್

ಶೆತ್ಕಾರಾಂನಿ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಘರಾಕ್ ದಿಸ್ಪಡ್ಲೆಂ ವಾಪರ್ಚ್ಯಾಕ್ ಆನಿ ವಿಕ್ಲ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ ಅಶೆಂ ಮಾಂಡಾವಳ್ ಕರ್ನ್ ಪಿಕಾವಳ್ ಮೆಳ್ಳೆಪರಿಂ ಕರುಂಕ್ ಜಾಯ್. ಕಾಂಯ್ ವರ್ಸಾಕ್ ಬಾರಾ ಪಾವ್ಲಿಂ ಪುಣಿ ಶಹರಾಂತ್ ಖಾಯ್ಸ್ ಆಸ್ಚಿ ಸಾಹೆತ್ ವಿಕ್ಲ್ಯಾಕ್ ಮೆಳ್ಳೆಪರಿಂ ಕರುಂಕ್ ಜಾಯ್. ಹಿ ಮಾಂಡಾವಳ್ ಶಹರಾಂನಿ ಮ್ಹಯ್ಯಾಕ್ ಲಾಬ್ತಾ ಪಾಗಾ ತಶೆಂ ಲೆಕ್ಲೆಂ. ಭುಂಯ್ ಭೊಂವಾರಿಂ ಸಾವ್ಲ್ಯಾ ರೂಕ್, ಪೊಣ್ಣಾ ರೂಕ್ ಆನಿ ಪಾಲ್ ಪೊಣ್ಣಾ ರೂಕ್ ವಾಡೊಂವ್ಚೆ. ಮುಕ್ಲ್ಯಾ ಕಾಂಯ್ 30-40 ವರ್ಸಾಂನಿ ಎಕೆಕ್ ಸಾವ್ಲ್ಯಾ ರೂಕ್ ಎಕೆಕ್ ಮಿಲಿಯಾ ದುಡು ದಿಂವ್ಕ್ ಸಕ್ತಲೊ. ಪೊಣ್ಣಾ ರುಕಾಂತ್ ನಿಟಾಯೆನ್ ವಾಡ್ಚಿ ಜಾತ್ ಆಸಾ. ಹೆ ರೂಕ್ ಆತಾಂ ಆಸ್ಲೆಲ್ಯಾ ರುಕಾಂ ಮದೆಂ ತರ್ಯಿ ಹರ್ಕತೆವಿಣೆ ವಾಡ್ತಾತ್.

ಶೆತಾಂ ಭಾಟಾಂನಿ ವರ್ಸಾಚೊ ಪಯ್ಲೊ ಪಾವ್ನ್ ಪಡ್ಲೊಚ್ ಬಿಯಾಳೊ ಘಾಲ್ಚೊ ಜಾಯ್ತ್ಯಾ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಚಿ ಸವಯ್. ತ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಗಾಂವಾಂತ್ ಎಕ್ಚ್ ಪಾವ್ಲಿಂ ಪಿಕಾವಳ್ ಲಾಬ್ತಾ ಆನಿ ಆಳ್ವಾತಾ. ಆಣ್ಣಾಂ ಕೆಂಚ್ಲೆ ಥೊಡೆ ಮ್ಹಯ್ಣಿ ತಡವ್ ಕರ್ನ್ ಲಾಯ್ಚೆ ತರ್ಯಿ ಪಿಕಾವಳ್ ಲಾಬ್ಚ್ಯಾ ವೆಳಾಂತ್ ಥೊಡೊ ಫರಕ್ ಆಸ್ತಾ. ಹೊ ಏಕ್ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಕ್ ಲಾಬ್ಚೊ ಆವ್ಕಾಸ್ ತಾಣಿ ವಾಪರ್ಚೊಚ್ ಚಡ್ತಾ.

ಮೊಂತಿಫೆಸ್, ನತಾಲಾಂ ಫೆಸ್, ಹಿಂದ್ವಾಚೆಂ ಅಷ್ಟಮಿ, ಚೊವ್ತ್, ದಸರಾ, ಯುಗಾದಿ, ಮುಸ್ಲಿಂ ಲೊಕಾಚೆಂ ರಮ್ಜಾನ್ ಉಪ್ವಾಸಾಚೊ ಮ್ಹಯ್ಣಿ ಅಶೆಂ ರಾಂದ್ವಯ್ ಖಾಯ್ಸ್ಚೆ ಚಡ್ ಆಸ್ಚೆ ಜಾಯ್ತ್ಯೆ ದೀಸ್ ಆಸ್ತಾತ್. ಹ್ಯಾ ವರ್ಸಾ ರಮ್ಜಾನ್ ಮ್ಹಯ್ಣಿಂತ್ ಕಣ್ಣೆಕ್ ಆನಿ ವ್ಹಾಳ್ಚೆ ಬಾಚ್ಚೆಕ್ ಶೆಂಬೊರ್ ಠಕ್ಕೆ ತಿಲ್ಲೆಂ ಮೋಲ್ ಚಡ್ಲಲೆಂ. ಗಿಮಾಂತ್ ರಮ್ಜಾನ್ ಮ್ಹಯ್ಣಿ ಯೆತಾನಾ ಕಣ್ಣಿ, ವ್ಹಾಳ್ಚೆಭಾಜಿ ಆನಿ ಗಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಬೊಬ್ಳಾಂಕ್ ಖಾಯ್ಸ್ ಚಡ್ತಾ.

ಆಯ್ಲೆವಾರ್ಚ್ಯಾ ವರ್ಸಾಂನಿ ವರ್ಸಾಚೆ ಬಾರಾಯ್ ಮ್ಹಯ್ಣಿ ವಾಳ್ಚೆ ಭಾಜಿಯೆಕ್ ಶಹರಾಂನಿ ಖಾಯ್ಸ್ ಆಸಾ. ವೆಗಿಂಚ್ ಉಕಡ್ಚ್ಯಾ ಪಿಟಾಳ್ ವಾಳ್ಚೆಬಾಚ್ಚೆಕ್ ಬರೊಚ್ ಖಾಯ್ಸ್ ಆಸಾ. ಕಾಂಯ್ ಮ್ಹಯ್ಣಿಂತ್ ಮ್ಹಯ್ಣಿವಾರ್ 20-25 ಹಜಾರ್ ತಿಲ್ಲೊ ದುಡು ಚೊಡ್ಚೆ ಶೆತ್ಕಾರ್ ಆಸಾತ್! ಮಂಗ್ಳುರಾ ಭಂವ್ಚಿಕ್ಯಾ ಮಾತ್ಯೆಂತ್ ವಾಳ್ಚೆ ಭಾಜಿ

ಬರಿ ವಾಡ್ತಾ ಮಂಗ್ಳುರಾ ಲಾಗ್ತಿಲ್ಯಾ ಹೆರ್ ಶಹರಾಂನಿ / ಗಾಂವಾಂನಿ ವಾಳ್ವಿಭಾಜಿ ವಿಕ್ಲೆ ಆವ್ಕಾಸ್ ಧಾರಾಳ್ ಆಸಾತ್. ಅಶೆಂ ಮ್ಹಣ್ ಸರ್ವ್ ಶೆತ್ಕಾರ್ ಎಕಾಚ್ ಧರಾಚಿ ರಾಂದ್ವಯ್ ಕರಿತ್ ತರ್ ಮಾತಿ ಅಡ್ವಣಿ ಭೊಗ್ಚಿ ಪಡ್ತಲಿ.

ಆದ್ಲ್ಯಾ ಮ್ಹಯ್ಲ್ಯಾ ಥಾವ್ನ್ ಇಸ್ಕೊಲಾಂನಿ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಕ್ ಲೊಂಕ್ಡಾ ಸತ್ತ್ ಆಸ್ಲೆಲ್ಯೊ ಗುಳಿಯೊ ವಾಂಟ್ಚೊ ವಾವ್ರ್ ಸರ್ಕಾರನ್ ಸುರ್ವಾತ್ಲಾ. ಖಿಂಯ್ಚ್ಯಾಗೀ ಗಾಂವಾಂತ್ ಖಿಂಯ್ಚೆಗೀ ಘಟಾಯ್ ಘಟಕ್ ಭರುನ್ ಕಿತ್ಲಿಗೀ ವೀಚ್ ಸಕತ್ ವಾಪರ್ನ್ ಪಯ್ಸ್ ಥಾವ್ನ್ ಗುಳಿಯೊ ಹಾಡೊವ್ನ್ ವಾಂಟ್ಚ್ಯಾ ಬದ್ಲಾಕ್ ಹಫ್ತಾಕ್ ಏಕ್, ದೋನ್ ಪಾವ್ಲಿಂ ಪಾಚ್ಚ್ಯಾ ಬಾಜಿಯೆಚೆಂ ನಿಸ್ತೆಂ ದನ್ಪಾರಾಂಚ್ಯಾ ಹುನ್ ಜೆವ್ಣಾಂ ಸಾಂಗಾತಾ ದಿಲೆಂ ತರ್ಯಿ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಕ್ ಗುಳಿಯಾಂ ತಿತ್ಲೆಂಚ್ ಬರೆಪಣ್ ಲಾಬ್ತೆಲೆಂ. ಶೆತ್ಕಾರಾಂಕ್ ಪಾಚ್ಚ್ಯಾ ಭಾಜಿಯೆ ಖಾತಿರ್ ಥೊಡೊ ದುಡು ಫಾರಿಕ್ ಕರುಂಕ್ ಮೇಟ್ ಕಾಡ್ಲೆಂ. ಅಸಲ್ಯಾ ಗಜಾಲಿಂ ಖಾತಿರ್ ಸರ್ಕಾರಾಚೆರ್ ದಬಾವ್ ಫಾಲುಂಕ್ ಸಕ್ತೆಲ್ಯಾಂನಿ ಮೇಟ್ ಕಾಡ್ಲೆಂ. ದೇಶಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಲೊಕಾಂನಿ ಭಾಜಿಯೆ ನಿಸ್ತೆಂ ಸೆಂವ್ಕ್ ಸುರ್ವಾತ್ಲ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ದಾಕ್ತೆರ್ ಟೊನಿಕಾಂ ಬರವ್ನ್ ದೀನಾಂತ್ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಗಜಾಲ್ ಹಾಂಗಾಸರ್ ಉಗ್ಡಾಸ್ ಕರ್ಚಿ.

ಥೊಡಿ ಮಾತಿ ಮುಡ್ಡುನ್ ರಚ್ಲಾರಾನ್ ಆದಾಂವ್ಕ್ ರಚ್ಲೆಲೆಂ ಆನಿ ಸೃಷ್ಟಿಚೆಂ ಕಾಮ್ ಸುರ್ವಾತ್ಲೆಲೆಂ. ಆಜ್ ಶೆತ್ಕಾರ್ ಶೆತಾ ಮಾತಿ ಮುಡಿತಿತಾ, ಗುಡ್ಡಾಯ್ತ್ಯಾ ಫಾಮ್ ವಾರಯ್ತಾ ಆನಿ ಗಾಂವ್ಚ್ಯಾ / ದೇಶಾಚ್ಯಾ ಲೊಕಾಂಚಿ ಭುಕ್ ಥಾಂಬಂವ್ಕ್ ಭಲಾಯ್ಚಿ ಬರಿ ಉರುಂಕ್ ಶೆತಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಖಾಣಾಚೊ ವ್ಯಾಪಾರ್ ಜಾತಾ. ಪೂಣ್ ಗಾಂವಾರ್ ದೆವಾಳಾಂತ್ ಶೆತ್ಕಾರ್ ಖಿಂಯ್ಚ್ಯಾ ಸುವಾತೆರ್ ಆಸಾ? ಹೆಂ ಸವಾಲ್ ಖಾಣ್ ಸೆಂವ್ಚ್ಯಾ ಸರ್ವ್ ಲೊಕಾಕ್ ಧೊಸುಂದಿ.

ಜರ್ ಶೆತ್ಕಾರ್ ವಾವ್ರುಂಕ್ ಸಕ್ಲೊನಾ ತರ್ ಲೊಕಾಂಚಿಂ ಸರ್ವ್ ಸಪ್ಣಾಂ ಭೆಸಾಂ ಜಾತಲಿಂ!!

ಸಂಸಾರಾ ಮುಕಾರ್ ಖಾಣಾ ತತ್ವಾರ್... ಪರಿಹಾರ್?

ಲಾಂಬ್ ಆವ್ಕ್ ಆನಿ ಭಲಾಯ್ಕೆಭರಿತ್ ಜಿಣಿ ಜಾಯ್? ಘರಾ ಲಾಗ್ತಿಲ್ಯಾ ಭಾಗಿನಿ ಕೆಲ್ಲಿ ರಾಂದ್ವಯ್ ಖಾಯಾ. ಹ್ಯಾಚ್ ದಶೆಂಬರ್ 5 ವೆರ್ ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ಪತ್ತಾರ್ ಪರ್ಗಟ್ ಜಾಲ್ಲಿ ಖಬಾರ್ ಹಿ. ಲಂಡನಾಂತ್ ತೀನ್ ಲಾಕ್ ಲೊಕಾಚೆರ್ ಸಮೀಕ್ಷಾ ಚಲವ್ನ್ ಹಿ ವರ್ದಿ ತಯಾರ್ ಕೆಲ್ಲಿ. ಜಿವಾಳ್ ಖಾಣ್ ಸೆವ್ತೆಲೆ ಪಂಜ್ಜೀಸ್ ವರಾಂ ತಿತ್ತೆಂ ಚಡಿತ್ ವಾಂಚ್ತಾತ್ ಮ್ಹಣ್ ಹಿ ವರ್ದಿ ಸಾಂಗ್ತಾ.

ಮಂಗ್ಳುರಾ ಭೊವಾರಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಲೊಕಾಕ್ ಶೆತಾ ವಾವ್ರ್ ಆನಿ ವಿಕ್ರೊ ಬೋವ್ ಆಂವಡ್ಲೆಲೊ. ಹಾಂಗಾಚೊ ಮಾತ್ಯೆ ಗೂಣ್, ವೋತ್ ಆನಿ ಉದ್ಯಾಕ್ ಸರಿ ಜಾವ್ನ್ ಧವಿ/ತಾಂಬ್ಲಿ ಭಾಜಿ, ವಾಳ್ಜೆ ಭಾಜಿ, ಮೊಗಿಂ, ತೆಂಡ್ಲಿಂ, ತೊವ್ಪಿಂ, ಗೊಸಾಳಿಂ, ಪಡ್ವಳಿಂ, ಕುವಾಳೆ, ದುದ್ಯಾಂ, ಕೆಳಿಂ, ಬೊಂಡಿ ಆನಿ ಕಾಂಡಿ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಖಾಯ್ನ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯೊ ಲೋಕ್ ಆಸಾ. ಪಾಂಯ್ ವಾಟೆನ್ ಕಾರ್ಕಳ್ ಫೆಸ್ತಾಕ್ ವೆಚಿ ಸವಯ್ ಆಸ್ಲಲ್ಯಾ ಲೊಕಾಕ್ ಮಾತ್ಯಾ ವೋಜ್ಯಾನ್ ಶಹರಾಕ್ ವಿಕ್ರೊ ವರ್ನ್ ಆಪ್ಲೆಂಚ್ ಖಾಶೆಲೆಂ ಆಸ್ತಿತ್ವ್ ಆಪ್ಣಾಯ್ಲಾಂ. ಹ್ಯಾ ಮಾತಿಯೆಕ್ ಸರಿ ಜಾಲ್ಲ್ಯೊ ಬಿಯಾಳೊ, ತಕ್ಲೆಂ ತಕ್ಲೆಂ ಥಾವ್ನ್ ಇತ್ತಿಂ ವರಾಂ ಸಾಂಬಾಳ್ನ್ ದವರ್ಲೆಲ್ಯಾ ಶೆತ್ಕಾರಾಕ್ ಖಂಡಿತ್ ಜಾವ್ನ್ ಶಾಭಾಸ್ತಿ ಘಾವೊ.

ಶೆತಾಂತ್ಲಿ ವಿಕ್ರಾ ಸಾಹೆತ್ ಶಹರಾಂತ್ ವಿಕುನ್ ಪೆಂಟೆ ಥಾವ್ನ್ ರಸ್ಕ್, ಬಟರ್ ಘೆವ್ನ್ ಹಾಡ್ನ್, ಭುರ್ಲ್ಯಾಂಕ್ ವಾಡವ್ನ್, ಬರ್ಯಾ ವಾಟೆಕ್ ಪಾಯಿಲ್ಲೆಂ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಮದ್ಲ್ಯಾ ಥೊಡ್ಯಾಂನಿ ಪುಣಿ ಪಳೆಯ್ಲಾಂ ಆಸ್ಲೆತ್. ಶೆತ್ಕಾರಾಂಚ್ಯಾ ಹಾತಾಂತ್ಲಿ ಜಿವಿ ಜಿವಾಳ್ ರಾಂದ್ವಯ್ ಫಳ್ ವಸ್, ಕಾಜು ಮೋಯ್, ಕಾರಣೊ ಭುರ್ಲ್ಯಾಂಕ್ ಖಾವವ್ನ್, ಶಿಕ್ಪಾಂತ್ ರೆಂಕಾಂ ಕಾಡ್ಲೆಲೆಂ ಖಂಯ್ಸರೆಯಿ ದಾಖಲ್ ಜಾವ್ನ್ ಆಸ್ಲೆತ್. ಪೂಣ್ ಹಿ ಗಜಾಲ್ ಕಾಡ್ನ್ ಉಡಂವ್ಚೆ ತಿತ್ತಿ ಚಿಲ್ಲರ್ ನ್ಹಯ್ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂಯ್ ಸತ್.

ಶೆತ್ಕಾರ್ಯಾನ್ ಧುವ್ನ್ ವಿಕ್ರಾಕ್ ವ್ಹೆಲ್ಲ್ಯಾ ತಾಂಬ್ಲ್ಯಾ ಕಣ್ಣೆಚಿಂ ಕಾಪಾಂ ಭಾಜುನ್, ವಿಕುನ್ (ಚೆಪ್) ತಾಚ್ಯಾ ಪುತಾಕ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಶಿಕಪ್ ದಿಲ್ಲೆಂ ಹ್ಯಾ ಬರವ್ಪಾಕ್ ಕಳಿತ್ ಆಸಾ. ನೈಸರ್ಗಿಕ್ ಕೃಷಿ ರೀತಿ ವರ್ಧಿಂ ಲಾಭ್ಲೆಲ್ಯಾ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಆಯ್ಲೆವಾರ್ ವರ್ದಿ ಆಯ್ಲಾ.

ಹ್ಯಾ ಮಾತ್ಯೆಚೊ ಗೂಣ್ ತಸೊ ಆಸ್ಲೆತ್; ಹಾಂಗಾ ಲಾಬ್ಲ್ಯಾ ಹರ್ಯೆಕಾ ಫಳಾಕ್, ತಾಚೊಚ್ ಪರ್ಮಳ್ ಆಸಾ. ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ 'ಕೆಟರಿಂಗ್' ಸುರ್ವಾತ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯೊ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಮಾನೆಸ್ತ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ರಾಂದ್ವಾ ಖಾತಿರ್ ಗಾಂವ್ಚೆಂ ಆಲೆಂ ಆನಿ ಗಾಂವ್ಚಿ ಆಡ್ಕೊಳಿ ಮಿಸಾರ್ಗ್ ವಾಪರ್ತಾಲೊ.

ಆಜ್ ರಸ್ತ್ಯಾ ರಸ್ತ್ಯಾರ್ 'ಕೆಟರಿಂಗ್' ದಿಸ್ತಾತ್. ಆಜ್ ತರೀ ಥೊಡೆ ಹ್ಯಾಚ್ ಆಲ್ಯಾ ಮಿಸಾರ್ಗೆಚ್ಯಾ ಸೊಡ್ನಿರ್ ಆಸಾತ್. ಗಾಂವ್ಚ್ಯಾ ತರ್ನಾ ಮಿಸಾರ್ಗೆಕ್ ಸುಕ್ಯಾ ಮಿಸಾರ್ಗೆ ತಿತ್ತೆಂ ಮೋಲ್ ದೀಂವ್ಕ್ ತಯಾರ್ ಆಸಾತ್ ತರೀ ಜಾಯ್

ಪುರ್ರೆಂ ಆಲೆಂ ಮಿಸಾರ್‌ಗ್ ಲಾಬಾನಾ. ಹ್ಯಾಚ್ ಗಾಂವಾಂನಿ ಜಾಂವ್ಚೆಂ 'ಸಾತ್ ಪಾನಿ' ತರ್ನೆಂ ತೊವ್ಚೆಂ ದೋನ್ ಕಿಲ್ಯಾಂಕ್ ರುಪಯ್ ಶೆಂಬೊರ್ ಪರ್ಯಾಂತ್ ವಾಡ್ತಾ. ಹ್ಯಾ ತರ್ನಾ ಪಿಂಪ್ರಾಂನಿ ನೊವೊದ್ ವಾಂಟಿ ಉದಕ್ ಆಸ್ತಾ ತರೀ ಬರ್ಯಾ ಭಲಾಯ್ಕಿಚ್ಯಾ ಉಬೆರ್ನ್ ಜಿವೆಂ ಖಾಣ್ ಸೆಂವ್ಚ್ಯಾಕ್ ಹಿಂ ತೊವ್ಚಿಂ ವಾಪರ್ತಾತ್.

ಬಂಟ್ಲಾಳಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಎಕಾ ಮಾನೆಸ್ತಾಕ್ ಗಿಮಾಂತ್ ಮೊಗಿಣ್ ಕರುಂಕ್ ಜಾಯ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ. ಗಾಂವಾಂತ್ ಮೊಗ್ಯಾಂಚೊ ಬಿಯಾಳೊ ಮೆಳ್ಳೊ ನಾ. ವಿಕ್ರಾಕ್ ಮೆಳ್ಳಿಂ ಪಿಕಿಂ ಮೊಗಿಂ ಘರಾ ವ್ಹರ್ನ್ ಮೊಗ್ಯಾಂಚೊ ಗಿರೊಪ್ ಗಾಯ್ಕ್ ಖಾಂವ್ಕ್ ಘಾಲೊ. ದುಸ್ರೆ ದೀಸ್ ಗಾಯ್ಕೆಂ ಶೆಣ್ ವೊಳಿಂನಿ ಶಿಂಪ್ಡಾಯ್ಲೆಂ. ದಾಕ್ಲೊ ಮ್ಹಣ್ಣೆ ತಿತ್ತಿಂ ಮೊಗಿಂ ಲಾಬ್ಲಿಂ ಅಶೆಂ ಸಾಂಗ್ತಾಲೊ ತೊ. ಗಾಂವ್ಚಿಂ ಪಿಕಿಂ ಮೊಗಿಂ ಆಡ್ ಖಾತರ್ನ್ ಗಿರೊಪ್ ಕಾಡ್ನ್, ಮೊಗೆ ಕಾಂತ್ಯಾರ್ ಕಾಂತುನ್ ಹ್ಯಾ ಮೊಗ್ಯಾಚ್ಯಾ ಕಿಸ್ತೊರಾಚೆರ್ ಗೊಡಾಕಣ್ ಶಿಂಪ್ಡಾವ್ನ್ ಧಗಿ ತೆದ್ನಾಂ ಖೆಲೆಂ ತರ್ ಖಿಯ್ಯಾಚ್ಯಾಯ್ ಥಂಡ್ ಪೀವನಾ ಪ್ರಾಸ್ ಚಡಿತ್ ಸುಶೆಗ್ ಲಾಬ್ತಾ.

ತರ್ನಾಟ್ಯಾಂ ಮುಕಾರ್ ಪುಡಾರಾ ವಾಟ್:

ಕೆದ್ನಾ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಹ್ಯಾ ಭುಂಯ್ಚೆರ್ ಮನ್ಯಾಕುಳ್ ಆಸ್ತಾ, ತೆದ್ನಾ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಮನ್ಯಾಕ್ ಭುಕ್ ಆಸ್ತಾ. ತೆದ್ನಾ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಶೆತಾ ವಾಪ್ರಾಕ್ ಖಾಯ್ನ್ ಆಸಾ. ಹಿ ಗಜಾಲ್ ವ್ಹಡ್ ಮಟ್ಕಾರ್ ಶೆತಾ ವಾವ್ರ್ ಕರುಂಕ್ ಚಿಂತೆಲ್ಯಾಂಕ್ ಕಳಿತ್ ಆಸುಂಕ್ ಜಾಯ್. ರಸ್ತೊ, ಲ್ಹಾನ್ ವಾಹನ್, ಆನಿ ಉದ್ಯಾ ಆಸ್ತೊ ಆಸ್ತೆ ಸುವಾತೆರ್ ಪುಡಾರಾಂತ್ ವ್ಹಡ್ ರಿತಿರ್ ಶೆತಾ ವಾವ್ರ್ ಸುರ್ವಾತ್ ಕರುಂಕ್ ಧಯ್ತ್ ಘೆವ್ಚೆತಾ, ಕಾಂಯ್ ಹಪೊಭರ್ ಪಾಂವ್ಚೆ ತಿತ್ತಿ ನೈಸರ್ಗಿಕ್ ರಿತಿನ್ ಕೆಲ್ಲಿ ರಾಂದ್ವಯ್ ಫಳಾಂ, ದೂದ್, ತೂಪ್, ಎಕೆ ಸುವಾತೆರ್ ಲಾಬ್ಲೆಂ ತರ್, ಶಹರಾಂತ್ಲೊ ಲೋಕ್ ಶೆತಾ ಬಾಗ್ಲಾರ್ ಯೇವ್ನ್ ಘೆಂವ್ಕ್ ಪಾಟಿಂ ಸರ್ಚೊ ನಾ. ದೋನ್ ನಮುನ್ಯಾಚಿ ಭಾಜಿ, ತೊವ್ಚಿಂ, ಆಳ್ಕಾಂದೊ, ಬೆಂಡಾಂ, ಮೊಗಿಂ, ಕುವಾಳೆ ಅಶೆಂ ಪೊತೆಂಭರ್ ಮೆಳುಂಕ್ ಜಾಯ್. ಬರ್ಯಾ ಖಾಣಾಕ್ ದುಡು ಖರ್ಚುಂಕ್ ಪಾಟಿಂ ಸರಾನಾ ತಸಲೊ ಲೋಕ್ ಆತಾತಾಂ ಶಹರಾಂತ್ ಚಡೊನ್ ಯೆತಾ.

ನಾರ್ಲಾಂಕ್ ಮುಂಗಿ ಹಾಡವ್ನ್ ತಾಚೊ ಬೊಂಡು ಸಗ್ಳೊ ಕಾಡ್ನ್, ಹೊ ಬೊಂಡು ಕಾಲ್ಚಿ ತಸಲ್ಯಾ ಗ್ಲಾಸಾಂನಿ ದವರ್ನ್ ವಿಕ್ಲೆಂ ಆತಾಂ ವ್ಹಡ್ ಹೊಟೆಲಾಂನಿ ಸುರ್ವಾತ್ಲಾಂ. ಬೊಂಡ್ಯಾ ಉದಕ್ ಆನಿ ತರ್ನಿ ಕಾಂತ್ಲಿ ಘಡ್ಯೆನ್ ಥಂಡ್ ಕರ್ನ್ ವಿಕ್ಲೆಂ ವ್ಹಡ್ ಶಹರಾಂನಿ ಪಳೆಂವ್ಕ್ ಮೆಳ್ತಾ.

ಆಯ್ಲೆವಾರ್ಚ್ಯಾ ವರ್ಸಾಂನಿ ಆಕಾಲಿಕ್ ಪಾವ್ನ್ ಸಂಸಾರ್‌ಭರ್ ಪಡ್ಚೆಚ್ ಆಸಾ. ಎಕಾ ದಿಸಾಚೊ ಪಾವ್ನ್ ಶೆತಾ ಭಾಟಾಂಕ್ ಧರ್ಣಿ ಸಮಾ ಕರ್ತಾ. ಹ್ಯಾ ಧೊಶಿಂ ಖಾತಿರ್ 'ಗ್ರೀನ್ ಹಾವ್ನ್' ಪರ್ಯಾರ್ ಜಾವ್ನ್ ಘೆವ್ಚೆತ್. ಪಾಕ್ಯಾ ಭಿತರ್ ಬೋವ್ ಥೊಡೆಂ ವೋತ್ ಪಡ್ತಾ ಜಾಲ್ಯಾನ್ ಉದ್ಯಾಚೊ ಖರ್ಚ್ ಬೋವ್ ಉಣೊ. ಭರ್ತಿಕ್ ಬೆಳಿಂ ಕೆಲ್ಯಾರ್ ಕಿಡಿ, ಪಿಡೆಂಚ್ಯೊ ಧೊಶಿ ಬೋವ್ ಉಣೊ. ಪಾಕ್ಯಾ ಭಿತರ್ಲಿ ಪಿಕಾವಳ್ ಕೊಂಕ್ಲಿ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವಾಂಕ್ ನವಿ ನ್ಹಯ್. ಆದ್ಲ್ಯಾ ಕೊಲ್ವಾಚ್ಯಾ ಘರಾಂನಿ, ಧರ್ಣಿಚೆರ್ ಶೆಣ್ ಆಸ್ತಾ. ಘರಾ ಭಿತರ್ ಧರ್ಣಿಚೆರ್ ರೇಂವ್ ಶಿಂಪ್ಡಾವ್ನ್ ತ್ಯಾ

ರೆಂವೆಚೆರ್ ಮೆತ್ಯೆ ಭಾಜಿ ಕರ್ನ್ ವಿಕ್ತಾಲಿಂ ಮ್ಹಣ್ ಪೆರ್ಮನ್ಯೂರ್ಚಿ ಜೆಮ್ನ್ ಬಾಯ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಭುರ್ಗ್ಯಾಪಣಾಚೊ ಉಗ್ಡಾಸ್ ಕಾಡ್ನ್ ಸಾಂಗ್ತಾಲಿ.

ಘಡಾಯ್ ಘಾಲ್ತೊ ಕೆಂಕ್ಲೊ ಕಾತರ್ಲೆಲ್ಯಾ ಆಳ್ವಾಂತ್ ರೂಕ್ ಕಣ್ಗೆಚೆಂ ಕಾಂಡ್ ಪೂರ್ನ್, ಪಂದ್ರಾ ವೀಸ್ ಕಿಲ್ಯಾಂಚಿ ರೂಕ್ ಕಣ್ಗೆ ಮೆಳ್ಲಿ ಹ್ಯಾ ಬರವ್ಪ್ಯಾಕ್ ಕಳಿತ್ ಆಸಾ. ಲೊಕಾ ಮುಕಾರ್ ಧೂಸ್ಣೊ ಖಾಣಾ ತತ್ವಾರ್ ಪುಡ್ ಕರುಂಕ್ ಶೆತ್ಕಾರ್ಯಾಕ್ ಅಸಲೆ ಜಾಯ್ ಆವ್ಕಾಸ್ ಲಾಬ್ತಾತ್.

ಉಬಾರಾಯೆಚೆ ಸುವಾತೆರ್ ಉದ್ಯಾ ಟಾಂಕ್ ಬಾಂದುನ್ ತ್ಯಾ ಟಾಂಕಿಚೆರ್ ಥೊಡಿಂ ಗಾಂವ್ಪಿ ಕುಂಕ್ಡಾಂ ಪೊಸ್ಲಿಂ ತರ್, ಹೆಂ ಉದಕ್ ಶೆತಾ ಬಾಟಾಂಕ್ ಈಟ್ ಜಾತಾ. ಸೊಲಾರಾ ವರ್ವಿಂ ಉದಕ್ ತಾಪವ್ನ್ ತ್ಯಾ ಉದ್ಯಾನ್ ಊಬ್ ಉದ್ಯಾಕ್ ಆಂವೊಡ್ಚಿ ವಾಳ್ಚೆ ಭಾಜಿ, ತೆಂಡ್ಲಿಂ ಆನಿ ಪಡೊಳ್ಳಿಂ ಹಾಂಚ್ಯಾ ಮುಳಾಕ್ ಸೊಡ್ಲ್ಯಾರ್ ಪಿಕಾವಳ್ ಬರಿ ಲಾಬ್ತಾ.

ಆಮ್ಚೆ ಜಾಯ್ತೆ ಶಿಕ್ಪಾ ಸಂಸ್ಥೆ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಂಕ್ ಆಸ್ಲೊ ದಿತಾತ್. ದೋಗ್ ಚವ್ಗ್ ಶೆತ್ಕಾರ್ ಸಂಗಿಂ ಯೇವ್ನ್ ತ್ಯಾ ಶಿಕ್ಪಾ ಸಂಸ್ಥಾಂಕ್ ಜಾಯ್ ಪಡ್ಚೆ ತಸಲಿ ನೈಸರ್ಗಿಕ್ ರಾಂದ್ವಯ್ ಕರ್ನ್ ದಿಂವ್ಚ್ಯಾಕ್ ಚಿಂತ್ಯೆತ್. ಎಕೆಕಾ ಶಿಕ್ಪಾ ಸಂಸ್ಥಾನ್ ಖಾಣಾ ಖಾತಿರ್ ಎಕಾ ವರ್ಸಾಕ್ ಖರ್ಚ್ ಕರ್ಚೊ ದುಡು ಕಾಂಯ್ ಥೊಡೊಚ್ ನ್ಹಯ್.

ಹೆರ್ ಜಾಯ್ತ್ಯಾ ಶೆತಾಂನಿ ಮುಕೆಲ್ಪಣ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾಯ್ಲೆಲ್ಯಾ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವಾಂನಿ, ಶೆತಾ ವಾವ್ರಾಚ್ಯಾ ಸುದ್ರಾಪಾ ವರ್ವಿಂ ಆಪ್ಲೆಂ ಆಸ್ತಿತ್ವಪಣ್ ದಾಕಂವ್ಚೊ ವೇಳ್ ಆತಾಂ ಆಮ್ಚೆ ಮುಕಾರ್ ಆಸಾ. ವಿಕಾಳ್ ಖಾಣ್ ಜಾವ್ನ್ ಪಿಡೆ ಶಿಡೆಂತ್ ವೊಳ್ವಳ್ಚ್ಯಾ ಲೊಕಾಕ್ ಸುಶೆಗ್ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ಬರ್ಯಾ ವಾವ್ರಾಚಿ ಮಜೂರಿ ದೀಂವ್ಕ್ ರಚ್ಣಾರ್ ಪಾಟಿಂ ಪಳೆಂವ್ಚೊ ನಾ ಮ್ಹಳ್ಳೊ ಭರ್ವಸೊ ಶೆತ್ಕಾರ್ಯಾಂಕ್ ಆಸುಂದಿ.

ಪೊಣ್ಣಾ ಕಡ್ಲಿ, ಪಿಕೆ ಪೊಣೊಸ್ ಆನಿ ಬಿಕ್ಲಾಂ ಪುಡಾರಾಂತ್ ಖಾಣಾ ತತ್ವಾರ್ ಆಡಾಂವ್ಕ್ ಉಪ್ಕಾರ್ತಾಲಿಂ. ಪಿಕ್ಯಾ ಫಳಾಂಚ್ಯಾ ಜಾಗ್ಯಾರ್ ಹ್ಯಾ ಗಾಂವಾಂತ್ ಸಲೀಸಾಯೆನ್ ವಾಡೊಂವ್ಕ್ ಜಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಪೊಪಾಯಾಂ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಚಿಂತ್ಯೆತ್. ಹ್ಯಾ ಗಾಂವಾಕ್ ಭಾಯ್ಚ್ಯಾ ಗಾಂವಾ ಥಾವ್ನ್ ಜಾಯ್ಲೊ ಲೋಡ್ ಪೊಪಾಯೊ ಯೆತಾತ್ ಆನಿ ತೀನ್-ಚ್ಯಾರ್ ಕಿಲ್ಯಾಂಕ್ ಶೆಂಭೊರ್ ರುಪಯ್ ದೀಜಿ ಪಡ್ತಾತ್. ಹ್ಯಾ ಗಾಂವ್ಚೊ ಪೊಪಾಯೊ ಲೊಕಾ ಮೊಗಾಳ್ ಜಾಯ್ನಾಸ್ತಾನಾ ಆಸುಂಕ್ ಕಾರಣ್ ಪೊಪಾಯೆ ರುಕಾರ್ ಫುಲಾಂ ಪಡ್ಚೊ ವೇಳ್. ಜುನಾಂತ್ ಪಾವ್ನ್ ಪಡ್ಲೆಲೆ ತೆದ್ನಾಂ ಪೊಪಾಯೆ ಮೊಕೆ ಫುಲ್ತಾತ್. ಸಾರ್ಕೆಂ ಸ ಮ್ಹುಯ್ಯಾಂನಿ ಥಂಡ್ ಹವೊ ಆಸ್ತಾನಾ ಪಿಕ್ತಾತ್. ಥಂಡ್ ಹವ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಪಿಕ್ಯಾ ಫಳಾಂಕ್ ಖಾಯ್ನ್ ಬೋವ್ ಉಣೊ ಅಸ್ತಾ. ಹ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ ಹ್ಯಾ ಬರವ್ಪ್ಯಾನ್ ಕೆಲ್ಲೊ ಪ್ರಯೋಗ್ ಬರೊ ಫಳ್ ದೀಂವ್ ಸಕ್ಲೊ. ಜೂನ್ ಮ್ಹುಯ್ಯಾಂತ್ ಪಡ್ಲೆಲ್ಯಾ ಪೊಪಾಯೆ ಫುಲಾಂಚ್ಯಾ ಬೊಂಗ್ಯಾಂಕ್ ಬ್ಲೆಡಿನ್ ಲ್ಹಾನ್ ಕಾತ್ರೆ ಘಾಲೆ. ಹಪ್ಪಾತ್ಯಾ ಭಿತರ್ ಸರ್ವ್ ಬೊಂಗೆ ರ್ಪುಡೊನ್ ಪಡ್ಲೆ. ಕಾಂಯ್ ಮ್ಹುಯ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಪರತ್ ಬೊಂಗೆ ಪಡೊಂಕ್ ಸುರು ಜಾಲೆ ಆನಿ ಫಳ್ ಮೆಳ್ಳೆಂ. ಹಿಂವಾಳ್ ಆಕೇರ್ ಜಾವ್ನ್ ಧಗ್ ಪಡೊನ್ ಯೆತಾನಾ ಜಯ್

ಪೊಪಾಯೊ ಖಾಂವ್ಕ್ ಮೆಳ್ಳೊಚ್.

ಹ್ಯಾ ಗಾಂವಾಂತ್ ಹಿಂವಾಳ್ಯಾಂತ್ ಲಾಭ್ಚೆ ಕಾಂದೆ ಭಲಾಯ್ಕಿ ಸಾಂಬಾಳುಂಕ್ ಉಪ್ಕಾರ್ತಾತ್. ಜಾಯ್ತ್ಯಾ ಕಾಂದ್ಯಾಂನಿ ಲೊಂಕ್ಡಾ ಸತ್ವ್ (ಆಯರ್ನ್) ಧಾರಾಳ್ ಆಸಾ. ಎಕ್ಲೊ ಮಾನೆಸ್ತ್ ಖುಂಟ್ ಕಣ್ಣಿ ಸೊದಿತ್ ಯೆತಾಲೊ. 'ತಿತ್ತಿಯ್ ಕಿತೆಂ ಗರ್ಜ್ ಸಾಯ್ಬ್' ಅಶೆಂ ವಿಚಾರ್ಲೆಂ. "ವರ್ನಾಕ್ ಥೊಡೆ ದೀಸ್ ಖುಂಟ್ ಕಣ್ಣಿ ಖೆಲ್ಯಾರ್ ಗೋಡ್ ಮುತಾ ಪಿಡಾ ಯೇನಾ ಮ್ಹಣ್ ಮ್ಹಾಲ್ಗಡೆ ಸಾಂಗ್ತಾಲೆ. ಹಾಂವ್ ಅಜೂನ್ ಭಲಾಯ್ಕೆಂತ್ ಆಸಾಂ" ಅಶೆಂ ಸಾಂಗಾಲಾಗ್ಲೊ. ಅಸಲ್ಯಾ ಪಾತ್ಯೆಣೆಂಕ್ ಆಸಾ ತಶೆಂ ಪಾತ್ಯೆಂವ್ಚೆಂ ಸಾರ್ಕೆಂ ನ್ಹಯ್ ಆಸ್ಯೆತ್. ಪೂಣ್ ಅಸಲ್ಯಾ ಹೆರ್ ಥೊಡ್ಯಾ ಪಾತ್ಯೆಣೆಂನಿ ವೆಗ್ಯಾನಿಕ್ ಸತ್ ಆಟಾಪ್ಲಾಂ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಗಜಾಲ್ ಆತುರಾಯೆಚಿ.

ಮುಕ್ಲ್ಯಾ ದಿಸಾಂನಿ ಘರಾ ಭೊಂವಾರಿಂ ಹಾಂಗಾ ಗಾಂವಾಂನಿ ಪಾಚ್ಚೆಂಪಣ್ ಭರುಂ ಅನಿ ಲೊಕಾ ಆವ್ಕ್ ವಾಡೊನ್, ಸಗ್ಳಿ ಪ್ರದ್ವಿ ರಚ್ಕಾರಾಚಿ ಮಹಿಮಾ ವಾಖಣುಂ.

ಪರಿಸರ್ ರಾಕೊಣಂತ್ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಚಿ ದೆಣ್ಣಿ

ವೀಕ್ ನಾತ್ಲೆಲೆಂ ಖಾಣ್ ಸೆಂವ್ಚೆಂ ಹಕ್ಯ/ಕಾಯ್ಲೆ ಹರೈಕಾ ಪರ್ಜೆಚೊ/ನಾಗರಿಕಾಚೊ. ಹ್ಯಾ ಎಕಾ ಘನಾಧಿಕ್ ಶೆವೊಟಾವಿಶಿಂ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಂತ್ ಜಾಂವ್, ದೇಶಾಚ್ಯಾ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಾಂತ್ ಜಾಂವ್ ಎದೊಳ್ ತಾಳೊ ಉಬಾರ್ಲೆಲೊ ದಿಸುನ್ ಯೇನಾ. ಹೊ ಏಕ್ ಶೆವೊಟ್ ಸಂಸಾರಾಕ್ ಆಜ್ ರೆವೊಡ್ಲಲ್ಯಾ ಜಾಯ್ತ್ಯಾ ವಿನಾಶಿ ಅನ್ವಾರಾಂಕ್ ರಾಕುಂಕ್ ಸಕ್ತಲೊ. ವಿಕಾಳ್ ಖಾಣ್ ಸೆಂವ್ಚೆಂ/ವಾಗೊಂವ್ಚೆಂ/ವಿಕ್ಟೆಂ/ಮೆಜಾರ್, ಶಿರೊತಿರ್ ವಾಡ್ಚೆಂ, ಖಿಂಯ್ಚಿಯ್ ನಾಗರಿಕ್ ಸಮಾಜ್, ಸಮಡ್ತ್ ಮಾಂದುನ್ ಘೆನಾ. ಫಕತ್ ಸರ್ಕಾರಿ ಇಲಾಖ್ಯಾಚ್ಯಾ ಥೊಡ್ಯಾ ವಾವ್ರಾಡ್ಯಾಂಕ್ ಮ್ಹಯ್ನಾಚೊ ಪಾಗ್ ದಿಂವ್ಚ್ಯಾಕ್ ದುಡು ಗರ್ಜ್ ಮ್ಹಣ್ ಸರ್ಕಾರಿ ಸಾರೆಂ/ವೀಕ್ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಚ್ಯಾ ಮಾತ್ಯಾರ್ ವೊಂಕ್ತಾತ್. ಹೆಂ ವೆಗಿಂಚ್ ರಾವುಂಕ್ ಜಾಯ್.

ಶೆತ್ಕಾರಾಂಚ್ಯಾ ಶೆತಾ ಭಾಟಾಂ ಭೊಂವಾರಿಂ ಆಸ್ಚೊ ಸಾಳಿಯೊ, ಬಿರ್ಮುಟ್ಲೊ, ಗಾಂದಿಲ್‌ಮೂಸ್, ಶಿರೊ, ವೀಕ್ ಶಿಂಪ್ಡಾಯ್ಲಾತ್ಲಲ್ಯಾ ಭುಂಯ್ತ್ ವಸ್ತಿ ಕರ್ತಾತ್ ಆನಿ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಕ್ ಥೊಶಿ ದಿಂವ್ಚ್ಯಾ ಕಿಡಿ-ಕಿಟಾಂಕ್ ಭೊಕಾಯ್ತಾತ್. ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಭುಂಯ್ತ್ ಎಕಾಚ್ ಧರಾಚಿ ಪಿಕಾವಳ್ ಕರಿನಾಸ್ತಾಂ ಭರ್ಶಿಕ್ ಧರಾಚ್ಯಾ ಪಿಕಾವಳಿಚ್ಯಾ ವಾವ್ರಾ ವರ್ವಿಂ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಚ್ಯಾ ಥೊಡೆಶ್ಯಾ ದುಸ್ಮಾನಾ ಥಾವ್ನ್ ಸುಟ್ಕಾ ಜೊಡ್ಯೆತ್. ಎಕಾ ಧರಾಚಿ ಪಾನಾಂ ಖಾಂವ್ಚಿ ಕೀಡ್, ಆನ್ಯೆಕ್ ಧರಾಚ್ಯಾ ಝಾಡಾಚ್ಯಾ ಖಬ್ತೆಕ್ ವಚಾನಾ. ಶೆತಾಂ ಭೊಂವ್ಚಿ ತುಳ್ಳಿ/ಗೊಂಡೆ/ಮಿಂಜಿರ್‌ಕಾಂವ್ ಅಸಲಿಂ ಝಾಡಾಂ ಲಾಯ್ಚಿಂ ತರ್ ಹ್ಯಾ ಝಾಡಾಂಚ್ಯಾ ಘಾಟಾ ವರ್ವಿಂ ಶೆತಾಂತ್ ಥೊಶಿ ದಿಂವ್ಚ್ಯಾ ಥೊಡ್ಯಾ ಕಿಡಿ-ಕಿಟಾಂಕ್ ಪಯ್ಸ್ ದವರ್ಚ್ಯಾಕ್ ಆಧಾರ್ ಜಾತಾ. ಶೆತ್ಕಾರಾಂಚ್ಯಾ ವಾವ್ರಾವರ್ವಿಂ ಲಾಭ್ಚೆಂ ಖಾಣ್ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಕ್/ಲೊಕಾಂಕ್ ಗರ್ಜ್. ಶೆತ್ಕಾರಾಂಕ್ ದುಡು ಲಾಭ್ತಾ ತರ್, ಸೆವ್ತೆಲ್ಯಾಂಚಿ ಭುಕ್ ಥಾಂಚ್ಚಾ, ಕುಡಿಕ್ ಘೆಟಾಯ್ ದಿತಾ, ಶೆತಾಂ/ಭಾಟಾಂತ್ಲಿಂ ಪಾಚ್ಚಿಂ ಪಾನಾಂ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಆಸ್ಲೆಲೆಂ ವೀಕ್ ಚಿಂವೊನ್ ನಿತಳ್ ವಾರೆಂ ಲಾಬಯ್ತಾತ್. ಪಾನಾಂಚ್ಯಾ ನಾದಿಸ್ತ್ಯಾ ಬುರಾಕಾಂ ಥಾವ್ನ್ ವಾರ್ಯಾಂತ್ ಭರೊಂಚೆಂ ಉದಕ್ ವಾರ್ಯಾಂತ್ಲಿ ಹುಣ್ಣಾನ್ ಉಣಿ ಕರ್ತಾ. ಹ್ಯಾ ಎಕಾ ಘಡಾವಳಿ ಖಾತಿರ್ ಪುಣಿ ಶೆತ್ಕಾರಾಂನಿ ತಾಂಚ್ಯಾ ವಾವ್ರಾಂತ್ ಧಾದೊಸ್ಕಾಯೆನ್ ಆಸ್ಲೆ ಪರಿಂ ಪಳೆವ್ನ್ ಘೆಂವ್ಚ್ಯಾಂತ್ ಆಸ್ಚಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸುಡುಡಿತ್ ಧರಾನ್ ಪಾಳ್ಚ್ಯಾಕ್ ವಾವ್ರಾಕ್ ಲಾಗ್ಲೆ ತರ್ ಬದ್ಲಾವಣೆಚೆ ಸುರ್ವಾತ್ ಜಾತಲಿ.

* ಆಯ್ಲೆವಾರ್ ಇಸ್ರಾಯೆಲಾಂತ್ ಏಕ್ ರಾಂದ್ವಯ್ ವಾಗೊಂವ್ಚಿ ರೀತ್ ವಿಕ್ರಾಂಕ್ ಲಾಭ್ತಾ. ಸಾರೆಂ ಆನಿ ಬಿಯಾಳೊ ಆಸ್ಲೆಲೆಂ ಆಯ್ಲಾನ್ ಮೊಲಾಕ್ ಘೆವ್ನ್, ಏಕ್ ಗೊಬ್ಲೊ ಉದಕ್ ವೊತ್ಲೆಂ ತರ್, ಬಾವೀಸ್ ದಿಸಾಂನಿ ಫಳ್ ಲಾಭ್ತಾ. ತ್ಯಾ ವಿಶೇಸ್ ಬಿಯಾಳ್ಯಾಚೆಂ ಮೋಲ್ ಕಿತ್ಲೆಂ ಜಾಣಾಂತ್? ಏಕ್ ಗ್ರಾಮ್ ಬಿಯಾಳೊ, ಎಕಾ ಗ್ರಾಮ್ ಭಾಂಗಾರಾ ಪ್ರಾಸ್ ಮ್ಹೂರಗ್!

* ಪಾವ್ನ್ ನಾತ್ಲಲ್ಯಾ ತ್ಯಾ ಗಾಂವಾಂತ್ ಧೋವ್ ಜಗೊವ್ನ್, ಉದ್ಯಾಪರಿಂ ಥೆಂಚೆ ಥೆಂಚೆ ವಾಪರ್ನ್ ಧಾದೊಶಿ ಪಿಕಾವಳ್ ಕರ್ತಾತ್ ಆನಿ ಲಾಗ್ತಿಲ್ಯಾ ದೆಶಾಂಕ್ ವಿಕಾತ್.

* ವರ್ನಾಂ ಆದಿಂ ಘಾಟಾವಯ್ಲೊ ಶಿಕ್ಷಿ ಮಾನೆಸ್ತ್ ಸಾಂಗ್ತಾಲೊ, ತುಮ್ಕಾಂ ಏಕಾ ದಿಸಾಕ್ ಪಡ್ಲೊ ಪಾವ್ನ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಸಗ್ಳ್ಯಾ ವರ್ನಾಕ್ ಪಡ್ಲೊ ತರ್, ತುಮ್ಚೆ ಪ್ರಾಸ್ ಚ್ಯಾರ್ ವಾಂಟಿ ಪಿಕಾವಳ್ ಕಾಡ್ತಾಂವ್.

* ಪಾಚ್ಚಿಂ ಪಾನಾಂ / ಕಾಂಡ್ ಆಸ್ಲಿ ಭಾಜಿ ಭೋವ್ ಘಟಾಯೆಚೆಂ ಖಾಣ್. ತರ್ನಿ ಭಾಜಿ ವೆವೆಗ್ಳ್ಯಾ ಥರಾಚ್ಯಾ ರಾಂದ್ವಯೆಂಕ್ ಭರ್ಶಿಕ್ ಘಾಲುಂಕ್ ಜಾತಾ. ಮಂಗ್ಳುರ್ಚ್ಯಾ ವಿಕಾತ್ ಥಳಾಕ್ ವರ್ನಾಕ್ ಕಾಂಯ್ 4-5 ಕೊರೊಡಾಂಚಿ ವಾಳ್ಳೆ ಭಾಜಿ ವಿಕಾತ್. ಹ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ಜಾಯ್ತಿಂ ಘರಾಣೆಂ ಉದರ್ಗತ್ ಚೊಡುಂಕ್ ಪಾವ್ಲಾಂತ್.

* ವಾಳ್ಳೆ ಭಾಜಿಯೆಚೆಂ ಕಾಂಡ್ ಲಾವ್ನ್ ಜೀವ್ ಭರುಂಕ್ ಬಾವೀಸ್ ದೀಸ್ ಜಾಯ್ ಪಡ್ತಾತ್ ಮ್ಹಣ್ ಜಾಣ್ತೆ ಶೆತ್ಕಾರ್ ಸಾಂಗ್ತಾತ್. ಕಾಂಯ್ ಹಫ್ತಾಚ್ಯಾ ಭಿತರ್ ಜೀವ್ ಧರೆ ಪರಿಂ ಕರ್ಚ್ಯಾಕ್ ಸಾದ್ಯ್ ಆಸಾ ತರ್ ಜಾಯ್ತ್ಯಾ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಕ್/ ಲೊಕಾಂಕ್ ಆಧಾರ್ ಜಾತಾ. ತರ್ನಾಕ್ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಕ್ ಹೊ ಏಕ್ ಪ್ರಯೋಗ್ ಕರ್ಚ್ಯಾಕ್ ಆಸ್ಲೊ ಆವ್ಕಾಸ್.

* ಹ್ಯಾ ದಿಸಾಂನಿ ವರ್ನಾಕ್ ಬಾರಾ ಮ್ಹಯ್ಣಿ ಘಳ್ ದಿಂವ್ಚಿಂ ಪಣ್ಣಾ ರುಠಾಡಾಂ ಲಾಂವ್ಚಿ ಉರ್ಬಾ ಜಾಯ್ತ್ಯಾ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಕ್ ಆಸ್ಚಿ ಪಳೆಂವ್ಕ್ ಮೆಳ್ತಾ. ಗಿಮೆ ಕಾಳಾಚ್ಯಾ ಸುರ್ದೆರ್ ಪಿಕ್ಲೆ ಪಣಸ್ ಮುಕ್ಲ್ಯಾ ವರ್ನಾಂನಿ, ಏಕ್ ಕಿಲೊ ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಪಣ್ಣಾಕ್ ಏಕ್ ಕಿಲೊ ಎಪ್ಪಲಾಚೆಂ ಮೋಲ್ ದಿಂವ್ಕ್ ಸಕ್ತಲೊ.

* ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಗಾಂವಾಂತ್ ಪಣ್ಣಾರುಕಾಚಿ ಅಲಕ್ಷಾ ಪಳೆವ್ನ್ ಎಕ್ಲೊ ವಿದೇಶಿ ಜಾಣ್ತೊ ಸಾಂಗಾಲಾಗ್ಲೊ 'ತುಮ್ಚೆ ಲಾಗ್ನಾರ್ ಕಿತೆಂ ಆಸಾ ತೆಂ ತುಮಿ ನೆಣಾಂತ್'. ತಾಚೆ ಮುಕ್ಲೆಂ ಉತರ್ ಅಶೆಂ ಆಸ್ಲೆಂ, 'ಎಕ್ಲಾಕ್ ಸ ಕಿಲೊ ಗೊಟ್ಯಾ ಸಾರೆಂ ಆನಿ ಸುಕಿದಾಡಿಂತ್ ಉದಕ್ ದಿಶ್ಯಾತ್ ತರ್ ತುಮ್ಚೊ ಸಗ್ಳ್ಯಾ ವರ್ನಾಚೊ ಖರ್ಚ್ ಹೊ ರೂಕ್ ಪಳೆವ್ನ್ ಘೆತಲೊ'. ಹೆಂ ಉತರ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಕ್ಯಾ ಲಾಗ್ತಾ ನ್ಹಯ್?

* ಆಯ್ಲೆವಾರ್ಚ್ಯಾ ವರ್ನಾಂನಿ ಶಹರಾಂನಿ ಪೊಣ್ಣಾ ಕಡ್ಲೆಚೆಂ ನಿಸ್ತೆಂ ಕಾಜಾರಾಂ ಜೆವ್ಣಾಕ್ ರಾಂದ್ತಾತ್. ರಾಂದ್ವಯ್ ಸೆಂವ್ಚ್ಯಾ (ವೆಜ್) ಲೊಕಾಂಚಿಂ ಚಡ್ಶಿಂ ಕಾಜಾರಾಂ ಪುನ್ವೆ ತೆದ್ನಾಂ ಆಸ್ತಾತ್, ಜಾಣ್ತಾಕ್ ಶೆತ್ಕಾರಾಂನಿ ಹೊ ಆವ್ಕಾಸ್ ಆಪ್ಣಾವ್ಯೆತ್.

* ಶೆತ್ಕಾರಾಂನಿ ಉರೊವ್ಣೆ ವಿಶಿಂ ಸಾರ್ಕಿ ಮಾಂಡಾವಳ್ ಕರುಂಕ್ ಜಾಯ್. ಆಯ್ಲೆವಾರ್ ಎಕ್ಲೊ ಸಾಂಗಾಲಾಗ್ಲೊ 'ಪಾಟ್ಲಾಕ್ ವೀಸ್ ವರ್ನಾಂನಿ ಚಿಟ್ ಫಂಡ್ (ಕುರಿ)ಂತ್ ತೀನ್ ಲಾಖ್ ಹೊಗ್ಡಾಯ್ಲೆ ಮ್ಹಣ್. ಬೆಂಕ್/ಪೊಸ್ತ್ ಆಫಿಸಾಂತ್ ಅಸಲಿಂ ಭಿರಾಂತ್ ನಾ. ವೆಗ್ಳಿಂಚ್ ದುಡು ಜಾಯ್, ಪೂಣ್ ಏಕ್ ಪಾವ್ಣಿಂ

ಮ್ಹಯ್ಯಾಕ್ 4-5 ಹಜಾರ್ ಬಾಂದ್ಲೆ ಬದ್ಲಾಕ್ ದೋನ್ ಹಜಾರ್, ಏಕ್ ಹಜಾರ್ ಆನಿ ಪಾಂಯ್ಚಿಂ ರುಪ್ಯಾಂಚೆಂ ದೋನ್ ಅಶೆಂ ಬಾಂದ್ಲೆ ಬರೆಂ. ಗರ್ಜೆ ಆಕಾಂತ್ ವೆಳಾರ್ ಏಕ್ ಆರ್. ಡಿ. ವಾಟವ್ನ್ ಹೆರ್ ಉರವ್ಯೆತ್. ಕೇಂದ್ರ್ ಸರ್ಕಾರಾಚೆಂ ಪೆನ್ಯನ್ ಸ್ಕೀಮ್ ಸಾಟ್ ವರಾಂ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾಂಕ್ ಹರೈಕಾ ಮ್ಹಯ್ಯಾಕ್ ದುಡು ಲಾಭಯ್ತಾ. ವರಾಕ್ ಸ ಹಜಾರ್ ಬಾಂದ್ಲಾರ್ ಹ್ಯಾ ಸ್ಕೀಮಾಚೊ ಸಾಂದೊ ಜಾವ್ಯೆತ್. ಹ್ಯಾ ಯೆವ್ಜಣೆಕ್ ಏಜೆಂಟ್ ನಾಂತ್. ದೆಕುನ್ ಫಾವೊ ತೊ ಪ್ರಚಾರ್ ಲಾಭಾನಾ. ಫಿರ್ಗಜೆಂತ್ಲ್ಯಾ ಸಂಘ್ ಸಂಸ್ಥಾಂನಿ ಪುಡಾರ್ವಣ್ ಘೆವ್ನ್ ಮಾಹೆತ್ ವಾಂಟ್ಲಿ ತರ್ ಜಾಯ್ತಾಂಕ್ ಹೆಂ ಆಧಾರ್ ಜಾತಾ.

ಸಂಸಾರಾಚೊ ಪುಡಾರ್ ಜಾಣ್ವ್ಯಾ ಶೆತ್ಕಾರಾಚಿ ಹಾತಿಂ!!

ಹ್ಯಾ ವರ್ಸಾಚ್ಯಾ ಆಗೊಸ್ತ್ 8 ವೆರ್ ಕೇಂದ್ರ್ ಸರ್ಕಾರಾಚ್ಯಾ ಪರಿಸರ್ ಇಲಾಖ್ಯಾಚೊ ಮಂತ್ರಿ ಪ್ರಕಾಶ್ ಜಾವಡೇಕರ್ ರಾಜ್ಯ್ ಸಭೆಂತ್ ಸಾಂಗಾಲಾಗ್ಲೊ “ದೇಶಾಂತ್ ಪಾಟ್ಲ್ಯಾ ಧಾ ವರ್ಸಾಂನಿ ವಿಕಾಳ್ ವಾರೆಂ ಸೆವ್ನ್ ಪಿಡೆಸ್ತ್ ಜಾಲ್ಲೆ ದೋನ್ ಕೊರೊಡ್ ಸಾಟ್ ಲಾಖ್ ಲೋಕ್, ಹ್ಯಾ ಆವೆಂತ್ ವಿಕಾಳ್ ವಾರೆಂ ಸೆವ್ನ್ ಮರಣ್ ಪಾವ್ಲಲೆ ಪಾಂತ್ರಿಸ್ ಹಜಾರ್ ಆನಿ ದಿಸ್ತೊಡ್ಲೆಂ ನವೊದ್ ಆನಿ ಪಾಂಚ್ ಹಜಾರ್ ಲೋಕ್ ಉಸ್ವಾಸ್ ಸಂವ್ಡ್ಯಾ ಸಂಬಂಧಿತ್ ಪಿಡೆ ವರ್ವಿಂ ಕಷ್ಟುನ್ ಆಸಾ”. ಪಾಟ್ಲ್ಯಾ ವರ್ಸಾಂನಿ ವಿಕಾಳ್ ಖಾಣ್, ವಿಕಾಳ್ ವಾರೆಂ ಹಾಚಿ ಥಾವ್ನ್ ಯೆವ್ಯೆತ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಅನ್ವಾರಾಂ ವಿಶಿಂ ಜಾಯ್ತೆಂ ಉಲೊವ್ಪ್ ಚಲ್ಲಾಂ. ಪೂಣ್ ಕೇಂದ್ರ್ ಸರ್ಕಾರಾನ್ ಪಯ್ಲೆ ಪಾವ್ಪಿಂ ಆಂಕ್ಡೆ ಪರ್ಗಟ್ ಕರ್ಲೆ. ವಿಕಾಳ್ ಖಾಣ್ ಸೆವ್ನ್ ಯೆಂವ್ಚ್ಯಾ ಪಿಡೆ/ಧೊಶಿಂಚೆ ಅಂಕ್ಡೆ ಹ್ಯಾ ಅಂಕ್ಡ್ಯಾ ಪ್ರಾಸ್ ಭಿರಾಂಕುಳ್ ಆಸ್ತಲೆ.

ಆಮಿ ಜಿಯೆವ್ನ್ ಆಸ್ಚೊ ಹೊ ಕಾಳ್ ಏಕ್ ವಿಶೇಸ್ ಧರಾಚೊ ಕಾಳ್ ಅಶೆಂ ಭೊಗ್ತಾ. ಎಕೆ ಕುಶಿನ್ ಹೆಳ್ಳೆಲೆ ಶೆತ್ಕಾರ್ ದುಡ್ಲಾ ಲುಕ್ಸಾಣ್ ಭೊಗುನ್ ಮತಿ ಸುಕ್ತಿ ಭೊಗ್ತಾತ್ ತರ್ ಆನಿ ಥೊಡೆ ಆಪ್ಲೊ ಜೀವ್ ಹೊಗ್ಡಾವ್ನ್ ಘೆವ್ನ್ ಆಸಾತ್. ಹ್ಯಾಚ್ ಕಾಳಾರ್ ಕೇಂದ್ರ್ ಸರ್ಕಾರ್ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಚಿ ಭುಂಯ್ ಫುಂಕ್ಯಾ ಸವಾಯ್ ಘೆವ್ನ್ ಭಂಡ್ಲಾಳೆಶಾಹಿ ಲೊಕಾಂಕ್ ವಿಕಾಳ್ ಉರ್ಬೆಸ್ತ್ ಆಸಾ ಆನಿ ಕಾನೂನ್ ಜ್ಯಾರಿ ಕರ್ಚೊ ಲಾಗ್ತಾ. ಸಂಸಾರಾಂತ್ ಖಾಣಾ ತತ್ವಾರ್, ವಿಕಾಳ್ ಖಾಣಾಂಚಿಂ ಖರ್ಗ್, ಉದಕ್, ವಾರೆಂ ವಿಕಾಳ್ ಜಾವ್ನ್ ಯೆಂವ್ಚೆಂ ದಿಸ್ತಾ ತರ್, ಹವ್ಯಾಂತ್ ಜಾಯ್ತಿ ಬದ್ಲಾವಣ್ ಜಾವ್ನ್ ಯೆಂವ್ಚಿ ಪಳವ್ಯೆತ್. ಸಂಸಾರ್‌ಭರ್ ವಾರ್ಯಾಂತ್ ಹುನ್ಸಾಣ್ ವರಾ ವರಾ ಚಡೊನ್‌ಚ್ ಯೆತಾ. ಪಾಟ್ಲ್ಯಾ ಹಫ್ತಾಂತ್ ಲಾಬ್ಲೆಲ್ಯಾ ಎಕಾ ಮಾಹತಿ ಪರ್ಮಾಣೆ, ಸಂಸಾರಾಂತ್ಲೆ ಬರ್ಫಾ ದೊಂಗೊರ್ ಭೋವ್ ವೆಗಾನ್ ಖರ್ಗೊನ್ ಯೆಂವ್ಕ್ ಲಾಗ್ತಾತ್. ಹ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ದರ್ಯಾಂತ್ ಉದಕ್ ಚಡ್ತಲೆಂ, ಮನ್ಯಾ ವಸ್ತೆಕ್ ಎದೊಳ್ ಫಾವೊ ಆಸ್ಲೆಲೆ ಥೊಡೆ ಗಾಂವ್/ಶಹರಾಂ ಉದ್ಯಾಂತ್ ಬುಡ್ತಲಿಂ ಆನಿ ದರ್ಯೊ ಉದ್ಯಾಚ್ಯಾ ಘಡಾವಳಿಂತ್ ಎದೊಳ್ ಆಸ್ಲೆಂ ಊಬ್ ಉದಕ್ ಆನಿ ಗುಂಡಾಯೆಂತ್ ಥಂಡ್ ಉದಕ್ ಹಿ ಘಡಾವಳಿ ವಿಬಾಡ್ಲಿ ಆನಿ ದರ್ಯಾಂತ್ಲೊ ಜಾಯ್ತ್ಯೊ ಜಿವಿ/ಮಾಸ್ಕೊ ನಾಸ್ ಜಾತಲ್ಯೊ - ಅಶೆಂ ಜಾಣ್ಣೆ ಭಿರಾಂತ್ ಉಚಾರ್ತಾತ್. ಭುಂಯ್ಚೆರ್ ಚಡ್ಡಿ ಊಬ್ ಆಡಾಂವ್ಕ್ ಸಕ್ಚಿಂ ರಾನಾಂ ನಾಸ್ ಜಾಲ್ಲೆವರ್ವಿಂ ಹಿ ಬದ್ಲಾವಣ್ ದಿಸುಂಕ್ ಲಾಗ್ತಾ.

ಖಾಸ್ಗಿ / ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧೀನ್ ಆಸ್ಲೆ ಸಂಸ್ಥೆ, ಸರ್ಕಾರಿ ಸಾರೆಂ ತಯಾರ್ ಕರ್ತಾತ್. ಶೆತ್ಕಾರಾಂನಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಸಾರೆಂ ಮೊಲಾಕ್ ಘೆಂವ್ಚೆಪರಿಂ ದಬಾವ್ ಫಾಲ್ತಾತ್. ಹ್ಯಾ ಸರ್ಕಾರಿ ಸಾರೆಂ ವಾಪರಾ ವರ್ವಿಂ ಶೆತಾಂತ್ಲಿಂ ರುಪಾಡಾಂ ಫುಲ್ಲಿಂ ದಿಸ್ತಾತ್ ಆನಿ ಕಿಡಿ - ಕಿಟಾಂಕ್ ಆಡಾಯ್ತಾತ್. ಉಪ್ರಾಂತ್ ಶೆತ್ಕಾರ್ ವೀಕ್ ವಿಕ್ತೆಂ ಘೆತಾ, ಶೆತಾಂಕ್ ಶಿಂಪ್ಡಯ್ತಾ, ಖಾಣ್ ವೀಕ್ ಜಾತಾ. ಶೆತ್ಕಾರ್ ದುಡು ವಾಟವ್ನ್ ಸಲ್ವತಾ.

ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಾವಯವ ಶೆತಾ ವಾವ್ರ್ ಕರ್ನ್ ಹೆಳ್ಲೆ ಶೆತ್ಕಾರ್ ಶರ್ತ್ ಮಾರ್ನ್ ಸಾಂಗ್ತಾತ್, ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಶೆತಾಂತ್ ಪಿಕಾವಳ್ ವಿಬಾಡ್ಜ್ಯಾ ಎಕಾ ಕಿಡಿಕ್ ಪುಣಿ ದಾಕೊವ್ನ್ ದಿಯಾ. ತರೀ ಸಂಪರ್ಕ್ ಮಾಜ್ಯಾಂ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಹ್ಯಾ ವಿಶಿಂ ಚಡಿತ್ ಪ್ರಚಾರ್ ದಿನಾಂತ್. ಸರ್ಕಾರಿ ಸಾರೆಂ/ವೀಕ್ ವಿಕುನ್ ಸರ್ಕಾರಾಕ್ ತಿರ್ವೊ ಲಾಬ್ತಾ, ವಿಕಾಳ್ ಖಾಣ್ ಸೆವ್ನ್ ಪಿಡೇಸ್ತ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯೊ ಲೋಕ್ ವಕತ್ ಮೊಲಾಕ್ ಘೆತಾನಾ, ಸರ್ಕಾರಾಕ್ ತಿರ್ವೊ ಲಾಬ್ತಾ. ಹೆಂ ಏಕ್ ವಿಕಾಳ್ ವರ್ತುಲ್ ಆಜ್ ಸಂಸಾರ್ ನಾಸಾಚ್ಯಾ ಗತಿಕ್ ಪಾವೊಂವ್ಚ್ಯಾ ಪರಿಂ ಜಾಲಾ.

ಹ್ಯಾ ಎಕಾ ವಿಕಾಳ್ ವರ್ತುಲಾಕ್ ಬದ್ಲಿ ರೀತ್ ಜಾವ್ನ್ ಸಾವಯವ್/ನೈಸರ್ಗಿಕ ಶೆತಾ ವಾವ್ರಾ ರೀತ್ ವರನ್ ಆದಿಂ ದೇಶ್‌ಭರ್ ಪ್ರಚಾರಾರ್ ಆಯ್ಲಿ. ಪೂಣ್ ತ್ಯಾ ಪಿಕಾವಳ್ ಜೊಕ್ತಿ ವಿಕ್ರ್ಯಾ ಮಾಂಡಾವಳ್ ನಾಸ್ತಾಂ, ಶೆತ್ಕಾರಾಂಚಿ, ನೈಸರ್ಗಿಕ ಖಾಣಾ ವೊರ್ವಿ ಮೊಲಾಯ್ತೆಲ್ಯಾಂಚಿ ಉರ್ಬಾ ನಿಂವೊನ್ ಗೆಲಿ. ಆತಾಂ ಫಕತ್ ದೇಶ್‌ಭರ್ ಕಿಚನ್ ಗಾರ್ಡನ್, ಟೆರೆಸ್ ಗಾರ್ಡನ್ ರೀತ್ ದೇಶಾಚಿ ಬಾಂದಾವಳ್ ಉರೊವ್ನ್, ವೀಕ್ ನಾತ್ಲೆಂ ಖಾಣ್ ಸೆಂವ್ಚ್ಯಾಕ್ ಪ್ರೇರಿತ್ ಕರಿತ್ ಅಶೆಂ ಭೊಗ್ತಾ. ಹ್ಯಾ ಘರಾಚ್ಯಾ ಟೆರೆಸಾರ್ ಜಾಲ್ಲಿ ಚಡಿಕ್ ರಾಂದ್ಲಯ್ ಆನಿ ತ್ಯಾ ಘರಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಟೆರೆಸಾಚ್ಯಾ ಪಾಕ್ಯಾರ್ ಸೊಲಾರ್ ಥಾವ್ನ್ ಲಾಬ್ಲಿ ಚಡಿಕ್ ವೀಜ್ ಸಕತ್ ಹ್ಯಾ ಘರಾಕ್ ವಾಂಟುನ್ ಜಿಯೆಂವ್ಚೆ ಬರೆ ದೀಸ್ ವೆಗ್ಗಿಂಚ್ ಉದತಲೆ ತಶೆಂ ದಿಸ್ತಾ. ಪಾಶಾರ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಥೊಡ್ಯಾ ವರಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಚ್ಯಾ ಮತಿಗತಿಂತ್ ಜಾಲ್ಲಿ ಬದ್ಲಾವಣ್ ವರವ್ನ್ ಪಳೆಯ್ತಾನಾ, ಶೆತ್ಕಾರಾಂಚಿ ತರ್ನಿ ಪಿಳ್ಗಿ ಶೆತಾ ವಾವ್ರಾ ತೆವ್ಪಿಂ ಉರ್ಬಾ ದಾಕಯ್ತಾ ತೆಂ ಸತ್. ಖಿಂಚ್ಯಾಗೀ ಗಾಂವಾಂತ್ ಫಕತ್ ವಿಕ್ರ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ಥೊಡೆಶೆಂ ವೀಕ್ ಅನಿ ಕೃತಕ್ ರಂಗ್ ಭರ್ಸಾಲ್ಲಿಂ ಫಳಾಂ / ರಾಂದ್ಲಯ್ ಸೆಂವ್ಚ್ಯಾ ಬದ್ಲಾಕ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಹಾತಾಂನಿ ವಾಡಯ್ಲಿ ಥೊಡಿ ಭಾಜಿ, ರಾಂದ್ಲಯ್ ಸೆವ್ನ್ ಭಲಾಯ್ಕಿ ಸಾಂಬಾಳ್ಚೆಂ ಬುದ್ಧಂತಾಯೆಚೆಂ ಲಕ್ಷಣ್.

ಶೆತ್ಕಾರ್ ಆಪ್ಲಾಕ್‌ಚ್ ಸಾಂಬಾಳ್ಚ್ ಘೆಂವ್ಪಿತ್ :

ಗಾಂವಾಂನಿ, ಶಹರಾಂನಿ ಕಿಚನ್ ಗಾರ್ಡನ್, ಟೆರೆಸ್ ಗಾರ್ಡನ್ ಉಭಿಂ ಜಾವ್ನ್ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಚ್ಯಾ ವಿಕ್ರ್ಯಾ ಸಾಹೆತಿಂಚೊ ಖಾಯ್, ಶಹರಾಂನಿ ಏಕ್‌ಚ್ ಪಾವ್ಪಿಂ ಉಣೊ ಜಾಂವ್ಚೊ ನಾ. ವಿಕ್ರ್ಯಾ ಥಳ್ ಆಸ್ಲಲ್ಯಾ ಗಾಂವಾಂನಿ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಕ್ ವಿಕ್ರ್ಯಾಕ್ ಆವ್ಕಾಸ್ ಆಸ್ತಲೊಚ್. ಶೆತ್ಕಾರಾಂನಿ ಸಾರ್ಕಾಕ್ ಬಾಂದಾವಳಿಚೆರ್ ಆಪ್ಲೊ ಶೆತಾ ವಾವ್ರ್ ಬಾಂದುನ್ ಹಾಡುಂಕ್ ಜಾಯ್. ಹಫ್ತಾಕ್ ಏಕ್, ದೋನ್ ಪಾವ್ಪಿಂ ವಿಕ್ರ್ಯಾ ಸಾಹೆತ್ ವಿಕ್ರ್ಯಾಕ್ ವ್ಹರ್ಚಿ, ಲಾಬ್ಲೆಲೊ ದುಡು ದಿಸ್ಪಡ್ತಾ ಖರ್ಚಾಕ್ ಉಪ್ಕಾರ್ತಾ. ಹ್ಯಾ ಭಾಯ್ರ್ ವರ್ಸಾಕ್ 12 ಪಾವ್ಪಿಂ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಶೆತಾಂ/ಭಾಟಾಂನಿ ವಿಕ್ರ್ಯಾ ಸಾಹೆತ್ ಲಾಬ್ಲೆ ಪರಿಂ ಮಾಂಡಾವಳ್ ಘಾಲ್ಚಿ. ಹೊ ದುಡು ಶಹರಾಂನಿ ಮ್ಹಯ್ಯಾಕ್ ಲಾಭ್ಚ್ಯಾ ಪಾಗಾಕ್ ಸರಿ ಜಾತಾ. ಶಹರಾಂನಿ ವಾವುರ್ತೆಲ್ಯಾಂ ಪ್ರಾಸ್ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಕ್ ಲಾಭ್ಚೊ ದುಡು ಉಣೊ ದಿಸ್ತಾಲೊ. ಪೂಣ್ ಶಹರಾಂತ್ ವಸ್ತೆಕ್ ಖಾಣ್, ಉದ್ಯಾಕ್ ಆನಿ ಜಳೊವಾಕ್ ಜಾಯ್ತೊ ದುಡು ಜಾಯ್ ಪಡ್ತಾ. ತೆಂ ಸಮ್ಜೊನ್ ಘೆತಾನಾ, ಆಪ್ಲಾಕ್ ಲಾಭ್ಚೊ ದುಡು ಭೋವ್ ಉಣೊ ತಶೆಂ ಭೊಗ್ಚೆಂ ನಾ. ಲಾಬ್ಲಲ್ಯಾ ದುಡ್ವಾಂತ್ಲೊ ಚಾರಾಂತ್ಲೊ ಏಕ್ ವಾಂಟೊ

ಪುಣೀ ಉರೊವ್ವೆ ಖಾತಿರ್ ವಾಟಾಂವ್ವೊ ಸರ್ಕಾರಿ ಬೆಂಕಾಂ/ಪೋಸ್ಟ್ ಆಫಿಸಾಂನಿ ಆರ್.ಡಿ. ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಉರೊವ್ವೆ ಯೆವ್ವಣ್ ಆಸಾ. ಮ್ಹಯ್ಯಾಕ್ ಏಕ್ ಹಜಾರ್ ರುಪಯ್ ಉರಯ್ಲೊ ತರ್, ಧಾ ವರಾಂನಿ ರು. ದೋನ್ ಲಾಕಾಂ ತಿತ್ಲೊ ದುಡು ಲಾಭ್ತಾ. ಲಾಂಬಾಯೆಚ್ಯಾ ವರಾಂಚೆಂ ಉರೊವ್ವೆ ಯೆವ್ವಣ್ ಶೆತ್ಕಾರಾಂಕ್ ದುಡ್ವಾ ಸುರಕ್ಷಿತ್‌ಪಣ್ ಲಾಭಂವ್ಕ್ ಸಕ್ತಲೆಂ. ಭಾಟಾಂ ಭೊಂವ್ತಿಂ ಥೊಡೆ ಪುಣಿ ಸಾಗ್ಗಣಿ ರೂಕ್ ಲಾವ್ನ್ ವಾಡೊಂವ್ಚಿ ಮಾಂಡಾವಳ್ ಕೆಲಿ ತರ್, ಮುಕ್ಯಾ 30/40 ವರಾಂನಿ ಎಕೆಕ್ ರೂಕ್ ಎಕೆಕ್ ಮಿಲಿಯಾ ದುಡು ದೀಂವ್ಕ್ ಸಕ್ತಲೊ. ತ್ಯಾ ಭಾಯ್ರ್ ಗಾಂವಾಂನಿ ಲಾಭ್ಚೆ ಹೆರ್ ಜೊಡಿಚೆ ಆವ್ಯಾಸ್ ವಾಪರುಂಕ್ ಶೆತ್ಕಾರಾಂನಿ ಮುಕಾರ್ ಸರ್ಚೆಂ. ಫಾಂತ್ಯಾರ್ ರಾಂದ್ವಯೆ ವಿಕೊ, ಸಕಾಳಿಂ ಡೈರಿಕ್ ದೂದ್ ದಿಂವ್ಚೆಂ ಆನಿ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಗಾಂವಾಂತ್ ವಾವ್ರಾಕ್ ವೆಚೆಂ ಅಶೆಂ ದಿಸಾಕ್ ತೀನ್ ವಾಟಾಂನಿ ಜೊಡ್ವಾ ಥೊಡ್ಯಾಂಕ್ ಹೊ ಬರೊವ್ಚಿ ವಳ್ಕತಾ. ಜೊಡ್ಲೆಲೊ ದುಡು ಮ್ಹಜೊ ನ್ಹಯ್, ಉರಯ್ಲೆಲೊ ದುಡು ಆಪ್ಣಾಚೊ ಹಿ ಗಜಾಲ್ ಜಿಕುನ್ ಧರ್ಲಿ ತರ್, ದುಡ್ವಾ ಉರೊವ್ವೆಕ್ ಉರ್ಬಾ ಲಾಭ್ತಾ. ಗರ್ಜೆಕ್ ಜಾಯ್ ತಿತ್ಲೊ ದುಡು, ಉದ್ಯಾನ್ ಭರ್ಲೆಲ್ಯೊ ಬಾಂಯೊ/ತಳಿಂ, ಭಾಟಾಂನಿ ರುಚಿಕ್ ಫಳಾಂ ದಿಂವ್ಚೆ ರೂಕ್, ಶೆತಾಂನಿ ಸೊಬ್ಬಿ ಪಿಕಾವಳ್ ಆನಿ ಮತಿಕ್ ಧಾದೊಸ್ಕಾಯ್ ಆಸ್ಚೊ ಶೆತ್ಕಾರ್ ಗಾಂವಾಂತ್ ಆಸಾತ್ ತರ್, ಮುಕ್ಲಿ ಪಿಳ್ಳಿ ವಾವ್ರಾ ಥಂಯ್ ಉರ್ಬಾ ದಾಕಯ್ತಲಿ.

ಕೊಂಕಣಿ ಅಕಾಡೆಮಿನ್ ಪರ್ಗಟ್ಲಲಿಂ ಪುಸ್ತಕಾಂ

1. ಕೊಂಕಣಿ ಮಹಾ ಮಾನೆಸ್ತ್ ಲೇಖನ್ ಮಾಳಾ: (18)

ಕ್ರ.ಸ.	ಪುಸ್ತಕಾಚೆಂ ನಾಂವ್	ಬರೊವ್ಪಿ	ಮೋಲ್
1	ಉವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೇವ್ನ್ವಸ್ *	ಗ್ಲೇಡಿಸ್ ರೇಗೊ	10.00
2	ಕಾರ್ನಾಡ್ ಸದಾಶಿವರಾವ್ *	ವಿಶ್ವ ಕುಂದಾಪುರ	10.00
3	ಎ.ಟಿ.ಲೋಬೊ *	ಗ್ಲೇಡಿಸ್ ರೇಗೊ	10.00
4	ಪಂಜೆ ಮಂಗೇಶ ರಾವ್	ಸಿದ್ಧಾಪುರ ವಾಸುದೇವ ಭಟ್	10.00
5	ಉಳ್ಳಾಲ ಶ್ರೀನಿವಾಸ್‌ಮಲ್ಯ *	ಬಸ್ತಿ ವಾಮನ್ ಶೆಣೈ	10.00
6	ಅಮೈಂಬಳ್ ಸುಬ್ಬರಾವ್ ಪೈ *	ಸಂಧ್ಯಾ ಶೆವಗೂರ್	10.00
7	ಚಾ. ಫ್ರಾ. ದ.ಕೋಸ್ತ *	ವಿಕ್ಟರ್ ಡಿಸಿಲ್ವಾ	10.00
8	ಮಂಜೇಶ್ವರ ಗೋವಿಂದ ಪೈ *	ನಾಗರಾಜ ಜವಳಿ	10.00
9	ಪಂಡಿತ ತಾರಾನಾಥ *	ಸಂಧ್ಯಾ ಶೆವಗೂರ್	10.00
10	ದಿನಕರ ದೇಸಾಯಿ *	ವಾಸುದೇವ ಶ್ಯಾನುಭಾಗ್	10.00
11	ಎಮ್.ಎನ್. ಕಾಮತ್ *	ಲೀಲಾ ಭಟ್	10.00
12	ಹಿರಿಯಡ್ಕ ರಾಮರಾಯ ಮಲ್ಯ *	ಇಂದಿರಾ ನಾಯಕ್	10.00
13	ಕರ್ನಾಟಕ ಗಾಂಧಿ ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ನಾಯಕ್ *	ವಿಶ್ವ ಕುಂದಾಪುರ	10.00
14	ಡಾ.ಟಿ.ಎಮ್.ಎ.ಪೈ *	ಸಿದ್ಧಾಪುರ ವಾಸುದೇವ ಭಟ್	10.00
15	ರಂಜಾಳ ಗೋಪಾಲ ಶೆಣೈ *	ಅನಿತಾ ಜಿ.ಶೆಣೈ	10.00
16	ಬಿಡಾರಾಂ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ *	ಶಾಂತಾರಾಮ್ ಬಾಳಿಗಾ	10.00
17	ಮೊನ್ನಿ, ಸಿಲ್ವೆಸ್ಟರ್ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ಮಿನೇಜ್ *	ಲಿಯೊ ಸೋಜೆ	10.00
18	ಕುಡ್ಡಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಶೆಣೈ *	ಜಯಶ್ರೀ ಬಾಳಿಗಾ	10.00

2. ಅಕಾಡೆಮಿ ದಶಮಾನೋತ್ಸವಾವೆಳಿಂ ಪರ್ಗಟ್ಲಲಿಂ ಪುಸ್ತಕಾಂ: (7)

ಕ್ರ.ಸ.	ಪುಸ್ತಕಾಚೆಂ ನಾಂವ್	ಬರೊವ್ಪಿ	ಮೋಲ್
19	ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕಾವ್ಯಾಂ *	ಹೆಚ್ ರಾಘವೇಂದ್ರ ರಾವ್/ ಆನಿ ಸ್ವೀವನ್ ಕ್ವಾಡ್ರೆಸ್	20.00
20	ಕೊಂಕ್ಣಿಂತ್ಲೊ ಮುಟೊ ಕಥಾ *	ಡೊಲ್ಫಿ, ಕಾಸ್ಸಿಯಾ	20.00
21	ಕೊಂಕ್ಣಿಂತ್ ಅಣ್ಕಾರ್ ಸಾಹಿತ್ಯ *	ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ಡಿಕುನ್ಹಾ, ಕಾರ್ನಾಡ್	20.00
22	ಕೊಂಕ್ಣಿಂತ್ ಲ್ಹಾನಾಂ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಚೆಂ ಸಾಹಿತ್ಯ *	ಪ್ರವೀಣ್ ಫೆರ್ನಾಂಡಿಸ್	20.00
23	ಕೊಂಕಣಿ ರಂಗಭೂಮಿ *	ವಾಸುದೇವ ಶ್ಯಾನುಭಾಗ್, ಶಿರಸಿ	20.00
24	ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಗೀತ್ ಆನಿ ತಾಂಚೆ ಪ್ರಕಾರ್	ಎಲ್ ಎನ್ ರೇಗೊ, ಬೆಂದೂರ್	20.00
25	ಕೊಂಕ್ಣಿ ನೆಮಾಳಿಂ *	ಗ್ಲೇಡಿಸ್ ರೇಗೊ	20.00

3. ಸುವರ್ಣ ಕರ್ನಾಟಕ ಯೆವ್ಜಣೆ ಖಾಲ್ ಪರ್ಗಟ್ಲಲಿಂ ಪುಸ್ತಕಾಂ: (12)

ಕ್ರ.ಸ.	ಪುಸ್ತಕಾಚೆಂ ನಾಂವ್	ಬರೊವ್ಪಿ	ಮೋಲ್
26	ದಿನಕರಾಲಿ ಕವನಾಂ *	ಕೊಡ್ಲ ಆನಂದ ಶ್ಯಾನುಭಾಗ್	50.00
27	20 ವ್ಯಾ ಶೆಕ್ಡಾಚೆ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಮ್ಯಾನ್ ಮನಿಸ್	ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಕಾಶನ	200.00
28	ಸುವರ್ಣ ಕರ್ನಾಟಕಾಂತು ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೋಕ್	ಮಾ. ರಿಚಾರ್ಡ್ ರೇಗೊ	200.00

29	20 ವ್ಯಾ ಶೆಕ್ಡ್ಯಚ್ಯೊ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕಾಣಿಯೊ	ವಲ್ಲಿ ಕ್ವಾಡ್ರಸ್	200.00
30	ಸಾಶ್ಚಿಲೊ ಉಗ್ಡಾಸ್ *	ವಿಕ್ಟರ್ ಡಿಸಿಲ್ವಾ	50.00
31	ತಿಚ್ಯಾ ಮೊರ್ನಾ ಉಪ್ರಾಂತ್	ಫಾ ಪ್ರತಾಪ್ ನಾಯ್ಕ್	50.00
32	ಮಹಾಕವಿ ಗೋವಿಂದ ಪೈ *	ಸುವರ್ಣ ಗಾಡ	50.00
33	ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ *	ವಿನ್ಸೆಂಟ್ ಆಳ್ವಾ	ಉಚಿತ್
34	ಸಂಸ್ಕಾರ್	ವಿನ್ಸೆಂಟ್ ಆಳ್ವಾ	50.00
35	ವೆಲ್‌ಕಮ್ ಟು ಕೊಂಕಣಿ	ಸ್ವೀವನ್ ಕ್ವಾಡ್ರಸ್	250.00
36	ಶಾಳಾಂನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಏಕ್ ಜಯೆವಂತ್ ಸಾಹಸ್	ಸ್ವೀವನ್ / ವಿತೊರಿ	30.00
37	ಸುವರ್ಣ ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೋಕ್(ವಿಸಿಡಿ) ಫಾ ರಿಚಾರ್ಡ್ ರೇಗೊ		

4. ಅಕಾಡೆಮಿ ಥಾವ್ನ್ ಪರ್ಗಟ್ಲಿಂ ಹೆರ್ ಪುಸ್ತಕಾಂ: (29)

ಕ್ರ. ಸ.	ಪುಸ್ತಕಾಚಿಂ ನಾಂವ್	ಬರೊವ್ಪಿ	ಮೋಲ್
38	ಕವಿತಾಮೃತ್ *	ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಕಾಶನ್	20.00
39	ಗೊಂಯ್ ಸೊಡುನ್ ಆಯ್ಲಿ ಮಾಂಯ್ *	ಜೊಕಿಮ್ ಪಿರೇರಾ	30.00
40	ಕೊಂಕಣ್ಯಾಲಿ ಕಾವಿ ಕಲಾ *	ಕೃಷ್ಣಾನಂದ ಕಾಮತ್	100.00
41	ಕುಡ್ವಾಲಿಂ ಗುಮ್ಬಾಂ ಆನ್ನಿ ತೊಣಿಯಾ ಪದಾಂ	ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ	40.00
42	ಬಾಕಿಬಾಬ ಬೊರಕಾರ್ *	ಪ್ರಕಾಶ ಥಳಿ (ಲಿಪ್ಯಾಂತರ್)	60.00
43	ಫಾ ಸಿ.ಸಿ.ಎ. ಪೈ *	ವಿಲಿಯಮ್ ಮಾಡ್ವಾ	20.00
44	ಕೊಂಕಣಿ ಕಳೊ	ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಕಾಶನ್	100.00
45	ಕೊಂಕಣಿ ಸಮಾಂತರ ಶಬ್ದಕೋಶ್ *	ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಕಾಶನ್	500.00
46	ಅಮ್ಗೆಲೊ ಕಾರಂತು *	ಹೆಚ್. ರಾಘವೇಂದ್ರ ರಾವ್	20.00
47	ಕೊಂಕ್ಣಿ ಗ್ರಂಥಾ ಸೂಚಿ	ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಕಾಶನ್	50.00
48	ಇಂಗ್ಲಿಷ್-ಕೊಂಕಣಿ ಶಬ್ದ ಕೋಶ್ *	ಸ್ವೀವನ್ ಕ್ವಾಡ್ರಸ್	250.00
49	ಹಾಸುನ್ ನಾಚುನ್ ಗಾವುಯಾಂ (ಸಿ.ಡಿ)	ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಕಾಶನ್	100.00
50	ಹಾಸುನ್ ನಾಚುನ್ ಗಾವುಯಾಂ (ಕೆಸೆಟ್)	ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಕಾಶನ್	35.00
51	ಸಿದ್ದಿ ಲೋಕ್‌ಗೀತ್ ಸಂಗ್ರಹ್ *	ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ಹಾರ್ನೊಡಕರ್	50.00
52	ಖಾರ್ವಿ ಲೋಕ್‌ಗೀತ್ ಸಂಗ್ರಹ್ *	ಸುರೇಶ್ ತಾಂಡೇಲ	50.00
53	20 ವ್ಯಾ ಶೆಕ್ಡ್ಯಚ್ಯೊ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕವಿತಾ	ಮಲ್ವಿನ್ ರೊಡ್ರಿಗಸ್	100.00
54	ಭಾಯ್ಲ್ಯಾನ್ ಆಯ್ಲೊ ವ್ಹೊರ್	ಐರಿನ್ ರೆಬೆಲ್ಲೊ	30.00
55	ಕುಡ್ಡಿ ಜಾನಪದ ಸಂಗ್ರಹ	ಡಿ.ವಿ.ಪ್ರಕಾಶ್/ಎ.ವಿ ನಾವಡ	50.00
56	ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಯೆಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಬರೊಂವ್ಪಿ ಪ್ರಮಾಣ್ ರೀತ್	ಫಾ ಪ್ರತಾಪ್ ನಾಯ್ಕ್	30.00
57	ಆರ್.ಎಸ್.ಬಿ. ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಗ್ರಹ್ *	ಪುಂಡಲೀಕ ಮರಾಲೆ	20.00
58	ಯೆಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಶಿಕುಯಾಂ	ಸ್ವೀವನ್ ಕ್ವಾಡ್ರಸ್	40.00
59	ಕೊಂಕಣಿ ವ್ಯಾಕರಣ	ಪ್ರೇಮ್ ಕುಮಾರ್	170.00
60	ಕೊಂಕಣಿ ಚಲನಚಿತ್ರಾಂ	ವಾಸುದೇವ ಶಾನ್‌ಭಾಗ್	250.00
61	ಕರ್ನಾಟಕದ ಕೊಂಕಣಿಗರು	ಪ್ರೇಮಾನಂದ ಗಡಕರ	80.00
62	ಕುಡುಬಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಗಾಡಿ	ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ	50.00
63	ಗುಮಟ್	ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ	100.00
64	ಬಾಲ್ಯಾ ತೂ ವಚೊನಾಕಾ	ಕೃಷ್ಣ ಭವಾನಿ ಶಂಕರ ಭಟ್ಟ	75.00

65	ನಾಂಕೂಟಾಲೆ ಲಗ್ನು ಆನ್ನಿ ಇತರ ನಾಟಕ	ಬಂಟ್ವಾಳ ಅನಂತ ನಾಯಕ್	150.00
66	ವ್ಹಾರ್ಡಿಗ್	ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ	200.00

5. 2014-17 ಆವ್ಡೆಂತ್ 2014-15 ವ್ಯಾ ವರ್ಸಾಂತ್ ಪರ್ಗಟ್ಲಿಂ ಪುಸ್ತಕಾಂ: (25)

67	ಫೂಲ್ ಆನ್ನಿ ಕಾಂಟೊ (ಕವಿತಾ)	ಕೊಚ್ಚಿ ಅನಂತ್ ಭಟ್	40.00
68	ಮೇಘದೂತ (ಅನುವಾದಿತ್ ಕಾವ್ಯಂ)	ಡಾ. ಅರವಿಂದ ಶ್ಯಾಮಭಾಗ	30.00
69	ಅಸ್ತಮಾನ (ಕಾದಂಬರಿ)	ಕೆ. ಶಾರದಾ ಭಟ್	75.00
70	ಪುಷ್ಪಮಾಳ್ (ಬಾಳ್ ಗಿತಾಂ)	ಡಾ. ವಾರಿಜಾ ನಿಬ್ಬೆಲ್	50.00
71	ಭಾಂಗ್ರಾಚಿ ಗೊದ್ದಡಿ (2 ನಾಟಕ)	ದ. ವಾಸುದೇವ ಶೆಣೈ	75.00
72	ಸುಮತಿ (ಕಾಣಿಯೊ)	ಹೇಮಾಚಾರ್ಯ	75.00
73	ಸರ್ಣತಾಂ (ಕಾದಂಬರಿ)	ಜೊಯೆಲ್ ಪಿರೇರಾ	100.00
74	ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರಿ (ಲಿಪ್ಯಾಂತರಿತ್ ಮ್ಯಾ ಕಾವ್ಯಂ)	ಮಧುಕರ್ ಚಂದಾವರ್ಕರ್	125.00
75	ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಪದ (ಶಿಕೊವ್ಪಾಂಕ್ ಹಾತ್ ಪುಸ್ತಕ್)	ವೆವೆಗೈ ಶಿಕೊವ್ಪಿ	60.00
76	ಅಪಹರಣ್ (ಅನುವಾದಿತ್ ಕಾಣಿಯೊ)	ಜೆ. ವಿ. ಕಾರ್ಲೊ, ಹಾಸನ್	75.00
77	ಚಾಲ್ತಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ (ಮುಳಾವಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಮಾಹೆತ್)	ದ. ಜೊರ್ಜ್ ಪೀಂತ್ ಆಯ್ಕೊ	50.00
78	ಬಾಯ್ಲಿ ಮೆಗಲಿ ಕುಳಾರ್ ಗೆಲಿ (3 ನಾಟಕ)	ದ. ಗಣೇಶ ಶರ್ಮಾ, ಉಡುಪಿ	75.00
79	ರತ್ನಗಿರಿಚೊ ಸರ್ದಾರ್ (3 ನಾಟಕ)	ಜೊನ್ ಎಮ್. ಪರ್ಮನ್ಯೂರ್	75.00
80	ಭಾಂಗಾರಾಚೊ ಕೀರ್ (ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಚ್ಯೊ ಕಾಣಿಯೊ)	ಜೆ.ಎಫ್. ಅತ್ತಾವರ್	75.00
81	ಜಾದೂ ಡೋಲ್ (ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಚ್ಯೊ ಅನುವಾದಿತ್ ಕಾಣಿಯೊ)	ಗೌರಿ ಮಲ್ಯ	75.00
82	ಉಣ್ಯಾ ಭಾವಾಡ್ತಾಚೆ (1008 ಪಾನಾಂಚಿ ಕಾದಂಬರಿ)	ಎಡ್ವಿನ್ ಜೆ. ಎಫ್. ಡಿಸೋಜಾ	750.00
83	ಆಯೆರಾಚೊ ಬೂಕ್ (ಕವಿತಾ)	ಆಂಡ್ರೂ ಎಲ್. ಡಿಕ್ಸನ್	75.00
84	ಖಾಂದಿ ಖುರಿಸ್ (ಕತಾ ಪುಂಜೊ)	ವಲ್ಲಿ ವಗ್ಗ	75.00
85	ಶಸ್ವೀಂತ್ (ತಸ್ವೀರ್ ಆನಿ ಕವಿತಾ)	ವಿಲ್ಸನ್ ಕಯ್ಯಾರ್/ವಿಲ್ಸನ್ ಕಟೀಲ್	250.00
86	ರಾಮರಸಾಳೊ (ಲೋಕವೇದ್ ಸಂಗ್ರಹ್)	ರಾಜೇಶ್ ಯು. ಮರಾಠಿ	50.00
87	ಗಾಬಿತ್ (ಕೊಂಕಣಿ ಫೆಲೊಶಿಫ್)	ವಿತ್ತಿ, ಬೆಂಗ್ಲೂರ್	100.00
88	ನೈಸರ್ಗಿಕ್ ಭಲಾಯ್ಕಿ (ಬಯೊಸರಾಮಿಕ್ ಉಪಚಾರ್)	ಡಾ ವಿಶೆಂತ್ ದೊಮೆಲ್	50.00
89	ವಿಂಚ್ಣಾರ್ ಸಾಂಗ್ಲೊ (ಸಾಂಗ್ಲೊ)	ವಿಲ್ಮೆಡ್ ಡಾಯಸ್	30.00
90	ರಂಗೋಲಿ (ಕೊಂಕಣಿ ಫೆಲೊಶಿಫ್)	ವಿದ್ಯಾ ನಾಯಕ್	100.00
91	ಗ್ಯಾನ್ ವಿಗ್ಯಾನ್ (ವೈಜ್ಞಾನಿಕ್ ಮಾಹೆತ್)	ಪ್ರಮೋದ್ ರೊಡಿಗಸ್	100.00

6. 2014-17 ಆವ್ಡೆಂತ್ 2015-16 ವ್ಯಾ ವರ್ಸಾಂತ್ ಪರ್ಗಟ್ಲಿಂ ಪುಸ್ತಕಾಂ: (25)

92	ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಕಾಜಾರಾಂ (ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮಾಹೆತ್)	ಹೆರೊಲ್ಡಿಯಸ್	75.00
93	ಲೊಸುಣ್ ಲೂಸಿ (9 ನಾಟಕ)	ಮುಂಡ್ರೆಲ್ ಸಿರಿಲ್	75.00
94	ಅಧ್ರುತ ಲೋಕಾಂತು ಆಲಿಸ್ (ಅನುವಾದ)	ಪದ್ಮಾ ಬಾಳಿಗಾ/ವಿದ್ಯಾ ಶೆಣೈ	60.00
95	ಉತ್ತಾಂ ಆನ್ನಿ ಮೌನ (ವೈಚಾರಿಕ್ ಲೇಖನಾಂ)	ಬಿ.ಪಿ. ಶಿವಾನಂದ ರಾವ್	75.00
96	ಮೇಸ್ತ (ಕೊಂಕಣಿ ಫೆಲೊಶಿಫ್)	ರಮಾನಾಥ ಮೇಸ್ತ	100.00
97	ಸಂತಕವಿ ಕನಕದಾಸ (ಅನುವಾದ)	ಡಾ. ಗೀತಾ ಶೆಣೈ	60.00
98	ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರಿ (ಮ್ಯಾ ಕಾವ್ಯಂ ನಾಗರಿಂತ್)	ಮಧುಕರ್ ಚಂದಾವರ್ಕರ್	500.00
99	ಬ್ರಹ್ಮಾಲಿ ಗಾಂಟಿ (2 ನಾಟಕಾಂ)	ಕೆ. ಶಾಂತಾರಾಮ ಹೆಗಡೆ	75.00
100	ಪಯ್ಲೆ (ಮೊಟ್ಟೊ ಕಾಣಿಯೊ)	ಮೆಲ್ವಿನ್ ಪಿಂಟೊ, ನೀರುಡೆ	100.00

104 / ಭಾಂಗಾರಾ ವಾಟ್ಸೆಂತ್

101	ಗುಲ್‌ಮೊಹರ್ (ಕವಿತಾ ದೇವನಾಗರಿಂತ್)	ಫಿಲೊಮಿನಾ ಸಾಂಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ಕೊ	75.00
102	ಕೊಂಕ್ಲಿ ಭಾಸ್ (ವ್ಯಾಕರಣ್)	ಫಾ. ವಾಲೆರಿಯನ್ ಫೆರ್ನಾಂದ್	100.00
103	ಅನಾಮಿಕಾ (ಮೊಟ್ಟೊ ಕಾಣಿಯೊ)	ಭಕ್ತಾ ಆರ್. ಕಾಳಾಂಗಾಡ್	50.00
104	ರಗಾಚಿ ಸಾಕ್ಸ್ (3 ಅನುವಾದಿತ್ ನಾಟಕ್)	ಫಾ. ಅಲ್ವಿಸ್ ಸೆರಾವೊ	100.00
105	ಗೊಂಯ್ ಸಾಂಡುನ್... (ಗುಮ್ತಾಂ ಪದಾಂ, ದುಸ್ರೊ ಛಾಪೊ)	ಜೊಕಿಮ್ ಪಿರೇರಾ, ಇಜಯ್	50.00
106	ಕರ್ವಾಲೊ (ಅನುವಾದಿತ್ ಕಾದಂಬರಿ)	ಲಿಲ್ಲಿ ಮಿರಾಂದಾ, ಜೆಪ್ಪು	100.00
107	ವಾಸರಿಂತು ಹಾಂವ್ (ರಾಂದ್ಪಾಂ)	ಗೀತಾ ಸಿ ಕೀಣಿ	100.00
108	ಆಮಾಶೆಚಿ ಆದ್ಲಿ ರಾತ್ (ಮೊಟ್ಟೊ ಕಾಣಿಯೊ)	ರೊನ್ ಮಾಯ್ಕಲ್, ಆಂಜೆಲೊರ್	75.00
109	ಭಾಡ್ಯಾಚಿ ಬಾಯ್ಲ್ (ಪಾಂಚ್ ನಾಟ್ಯುಳೆ)	ಸಿಜೆಸ್ ತಾಕೊಡೆ	75.00
110	ಮ್ಹಾಕಾ ಜಿಯೆಂವ್ಕ್ ಸೊಡಾ (ಕಾದಂಬರಿ)	ರೊನ್ ರೊಚ್ ಕಾಸ್ತಿಯಾ	200.00
111	ವಿದೂಷಕ್ (ವಿಡಂಬನಾಂ)	ರಿಚ್ಚಿ ಜೊನ್ ಪಾಯ್ಸ್	75.00
112	ಕುಡ್ವಾಲಿಂ ಗುಮ್ತಾಂ ಆನಿ... (ಸುಧಾರಿತ್ ದುಸ್ರೊ ಛಾಪೊ)	ಎಮ್ ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ	100.00
113	ಕೊಂಕಣಿ ಗಮಕ (ಗಮಕ ಗಿತಾಂ ಆನಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ್)	ವಿಶ್ವನಾಥ ಶೇಟ್, ಹಾರ್ಸಿಕಟ್ಟಾ	75.00
114	ಸುಕಿದಾಡ್ (ಕಾದಂಬರಿ)	ಲ್ಯಾನ್ಸಿ ಪಿಂಟೊ, ಕುಲ್ಯೇಕರ್	100.00
115	ಚಿಂತನಾ ರ್ಪುರ್ (ಲೇಖನಾಂ)	ಜಯಶ್ರೀ ಶೆಣೈ, ಬಂಟ್ವಾಳ	50.00
116	ವ್ಹಡ್ಲೆಂ ಫೆಸ್ತ್ (ಸಮಗ್ರ ಕಾಣಿಯೊ)	ಡೊ. ಎಡ್ವರ್ಡ್ ನಜೆತ್	300.00

7. 2014-17 ಆವ್ಡೆಂತ್ 2016-17 ವ್ಯಾ ವರ್ಸಾಂತ್ ಪರ್ಗಟ್ಲಿಂ ಪುಸ್ತಕಾಂ:

117	ನವೀ ಕನ್ನಿಕಾ (ಕವನಾಂ)	ತಾರಾನಾಥ ನಾಯಕ್, ಉಡುಪಿ	30.00
118	ಭಾಂಗಾರಾ ವಾಟ್ಸೆಂತ್ (ಕೃಷಿ ಲೇಖನಾಂ)	ಡೇವಿಡ್ ಡಿಸೋಜ, ವಾಮಂಜೂರ್	75.00
119	ಜಾಗೃತಿ ಕವನಾಂ (ಕವಿತಾ ಪುಂಜೊ)	ವಸಂತ ಬಾಂದೇಕರ್, ಕಾರವಾರ್	30.00
120	ಕವಿತಾ ಪಾಕ್ಯೊ (ಕಾವ್ಯ ಸಂಗ್ರಹ್)	ಜ್ಯೂಲಿ ಫೆರ್ನಾಂದ್	75.00

* = ಪ್ರತಿಯೊ ಮುಗ್ಡಾಲ್ಯಾತ್

ಡೇವಿಡ್ ಡಿಸೋಜ, ವಾಮಂಜೂರ್

1961 ವೆರ್ ಸಿದ್ಧಕಟ್ಟೆಂತ ಜಲ್ಮ್, ಮುಳಾವೆಂ ಶಿಕಪ್ ಥಂಯ್ ಸಂಪೊವ್ನ್ 1975 ಇಸ್ತೆಂತ ಮಂಗ್ಳುರಾಕ್ ಪಯ್ಲ್. ಆಯ್ಲೆಲ್ಯಾ ಮೊಟ್ಟ್ಯಾ ಆವ್ಲೆ ಭಿತರ್ ದೇಶಾಂತ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಥಾಪ್ಲಿ - ತೆದ್ನಾ ಆಡ್ಲೆಲ್ಯಾ ಕುಟ್ಮಾ ಸಾಂದ್ಯಾಂಚಿ ಮತಿ ಆಡ್ಲೆಣಿ, ಮನ್ಶಾ ಸಂಯ್ಘಾಚಿ ದುರ್ಗತ್ ಸಮ್ಜೊಂವ್ಚೊ ಆವ್ಕಾಸ್ ಲಾಬ್ಲೊ.

ಕೊಂಕಣಿ ಥಾವ್ನ್ ಕನ್ನಡಾಕ್ ಕನ್ನಡ ಥಾವ್ನ್ ಕೊಂಕಣಿಕ್ ಮೊಟ್ಟೊ ಕಾಣಿಯೊ ತರ್ಜುನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ವಾವ್ರಾಚಿ ಸುರ್ವತ್. ಹ್ಯಾ ವಾವ್ರಾಕ್ ಆತಾಂ ತಿಸಾಂಚಿ ಪ್ರಾಯ್.

ಪ್ರಕೃತೆಕ್ ಸಂಬಂದಿ ಕಾಣ್ಣೆ ಪುಂಜೊ 'ಜಗಲ್' ರಾಕ್ಲೊ ಪ್ರಕಾಶನಾನ್ ಪ್ರಗಟ್ಲಾ.

ರೋಶನಿ ನಿಲಯಾಚಿ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕಿ ಪೊ. ರೀಟಾ ನೊರೊನ್ನಾಚೆಂ ಉತ್ತೇಜನ್ ಆನಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ್ ಕೃಷಿ ಸಂಬಂಧಿತ್ ಲೇಖನಾಂ ಬರೊಂವ್ಕ್ ಪ್ರೇರಣ್. ತಿಚ್ಯಾ ಪುಡಾರ್‌ಪಣಾಖಾಲ್ ಶೆತ್ಕಾರ್ ಸ್ತ್ರೀಯಾಂಚ್ಯಾ ಚಳ್ಳೆಂತ್ ಲಾಗ್ತಲ್ಯಾನ್ ಭಾಗಿದಾರ್ ಜಾವ್ನ್, ಸಮಾಜೆಚ್ಯೊ, ಶೆತ್ಕಾರಾಂಚ್ಯೊ ವೆವೆಗ್ಳೊ ಆಡ್ಲೆಣ್ಯೊ ಲೊಕಾ ಮುಕಾರ್ ದವರುಂಕ್ ಲಿಖ್ತೆಚೊ ವಾಪರ್.

ಲೊಕಾಚ್ಯಾ ಭಲಾಯ್ಕೆಕ್ ಬಾಧಕ್ ಹಾಡ್ಲೆಂ, ಶೆತ್ಕಾರಾಂಕ್ ಆಡ್ಲೆನ್, ಶೆತಾಂ ಭಾಟಾಂಕ್ ವೀಕ್ ಶಿಂಪ್ಣಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಸವಯೆ ಥಾವ್ನ್ ವಾಟಾಂವ್ಕ್ ಕಾಡ್ಲೆಲೆಂ ಏಕ್ ಮೇಟ್, ಭೊಂವ್ತೆಚ್ಯಾ ಗಾಂವಾಂನಿ, ಶೆತ್ಕಾರಾಂಕ್ ನವಿ ಶೆತಾ ವಾವ್ರಾ ರೀತ್ ಆಪ್ಣಾಂವ್ಕ್ ಕಾರಣ್ ಜಾಲೆಂ. ನೈಸರ್ಗಿಕ್ ಶೆತ್ ವಾವ್ರಾಚಿ ವಾಡಾವಳ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ವಾವುರ್ನ್ ಆಸಾ.

1985 ಥಾವ್ನ್ ವಾಮಂಜೂರಾಂತ್ ವಸ್ತಿ. ಪತಿಣ್ ಸೆಪ್ರಿನ್. ಪೂತ್ ಡೆರೆಲ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಬರ್ಪಾಂತ್, ನಟನ್ ಶೆತಾಂತ್ ಪಾಪ್ಲಾಂ ಕಾಡುನ್ ಉಂಚಾಯೆಕ್ ವಚುನ್ ಆಸಾ. ಧುವ್ ಸ್ವೀಡಲ್ ಉಂಚ್ಚ್ಯಾ ಪದ್ವೆಚೆಂ ಶಿಕಪ್ ಶಿಕುನ್ ಆಸಾ.